

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

per K

GÖTEBORGS(STADS)

SJUKHUSDIREKTIONS Årsberättelse

för år

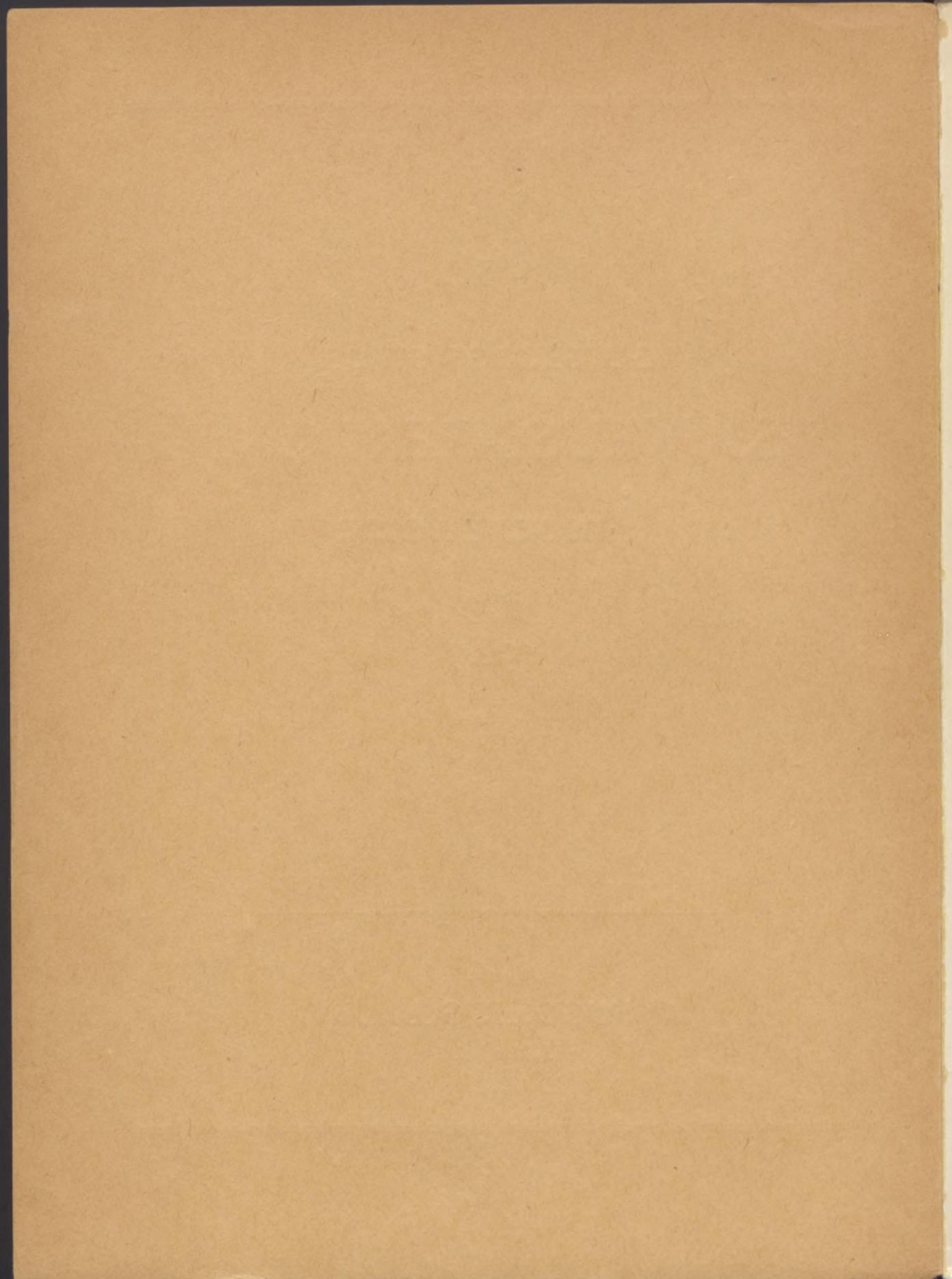
1947

Utarbetad av

HUGO HÖGLUND

Sjukhusdirektör

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
Årsberättelse

för år

1947

Utarbetad av

HUGO HÖGLUND

Sjukhusdirektör

GÖTEBORGS STADS

STURHUSDIRKITIONS

Årsberättelse

1947

7491

Göteborg
A. Lindgren & Söner
1948

INNEHÅLL

	Sid.
Göteborgs sjukhusdirektions ledamöter	5
Sjukhusdirektionens byggnadskommitté ledamöter	5
Läkare	6
Sysslomän	8
Berättelse angående sjukhusförvaltningen, avgiven av sjukhusdirektören	9
Tabell 1: Antal vårdplatser, intagna, döda samt vårddagar	23
Medelbeläggning per månad	24
Tabell 2: Antal vårdplatser, intagna samt vårddagar, fördelade på olika betalningsklasser	25
" 3 a: Uppgifter angående inkomster och utgifter	28
" 3 b: Uppgifter från Thamstorps viro- och centralhem jämte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter	41
" 4: Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centralvärt-inrättning vid Sahlgrenska sjukhuset	41
" 5: Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset	43
" 6: Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan vård-dagarna för betalande och icke betalande patienter	44
" 7: Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen	45
Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper	48
Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer	57
Årsberättelse från <i>Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Uppgifter från <i>medicinska kliniken I</i> av styresmannen, överläkaren Martin Odin	61
Uppgifter från <i>medicinska kliniken II</i> av överläkaren Erik Wassén	61
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken I</i> av överläkaren Einar Ljunggren ..	61, 95
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken II</i> av överläkaren Anders Westerborn ..	61, 95
Uppgifter från <i>öron-, näs- och halskliniken</i> av t. f. överläkaren Arne Sjöberg	95
Uppgifter från <i>ögonkliniken</i> av överläkaren Bengt Rosengren	107
Uppgifter från <i>Konung Gustaf V:s jubileumsklinik</i> av överläkaren Magnus Strandqvist och överläkaren Herman Leissner	109
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen I</i> av överläkaren Gösta Runström	118
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen II</i> av överläkaren Carl Johan Hansson	118
Uppgifter från <i>psykiatriska kliniken</i> samt <i>Thamstorps viro- och centralhem</i> jämte därtill knuten <i>familjevård</i> av överläkaren Bengt Lindberg och överläkaren Torsten Frey	119
Redögörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid <i>Sahlgrenska sjukhuset</i>	121
Uppgifter från <i>kvinnokliniken I</i> av överläkaren Emil Jerlov	122
Uppgifter från <i>kvinnokliniken II</i> av överläkaren Herbert Fredriksson ..	122
Årsrapport från <i>Göteborgs Modersmjölkcentral</i>	155
Årsrapport från <i>centrallaboratoriet</i>	156
Årsrapport från <i>daghemmet för barn</i>	157
Årsrapport från <i>Göteborgs stads laboratorium</i>	158
Uppgifter från <i>Göteborgs sjukskötarskola</i>	160
Uppgifter från <i>Göteborgs sjukskötarskebyrå</i>	160

	Sid.
Årsberättelse från <i>Göteborgs barnsjukhus</i> :	
Uppgifter från <i>medicinska kliniken</i> av styresmannen, överläkaren Yngve Åkerrén	161
Uppgifter från <i>kirurgiska kliniken</i> av överläkaren Gustaf Pettersson	161
Uppgifter från <i>röntgenavdelningen</i>	118
Uppgifter från <i>Rådgivningsbyrån för uppföringsfrågor</i>	174
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Johan Fex	175
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Klas Viktor Henriksson	179
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Gylfe Vallentin	189
Årsberättelse från <i>Romanäs sanatorium</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Allan Beskow	189
Årsberättelse från <i>Sävsjö sanatorium</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Georg Ideström	189
Årsberättelse från <i>Barnsanatoriet Rävlanda</i> , avgiven av t. f. överläkaren Åke Häger	189
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid Göteborgs stads tuberkulossjukhus	198
Årsberättelse från <i>Lillhagens sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Sven Hedenberg och överläkaren Hakon Sjögren	199
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid Lillhagens sjukhus	200
Årsberättelse från <i>Vasa sjukhus</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Sten Eckerström	207
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid Vasa sjukhus	214
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> , avgiven av styresmannen, överläkaren Nils Faxén	215
Den <i>polikliniska</i> värden:	
Årsberättelse angående <i>folktandvården</i> vid <i>sjukhusdirektionens tandpolikliniker</i>	217
Uppgifter å antalet patienter och besök vid samtliga polikliniker	220
Uppgifter från <i>mödravårdscentralerna</i>	221
Uppgifter från <i>hud- och könspoliklinikerna</i>	222
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> vid hud- och könspoliklinikerna	222
Uppgifter angående <i>distriktsjukvården</i>	222
Årsberättelse från <i>sjukhusdirektionens rådgivningsbyrå i abortfrågor</i>	223
Förteckning över läkarnas vetenskapliga arbeten	224

DIREKTIONEN.

Med. blifit överläkaren Tage Åkerblad, underläkaren Karl Holmstedt, Torslun. Torslunens Poliklin. Näringslivet och Sydsvenska Sjukhusen Vendel (1/2), Göteborgs Sjukhus, Söder om Göteborg, Stephan Windegg, Kungsholmen.

GÖTEBORGS SJUKHUSDIREKTION

Ledamöter: Inspektören Evert Frankenberg, ordförande, Kamreraren Ivar Leandersson, vice ordförande,

Fru Nathalia Ahlström, Ombudsmannen Bror Westergren, Mätningssmannen Per Pettersson, Civilingenjören Fritiof Kogge och Ombudsmannen Ossian Gabrielsson.

Suppleanter: Tjänstemannen Elof Henriksson, Förmannen Stellan Berntsson och Köpmannen Sven Gulin.

Antalet sammanträden har varit 43. Därvid förekommande ärenden finns registrerade i 1.821 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser, protokollsutdrag och övriga expeditioner utgör 9.646.

Direktionens föredragande: Sjukhusdirektören Hugo Höglund.

Sekreterare: Jur. kand. Bengt Grapengisser.

Sjukhusdirektionens byggnadskommitté.

Ledamöter: Inspektören Evert Frankenberg, ordförande, Kamreraren Ivar Leandersson, vice ordförande, Sjukhusdirektören Hugo Höglund, verkställande ledamot, Överläkaren Martin Odin, Civilingenjören Fritiof Kogge och Ombudsmannen Bror Westergren.

Sekreterare: Jur. kand. Bengt Grapengisser.

Läkare 1947.

Sjukhusläkare:

Sahlgrenska sjukhuset.

Med. klin. I: överläkare: professor Martin Odin (1946), underläkare: Torsten Lindqvist, Gunnar Welin, Gunnar Fänge, Valfrid Näslund, Albert Larsson.

Med. klin. II: överläkare: Eric Ericsson (1/1—30/9), Erik Wassén (1/10—31/12), underläkare: Brita Lange-Ljunggren (1/1—8/5), Leopold Blecher (9/5—30/9), Eric Ericsson (1/10—31/12), Hans Arnoldsson, Torsten Flemberg, Nils Peter Bergh (1/1—28/4), Ing-Marie Fagerberg-Norinder (29—30/4), Sten Zetterholm (1/5—31/12).

Kir. klin. I: överläkare: Einar Ljunggren (1945), underläkare: Erik Moberg, Hans Ekman, Thorwald Berglin, Andreas Palmlöv, Gunnar Stenberg, Ola Obrant (1/11—31/12).

Kir. klin. II: överläkare: Anders Westerborn (1939), underläkare: Gunnar Lauritzen, Sven Ramström, Egon Norinder, Karl Ove Gedda, Olof Olsson, Bengt Lagergréen (1—31/12).

Öron-, näs- och halsklin.: överläkare: Erik Knutson (1915), underläkare: Folke Lindwall, Allan Björkman (1/1—6/2), Nils Grebelius (7/2—31/12), Lars Täcktö, Elvir Wahlbom (1/1—15/5), Nils Malmberg (16/5—31/12), Gösta Wessling.

Ögonklin.: överläkare: Bengt Rosengren (1933), underläkare: Björner Ahrenberg, Folke Malmquist, Brita Åberg.

Röntgendiagnostiska avd. I: överläkare Gösta Runström (1931), underläkare: Eric Selander (1/1—31/5), Harry Larsson (1/6—31/12), Bengt Nordmark (1/1—30/11), Jacob Lundberg (1—31/12), Roland Gay, Per Ödman, Hans Arberg.

Röntgendiagnostiska avd. II: överläkare: Carl Johan Hansson (1945), underläkare: Gunnar Odén (1/1—31/8), Rolf Rhodin (1/9—31/12).

Psykiatriska klin.: överläkare: Bengt Lindberg (1946), Torsten Frey (1947), förste läkare: Greta Tassing-Ericsson, Enar Rosell, Per Nilsson, underläkare: Hans Forssman, Börje Cronholm (1/1—31/5), Daniel Perers (1/6—31/7), Sigrid Rosander (1/8—31/12), Torsten Hegnелиus (1/1—31/3), Bernhard Beskow (1—30/4), Lars Blomberg (1/5—31/8, 1/10—30/11), Torsten Lindqvist (1—30/9), Barbro Grubb-Laurell (1—31/12).

Kvinnokliniken I: överläkare: professor Emil Jerlov (1935), biträdande läkare: Henric Benckert, förste underläkare: Nils Svanberg, underläkare: Åke Kjessler, Nils Fürstenberg, Erik Eriksson (1/1—5/11), Gösta Samsioe (4—30/3, 6/11—31/12), Björn Lidman (1/1—2/3), Enar Westerlund (31/3—31/12), Einar Nygren.

Kvinnokliniken II: överläkare: Herbert Fredrikson (1946), underläkare: Astrid Julius, Tore Lundin (1—25/1), Erik Hedberg (26/1—31/12), Svante Holmdahl.

Jubileumskliniken: överläkare vid allmänna avd.: Magnus Strandqvist (1944), överläkare vid gynekologiska avd.: Herman Leissner (1944), förste underläkare: Dag Turesson, underläkare: Sven Erik Sjögren (1/1—31/10), Bengt Nordmark (1/11—31/12), Josef Ernerot (1/1—30/11), Olle Kjellgren (1—31/12).

Centrallab.: föreståndare: professor Jörgen Lehmann (1938), underläkare: Erik Mårtensson.

Bakt. serol. lab.: bakteriolog: Anders Wassén (1924), biträdande bakteriolog: Olof Sievers, underläkare: Leslie Afzelius-Alm.

Pat. anat. lab.: prosector: Carl Olof Forselius (1/1—30/4), biträdande prosector: Gert Vejlens, patologer: Hild Hansson (1/5—31/12), Jan Mellgren (1/5—31/12).

Barnsjukhuset.

Med. klin.: överläkare: Yngve Åkerrén (1944), underläkare: Kurt Holmdahl, Torsten Torstensson, Pehr-Axel Nordström, Gert von Sydow (1/4—30/6), Stephan Vendel (1/7—12/8), Birgitta Nyrin (13/8—7/9), Margit Lindgren (8/9—31/12).

Kir. klin.: överläkare: Gustaf Pettersson (1944), underläkare: Karl Evert Windahl, Knut Rhedin.

Holtermanska sjukhuset.

Överläkare: Johan Fex (1924), underläkare: Börje Linnros (1/1—30/9), Johan Selstam (1/10—31/12), Per Wilhelm Löfmarck (1/3—31/12).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkare: Klas Viktor Henrikson (1945), underläkare: Bengt Barr (1/1—10/6), Hans Rudbäck (11/6—30/9), Elon Mattsson (1/10—31/12), Magnus Bäckdahl (1/1—30/4), Allan Elliot (1/5—31/12).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Nils Faxén (1936), underläkare: Tore Ahlin (1/1—22/4), Karl Vilhelm Svennerfors (28/4—31/12), Olle Gabinus (1/1—10/6), Walter Giselsson (11/6—31/10), Ingvar Råman (1/11—31/12).

Renströmska sjukhuset.

Överläkare: Gylfe Vallentin (1931), underläkare: Axel Lundin, Ragne Wallin (1/1—31/10), Sylve Wijkström (1—30/11), Brita Lange-Ljunggren (1—31/12), Leopold Blecher (1/1—8/5), Sture Rosén (9—31/5), Sylvia Alquist-Wijkström (1/6—31/12).

Romanäs sanatorium.

Överläkare: Allan Beskow (1941), underläkare: Carl-Fredrik Arosenius.

Vasa sjukhus.

Överläkare: Sten Eckerström (1941), Bo Ewert (1946), underläkare: Ewert Thunell, Hans-Stephan Aminoff, Allan Casinowsky (1/1—31/8), Börje Linnros (1/9—7/12), Ragne Wallin (1—31/12), Brita Lange-Ljunggren (1/1—30/11), Ulf Landelius (8—31/12).

Lillhagens sjukhus.

Överläkare: Sven Hedenberg (1933), Hakon Sjögren (1940), förste läkare: Elis Regnér (1/1—30/4), Torsten Laestadius (10/5—31/12), Gösta Ahldin, andre läkare: Torsten Laestadius (1/1—9/5), Märta Alsén (10/5—1/6), Lennart Kågeby (2/6—31/8), Karl-Erik Sjöström (1/9—31/12), Arne Wahlström, underläkare: Märta Alsén (1/1—31/8), Sven Gustaf Holmdahl (1—31/10), Ing-Marie Fagerberg-Norinder (1/11—31/12), Karl-Erik Sjöström (1/1—31/8), Carl Adolf Adner (1—14/9), Ann Marie Öhrstrand Grauers (15/9—31/12).

Barnsanatoriet Rävlanda.

Läkare: Åke Häger.

Sävsjö sanatorium.

Överläkare: Georg Ideström (1/9—31/12), underläkare: Aino Vainola (1/10—31/12).

Läkare vid fristående poliklinikerna:

PoI. i Sociala huset:

öron-, näs- och halspol.: Håkan Nordlund (1935).

allm. ögonpol.: Sten Tengroth (1938).

foniatriska pol.: Jan Bratt (1943).

gynekologiska pol.: Jarl Lindahl (1944).

hud- och könspol.: för manl. pat. Erik Kaiser (1933).

för kvinnl. pat. Signe Norström-Lind (1919).

"nätppolikliniken": Ragnar Edén (1944).

Kir. pol. i Lundby: Sven Norrby (1944).

    ,, Majorna: Sven Lundberg (1933).

    ,, Redbergslid: Bertil Perman (1945).

Öron-, näs- och halspol. i Majorna: John Philipson (1944).

Redbergslid: Tore Billkvist (1944).

Mödravårdscentralen i Lundby: Jarl Lindahl (1944) förutom 1/1—30/4 och
1/8—30/9, då läkare från kvinnoklinikerna
tjänstgjort.

    ,, Redbergslid: 1/1—14/3 läkare från kvinnoklin., 15/3—
14/9 Björn Lidman och 15/9—31/12 Åke Wad-
stein.

    ,, Majorna: 1/1—31/7 Josef Erneroth, 1/8—31/8 Bengt
Geo, 1/9—30/11 Nils Svanberg och 1/12—
31/12 O. Kjellgren.

Pol. för massage och fysikalisk behandling: Nils Mobeck (1941).

Abortbyrån fr. o. m. 17/2 1947: Rudolf Lindqvist (1947).

Bärhuset: Gert Vejlens (1946).

Tandvårdsinspektör, cheftandläkare, föreståndare samt 1:e tandläkare vid folk-
tandvården:

Tandvårdsinspektör och cheftandläkare: Olof Osvald t. f. fr. 1/7 1947.

Centraltandpolikliniken, Sahlgrenska sjukhuset: Olof Osvald t. f. föreståndare
fr. 1/7 1947.

Tandpol. Järntorget: 1:ste tandläkare Uno Sjöberg (t. f. 1943—31/10 1947; ord.
fr. 1/11 1947).

    ,, Drottningtorget: t. f. 1:ste tandläkare Ragnar Wistrand (fr. 1/7 1947).

    ,, Majorna: 1:ste tandläkare Ingemar Melcherson (1946).

Syssloman 1947.

Syssloman vid Sahlgrenska sjukhuset	Olof Nilsson
,, Barnsjukhuset	Carl Gedda
,, Holtermanska sjukhuset	Sven Anderberg
,, Oscar o. Maria Ekmans sjukhus	Helge Larsson
,, Epidemisjukhuset	Carl Wilck
,, Renströmska sjukhuset	Tage Ström
,, Romanäs sanatorium	Sven Gunnhagen
,, Sävsjö sanatorium	Anders Tideström (1/9—31/12)
,, Lillhagens sjukhus	Manne Lindblom
,, Vasa sjukhus	Sven Anderberg
,, de fristående poliklinikerna	Einar Lind

SJUKHUSFÖRVALTNINGEN UNDER ÅR 1947.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 6.261.610 kronor och 22 öre, varav 662.183 kronor och 5 öre i behandlingsavgifter från sjukhusdirektionens tandpolikliniker.

Beträffande influtna patientavgifter och förhållandet mellan antalet vårddagar för betalande och icke betalande patienter under åren 1943—1947 hänvisas till tabell 6.

Indrivningen av sjukvårds- och tandvårdsavgifter m. m. och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belyses av följande redogörelse:

Vid 1946 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att utgiva ersättning för sjukvårdskostnad	30
Under år 1947 avsända anmaningar	444
Återkallade anmaningar på grund av att patienten själv betalt	3
Inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	420
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1947	217
Utredningar	1.111
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	304
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits	167
 Mål, i vilka besvärs anförtts hos Kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	29
b) av annan kommun	2
Under året återkallade eller avdömda mål	371
Från 1947 till 1948 balanserade oavgjorda mål	369
Vid 1947 års slut på svar beroende anmaningar	21
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	163
Framställning om ersättning av allmänna medel	569

Nyttillkomna ärenden under år 1947:

Sahlgrenska sjukhuset	401
Barnsjukhuset	65
Holtermanska sjukhuset	58
Renströmska sjukhuset	39
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	12
Vasa sjukhus	85
Lillhagens sjukhus	579
Epidemisjukhuset	32
Romanäs och Sävsjö sanatorier	16
Sommarsanatoriet Sandarne och Barnsanatoriet Rävlanda	9
Göteborgs stads viro- och centralhem å Thamstorp	4
Ortopediska skodon, proteser o. d.	11
Sjuktransporter	6
 Summa nyttillkomna ärenden	1.317

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 710.000 kronor.
Antalet skrivelser och expeditioner ha uppgått till 9.423.

Räkenskaper.

Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1947 samt uppgifter å av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer återfinnes å sid. 48—59 i denna årsberättelse.

Sjuktransportväsendet.

Antalet transporter uppgå till 11.011, varav 970 äro avgiftsfria epidemientporter.

Erlagda avgifter	Kr. 60.745:50
------------------------	---------------

Utgifter:

Avlöningar och beklädnad till tjugo brandmän	Kr. 115.100:—
Drivmedel, reparationer, försäkringar m. m.	” 37.531:25
Ränta å inventariers bokförda värde	” 2.060:—
Avskrivning å inventarier	” 7.726:—

Kr. 162.417:25

Antal körda timmar	8.018
” ” kilometer	115.782,2

Inträffade förändringar m. m. vid sjukhusdirektionen och under densamma lydande inrättningar.

Sävsjö sanatorium.

För den slutna tuberkulosvården för vuxna har staden disponerat 262 vårdplatser vid Renströmska sjukhuset och 102 vårdplatser vid Romanäs sanatorium. Trots att vårdresurserna för sex år sedan utökades med Romanäs sanatorium, har det emellertid icke varit möjligt att helt avveckla den tuberkulosavdelning om 73 platser, som sedan många år tillbaka funnits vid Vasa sjukhus, utan den har även efter i bruktagandet av Romanäs sanatorium belagts med 20 à 30 patienter. Sjukhusdirektionen har emellertid i början av år 1946 nödgats helt utrymma tuberkulosavdelningen vid Vasa sjukhus för att använda dessa platser till vården av kroniskt sjuka, enär en besvärande platsbrist föreligger för dylika vårdfall. I avvaktan på att bättre vårdmöjligheter skola kunna beredas, har därför ett 30-tal tuberkulospatienter, som tidigare vårdats å Vasa sjukhus, från och med den 8 januari 1946 måst vårdas i en av paviljongerna vid stadens epidemisjukhus. Det har emellertid ansetts vara en angelägen åtgärd att snarast möjligt nedlägga denna provisoriska avdelning och överföra patienterna till tuberkulossjukhusen. Sammanlagt disponerades sålunda vid årets ingång 394 vårdplatser. Då stadens folkmängd vid 1947 års början uppgick till 325.563, fanns det 1,21 vårdplatser per 1.000 innevånare.

Det har i praktiken visat sig, att antalet vårdplatser på stadens tuberkulossjukhus ej motsvarar behovet. För att kunna bereda plats åt nya patienter har det ofta varit nödvändigt att tillgripa för tidig utskrivning. Ett tillskott av 20 vårdplatser skulle emellertid skapa tillfredsställande förhållanden i nyssnämnda avseende.

Tuberkulossjukligheten i staden har hållit sig relativt konstant under

Sävsjö sanatorium,

åren efter 1940, ehuruval en viss uppgång kunde förmärkas under krigsåren. Stadens folkmängd ökade med 42.380 personer mellan åren 1941 och 1947. Behovet av nya tuberkulossjukvårdsplatser bestämmes emellertid icke enbart av befolkningens totala tillväxt utan hänsyn måste även tagas till tillväxten i de olika åldersgrupperna. Folkmängdsökningen i den åldersgrupp, som är mest utsatt för tuberkulos, nämligen 20—30 års-åldern, har hittills ej varit särskilt stor, men fram emot år 1955 och särskilt efter år 1960 kommer ifrågavarande åldersgrupp att få stor betydelse. Givetvis kunna förebyggande åtgärder samt höjning av levnadssstandarden i allmänhet medföra färre antal fall av tuberkulos, men det är svårt att avgöra, i vilken utsträckning så kan bliva fallet. Ännu mindre kan man räkna med sådana förändringar i vårdplatsbehovet, som betingas av nya rön och upptäckter beträffande den medicinska behandlingen av sjukdomen. Med utgångspunkt från en åldersgruppering enligt ovan samt från beräknad folkmängdsökning har platsbehovet uträknats för de närmaste tretton åren. Resultatet härav har blivit, att det för stadens del år 1955 skulle erfordras ytterligare 30 platser, varefter behovet år 1960 härutöver ökas med 38 platser. Härvil har hänsyn tagits till införlivningen den 1 januari 1948 av Backa kommun, vilken medför ett omedelbart behov av 5 nya vårdplatser vid tuberkulossjukhus.

Vidare erfordras ett antal platser för eftervård av patienter, vilka skulle beredas tillfälle att erhålla yrkesutbildning eller omskolning.

Det omedelbara behovet av vårdplatser för tuberkulossjukvården kan med ledning av ovanstående beräknas enligt följande:

Ersättning för den provisoriska avdelningen vid epidemisjukhuset	27	platser
Införlivning av Backa socken	5	"
Utökning av nuvarande platsantalet för att förhindra för tidig utskrivning	20	"
Eftervård av sanatoriepatienter	22	"
	74	platser
På grund av befolkningstillväxt erforderliga vårdplatser in till år 1955 utöver ovan beräknade 5 platser för Backa socken	25	"
	Summa 99	platser

Frågan om vidtagande av åtgärder för att öka tillgången på vårdplatser för tuberkulosvården för vuxna aktualiseras i början av juli månad 1947, då staden erbjöds överlämna den i Sävsjö stad belägna privatanstalten Sävsjö sanatorium, vilket som kommunalt tuberkulossjukhus skulle kunna inrymma 95 vårdplatser.

Efter förhandlingar med sanatoriets styrelse beslöt sjukhusdirektionen den 26 augusti att för en köpesumma av 515.000 kr., varvid den lösa egendomens andel i köpeskillingen uppskattats till 100.000 kr., tillstyrka förvärv av sanatoriet med tillträde den 1 september. Köpet godkändes av stadsfullmäktige den 23 oktober.

Sanatoriet består av en tvåvånings huvudbyggnad av trä och i anslutning till denna en liggall i tre våningar samt en flygelbyggnad, innehållande kök, matsalar, pannrum m. m.

Antalet vårdplatser vid sanatoriet är 95, fördelade på följande sätt. Sanatoriebyggnadens första och andra våning innehåller fyra vårdavdelningar med vardera 6 rum om 18,5 kvm. och 57,3 kbm., 4 rum om vardera 15,1 kvm. och 46,8 kbm., samt 2 rum om 14,75 kvm. och 45,75 kbm. I de tio förstnämnda rummen finns 2 allmänsalsplatser, medan de två sistnämnda rummen endast beläggas med en patient och sälunda närmast betraktas som isoleringsrum. Varje vårdavdelning omfattar på så sätt 22 platser. För fyra vårdavdelningar erhålls då 88 platser. Därtill kommer två rum för två patienter och tre rum för en patient eller tillhoppa sju vårdplatser, som anordnats i f. d. bostadrums i mittpartiet i andra våningen.

I bottenvåningen finns bostäder för biträdespersonal liksom i våningsplanet en trappa upp över köksavdelningen. I vindsvåningen finns en bostadsdubblett för husmodern vid sanatoriet samt röntgen, ljusbehandlingsrum m. m.

För överläkaren, underläkaren och sysslmannen finns särskilda bostadsvillor inom området, och för sjuksköterskorna m. fl. har ett bostadshus uppförts.

Sedan staden nu övertagit sanatoriet, komma vissa omändrings- och moderniseringarbeten att företagas. Av dessa må nämnas vidtagande av åtgärder för att höja brandskyddet, installation av oljeeldning, uppförande av nytt bostadshus för biträden och viss annan personal m. m. Vidare kommer inventarieutrustningen att kompletteras.

Den 21 oktober fastställdes sjukhusdirektionen dagordning samt ordningsregler för patienter och personal vid sanatoriet.

Slutligen må omnämñas, att Göteborgs sjukhusdirektion träffat avtal med sjukhusdirektionen i Stockholm om upplåtelse från och med den 1 december 1947 till och med den 31 december 1948 av tjugo vårdplatser å Sävsjö sanatorium för vård av vuxna personer från Stockholms stad, vilka behöva vård å sanatorium för lungtuberkulos.

Sahlgrenska sjukhuset.

Förutom sedvanliga underhållsarbeten å byggnaderna ha vissa nya anläggningar och omändringsarbeten utförts. Vid kvinnokliniken II har sålunda en flygel (den s. k. "B-flygeln") iordningställts till två vårdavdelningar med sammanlagt 24 platser. Kostnaden härför uppgick under året till 50.113 kr. Vidare har inom Konung Gustaf V:s jubileumsklinik en bostadsvåning för personal omändrats till en vårdavdelning med 26 platser, varjämte ny personalhiss installerats i behandlingsflygeln. För dessa arbeten ha under året betalats 13.168 kr. För modersmjölkcentralen i kvinnokliniken I ha större lokaler inretts för en kostnad av 10.582 kr.

Den 12 juni 1947 beviljade stadsfullmäktige sjukhusdirektionen anslag med 50.000 kr. till uppförande och utrustning av en nybyggnad vid Sahlgrenska sjukhuset för ett daghem för barn, tillhörande vid sjukhusen i Änggården anställda kvinnliga befattningshavare. I avvaktan på färdigställandet av ifrågavarande byggnad, som under året påbörjades, inrymdes daghemmet från och med den 1 juli 1947 i provisoriska lokaler i bostadshuset för kvinnoklinikens personal. (Se årsberättelse för daghemmet på sid. 157).

Dessutom må nämnas, att i översta våningen i f. d. radiologiska paviljongen inrymts dels en nyinrättad vårdavdelning om 10 platser för handskadade patienter, dels en likaledes nyinrättad, provisorisk centraltandpoliklinik, tillhörande folktandvården, vilken togs i bruk den 1 december.

Sjukhusets fortsatta till- och ombyggnad har under året tagit sin början, i det att en flygel av sängbyggnaden (det s. k. "block A"), som skall inrymma sex vårdavdelningar, börjat uppföras i april månad. De under året erlagda kostnaderna härför uppgå till 318.647 kr.

Utrustningen av den nya vårdavdelningen vid Konung Gustaf V:s jubileumsklinik har under året dragit en kostnad av 21.936 kr. För utrustning av daghemmet för barn ha betalats 4.209 kr., och för modersmjölkcentralen ha anskaffats nya inventarier för 10.569 kr. Dessutom har ett flertal skrivmaskiner och diktafonapparater inköpts samt modernisering av instrumentutrustningarna ägt rum.

Den 31 december 1947 avgick överläkaren vid öronkliniken, med. lic. Erik Knutson, med pension efter att ha varit verksam vid sjukhuset sedan år 1915 och där nedlagt ett värdefullt och fruktbringande arbete i sjukvårdens tjänst. Till innehavare av en nyinrättad befattnings som överläkare vid psykiatriska kliniken har från och med den 1 januari 1947 utnämnts med. dr Torsten Frey. Vidare har sjukhusdirektionen förordnat överläkaren vid ifrågavarande klinik Bengt Lindberg att jämlikt 123 § sinnessjukstadgan från och med den 1 januari 1947 vara föreståndare för kliniken. Från och med den 1 oktober 1947 har till ny innehavare av befattningen som överläkare vid medicinska kliniken II utnämnts med. dr Knut Erik Wassén.

Den officiella platssiffran var vid årets början 1.286 och vid dess slut 1.352. Ökningen — 66 platser — har uppkommit genom att en ny vårdavdelning om 26 platser öppnats vid Konung Gustaf V:s jubileumsklinik, två vårdavdelningar med tillsammans 24 platser iordningställts vid kvinnokliniken II och en vårdavdelning om 10 platser för handskadade patienter tillkommit i f. d. radiologiska paviljongens översta våning. Därtill ha smärre ökningar av platsantalet skeft vid psykiatriska kliniken (4 platser) och kvinnokliniken II (2 platser). I den officiella platssiffran är ej inräknad en provisorisk vårdavdelning, belägen i epidemisjukhusets reservpaviljong och omfattande 24 platser för bl. a. encephalitpatienter, inskrivna vid medicinska kliniken I.

Slutligen må omnämñas, att sjukhuset under året erhållit två donationer, den ena å 5.000 kr. av ryttmästaren Hellmuth von Bornstedt, Lerum, som bidrag till det av professorn J. Lehmann vid Sahlgrenska sjukhusets centrallaboratorium bedrivna forskningsarbetet rörande tuberkulosläkemedlet PAS, och den andra å 10.000 kr. från två givare, som önskat vara okända, att intill 1.000 kr. årligen utdelas genom de vid sjukhuset verksamma sociala kuratorerna.

Barnsjukhuset.

Den tidigare beslutade om- och tillbyggnaden av sjukhuset har under året icke kunnat påbörjas, då byggnadstillstånd icke erhållits.

Den 9 september överflyttades rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor till nyinredda provisoriska mottagningslokaler, som anordnats i en f. d. bostadslägenhet vid sjukhuset.

Sedan den 1 april 1947 är statsunderstödd psykisk barna- och ungdomsvård anordnad i Göteborg enligt en av Kungl. medicinalstyrelsen den 12 december 1947 godkänd plan. Göteborgs stad är huvudman för verksamheten, som står under ledning av Göteborgs sjukhusdirektion och tills vidare utövas vid två rådgivningsbyråer, av vilka den ena är förlagd till Göteborgs barnsjukhus och den andra till Annedalskolan. Den senare är avsedd för folkskolebarn. Den lyder under folkskolestyrelsen och benämnes folkskolans rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor. Vid centralen å barnsjukhuset ha anordnats 4 läkarmottagningar i veckan och vid centralen i Annedalsskolan 2 mottagningar i veckan. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 13 juni 1946

uttages icke avgift för undersökning, rådgivning och behandling å ifrågavarande rådgivningsbyråer.

Observations- och vårdplatser till ett antal av högst 15 stå till verksamhetens förfogande vid Göteborgs barnsjukhus' medicinska klinik samt (för patienter i åldern 15—21 år) vid Sahlgrenska sjukhusets medicinska och psykiatriska kliniker.

Inom verksamheten sysselsättas en heltidsanställd läkare, en heltidsanställd assistent (kurator) och två deltidsanställda assistenter.

Den psykiska barna- och ungdomsvården avser att förebygga och bota nervösa och psykiska rubbningar hos barn och ungdom upp till 21 års ålder och med tillhjälp av medicinska, pedagogiska och sociala åtgärder söka undanröja orsakerna till felutveckling och missanpassning hos de unga såväl genom individuell behandling av de enskilda fallen som genom påkallande av allmänna åtgärder för undanröjande av förhållanden, som visat sig skadliga eller hämmande för ungdomens sunda utveckling.

Till innehavare av den nyinrättade befattningen som barnpsykiater vid Göteborgs sjukhusdirektion har från och med den 1 maj 1947 förordnats med. lic. Elis Regnér.

I samband med omorganisationen av stadens psykiska barna- och ungdomsvård lämnade med. lic. Bertil von Friesen den 30 april 1947 ledningen av verksamheten vid rådgivningsbyrån för uppföringsfrågor vid barnsjukhuset, där han sedan år 1940 nedlagt ett betydelsefullt arbete.

Holtermanska sjukhuset.

Den under oktober månad 1946 påbörjade inredningen av nya polikliniklokaler blev färdig i början av året, varefter dessa togos i bruk den 17 mars 1947. Norra delen av trästaketet mot Landalagatan och Holtermansgatan har utbytts mot flätverksstängsel.

Till polikliniken har inköpts ytterligare ett mikroskop och till vårdavdelningarna 60 sängar.

I övrigt ha erforderliga reparationer utförts och inventarieutrustningen kompletterats.

Ekmanska sjukhuset.

En ny infartsväg till sjukhuset har anordnats varjämte ett nytt stängsel uppsatts för en sammanlagd kostnad av 9.242 kr. Dessutom har en elektrisk mathiss installerats för en kostnad av 7.549 kr.

Inventarieutrustningen har kompletterats med bl. a. nya stolar till sjukrummen och ett lithotriptoskop med optik.

Den tidigare planerade röntgendiagnostiska avdelningen vid sjukhuset har ännu ej kommit till utförande.

Renströmska sjukhuset.

Det under år 1946 påbörjade bostadshuset för underläkare och sjukskötterskor blev färdigt för inflytning den 18 april. Byggnaden, som

Renströmska sjukhuset: Bostadshus för underläkare och sjuksköterskor.

här nedan närmare beskrives, innehåller 2 underläkarbostäder och 18 sköterskerum jämte erforderliga biutrymmen.

Grundmurarna, som vila på berg, äro utförda av armerad betong liksom byggnadens sockel. Yttertrapporna äro av huggen gnejs, portalen kring huvudentrén av sågad gnejs och övriga entréinfattningar av fasadsten. Ytterväggar och bjälkbärande innerväggar äro av tegel. Övriga innerväggar äro antingen av lättegel eller utförda såsom kloasongväggar. Bjälklagen i våningarna äro utförda som kontinuerligt armerade betongplattväggar. Invändiga trappor jämte vestibulgolv äro utförda av marmormosaik. Golven i korridorer och sköterskerum äro täckta med linoleum. I läkarbostäderna förekommer parkettgolv i sällskapsrummen. Till fasaderna har använts brun-rött fasadtegel. Yttertaket är av papp och allt plåtarbete av galvaniserad plåt.

I källarvåningen inrymmas bl. a. 2 tvättstugor med tillhörande torkrum, 1 strykrum, 18 garderober och 1 skyddsrum med plats för skidor och cyklar. Bottenvåningen innehåller 2 familjebostäder för underläkare om vardera 1 vardagsrum, 1 matrum, 2 sovrum, 1 hembiträdesrum, 1 kök, 1 hall samt biutrymmen. I våningarna 1 och 2 trappor upp finns sammanlagt 18 sköterskerum med sovalkov, tambur och 2 garderober jämte för sköterskorna gemensamma bad- och duschrums samt tekök. Windsvåningen är oinredd.

Byggnadskostnaderna ha uppgått till omkring 406.000 kr. och utrustningskostnaderna till 24.300 kr.

Under året ha stadsfullmäktige på framställning av sjukhusdirektionen beviljat medel till sjukhusets ombyggnad och modernisering, vilket beräknas draga en kostnad av 601.500 kr. jämte 54.300 kr. för komplettering av utrustningen.

I detta program ingår omändring av bostadsrum till isoleringsrum, anordnande av vakt- och behandlingsrum inom vårdavdelningarna, utvidgning av röntgenavdelning och bärhus även som byggande av nya lighallar m. m. Arbetstillstånd har vid årets slut ännu ej kunnat erhållas.

Utrustningen har bl. a. kompletterats med ett operations-thorakoskop, en diatermiapparat och en diskmaskin för en sammanlagd kostnad av 5.884 kr. För patienternas underhållning har vidare inköpts en ljudfilmsapparat för 8.342 kr.

Då semestervikarier ej i tillräcklig utsträckning kunnat erhållas, har avdelning 7 med 27 vårdplatser för kvinnliga patienter varit stängd under tiden 14 maj—6 oktober.

Sjukhusdirektionen har från och med den 1 januari 1947 förordnat med. dr Sven Lundberg till innehavare av den nyinrättade befattningen som kirurg vid Renströmska sjukhuset. Tidigare har dr Lundberg under flera år varit knuten till sjukhuset som konsulterande kirurg. I förordnandet ingår även att vara styresman för de fristående poliklinikerna samt läkare vid en fristående kirurgisk poliklinik.

Romanäs sanatorium.

Den två km. långa utfartsvägen från sanatoriet har efter breddning och bättring intagits till allmänt underhåll. I slutet av året övergick sanatoriet till oljeeldning.

Den gamla personbilen har utbytts mot en ny. Likaså har en äldre autoklav utbytts mot en av modern typ.

I övrigt ha erforderliga reparationer utförts och inventarieutrustningen kompletterats.

Barnsanatoriet Rävlanda.

Under året ha erforderliga reparationer utförts och inventarieutrustningen kompletterats.

Sedan år 1936 ha 50 vårdplatser vid sanatoriet disponerats av Gotlands läns landsting. Då emellertid Gotlands sjukvårdsområde år 1945 erhållit egna sanatorieplatser och större delen av de finska barn, som tidigare vårdats vid sanatoriet, lämnat detta, har beläggningen minskat så, att sedan den 1 oktober 1947 endast den västra, med röntgenutrustning försedda, nyare delen av sanatoriebyggnaden används, där 64 vårdplatser finns, vilka torde motsvara behovet. Inom sjukhusdirektionen har därför under året en utredning företagits, huruvida den östra paviljen skulle kunna ställas till förfogande för annat ändamål än vård av tuberkulösa barn. Det har därvid visat sig möjligt att i denna paviljong anordna ett provisoriskt konvalescenthem för vuxna

patienter med urogenitaltuberkulos. Sjukhusdirektionen har även ingivit en framställning härom till stadsfullmäktige och begärt medel för utrustning och drift av ett sådant hem under år 1948.

Lillhagens sjukhus.

Frågan om utvidgning av Lillhagens sjukhus har länge varit aktuell. Under året har en arkitekt erhållit i uppdrag att i samråd med sjukhusets styresman inkomma med förslag till viss till- och ombyggnad av sjukhuset, avseende i första hand uppförande av en särskild paviljong för sinnessjuka med tbc, utvidgning av sjukhusets intagningsavdelningar samt anordnande av expeditionslokaler för den tredje överläkaren, varom framställning av sjukhusdirektionen tidigare gjorts hos stadsfullmäktige.

I övrigt hänvisas till överläkarnas årsberättelser, vilka i sammandrag återgivs på sid. 199—205.

Vasa sjukhus.

De tidigare påbörjade ändrings- och moderniseringssarbetena inom pav. II och III, vilka avse att utöka vårdavdelningarnas isoleringsmöjligheter och förbättra bilokalerna, ha under året fortgått och för de flesta avdelningar slutförts. Rast- och omklädningsrum samt piskaltan på vinden i pav. II ha även färdigställts.

Södra delen av vindsvåningen i pav. I har upplåtits till provisoriska lokaler för statens tandteknikerskola och tandsköterskekurser. Arbetet med iordningställandet av ifrågavarande lokaler påbörjades under oktober månad och hade icke avslutats vid årsskiftet. Stadsfullmäktige beviljade den 27 mars ett anslag på 100.000 kr. till bestridande av kostnaderna för byggnads- och inredningsarbetena härför. Upplåtelsen av lokalerna regleras genom avtal, dels mellan Kungl. maj:t och Kronan samt Göteborgs stad och dels mellan Kungl. Byggnadsstyrelsen och Göteborgs sjukhusdirektion.

Två av sjukhusets ångpannor ha under året försetts med oljeeldningsagggregat för en sammanlagd kostnad av 22.600 kr. Likaså har oljeeldning installerats vid Frölundahemmet för en kostnad av 4.200 kr. Bitumenbehandling av vägbanor har under året utförts till en kostnad av 8.400 kr.

Den 25 februari träffades överenskommelse mellan Göteborgs ålderdomshem och sjukhusdirektionen om upplåtelse av lokaler inom hemmet för drivande av en vårdavdelning, underställd Vasa sjukhus. Sedan vissa byggnadsarbeten verkställts och erforderlig utrustning anskaffats, kunde avdelningen, som inrymmer 23 vårdplatser, beläggas från och med den 16 juni.

Massagepoliklinikens inventarier ha kompletterats för 9.925 kr. Till sjukhuset i övrigt ha inköpts fåtöljer, stolar, taburetter m. m. för sammanlagt 27.448 kr.

De ovan berörda ändrings- och moderniseringssarbetena inom befintliga vårdavdelningar och den under hela året rådande personalbristen ha medfört sådana fluktuationer i det utnyttjade platsantalet,

att sjukhuset med ett officiellt vårdplatsantal av 628 endast redovisar en genomsnittlig beläggning av 522 platser.

Epidemisjukhuset.

Ett antal elektriska kylskåp har inköpts för de olika vårdavdelningarna.

I övrigt ha erforderliga reparationer utförts och inventarieutrustningen kompletterats.

Göteborgs stads laboratorium.

Stadsfullmäktige ha på framställning av sjukhusdirektionen den 11 september 1947 beviljat ett anslag å 28.000 kr. till inredande av laboratorielokaler i en bostadslägenhet inom den patologiska avdelningen av stadens laboratorium även som ett anslag å 26.900 kr. till komplettering av instrumentutrustningen m. m. vid ifrågavarande avdelning.

Den 31 augusti 1947 slutade prosekturen vid patologiska avdelningen av Göteborgs stads laboratorium, med. lic. C. O. Forselius, sin 38-åriga verksamhet i stadens tjänst. Under denna långa tid har dr Forselius nedlagt ett värdefullt och fruktbarande arbete till gagn för stadens sjukvård. Särskilt må erinras om den tid, då dr Forselius såsom vice ordförande i hälsovårdsnämndens andra avdelning verksamt deltog i arbetet för sjukhusväsendets utveckling i Göteborg, och om hans förtjänstfulla insatser för ordnandet av stadens sinnessjukvård.

Till innehavare av de båda nyinrättade befattningarna som patologer vid stadens laboratorium ha från och med den 1 maj 1947 förordnats med. dr Jan Mellgren och med. lic. Hild Hansson.

Fristående poliklinikerna.

Den 4 oktober 1945 godkände stadsfullmäktige för sin del ett av sjukhusdirektionen uppgjort förslag till plan för folktandvård i Göteborg samt uppdrogo åt sjukhusdirektionen att hos Kungl. maj:t ansöka om statsbidrag för folktandvård i staden. Sedan Kungl. maj:t den 5 april 1946 medgivit, att statsbidrag till folktandvård må utgå till Göteborgs stad i enlighet med bestämmelserna i 15—17 §§ Kungl. kungörelsen den 3 juni 1938 angående statsbidrag till folktandvård, fastställd medicinalstyrelsen den 25 april 1946 plan för folktandvårdens tillgodosseende i Göteborg.

Enligt denna plan är Göteborgs stad huvudman för folktandvården. Ledningen av verksamheten tillkommer Göteborgs sjukhusdirektion. Föreståndaren för centraltandpolikliniken är tillika cheftandläkare för övriga folktandvårdspolikliniker i staden. I enlighet med 4 § i förutnämnda kungörelse är han även tandvårdsinspektör.

Den i planen intagna förteckningen över folktandvårdens tandpolikliniker upptager, förutom centraltandpolikliniken, 14 tandpolikliniker för barn och 6 tandpolikliniker för barn och vuxna. Ytterligare angivs

i planen, att tandbehandlingsrum skola finnas vid vissa av stadens sjukhus.

Sedan den av medicinalstyrelsen godkända planen för folktandvårdens tillgodoseende i Göteborgs stad kommit sjukhusdirektionen tillhanda, igångsattes vissa utredningar samt framlades från sjukhusdirektionens sida förslag beträffande åtskilliga detaljbeslut, som måste fattas i samband med införandet av folktandvård. Stadsfullmäktige behandlade ärendet den 12 juni 1947 och beslöt därvid bl. a., att folktandvårdsverksamhet skulle i staden påbörjas och uppbyggas enligt medicinalstyrelsens plan, justerad i avseende på sättet för förordnande av tandläkare inklusive föreståndare vid folkskolornas tandpolikliniker. Stadsfullmäktige gav därjämte i uppdrag åt sjukhusdirektionen att efter samråd med allmänna folkskolestyrelsen hos medicinalstyrelsen utverka dels tillstånd för folkskolestyrelsen att tillsätta den vid folkskolornas tandpolikliniker erforderliga övriga personalen och dels sådant medgivande, som erfordras för tillämpning av folktandvårdsplanen på det sätt att folkskolestyrelsen, i enlighet med vad stadsfullmäktige förutsatt, under sjukhusdirektionens ledning självständigt skulle omhänderha tandvård för folkskolebarn samt elever i kommunala mellanskolor och kommunala flickskolor. Slutligen erhöll sjukhusdirektionen i uppdrag att gemensamt med allmänna folkskolestyrelsen upprätta förslag till instruktion för stadens folktandvård.

Nyssnämnda framställningar gjordes sedermera av sjukhusdirektionen till medicinalstyrelsen, som den 21 augusti 1947 lämnade begärda medgivanden; dock ansågs någon ändring av folktandvårdsplanen icke erforderlig. Sjukhusdirektionen översände även till medicinalstyrelsen för godkännande ett förslag till instruktion för stadens folktandvård, utarbetat efter samråd med folkskolestyrelsen. Vid utgången av 1947 hade denna instruktion ännu ej fastställdt av medicinalstyrelsen.

På förslag av sjukhusdirektionen beslöt stadsfullmäktige den 13 februari 1947 att inrätta en allmän tandpoliklinik i lokal vid Repslagaregatan 7. Sagda poliklinik, som är att anse som en filial till tandpolikliniken vid Jaegerdorffsplatsen, togs i bruk den 15 september.

I den plan för folktandvården, som fastställdt av Kungl. medicinalstyrelsen den 25 april 1946, ingår bl. a. inrättandet av en provisorisk centraltandpoliklinik, vilket även genomfördes under år 1947. Verksamheten vid denna poliklinik, för vilken lokaler iordningställts vid Sahlgrenska sjukhuset, tog sin början den 1 december.

Folktandvården påbörjades vid folkskolestyrelsens polikliniker från och med höstterminens början 1947 och vid sjukhusdirektionens polikliniker från och med den 1 september 1947. Vid utgången av år 1947 voro följande till folktandvården hörande polikliniker i verksamhet: centraltandpolikliniken vid Sahlgrenska sjukhuset, tandpolikliniken vid Järntorget 6, tandpolikliniken vid Drottningtorget (Stampgatan 2), tandpolikliniken i Majorna (Slottsskogsgatan 2) med dess filialpoliklinik vid Repslagaregatan 7, vilka samtliga sortera under sjukhusdirektionen, samt tandpoliklinikerna i Sociala huset, Dalaskolan,

Kungsladugårdsskolan, Nordhemsskolan, Lindholmsskolan, Ånässkolan, Nylöseskolan och Bööskolan, vilka sortera under folkskolestyrelsen. Dessutom finns tandbehandlingsrum vid följande sjukhus: Lillhagens sjukhus, Renströmska sjukhuset, Barnsanatoriet Rävlanda, barnsjukhuset och Romanäs sanatorium.

Genom beslut den 13 juni 1946 ha stadsfullmäktige uppdragit åt sjukhusdirektionen att anordna statsunderstödd rådgivningsverksamhet i Göteborg åt havande kvinnor i abortförebyggande syfte. För berörda verksamhet, som tog sin början den 17 februari 1947, har inrättats en särskild byrå, vilken är inrymd i lokaler i gamla barnbördshuset vid Övre Husargatan 36. Beträffande verksamheten under året hänvisas till årsberättelsen på sid. 223.

Den 23 januari 1947 beslöto stadsfullmäktige att vid sjukhusdirektionen inrätta fem kommunalsköterskebefattningar, vars innehavare äro att jämställa med privatsköterskor, som under längre eller kortare tid vårdar patient i dennes hem. Kommunalsköterskorna, av vilka tre trädde i tjänst den 1 september 1947, erhålla sina arbetsuppgifter genom Göteborgs sjuksköterskebyrå.

Slutligen kan nämnas, att utbyggnaden av den förebyggande mödravården fortsatt under året. Sålunda ha två heltidsanställda barnmorskor tillsatts, av vilka den ena tjänstgör vid de under fristående poliklinikerna sorterande mödravårdscentralerna och den andra vid Sahlgrenska sjukhusets mödravårdscentraler. Vidare har antalet mottagningar under året utökats.

Yttranden över offentliga utredningar m. m.

Under året har sjukhusdirektionen avgivit yttrande över nedanstående statens offentliga utredningar, nämligen

angående 1944 års tandläkarutbildningssakkunnigas betänkande, del II, Om utbildning av hjälpkrafterna inom tandvården, samt

angående Kommitténs för partiellt arbetsföra och Statens sjukhusutrednings av år 1943 betänkande, del III, Utredningar och förslag rörande sysselsättnings- och arbetsterapi vid vissa sjukhus och vårdanstalter m. m.

Vidare må omnämñas, att sjukhusdirektionen utarbetat och låtit trycka på svenska och engelska en broschyr om Göteborgs stads sjukhus, vilken är avsedd att tjäna som en kort orientering om dessas storlek, läge och utformning m. m.

*Översikt över legosängsavgifterna per dag under år 1947 vid de under
direktionen lydande sjukvårdsinrättningsarna.*

	Allmänt rum		Halvenskilt rum		Helenskilt rum	
	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga	Göteborgare	Övriga
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna ..	3:—		11: 50	15:—	20:—	26:—
fr. o. m. 21:a dagen ..	2: 50	10:—				
efter 40 dagars vård ..			8: 50	12:—	12:—	18:—
<i>Kvinnoklinikernas BB- avdelningar</i>						
de första 10 dagarna ..	1:—					
fr. o. m. 11:te t. o. m.						
20:e dagen	3:—					
fr. o. m. 21:a dagen ..	2: 50					
<i>Barnsjukhuset</i>						
<i>Kirurgiska kliniken:</i>						
de första 20 dagarna ..	2: 50					
fr. o. m. 21:a dagen ..	2:—		8: 50			
<i>Medicinska klin.</i>	1: 50					
<i>Avd. för kirurgisk tbc..</i>	1:—					
<i>Holtermanska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna ..	3:—		11:—	15:—	18:—	24:—
fr. o. m. 21:a dagen ..	2: 50	10:—				
efter 40 dagars vård ..			8:—	12:—	10:—	16:—
<i>Ekmanska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna ..	3:—		11: 50	15:—	20:—	26:—
fr. o. m. 21:a dagen ..	2: 50	10:—				
efter 40 dagars vård ..			8: 50	12:—	12:—	18:—
<i>Renströmska sjukhuset</i>						
de första 20 dagarna ..	1: 50		6:—	12:—		
fr. o. m. 21:a dagen ..	1:—	8: 50				
<i>Romanüs sanatorium</i>						
de första 20 dagarna ..	1: 50		6:—	12:—	10:—	16:--
fr. o. m. 21:a dagen ..	1:—	8: 50				
<i>Sävsjö sanatorium</i>						
de första 20 dagarna ..	1: 50		6 —	12:—	10:—	16:—
fr. o. m. 21:a dagen ..	1:—	8: 50				
<i>Barnsanatoriet Rävlanda</i>	1:—		5:—			
<i>Lillhagens sjukhus</i>	2: 65	4:—*)				
<i>Vasa sjukhus</i>						
allmän sjukavd.	2:—	5:—				
avd. f. kroniskt sjuka ..	1: 50					
<i>Thamstorp</i>						
vilo- och centralhemmel	2: 50					
familjevården	2:—					
<i>Epidemisjukhuset</i>						
lidande av sjukdom						
enl. epidemilagen ..	—					
annan sjuk	2: 50	7: 50	7:—	12:—	11:—	18:—
tuberkulosavd.						
de första 20 dagarna ..	1: 50	5:—				
fr. o. m. 21:a dagen ..	1:—					

*) Tillkommer dyrtidstillägg, f. n. 33½ %.

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut kan avg. för vård å allm. rum i vissa fall nedsättas.

Tab. 1. Antal vårdplatser, intagna, döda samt vårddagar under år 1947.

	Antal vårdplatser		Antal vårdade under året		Totalt antal vård- dagar	Medeltal vårdade per dag		Medel- vårdtid dagar
	vid årets slut	genom- snitt under året	intagna	döda		absolut	i % av vård- platsant. i kol. 3	
I	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Sahlgrenska sjukhuset</i>	1.352	1.349	30.648	767	462.650	1267,53	93,96	15,10
Med. klin. I	170	194 ¹⁾	3.463	270	72.659	199,07	102,61	20,98
" II	160	160	2.256	114	55.107	150,98	94,36	24,43
Kir. " I	190	181 ²⁾	4.561	112	69.206	189,61	104,76	15,17
" II	196	196	4.676	172	70.541	193,26	98,60	15,09
Jubileumskliniken	89	81 ³⁾	2.054	64	26.446	72,45	89,44	12,88
Ögonkliniken	35	35	680	5	11.559	31,67	90,49	17,00
Öronkliniken	62	62	1.862	15	16.126	44,18	71,26	8,66
Psyk. klin.	84	81 ⁴⁾	1.387	—	30.021	82,25	101,54	21,64
Kvinnokliniken I:								
klin. för kvinnosjukdomar	267	267	2.642	6	31.119	222,31	83,26	11,78
barnbörsavd.			5.068	8	50.024			9,87
Kvinnokliniken II:								
klin. för kvinnosjukdomar	99	92 ⁵⁾	809	1	7.880	81,76	88,87	9,74
barnbörsavd.			2.348	—	21.962			9,35
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>	280	280 ⁶⁾	5.116	79	65.028	178,16	63,63	12,71
Med. klin.	140	140	2.372	58	30.672	84,03	60,02	12,93
Kir. "	140	140	2.822	21	34.356	94,13	67,24	12,17
<i>Holtermanska sjukhuset</i>	133	133	1.535	5	27.798	76,16	57,26	18,11
Klin. för hudsjukd.	82	82	909	5	21.924	60,07	73,26	24,12
" " veneriskt sjuka	51	51	633	—	5.874	16,09	31,55	9,28
<i>Ekmanska sjukhuset</i>	69	69	1.394	39	20.653	56,58	82,00	14,81
<i>Renströmska sjukhuset</i>	262	262	536	71	87.954	240,97	91,97	164,09
<i>Romanäs sanatorium</i>	102	102	161	16	36.152	99,05	97,11	224,55
<i>Sävsjö sanatorium</i>	98	98	47	1	3.450	28,28	28,86	73,40
<i>Barnsanatoriet Rävlanda</i>	112	112	61	4	23.044	63,13	56,37	377,77
<i>Lillhagens sjukhus</i>	1.167	1.167	894	81	426.621	1168,82	100,16	477,20
<i>Thamstorps vilo- o. centralhem</i>	30	30	168	—	8.392	22,99	76,63	49,95
<i>Familjevården</i>	—	—	261	—	59.346	162,59	—	—
<i>Vasa sjukhus</i>	628	522 ⁷⁾	1.834	831	189.198	518,35	99,30	103,16
Allmän sjukavdelning	385	279	1.834	603	100.673	275,82	98,86	54,89
Avd. för kroniskt sjuka	243	243	481	228	88.525	242,53	99,81	184,04
<i>Epidemisjukhuset</i>	360	360 ⁸⁾	1.516	26	24.914	68,25	18,96	16,43
<i>Sommarsanatoriet Sandarne</i>	120	120 ⁹⁾	74	—	3.933	55,39	46,16	53,15

¹⁾ Med. klin. I disp. hela året över avd. 9 a om 24 vårdpl. (reservpav. för Gbg's epidemisjukhus).²⁾ Kir. klin. I har fr. o. m. 12/11 ökats med en vårdavd, om 10 vårdpl.³⁾ Jub. klin. har fr. o. m. 22/9 ökats med en vårdavd. om 26 vårdpl.⁴⁾ Psyk. klin. har ökats med 4 vårdpl. (2 fr. o. m. 13/8 och 2 fr. o. m. 19/8).⁵⁾ Kvinnoklin. II har fr. o. m. 2/4 ökats med en vårdavd. om 13 vårdpl. och fr. o. m. 19/5 med en vårdavd. om 11 vårdpl.⁶⁾ Häri ingå 47 vårdpl. vid Ågrenska konvalescenthemmet på Amundöön.⁷⁾ Se redogörelsen under "Inträffade förändringar etc." s. sid. 19.⁸⁾ Häri ingå 108 vårdpl. i reservpav. vid Sahlgrenska sjukhuset.⁹⁾ Öppet under tiden 9/6—29/8.

Medelbeläggning pr månad.

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Hela året
<i>Sahlgrenska sjukhuset . . .</i>	1267	1296	1348	1305	1297	1253	1205	1199	1270	1293	1278	1202	1268
Med. klin. I	195	194	216	211	209	204	188	182	194	198	205	193	199
" " II	152	154	154	153	153	152	146	137	151	156	157	149	151
Kir. " I	183	190	207	203	205	187	189	188	177	185	184	179	190
" " II	195	204	208	176	184	176	184	195	209	200	201	189	193
Jubileumskliniken	71	72	73	69	69	69	69	70	72	83	82	69	72
Ögonkliniken	29	34	35	31	34	33	30	33	33	31	31	26	32
Öronkliniken	50	51	53	46	36	42	38	36	41	45	49	42	44
Psyk. klin.	81	82	80	82	80	81	79	82	84	85	85	84	82
Kvinnoklin. I:													
klin. för kvinnosjukdomar	240	245	248	249	239	222	198	194	225	225	197	186	222
barnbördssavd.													
Kvinnoklin. II:													
klin. för kvinnosjukdomar	68	69	73	85	89	86	83	82	85	87	88	86	82
barnbördssavd.													
<i>Göteborgs barnsjukhus . . .</i>	159	177	200	209	200	201	176	184	203	206	217	182	178
Med. klin.	72	81	95	110	96	99	88	81	81	92	106	92	84
Kir. "	87	96	105	99	104	102	88	103	122	114	111	90	94
<i>Holtermanska sjukhuset . . .</i>	84	94	90	61	59	53	64	69	91	101	92	58	76
Klin. för hudsjukd.	59	74	69	48	44	42	47	54	72	81	81	52	60
" " veneriskt sjuka	25	20	21	13	15	11	17	15	19	20	11	6	16
<i>Ekmanska sjukhuset . . . .</i>	58	59	64	58	57	50	47	50	58	62	64	52	57
<i>Renströmska sjukhuset . . .</i>	250	253	254	252	238	233	237	233	234	231	240	237	241
<i>Romanäs sanatorium . . . .</i>	99	99	99	99	99	99	100	99	100	99	99	98	99
<i>Sävsjö sanatorium . . . .</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	13	26	35	38	28
<i>Barnsanatoriet Rävlanda . . .</i>	67	67	76	80	85	80	66	51	48	45	46	46	63
<i>Lillhagens sjukhus . . . . .</i>	1164	1185	1179	1171	1175	1164	1169	1162	1174	1165	1164	1154	1169
<i>Thamstorps vilo- och centralhem . . . . .</i>	20	21	24	24	26	25	23	21	24	25	23	19	23
<i>Familjevärdens . . . . .</i>	155	161	181	165	162	175	179	161	151	158	165	155	164
<i>Vasa sjukhus . . . . .</i>	510	510	499	494	499	507	517	518	519	537	559	552	518
Allmän sjukavd.	268	267	256	251	256	264	274	276	276	295	317	309	276
Avd. för kroniskt sjuka	242	243	243	243	243	243	242	242	243	242	242	243	243
<i>Epidemisjukhuset . . . . .</i>	97	101	80	79	73	67	56	54	52	53	52	56	68
<i>Sommarsanatoriet Sandarne . . . . .</i>	—	—	—	—	—	44	58	61	—	—	—	—	55

Tab. 2. Antal vårdplatser, intagna samt vårddagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1947.

1 Sjukhus betalningsklasser	2 Vårdavgift, kr.	3 Antal vårdplatser		5 Antal intagna under året	6 Totalt antal vårddagar	7 Medeltal vårdade per dag		9 Medelvårdtid, dagar
		vid årets slut	i genomsnitt under året			absolut	i % av vård- plat- antalet i kol. 4	
<i>Sahlgrenska sjukhuset:</i>								
Enskilt rum: inomlänspatienter ...	20:—			277				
	17:—			3				
	12:—	32	32	3	7.106	19	61	21
utomlänspatienter ...	26:—			46				
	23:—			3				
<i>Halvenskilt rum:</i>								
inomlänspatienter ...	11: 50			1.706				
	9:—			9				
	8: 50			11				
utomlänspatienter ...	15:—	97	97	423	33.503	82	85	16
	13:—			1				
	12:—			1				
<i>Allmänt rum:</i>								
inomlänspatienter ...	3:—			9.202				
	2: 50			10.623				
	2:—			103				
	1: 50			7				
	1:—			5.097				
utomlänspatienter ...	ingen	1.223	1.220	1.460	422.041	1.156	95	15
	12: 50			9				
	10:—			1.202				
	9:—			9				
	8: 50			40				
	6:—			413				
<i>Barnsjukhuset:</i>								
Allmänt rum: inomlänspatienter ...	2: 50			2.511	19.351			
	2:—			—	5.736			
	1: 50			2.087	24.706			
	1: 25			—	131			
utomlänspatienter ...	ingen	280	280	98	4.870	178	63	13
	8: 50			414	5.710			
	6:—			7	3.780			
	3: 50			7	744			
<i>Holtermanska sjukhuset:</i>								
Enskilt rum: inomlänspatienter ...	18:—	1	1	2	24	0.1	14	10
utomlänspatienter ...	24:—			3	28			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Halvenskilt rum:								
inomlänspatienter . . .	11:—			28	317			
	8:—					12		
	15:—	2	2	17	303		2	100
Allmänt rum:								
inomlänspatienter . . .	3:—			228	3.017			
	2: 50			394	7.796			
	2:—			15	3.641			
	1: 50			—	218			
ingen				113	4.183			
utomlänspatienter . . .	10:—	130	130	84	1.600	74	57	18
	8: 50			7	76			
	5: 35			26	843			
	3:—			2	5			
	ingen			616	5.735			
Ekmanska sjukhuset:								
Enskilt rum:								
inomlänspatienter . . .	20:—			32	436			
	12:—			1	80		1	50
	26:—	2	2	3	17			15
Halvenskilt rum:								
inomlänspatienter . . .	11: 50			120	1.829			
	9:—			1	2			
	8: 50	8	8	2	505	7	82	19
utomlänspatienter . . .	15:—			6	60			
Allmänt rum:								
inomlänspatienter . . .	3:—			524	5.462			
	2: 50			575	8.537			
	2:—			7	1.524			
ingen		59	59	77	1.618	49	82	14
utomlänspatienter . . .	10:—			34	404			
	8: 50			1	6			
	6:—			11	173			
Renströmska sjukhuset:								
Halvenskilt rum:								
inomlänspatienter . . .	6:—			26	4 522			
	12:—			26	562		14	54
Allmänt rum:								
inomlänspatienter . . .	1: 50			345	6.341			
	1:—			40	54 255			
	0: 50			1	207			
ingen		236	236	75	12.439	227	96	148
utomlänspatienter . . .	8: 50			61	3.815			
	5: 35			36	5.427			
	3: 50			1	386			
Romanäs sanatorium:								
Enskilt rum:								
utomlänspatienter . . .	13: 50			—	365	1	100	365
Allmänt rum:								
inomlänspatienter . . .	6: 75			3	636			
	1: 50			112	2.160			
	1:—	102	102	14	23.981			
ingen				22	5.258	98	97	217
utomlänspatienter . . .	8: 50			11	1.179			
	3: 60			11	2.746			

1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Sävsjö sanatorium:</i>								
Enskilt rum:								
utomlänspatienter ...	21: 25			1	6			
	18: 75			10	655			
	15: 65			1	122			
Allmänt rum:								
inomlänspatienter ...	1: 50	98	98	18	360			
	1: —			5	1.403	28	29	73
	ingen			5	406			
utomlänspatienter ...	14: 50			1	124			
	8: 50			2	61			
	5: 35			4	313			
<i>Barnsanatoriet Rävlanda:</i>								
Allmänt rum:								
inomlänspatienter ...	1: —			44	10.487			
	0: 50				436			
	ingen			3	1.468			
utomlänspatienter ...	7: 75	112	112	1	512	63	56	357
	5: —			1	204			
	3: 25			12	10.022			
<i>Lillhagens sjukhus:</i>								
Allmänt rum:								
inomlänspatienter ...	2: 65			499	332.308			
	1: 30			164	50.853			
	ingen	1.167	1.167	134	39.564			
utomlänspatienter ...	5: 35			94	4.790	1.167	100	477
<i>Vasa sjukhus:</i>								
Allmänt rum:								
i Göteborg hemortsberättigade patienter ...	2: —			1.186	73.409			
	1: 50			20	78.876			
	ingen			456	24.940			
i Göteborg icke hemortsberättigade patienter	5: 35	628	522	62	7.880	518	99	104
	5: —			100	4.037			
	4: —				56			
<i>Epidemisjukhuset:</i>								
Halvenskilt:								
inomlänspatienter ...	7: —			16	266			
	6: —	14	14	3	15	0.8	6	14
utomlänspatienter ...	12: —			3	16			
Allmänt rum:								
inomlänspatienter ...	2: 50			178	2.217			
	2: —			390	3.980			
	1: 50			27	414			
	1: —			12	4.183			
ingen	340	340		814	12.130	67	20	16
utomlänspatienter ...	8: —			1	316			
	7: 50			42	353			
	6: —			29	1.016			
	3. 50			1	8			
<i>Sommarsanator. Sandarne:</i>								
inomlänspatienter ...	1: —			7	305			
	ingen	120	120	63	3.507	55	46	53
utomlänspatienter ...	4: 70			4	121			

Tab. 3 a. Ekonomisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Sahlgrenska sjukhuset.

A. Inkomster och utgifter.	Netto- inkomst	Nettoutgift		
		pr vård dag		per intagen kr.
		kr.	öre	
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		7.227.559	15 62	236
Expeditionskostnader		140.031	— 30	5
Diverse		72.935	— 16	2
Läkemedel		531.396	1 15	17
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		817.006	1 77	27
Kosthåll		1.426.951	3 09	47
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		603.351	1 30	20
Tvätt och renhållning		135.696	— 29	4
Inventariers underhåll och komplettering		526.147	1 14	17
Fastigheters underhåll		221.854	— 48	7
Hyror		46.321	— 10	1
Säger för ovanstående konton		11.749.247	25 40	383
Vårdavgifter: för intagna	1.854.528			
för i öppen vård mottagna	464.475		./. 4 01	./. 61
Diverse ersättningar	16.234			
Totalsumma för driften		9.414.010	20 35	307
Bidrag till driften:				
Staten	451.558			
Landsting, som ej äger anstalten	239.970			
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	691.528		1 49	22
Göteborgs stad	8.722.482		18 86	285
Summa	9.414.010		20 35	307
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		675.310		
Inventarier		213.895		
Summa		889.205	1 92	29
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		652.581	1 41	21
Ränta		491.694	1 06	16
Summa		1.144.275	2 47	37
Kostnader för anstaltsdriften		11.749.247	25 40	383
Summa summarum		12.893.522	27 87	420

Ekonomisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Barnsjukhuset.

	Netto- inkomst	Nettoutgift		
		för år kr.	per värdag kr. öre	per intagen kr.
A. Inkomster och utgifter.				
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		1.122.270	17 26	219
Expeditionskostnader		19.689	— 30	4
Diverse		13.744	— 21	3
Läkemedel		37.940	— 58	7
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		65.855	1 01	13
Kosthåll		153.284	2 36	30
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		86.209	1 33	17
Tvätt och renhållning		10.170	— 16	2
Inventariers underhåll och komplettering		80.793	1 24	16
Fastigheters underhåll		45.990	— 71	9
Säger för ovanstående konton		1.635.944	25 16	320
Värdagifter: för intagna	186.741		./. 2 90	./. 37
för i öppen vård mottagna	12.281			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		1.436.922	22 10	281
Bidrag till driften:				
Staten	68.652			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	68.652		1 05	13
Göteborgs stad	1.368.270		21 05	268
Summa	1.436.922		22 10	281
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		11.270		
Inventarier		34.561		
Summa		45.831	— 70	9
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		36.128	— 56	7
Ränta		27.677	— 42	5
Summa		63.805	— 98	12
Kostnader för anstaltsdriften		1.635.944	25 16	320
Summa summarum		1.699.749	26 14	332

Ekonominck redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	Nettoutgift		
		för år kr.	per vårddagar kr.	per intagen öre
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar	283.078	13 71		203
Expeditionskostnader	5.217	— 25		4
Diverse	3.558	— 17		2
Läkemedel	18.451	— 89		13
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	23.515	1 14		17
Kosthåll	50.846	2 46		36
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	30.585	1 48		22
Tvätt och renhållning	2.352	— 11		2
Inventariers underhåll och komplettering	17.087	— 83		12
Fastigheters underhåll	16.274	— 79		12
Hyror				
Säger för ovanstående konton	450.963	21 83		323
Vårdavgifter: för intagna	92.740	./. 4 49		./. 66
för i öppen vård mottagna	5.468			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften	352.755	17 08		253
Bidrag till driften:				
Staten				
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans				
Göteborgs stad	352.755	17 08		253
Summa	352.755	17 08		253
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter	17.618			
Inventarier	8.352			
Summa	25.970	1 26		19
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning	19.523	— 94		14
Ränta	14.166	— 69		10
Summa	33.689	1 63		24
Kostnader för anstaltsdriften	450.963	21 83		323
Summa summarum	484.652	23 46		347

Ekonomin redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Holtermanska sjukhuset.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	N e t t o u t g i f t		
		för år kr.	per vårddag	per intagna kr.
		kr.	öre	
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		335.826	12 08	219
Expeditionskostnader		6.037	— 22	4
Diverse		4.168	— 15	3
Läkemedel		18.112	— 65	12
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		14.507	— 52	9
Kosthåll		40.117	1 44	26
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		30.371	1 09	20
Tvätt och renhållning		2.890	— 10	2
Inventariers underhåll och komplettering		12.931	— 47	8
Fastigheters underhåll		14.337	— 52	9
Hyror				
Säger för ovanstående konton		479.296	17 24	312
Vårdavgifter:				
för intagna	76.338		./. 275	./. 50
för i öppen vård mottagna	29.209			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		373.749	13 44	243
Bidrag till driften:				
Staten	27.100			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	27.100		— 97	17
Göteborgs stad	346.649		12 47	226
Summa	373.749		13 44	243
2. Särskild verksamhet.				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		55.903		
Inventarier		23.202		
Summa		79.105	2 84	51
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		8.507	— 31	5
Ränta		5.844	— 21	4
Summa		14.351	— 52	9
Kostnader för anstaltsdriften		479.296	17 24	312
Summa summarum		493.647	17 76	321

Ekonomin redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.
Vasa sjukhus (inkl. Frölundahemmet)

A. Inkomster och utgifter.	Netto- inkomst för år kr.	Nettoutgift		
		per vårdag kr.	per vårdag öre	per intagen kr.
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar	1.743.267	9 21		956
Expeditionskostnader	27.026	— 14		15
Diverse	28.294	— 15		16
Läkemedel	65.114	— 34		36
Förbrukningsartiklar m. m. försjukvården	64.084	— 34		35
Kosthåll	412.148	2 18		226
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	133.291	— 71		73
Tvätt och renhållning	17.467	— 09		9
Inventariers underhåll och komplettering	102.046	— 54		56
Fastigheters underhåll	60.473	— 32		33
Hyror	7.348	— 04		4
Säger för ovanstående konton	2.660.558	14 06		1.459
Vårdavgifter: förs intagna	344.417	./.	1 82	./. 189
för i öppen vård mottagna				
Diverse ersättningar	468			
Totalsumma för driften	2.315.673	12 24		1.270
Bidrag till driften:				
Staten	131.948			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten	300			
Övriga				
tillsammans	132.248	— 70		73
Göteborgs stad	2.183.425	11 54		1.197
Summa	2.315.673	12 24		1.270
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter	277.677			
Inventarijer	64.057			
Summa	341.734	1 81		187
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning	74.646	— 39		41
Ränta	48.966	— 26		26
Summa	123.612	— 65		67
Kostnader för anstaltsdriften	2.660.558	14 06		1.459
Summa summarum	2.784.170	14 71		1.526

Ekonomisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Lillhagens sjukhus.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	Nettoutgift		
		per värddag		per intagen kr.
		för år kr.	öre	
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		2.695.541	6 32	3.015
Expeditionskostnader		23.670	— 05	26
Diverse		63.181	— 15	71
Läkemedel		36.075	— 08	40
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		25.623	— 06	29
Kosthåll		593.365	1 39	664
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		263.570	— 62	295
Tvätt och renhållning		29.050	— 07	32
Inventariers underhåll och komplettering		114.799	— 27	128
Fastigheters underhåll		42.352	— 10	47
Hyror		10.928	— 03	12
Säger för ovanstående konton		3.898.154	9 14	4.359
Vårdavgifter:				
förf intagna	1.453.328		./. 3 41	./. 1.626
förf i öppen vård mottagna				
Diverse ersättningar	47.658			
Totalsumma för driften		2.397.168	5 62	2.681
Bidrag till driften:				
Staten	2.695.229			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	2.695.229		6 32	3.015
Göteborgs stad				
Summa	2.695.229		6 32	3.015
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		4.158		
Inventarier				
Summa	4.158		— 01	5
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		279.127	— 65	312
Ränta		263.145	— 62	294
Summa		542.272	1 27	606
Kostnader för anstaltsdriften		3.898.154	9 14	4.359
Summa summarum		4.440.426	10 41	4.965

Ekonomisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Renströmska sjukhuset.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst för år kr.	N e t t o u t g i f t		
		per vårdag kr.	per intagen öre	per intagen kr.
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar	734.004	8 39		1.246
Expeditionskostnader	10.500	— 12	18	
Diverse	14.592	— 17	25	
Läkemedel	20.840	— 24	35	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	26.801	— 31	46	
Kosthåll	222.706	2 54	378	
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	86.254	— 98	146	
Tvätt och renhållning	5.998	— 07	10	
Inventariers underhåll och komplettering	28.660	— 33	48	
Fastigheters underhåll	42.207	— 48	72	
Hyror	16.906	— 19	29	
Säger för ovanstående konton	1.209.468	13 82		2.053
Vårdavgifter: för intagna	190.965		./. 2 18	./. 324
för i öppen vård mottagna	4.693			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften	1.013.810	11 59		1.721
Bidrag till driften:				
Staten	141.862			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	141.862	1 62		241
Göteborgs stad	871.948	9 97		1.480
Summa	1.013.810	11 59		1.721
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter	192.820			
Inventarier	42.957			
Summa	235.777	2 69		400
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning	60.345	— 69		102
Ränta	51.029	— 58		87
Summa	111.374	1 27		189
Kostnader för anstaltsdriften	1.209.468	13 82		2.053
Summa summarum	1.320.842	15 09		2.242

Ekonomin redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Romanäs sanatorium.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	Nettoutgift		
		per vårddag		
		kr.	öre	per intagen kr.
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar	231.091	6	39	1.435
Expeditionskostnader	4.609	—	13	29
Diverse	7.647	—	21	47
Läkemedel	5.845	—	16	36
Förbrukningsartiklar m. m. förs sjukvården	6.995	—	19	43
Kosthåll	100.350	2	78	623
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	52.741	1	46	328
Tvätt och renhållning	3.966	—	10	25
Inventariers underhåll och komplettering	16.460	—	46	102
Fastigheters underhåll	14.782	—	41	92
Hyror				
Säger för ovanstående konton	444.486	12	29	2.760
Vårdavgifter: förs intagna	57.232			
för i öppen vård mottagna	2.200			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften	385.054	10	65	2.393
Bidrag till driften:				
Staten	62.930			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	62.930	1	74	391
Göteborgs stad	322.124	8	91	2.002
Summa	385.054	10	65	2.393
2. Särskild verksamhet		2.292	—	14
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter	36.429			
Inventarier	24.156			
Summa	60.585	1	67	376
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning	17.426	—	48	108
Ränta	12.708	—	35	79
Summa	30.134	—	83	187
Kostnader för anstaltsdriften	444.486	12	29	2.760
Summa summarum	474.620	13	12	2.947

Ekonomisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.
Sävsjö sanatorium.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	N e t t o u t g i f t		
		för år kr.	per vårddag kr.	per intagen öre
1. Anstaltsdriften:				
Avlönningar		61.934	18 06	1.674
Expeditionskostnader		3.073	— 90	83
Diverse		871	— 25	24
Läkemedel		1.501	— 44	41
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		2.246	— 66	60
Kosthåll		13.531	3 95	366
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		17.052	4 97	461
Tvätt och renhållning		868	— 25	23
Inventariers underhåll och komplettering		9.137	2 67	247
Fastigheters underhåll		2.520	— 74	68
Hyror				
Säger för ovanstående konton		112.733	32 89	3.047
Vårdavgifter: för intagna	18.624		./. 5 43	./. 503
för i öppen vård mottagna				
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		94.109	27 46	2.544
Bidrag till driften:				
Staten				
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
		tillsammans		
Göteborgs stad		94.109	27 46	2.544
		Summa	27 46	2.544
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		415.000		
Inventarier				
		Summa	415.000	11.216
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning				
Ränta				
		Summa		
Kostnader för anstaltsdriften		112.733	32 89	3.047
		Summa summarum	32 89	3.047

Ekonominisk redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Barnsanatoriet Rävlanda.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	N e t t o u t g i f t		
		för år kr.	per vårddag kr.	per intagen öre
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		129.086	5 60	2.116
Expeditionskostnader		3.007	— 13	49
Diverse		7.932	— 34	130
Läkemedel		1.270	— 06	21
Förbrukningsartiklar m. m. förs sjukvården		2.058	— 09	34
Kosthåll		56.582	2 46	927
Värme, elektrisk energi, lyse och valten		21.668	— 94	355
Tvätt och renhållning		1.465	— 06	24
Inventariers underhåll och komplettering		10.525	— 46	173
Fastigheters underhåll		13.425	— 58	220
Hyror	450	./.	— 02	./. 7
Säger för ovanstående konton		246.568	10 70	4.042
Vårdavgifter: förs intagna	47.938	./.	2 08	./. 786
för i öppen vård mottagna				
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		198.630	8 62	3.256
Bidrag till driften:				
Staten	39.579			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	39.579		1 72	649
Göteborgs stad	159.051		6 90	2.607
Summa	198.630		8 62	3.256
2. Särskild verksamhet	4.954	./.	— 21	./. 81
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		5.012		
Inventarier		763		
Summa		5.775	— 25	95
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		26.569	1 15	435
Ränta		21.833	— 95	358
Summa		48.402	2 10	793
Kostnader för anstaltsdriften		246.568	10 70	4.042
Summa summarum		294.970	12 80	4.835

Ekonomin redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Epidemisjukhuset.

A. Inkomster och utgifter.	Netto- inkomst	N e t t o u t g i f t		
		per vårddag		per intagen kr.
		kr.	öre	
1. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		502.602	20 17	331
Expeditionskostnader		9.500	— 38	6
Diverse		7.212	— 29	5
Läkemedel		20.755	— 83	14
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		27.747	1 11	18
Kosthåll		79.506	3 19	52
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		69.004	2 77	46
Tvätt och renhållning		4.677	— 19	3
Inventariers underhåll och komplettering		16.526	— 66	11
Fastigheters underhåll		40.497	1 63	27
Hyror	3.674		/. — 14	/. 2
Säger för ovanstående konton		774.352	31 08	511
Vårdavgifter:				
för intagna	36.764		/. 1 48	/. 25
för i öppen vård mottagna	4.811			
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		732.777	29 41	483
Bidrag till driften:				
Staten	22.910			
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans	22.910		— 92	15
Göteborgs stad	709.867		28 49	468
Summa	732.777		29 41	483
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter		37 940		
Inventarier		25 846		
Summa		63.786	2 56	42
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		28.737	1 15	19
Ränta		25.782	1 03	17
Summa		54.519	2 18	36
Kostnader för anstaltsdriften		774.352	31 08	511
Summa summarum		828.871	33 26	547

Ekonomin redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Sommarsanatoriet Sandarne.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	Nettoutgift		
		för år kr.	per vårddag kr. öre	per intagen kr.
I. Anstaltsdriften:				
Avlöningar		10.286	2 62	139
Expeditionskostnader		61	— 01	—
Diverse		2.806	— 71	38
Läkemedel		—	—	—
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		5	—	—
Kosthåll		9.384	2 39	127
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten		773	— 20	10
Tvätt och renhållning		206	— 05	3
Inventariers underhåll och komplettering		354	— 09	5
Fastigheters underhåll		650	— 17	9
Hyror		—	—	—
Säger för ovanstående konton		24.525	6 24	331
Vårdavgifter: för intagna	691		./. — 18	./. 9
för i öppen vård mottagna				
Diverse ersättningar				
Totalsumma för driften		23.834	6 06	322
Bidrag till driften:				
Staten				
Landsting, som ej äger anstalten				
Kommun, som ej äger anstalten				
Övriga				
tillsammans				
Göteborgs stad		23.834	6 06	322
Summa		23.834	6 06	322
2. Särskild verksamhet				
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:				
Fastigheter				
Inventarier				
Summa				
B. Avskrivning och ränta.				
Avskrivning		673	— 17	9
Ränta		673	— 17	9
Summa		1.346	— 34	18
Kostnader för anstaltsdriften		24.525	6 24	331
Summa summarum		25.871	6 58	349

Ekonominck redogörelse för sjukhusens verksamhet under år 1947.

Samtliga sjukhus.

A. Inkomster och utgifter.	Netto-inkomst	Nettoutgift			
		för år kr.	per vårdag kr.	per intagen öre	
1. Anstaltsdriften:					
Avlöningar					
Expeditionskostnader	15.076.544	11	—	344	
Diverse	252.420	—	18	6	
Läkemedel	226.940	—	17	5	
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården	757.299	—	55	17	
Kosthåll	1.076.442	—	79	25	
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	3.158.770	2	30	72	
Tvätt och renhållning	1.394.869	1	02	32	
Inventariers underhåll och komplettering	214.805	—	16	5	
Fastigheters underhåll	935.465	—	68	21	
Hyror	515.361	—	38	12	
Säger för ovanstående konton	77.379	—	06	2	
	23.686.294	17	28	540	
Vårdavgifter: förför intagna					
förför i öppen vård mottagna	4.360.306	./.	3	18	
Diverse ersättningar	518.326				
	69.171				
Totalsumma för driften	18.738.491	13	67	427	
Bidrag till driften:					
Staten	3.641.768				
Landsting, som ej äger anstalten	239.970				
Kommun, som ej äger anstalten	300				
Övriga	—				
	3.882.038		2	83	
Göteborgs stad	15.154.514		11	05	
	Summa	19.036.552	13	88	
				435	
2. Särskild verksamhet					
3. Nyanläggning och nyan- skaffning:					
Fastigheter	2.662		—	—	
Inventarier	1.724.979				
	Summa	441.947			
		2.166.926	1	58	
				49	
B. Avskrivning och ränta.					
Avskrivning	1.204.262	—	88	27	
Ränta	963.517	—	70	22	
	Summa	2.167.779	1	58	
	Kostnader för anstaltsdriften	23.686.294	17	540	
	Summa summarum	25.854.073	18	589	

Tab. 3 b. Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem jämté därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter under år 1947.

	Vilohemmet				Familjevården			
	Netto-inkomst	Nettouitgift			Netto-inkomst	Nettouitgift		
		för år	per vårddag	per int.		för år	per vårddag	per int.
1. Driften (exkl. ränta o. avskr.)								
Avlöningar	35.487	4: 23	211		39.735	0: 67	152	
Expeditionskostnader	620	0: 07	4		913	0: 01	3	
Diverse	2.114	0: 25	13		22.143	0: 37	85	
Läkemedel	2.200	0: 26	13		4.301	0: 07	16	
Förbrukningsart. för sjv.	220	0: 03	1		415	0: 01	2	
Utackorderingsavgifter	—	—	—		230.211	3: 88	882	
Kosthåll	23.038	2: 75	137		—	—	—	
Värme, elektrisk energi, lyse och vatten	7.995	0: 95	48		—	—	—	
Tvätt och renhållning inomhus	1.515	0: 18	9		277	0: 01	1	
Inventariers underhåll o. komplettering	2.069	0. 25	12		11.193	0: 19	43	
Fastigheters underhåll ..	330	0: 04	2		450	0: 01	2	
Hyror	—	—	—					
Summa	75.588	9: 01	450		309.638	5: 22	1.186	
Vårdavgifter	18.041	1. 2: 15	1.107	109.338	1. 1: 84	1.419		
Totalsumma för driften ..	57.547	6: 86	343		200.300	3: 38	767	
Bidrag till driften: Göteborgs stad	57.547				200.300			
2. Särsk. verksamhet								
3. Nyanläggning och nyan- skaffning	654							
Vårddagar (inkl. in- och utskrivningsdag)	8.560				59.607			
Intagna patienter	168				261			

Tab. 4. Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens central-
tvättinrätnings vid Sahlgrenska sjukhuset under år 1947.

Inrättning	1	2	3	4
		Egen tvätt kg.	Personaltvätt kg.	Summa kg. tvätt
Sahlgrenska sjukhuset	1.233.263	31.460	1.264.723	
Vasa sjukhus (inkl. Frölundahemmet)	427.702	5.240	432.942	
Barnsjukhuset	178.200	3.958	182.158	
Ärgrenskä konvalescenthemmet å Amundön	1.071	—	1.071	
Ekmanska sjukhuset	35.965	2.240	38.205	
Holtermanska sjukhuset	49.810	418	50.228	
Romanäs sanatorium	18.926	545	19.471	
Renströmska sjukhuset	61.515	3.635	65.150	
Sävsjö sanatorium	1.160	—	1.160	
Epidemisjukhuset	55.745	932	56.677	
Laboratoriet	615	—	615	
Sommarsanatoriet Sandarne	175	—	175	
Dispensärcentralen	1.961	—	1.961	

	1	2	3	4
Barnsanatoriet Rävlanda	13.004	1.079	14.083	
Polikliniker i Sociala huset	1.759	—	1.759	
Kirurgiska polikliniken i Majorna	1.108	—	1.108	
" " i Lundby	687	—	687	
" " i Redbergslid	1.051	—	1.051	
Öronpolikliniken i Majorna	1.228	—	1.228	
" " i Redbergslid	453	—	453	
Tandpolikliniken vid Järntorget	2.860	—	2.860	
" " Drottningtorget	3.458	—	3.458	
" " Majorna	1.976	—	1.976	
Centraltvättinrättningen	13.184	—	13.184	
Sjuktransportväsendet	758	—	758	
Sjukhusdirektionens byrå	200	—	200	
Distriktsjukvården	550	—	550	
Diverse	1.019	372	1.391	
Summa	2.109.403	49.879	2.159.282	

Kostnader för centraltvättinrättningens drift under år 1947
framgå av följande tabell.

Konto	Kvantitet (förbrukning)	Utgifter för nyanskaffning Kronor	Utgifter enligt bok förtvättning, lagning och transport Kronor	Öre pr kg. tvätt
Avlöningar	—	—	480.005: 37	22,230
Pensioner	—	—	32.016: 60	1,483
Hyror och arrenden	—	—	1.574: —	0,073
Fastigh. och maskiners underhåll	—	—	9.073: 59	0,420
Inventarier:				
material för lagning av tvättgods ersättning av förslitet tvättgods övriga kostnader	— — —	165.621: 37	6.000: — 5.373: 58	0,278 0,249
Änga	5.750,5 ton 3 kg. 2.094,5 " 8 "	—	97.357: 96	4,509
Elektrisk ström	135.821 kWh	—	8.149: 26	0,377
Vatten (kallt)	66.013 m³	—	11.912: 75	0,552
Maskinförnödenheter etc.	—	—	12.979: 38	0,601
Tvättmedel:				
tvål och tvålflingor	10.125 kg.			
alkali	18.510 "			
koksalt	8 500 "			
övriga	4.823 "			
		—	24.690: 83	1,143
Skriv- och tryckningskostnader ..	—	—	3.495: 18	0,162
Forselkostnader och bilar	—	—	6.579: 84	0,305
Diverse utgifter	—	—	2.320: 18	0,107
Ränta och avskrivning	—	—	70.499: —	3,265
Överskott till personalens pensio- nering	—	—	50.020: 49	2,316
		165.621: 37	822.048: 01	38,070

Värde av förråd vid årets början	263.208:—	987.669:38
Värde av förråd vid årets slut ..	<u>317.351:15</u>	54.143:15
		<u>1,041.812:53</u>
Övrig verksamhet	9.690: 65	
Överskott	<u>784: 85</u>	10.475: 50
		<u>Summa 1.052.288:03</u>

Kostnaden per kg. tvätt kan uppdelas i lagningskostnader 3,106 öre, transportkostnader 1,458 öre samt tvättningskostnad 33,506 öre per kg. Frånräknas utgifter för ränta och avskrivningar, arrende och pensioner, minskas kostnaden per kg. tvätt med 4,821 öre.

**Tab. 5. Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket
vid Sahlgrenska sjukhuset.**

Vid värme- och kraftverket har under år 1947 producerats 58.990 ton ånga och 1.839.720 kWh elektrisk energi. Från stadens elektricitetsverk har erhållits 1.027.370 kWh men återlevererats 445.040 kWh elektrisk energi, till följd varav 2.422.050 kWh förbrukats totalt räknat.

Denna värme och elektriska energi har levererats till följande inrättningar med angivna kvantiteter:

Inrättning	Ånga ton	Elektricitet kWh
Sahlgrenska sjukhuset	28.015	1.421.617
Barnsjukhuset	5.204	121.922
Kvinnokliniken II	5.375	78.024
Epidemisjukhuset	5.572	48.583
Göteborgs sjukhem	1.970	25.502
Vanföreanstalten	4 289	111.670
Annedalskyrkan	—	4.990
Sjukhusdirektionens centraltvättinrättning	7.845	135.821
Värme- och kraftverket	720	473.921
Summa	58.990	2.422.050

Lager av bränsle var den 1/1 1947: 3.506 ton fossilt bränsle.

" " " " 31/12 1947: 2.874 " "

Förbrukningen av bränsle utgjordes under året av 8.424 ton stenkol till ett genomsnittligt pris av kr. 75:23 per ton.

Värme- och kraftverkets utgifter uppgår enligt bokslut till följande:

Avlöningar	118.175:54	Maskinförnödenheter	2.462: 64
Pensioner	379: 74	Skriv- och trycknings- kostnader	67: 05
Arrende	4.795:—	Forselkostnader	175: 60
Underhåll av fastigheten	22.162: 70	Diverse utgifter	11.536: 97
Inventariers underhåll	802: 57	Ränta och avskrivning	161.630:—
Bränsle m. m.	628.984: 95	Överskott till personalens pensionering	46.036: 14
Elektrisk ström	31.035: 26		
Vatten	1.599: 25	Summa kronor	1.029.843: 41

Inkomsterna äro:

Avgifter för elektrisk ström	281.170: 27
" " " " värme	748.673: 14
Summa kronor	1.029.843: 41

Produktionspriset per ton ånga av 32 kg:s tryck är alltså 17:46 kr. Den elektriska energien har debiterats de olika avnämarna enligt stadens elektricitetsverks taxa med viss extra rabatt för de största avnämarna. Från stadens elektricitetsverk bekommens energi betalas enligt kontrakt av den 13/2 och 16/2 1942. Priset för den ånga, som de olika inrätningarna förbrukat, har därefter kunnat fastställas till 12:25 kr. per ton.

För beräkning av produktionspriset för ånga och elektrisk ström ha anläggningskostnaderna för värme- och kraftverket med tillhörande distributions- och servisledningar samt transformatorstationer i runt tal 2.150.000 kr. uppdelats så, att till anläggningar för framställning av elektrisk energi hänförlas 750.000 kr., medan 1.400.000 kr. motsvara kostnaderna för enbart den värmeproducerande anläggningen.

Tab. 6. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan vårddagarna för betalande och icke betalande patienter.

1	2	3	4	5	Vårdagar för						
					År	Inbetalda patientavgifter Kronor	Samtliga vård-dagar	betalande patienter	i %	icke bet. patienter	i %
Sahlgrenska sjukhuset .	1943	1.857.058:—	418.679	374.830	89,53	43.849	10,47				
	1944	1.861.955:—	433.692	394.215	90,90	39.477	9,10				
	1945	1.872.813:—	451.634	414.210	91,71	37.424	9,29				
	1946	1.756.658:—	470.418	435.822	92,65	34.596	7,35				
	1947	1.997.531:—	492.181	457.811	93,02	34.370	6,98				
Barnsjukhuset	1943	152.594:—	63.929	56.917	89,03	7.012	10,97				
	1944	158.680:—	63.156	57.225	90,61	5.931	9,39				
	1945	165.905:—	64.317	58.932	91,63	5.385	8,37				
	1946	170.560:—	63.635	59.601	93,64	4.034	6,36				
	1947	202.055:—	70.144	65.176	92,92	4.968	7,08				
Holtermanska sjukhuset	1943	93.565:—	28.701	19.203	66,91	9.498	33,09				
	1944	121.142:—	36.399	22.420	61,60	13.979	38,40				
	1945	104.499:—	35.765	20.198	56,47	15.567	43,53				
	1946	82.582:—	31.314	17.662	56,40	13.652	43,60				
	1947	69.866:—	29.333	18.866	64,32	10.467	35,68				
Ekmanska sjukhuset ..	1943	88.869:—	19.773	17.576	88,89	2.197	11,11				
	1944	100.135:—	19.067	17.162	90,01	1.905	9,99				
	1945	95.935:—	19.725	17.844	90,46	1.881	9,54				
	1946	95.072:—	21.414	19.970	93,26	1.444	6,74				
	1947	89.580:—	21.987	20.307	92,36	1.680	7,64				
Renströmska sjukhuset	1943	203.154:—	93.345	73.107	78,32	20.238	21,68				
	1944	159.924:—	92.688	76.061	82,06	16.627	17,94				
	1945	216.113:—	93.260	74.316	79,69	18.944	20,31				
	1946	209.846:—	89.571	74.836	83,55	14.735	16,45				
	1947	191.307:—	87.954	75.515	85,86	12.439	14,14				
Romanäs sanatorium ..	1943	67.648:—	36.671	29.100	79,35	7.571	20,65				
	1944	67.294:—	36.799	31.163	84,68	5.636	15,32				
	1945	66.789:—	36.450	28.421	77,97	8.029	22,03				
	1946	67.987:—	36.080	29.360	81,37	6.720	18,63				
	1947	75.064:—	36.325	31.067	85,53	5.258	14,47				
Sävsjö sanatorium (1/9—31/12)	1947	18.624:—	3.450	3.044	88,23	406	11,77				
Barnsanatoriet Rävlanda	1944	63.506:—	24.593	21.349	86,81	3.214	13,19				
	1945	94.069:—	31.752	29.609	93,25	2.143	6,75				
	1946	73.192:—	29.836	28.005	93,86	1.831	6,14				
	1947	61.356:—	23.129	21.661	93,65	1.468	6,35				

1	2	3	4	5	6	7	8
Lillhagens sjukhus	1943	1.219.724:—	418.102	116.485	27,86	301.617	72,14
	1944	1.572.127:—	419.649	390.667	93,09	28.982	6,91
	1945	1.097.062:—	425.799	384.455	90,29	41.344	6,71
	1946	1.023.009:—	427.649	388.525	90,85	39.124	9,15
	1947	1.467.725:—	427.515	387.951	90,75	39.564	9,25
Vasa sjukhus	1943	366.655:—	187.967	102.536	54,55	85.431	45,45
	1944	386.097:—	190.210	109.794	57,72	80.416	42,28
	1945	429.636:—	205.401	124.261	60,50	81.140	39,50
	1946	400.095:—	195.717	128.573	65,69	67.144	34,31
	1947	390.646:—	191.022	165.626	86,71	25.396	13,29
Epidemisjukhuset	1943	20.572:—	72.222	3.094	4,28	69.128	95,72
	1944	33.306:—	80.636	6.569	8,15	74.067	91,85
	1945	56.506:—	42.887	10.239	23,87	32.648	76,13
	1946	28.862:—	34.257	6.976	20,36	27.281	79,64
	1947	43.353:—	26.614	13.670	51,38	12.944	48,64
Sommarsanatoriet Sandarne	1943	—	7.548	—	—	7.548	100
	1944	337:—	6.576	281	4,27	6.295	95,73
	1945	649:—	5.355	473	8,83	4.882	91,17
	1946	602:—	4.711	444	9,42	4.267	90,58
	1947	691:—	4.007	437	10,91	3.570	89,09
Samtliga sjukhus	1943	4.069.837:—	1.346.937	792.848	58,86	554.089	41,14
	1944	4.524.503:—	1.403.465	1.126.906	80,29	276.559	19,74
	1945	4.199.976:—	1.412.354	1.162.958	82,34	249.396	17,66
	1946	3.908.465:—	1.404.602	1.189.774	84,71	214.828	15,79
	1947	4.607.798:—	1.413.661	1.261.131	89,21	152.530	10,97
Sahlgrenska sjukhuset, Barnsjukhuset, Holtermanska sjukh. o. Ekmanska sjukh.	1943	2.192.085:—	531.082	468.526	88,22	62.556	11,78
	1944	2.241.913:—	552.314	491.022	88,90	61.292	11,10
	1945	2.239.152:—	571.441	511.184	89,46	60.257	10,54
	1946	2.104.872:—	586.781	533.055	90,84	53.726	9,16
	1947	2.359.032:—	613.645	562.160	91,61	51.485	8,39

Tab. 7. Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Förrådsföreståndarinnor .	—	2	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	7
Köksföreståndarinnor . . .	—	5	2	1	—	1	1	1	1	—	3	1	1	—	—	17
Kokerskor	—	17	5	6	—	2	4	2	2	2	4	—	4	—	—	48
Köksbiträden, manl. o. kvinnl. samt serverings- bitr.	—	47	23	15	—	6	14	13	8	7	18	2	9	—	—	162
Kallskänka	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kökselever	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4
Bagerska	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Driftsingenjör	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tvättföreståndare och tvättföreståndarinnor . .	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Tvättbitr. o. maskintvä- tare	—	64	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	76
Strykerskor	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Föreståndarinna f. syavd.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	16
Sömmerskor	—	11	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Väverskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Baderskor	—	11	9	—	1	—	2	1	1	—	—	1	—	—	—	4
Maskinmästare	—	2	1	—	—	—	1	1	1	—	4	—	1	—	—	15
Maskinister	—	5	1	—	—	—	1	1	1	—	—	3	—	—	—	71
Eldare och reparatörer .	—	30	9	5	1	2	4	2	2	2	11	—	3	—	—	1
Kollämpare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	43
Vaktmästare	—	1	15	7	4	1	2	5	2	2	1	1	—	2	—	1
Desinfektor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Chauförer	—	3	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	52
Transportarbetare m. fl.	—	23	14	—	—	—	—	—	1	—	8	—	6	—	—	5
Trädgårdsmästare	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	4
Trädgårdsbiträde	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8
Trädgårdssarbetare . . .	—	4	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	5
Trädgårdselever	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	5
Personal vid Romanäs sa- natorium tillhörig gård	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Port- och nattvakter . . .	—	5	3	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	11
Telefonister	—	11	3	3	—	—	2	2	1	—	2	—	3	—	—	27
Garderobiärer	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Kontorspojkar och kon- torsflickor samt vakt- mästarebitr.	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7
Snickareförmän	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Snickare	—	4	3	2	—	—	1	—	—	—	3	—	1	—	—	14
Skräddare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Skomakare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tapetsörer	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	6
Målare	—	4	2	1	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—	11
Summa	33	1792	338	255	45	50	130	64	38	42	464	14	112	125	21	3523

1) 1 överläkare gemensam för barnsjukhusets röntgendiagn. avd. och Sahlgrenska sjukhusets röntgendiagn. avd. II.

2) Även överläkare å psyk. klin., Sahlgrenska sjukhuset.

3) Gemensam för Sahlgrenska sjukhuset och Thamstorps viro- och centralhem.

4) Gemensam för Vasa sjukhus och Holtermanska sjukhuset.

5) Gemensam för fristående poliklinikerna och distriktsvården.

Utdrag

ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1947.

Ingående balans.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>	
reservationer från föregående år:	
för verkliga utgifter .. 129.059: 34	
,, kapitalutgifter 691.527: 67	820.587: 01
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
reservationer till följande år	2.211.716: 73
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
direktionens skuld, anslagsmedel	2.425.523: 77
<i>Diverse kreditorer m. m. ....</i>	3.437.195: 86
<i>Kapitalbehållning</i>	51.615.445: 58
	Kronor 60.510.468: 95

Kredit:

<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott från följande år	308.528: 54	
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskott till följande år	243.956: 87	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran av länemedel ..	1.967.759: 86	
<i>Diverse debitorer m. m. ....</i>	3.657.164: 42	
<i>Kassa-Konto</i>	12.915: 33	
<i>Bankräkning</i>	303.191: 76	
<i>Statsbidrag</i>	2.401.506: 59	
<i>Fastigheter</i>	46.680.305: 75	
<i>Inventarier</i>	2.967.379: 97	
<i>Fondkapital</i>	1.967.759: 86	51.615.445: 58
	Kronor 60.510.468: 95	

48 |

Kapitalbehållning.

Debet:

<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalinkomster enligt bok	446.585: —
<i>Utgående balans</i>	55.229.578: 71

Kredit:

<i>Ingående balans</i>	51.615.445: 58
<i>Fondkapital:</i>	2.984.000: —
utgifter enligt låne- och fondstat	
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
kapitalutgifter enligt bok	891.528: 53
<i>Fondkapital:</i>	
från låne- och fondstat till skattestat omförda utgifter (netto)	185.189: 60
	Kronor 55.676.163: 71

Kronor 55.676.163: 71

Fondkapital.

Debet:		Kredit:	
<i>Ingående balans</i>	1.967.759: 86	<i>Låne och fondstatens avräkning:</i>	
<i>Kapitalbehållning:</i>		utgifter enligt bok	1.148.368: 58
utgifter enligt låne- och fondstat	2.984.000: —	Utgående balans	3.988.580: 88
från låne- och fondstat till skattestat			
omförda utgifter (netto)	185.189: 60		
<i>Kronor</i>	<u>5.136.949: 46</u>	<i>Kronor</i>	<u>5.136.949: 46</u>

Göteborgs stad (Stadskassan).

Debet:		Kredit:	
<i>Ingående balans:</i>		<i>Ingående balans:</i>	
direktionens fordran, länemedel	1.967.759: 86	direktionens skuld, anslagsmedel ...	2.425.523: 77
<i>Skattestatens avräkning:</i>		<i>Skattestatens avräkning:</i>	
verkliga utgifter enligt		verkliga inkomster en-	
stat	29.411.384: —	ligt stat	13.443.390: —
kapitalutgifter enl. stat	1.584.484: —	kapitalinkomster enligt	
		stat	444.760: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>			13.888.150: —
utgifter enligt låne- och fondstat ...	2.984.000: —	<i>Kassa, bankräkningar m. m.:</i>	
<i>Kassa, bankräkningar m. m.:</i>		uttag av anslagsmedel	23.982.621: 58
insättningar av anslags-		uttag av länemedel ..	1.213.475: 95
medel	4.221.121: 66		25.196.097: 53
insättningar av låneme-		<i>Utgående balans:</i>	
del	250.296: 97	direktionens fordran av länemedel ..	3.988.580: 88
<i>Skattestatens avräkning:</i>			
omförda belopp för			
prov. lönetillägg....	301.794: —		
omförda belopp för			
prov. pensionstillägg	86.139: —		
omförda belopp för			
anslag till drift av			
barnhem	7.500: —		
<i>Överskott och underskott:</i>			
underskott för 1947	3.294.728: 27		
<i>Utgående balans:</i>			
direktionens skuld, anslagsmedel ...	1.389.144: 42	<i>Kronor</i>	<u>45.498.352: 18</u>
<i>Kronor</i>	<u>45.498.352: 18</u>		

Överskott och underskott.

Debet:	Kredit:
<i>Skattestatens avräkning:</i> underskott för år 1947	<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i> underskott för år 1947 .....

Kronor	Kronor
--------	--------

Skattestatens verkliga utgifter och inkomster.

Debet:	Kredit:
<i>Diverse driftskonton:</i> verkliga utgifter enligt bok	<i>Diverse driftskonton:</i> verkliga inkomster enligt bok .....

Kronor	Kronor
--------	--------

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

Debet:	Kredit:
<i>Diverse konton:</i> kapitalutgifter enligt bok	<i>Diverse konton:</i> kapitalinkomster enligt bok .....
<i>Fastigheter:</i> avskrivning	<i>Fastigheter:</i> värdeökning .....
försåld maskin	6.500:—
<i>Inventarier:</i> avskrivning	<i>Inventarier:</i> värdeökning .....
Kronor	Kronor

Skattestatens avräkning.

Debet:	Kredit:
<i>Ingående balans:</i>	
förskott från föregående år	308.528: 54
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
verkliga inkomster enligt stat	13.443.390:—
kapitalinkomster enligt stat	<u>444.760:—</u>
	13.888.150:—
<i>Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:</i>	
nettodriftsutgifter	19.776.545: 09
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till följande år:	
för verkliga utgifter 164.100: 19	
för kapitalutgifter .. 1.253.528: 44	
förskott till följande år	
för verkl. inkomster 778:—	1.418.406: 63
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
från låne- och fondstat till skattestat omförda utgifter (netto)	185.189: 60
<i>Kapitalbehållning:</i>	
kapitalutgifter enligt bok	<u>891.528: 53</u>
	Kronor <u>36.468.348: 39</u>
	15
<i>Ingående balans:</i>	
reservationer från föregående år:	
för verkliga utgifter 129.059: 34	
för kapitalutgifter .. 691.527: 67	<u>820.587: 01</u>
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
verkliga utgifter enligt stat	29.411.384:—
	kapitalutgifter enl. stat 1.584.484:—
	30.995.868:—
<i>Utgående balans:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter 232.522: 47	
för kapitalutgifter .. 282.624: 64	<u>515.147: 11</u>
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
omförda belopp för:	
prov. lönetillägg ...	301.794:—
prov. pensionstillägg	86.139:—
anslag till drift av barnhem	7.500:—
	395.433:—
<i>Kapitalbehållning:</i>	
kapitalinkomster enligt bok	446.585:—
<i>Överskott och underskott:</i>	
underskott för år 1947	3.294.728: 27
	Kronor <u>36.468.348: 39</u>

Låne- och fondstatens utgifter.

Debet:	Kredit:
<i>Diverse konton:</i>	
utgifter enligt bok	1.148.368: 58
	Kronor <u>1.148.368: 58</u>
<i>Fastigheters konto:</i>	
värdeökning	1.148.368: 58
	Kronor <u>1.148.368: 58</u>

Låne- och fondstatens avräkning.

Debet:	Kredit:
<i>Ingående balans:</i>	
förskott från föregående år	243.956: 87
<i>Fondkapital:</i>	
utgifter enligt bok	1.148.368: 58
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till följande år	<u>4.416.451: 14</u>
	<u>Kronor 5.808.776: 59</u>

Utgående balans.

Debet:	Kredit:
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter 232.522: 47	515.147: 11
för kapitalutgifter .. 282.624: 64	
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
direktionens fordran, länemedel	3.988.580: 88
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>	
förskott till följande år	427.870: 26
<i>Diverse debitorer:</i>	
diverse fordringar .. 3.259.041: 73	
statsbidrag .. 2.829.533: 25	6.088.574: 98
<i>Kassa-Konto</i>	10.045: 19
<i>Bankräkningar</i>	138.888: 46
<i>Fastigheter</i>	48.140.817: 18
<i>Inventarier</i>	3.100.180: 65
<i>Fondkapital</i>	3.988.580: 88
	<u>Kronor 66.398.685: 59</u>

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Reservationer från föregående år	För året enligt stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enligt bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
11. A. 2. Gbgs sjukhusdirektion	—	—	543.015	—	1.800	—	18.498	—	573.761 34
11. A. 3. Tandpolikliniken, Sahlgrenska sjukhuset ..	—	—	—	14.541 91	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Järntorget..	—	—	349.773	—	—	14.127	—	—	325.424 50
11. A. 3. Tandpol., Drottningtg	—	—	392.090	—	—	15.795	—	—	406.242 61
11. A. 3. Tandpol., Majorna ..	—	—	175.550	—	—	6.460	—	—	197.885 37
11. A. 5. Fristående polikliniker	—	—	292.157	—	—	7.639	—	—	367.166 42
11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård ..	—	—	346.018	—	—	1.393	—	—	386.070 34
11. A. 7. Distriktsjukvården ..	1.801 94	148.991	—	—	—	1.395	—	—	168.168 42
11. A. 8. Sommarsanatoriet Sandarne	—	—	24.705	—	—	—	—	—	25.587 01
11. A. 9. Barnsanat. Rävlanda..	7.631	—	294.776	—	—	800	—	—	320.190 02
11. A. 10. Sjuktransportväsendet	—	—	164.336	—	—	10.000	—	—	184.197 50
11. B. Epidemisjukhuset	14.000	—	978.032	—	—	15.814	—	—	1.005.469 73
11. C. 1. Renströmska sjukhuset å Källtorp	8.012	—	1.299.802	—	—	21.644	—	—	1.461.270 43
11. C. 2. Romanäs sanatorium..	27.219 24	437.474	—	—	—	5.584	—	—	618.446 36
11. C. 3. Sävsjö sanatorium ..	—	—	—	119.759 97	117.902 18	—	—	—	25.975 98
11. D. Lillhagens sjukhus ..	—	—	4.330.992	—	—	30.683	—	—	140.902 18
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	14.301 93	11.382.271	—	93.466 15	156.546	—	—	—	4.916.908 54
11. E. 2. Holtermanska sjukh...	1.220 90	493.656	—	—	—	7.188	—	—	14.411.850 69
11. E. 3. Barnsjukhuset	38.122 33	1.607.963	—	—	30.373	—	—	—	36.652 16
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmanas sjukhus	10.750	—	466.937	—	1.949 20	5.270	—	—	10.000
11. E. 6. Gbgs sjukskötk.-skola ..	—	—	131.064	—	—	500	—	—	—
11. E. 7. Gbgs stads laborat. ..	—	—	474.660	—	1.005 24	11.512	—	—	132.780 21
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukh.	—	—	1.130.956	—	—	2.637	—	—	569.994 75
11. E. 9. Centraltvättinrättn. vid Sahlgrenska sjukhuset	—	—	810.977	—	—	9.435	—	—	1.001.482 69
11. E. 10. Vasa sjukhus	6.000	—	3.103.965	—	—	35.025	—	—	3.424.657 55
11. E. 11. Gbgs sjuksköterskebyrå	—	—	31.224	—	—	—	—	—	10.596 21
	129.059 34	29.411.384	—	232.522 47	526.220 18	—	—	34.711.617 13	164.100 19
								109.644 97	—4 686.176 30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kapitalutgifter. Skattestat.									
11. A. 2. Gbgs sjukhusdirektion	—	—	—	27.392 70	—	—	27.392 70	—	—
11. A. 3. Tandpolikliniken, Sahlgrenska sjukhuset . . .	—	—	—	26.534 10	—	—	22.934 10	—	3.600 —
11. A. 3. Tandpol., Järntorget..	1.780 76	—	—	—	—	—	1.705 75	—	—
11. A. 3. Tandpol., Drottningtgt	5.528 —	—	—	—	—	—	5.438 96	—	—
11. A. 3. Tandpol., Majorna . . .	1.594 99	6.000 —	10.975 45	—	—	—	30.119 —	—	—
11. A. 5. Fristående polikliniker	685 27	2.885 —	4.689 79	—	—	—	21.678 96	2.551 34	—
11. A. 9. Barnsanat. Rävlanda..	6.746 18	600 —	2.565 95	—	2.565 95	—	5.020 26	1.830 —	—
11. A. 10. Sjuktransportväsendet	8.991 34	20.000 —	—	—	—	—	20.620 —	8.371 34	—
11. B. Epidemisjukhuset ..	3.295 —	25.745 —	—	—	1.850 —	—	25.845 63	449 —	—
11. C. 1. Renströmska sjukhuset	36.115 09	50.455 —	—	2.500 —	2.500 —	—	86.326 43	4.759 09	—
11. C. 2. Romanäs sanatorium .	7.000 —	2.075 —	39.408 13	—	—	—	46.810 33	1.715 —	—
11. D. Lillhagens sjukhus ..	—	5.000 —	—	—	—	—	4.158 —	—	—
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	449.442 01	342.904 —	105.803 24	67.369 30	144.964 97	284.907 28	349.975 74	123.656 82	62.013 74
11. E. 2. Holtermanska sjukh..	—	84.150 —	—	—	1.181 64	69.320 13	13.133 57	—	514 66
11. E. 3. Barnsjukhuset	—	19.900 —	12.067 69	—	—	—	17.332 69	14.635 —	—
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmanas sjukhus	39.998 14	183.600 —	—	—	800 —	7.633 55	214.774 59	—	390 —
11. E. 6. Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	550 —	—	—	—	—	—	550 —	—
11. E. 7. Gbgs stads laborat. .	4.738 34	140.200 —	45 —	—	—	25.752 11	119.231 23	—	—
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgr. sjukhuset	42.420 —	—	—	—	—	—	—	42.420 —	101.620 40 — 101.620 40
11. E. 9. Centralvättinrätn. vid Sahlgrenska sjukhuset	15.555 63	245.800 —	—	4.452 22	49.252 71	32.816 76	191.229 —	—	7.490 62
11. E. 10. Vasa sjukhus	67.636 92	454.620 —	53.142 59	—	105.413 27	155.715 89	287.903 54	30.633 90 —	4.267 09
Låne- och fondstat.									
11. B. Epidemisjukhuset . . .	153.000 —	—	—	—	—	—	—	153.000 —	—
11. C. 1. Renströmska sjukhuset	113.005 98	—	12.870 26	—	—	123.376 24	—	2.500 —	—
11. C. 3. Sävsjö sanatorium . . .	—	—	415.000 —	—	—	415.000 —	—	—	—
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	1.396 276 37	1.594.000 —	—	122.596 28	135.836 47	491.466 81	2.422.860 61	62.708 76	—
11. E. 3. Barnsjukhuset	—	1.390.000 —	—	—	6.500 —	3.057 32	1.380.442 68	—	—
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmanas sjukhus	460.147 85	—	—	—	—	—	460.147 85	—	—
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukh.	—	—	—	101.620 40	101.620 40	—	—	—	—
11. E. 9. Centralvättinrätn. vid Sahlgrenska sjukhuset	4.452 22	—	—	—	—	—	—	4.452 22	—
11. E. 10. Vasa sjukhus	84.834 31	—	—	30.633 90	—	115.468 21	—	—	—
	2.211.716 73	2.984.000 —	427.870 26	254.850 58	243.956 87	1.148.368 58	4.416.451 14	69.660 98	—

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Reservationer från föregående år	För året enl. stat.	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enl. bok.	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomster.									
11. A. 2. Gbgs sjukhusdirektion	—	35.000	—	—	—	10.922 67	—	—	— 24.077 33
11. A. 3. Tandpolikliniken, Sahl-	—	—	778	—	—	778	—	—	—
grenska sjukhuset ...	—	—	—	—	—	257.246 50	—	—	+ 3.246 50
11. A. 3. Tandpol., Järnstorget..	—	254.000	—	—	—	279.769 10	—	—	— 14.230 90
11. A. 3. Tandpol., Drottninggat	—	294.000	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Majorna ...	—	126.600	—	—	—	124.389 45	—	—	— 2.210 55
11. A. 5. Fristående polikliniker	—	205.300	—	—	—	249.316 58	—	—	+ 44.016 58
11. A. 6. Thamstorps vilo- och	—	138.716	—	—	—	141.192 64	—	—	+ 2.476 64
centralhem med därtill	—	37.190	—	—	—	35.307 70	—	—	— 1.882 30
knuten familjevård ..	—	—	—	—	—	—	—	—	
11. A. 7. Distriktsjukvården ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 8. Sommarsanatoriet	—	530	—	—	—	1.752 10	—	—	+ 1.222 10
Sandarne	—	—	—	—	—	132.515 40	—	—	+ 23.640 40
11. A. 9. Barnsanat. Rävlanda..	—	108.875	—	—	—	60.745 50	—	—	+ 7.745 50
11. A. 10. Sjuktransportväsendet	—	53.000	—	—	—	128.005 43	—	—	+ 57.614 57
11. B. Epidemisjukhuset	—	185.620	—	—	—	418.543 02	—	—	+ 17.043 02
11. C. 1. Renströmska sjukhuset	—	401.500	—	—	—	244.555 12	—	—	+ 68.425 12
11. C. 2. Romanäs sanatorium..	—	176.130	—	—	—	21.142 21	—	—	—
11. C. 3. Sävsjö sanatorium ...	—	—	—	21.142 21	—	—	—	—	—
11. D. Lillhagens sjukhus ...	—	3.736.550	—	—	—	4.496.782 25	—	—	+ 760.232 25
11. E. 1. Sahlsgrenska sjukhuset	—	3.787.435	—	—	—	4.234.045 94	—	—	+ 446.610 94
11. E. 2. Holtermanska sjukh. .	—	130.374	—	—	—	139.564 73	—	—	+ 9.190 73
11. E. 3. Barnsjukhuset	—	359.274	—	—	—	408.967 20	—	—	+ 49.693 20
11. E. 5. Oscar och Maria Ek-	—	115.704	—	—	—	123.887 66	—	—	+ 8.183 66
mans sjukhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 6. Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	2.550	—	—	—	11.255	—	—	+ 8.705 —
11. E. 7. Gbgs stads laborat...	—	407.340	—	—	—	446.620 97	—	—	+ 39.280 97
11. E. 8. Värme- och kraftverket	—	—	—	—	—	—	—	—	—
vid Sahlsgrenska sjukh.	—	1.184.980	—	—	—	1.029.843 41	—	—	+ 155.136 59
11. E. 9. Centralvättinrätn. vid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sahlsgrenska sjukhuset	—	847.500	—	—	—	1.052.288 03	—	—	+ 204.788 03
11. E. 10. Vasa sjukhus	—	829.672	—	—	—	862.242 18	—	—	+ 32.570 18
11. E. 11. Gbgs sjuksköt.-byrå ..	—	25.550	—	—	—	23.393 25	—	—	+ 2.156 75
	—	—	13.443 390	778	21.142 21	—	—	—	+1.469.761 83

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kapitalink. Skattestat.										
11. A. 2. Gbgs sjukhusdirektion	—	—	366	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Järntorget	—	—	2.950	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Drottningtg	—	—	3.885	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Majorna	—	—	4.500	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 5. Fristående polikliniker	—	—	5.390	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård	—	—	—	983	—	—	—	—	—	—
11. A. 9. Barnsanat. Rävända	—	—	5.530	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 10. Sjuktransportväsendet	—	—	7.726	—	—	—	—	—	—	—
11. B. Epidemisjukhuset	—	—	2.175	—	—	—	—	—	—	—
11. C. 1. Benströmska sjukhuset	—	—	12.960	—	—	—	—	—	—	—
11. C. 2. Romanäs sanatorium	—	—	5.550	—	—	—	—	—	—	—
11. D. Lillhagens sjukhus	—	—	31.830	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	—	—	175.585	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 2. Holtermanska sjukh.	—	—	3.425	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 3. Barnsjukhuset	—	—	4.895	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 5. Oscar och Maria Ek-mans sjukhus	—	—	5.860	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 7. Gbgs stads laborat.	—	—	2.000	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukh.	—	—	104.229	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 9. Centraltvättimrätten, vid Sahlgrenska sjukhuset	—	—	39.076	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 10. Vasa sjukhus	—	—	25.845	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	444.760	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	446.585	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kapitalink. Skattestat.										
11. A. 2. Gbgs sjukhusdirektion	—	—	366	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Järntorget	—	—	2.950	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Drottningtg	—	—	3.885	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 3. Tandpol., Majorna	—	—	4.500	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 5. Fristående polikliniker	—	—	5.390	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård	—	—	—	983	—	—	—	—	—	—
11. A. 9. Barnsanat. Rävända	—	—	5.530	—	—	—	—	—	—	—
11. A. 10. Sjuktransportväsendet	—	—	7.726	—	—	—	—	—	—	—
11. B. Epidemisjukhuset	—	—	2.175	—	—	—	—	—	—	—
11. C. 1. Benströmska sjukhuset	—	—	12.960	—	—	—	—	—	—	—
11. C. 2. Romanäs sanatorium	—	—	5.550	—	—	—	—	—	—	—
11. D. Lillhagens sjukhus	—	—	31.830	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	—	—	175.585	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 2. Holtermanska sjukh.	—	—	3.425	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 3. Barnsjukhuset	—	—	4.895	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 5. Oscar och Maria Ek-mans sjukhus	—	—	5.860	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 7. Gbgs stads laborat.	—	—	2.000	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 8. Värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukh.	—	—	104.229	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 9. Centraltvättimrätten, vid Sahlgrenska sjukhuset	—	—	39.076	—	—	—	—	—	—	—
11. E. 10. Vasa sjukhus	—	—	25.845	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	444.760	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	446.585	—	—	—	—	—	—	—

Överskott och underskott.

	Överskott	Underskott
11. A. 2. Göteborgs sjukhusdirektion	34.525: 67	
11. A. 3. 1. Tandpolikliniken, Järntorget	41.530: 01	13.326: 47
11. A. 3. 2. Tandpolikliniken, Drottningtorget		28.674: 48
11. A. 3. 3. Tandpolikliniken, Majorna		
11. A. 3. 4. Tandpolikliniken, Sahlgrenska sjukh..		
11. A. 5. Fristående polikliniker	39.402: 08	
11. A. 6. Thamstorps viro- och centralhem med därtill knuten familjevård	36.182: 70	22.747: 78
11. A. 7. Distriktsjukvården	340: 09	
11. A. 9. Sommarsanatoriet Sandarne	22.550: 15	
11. A. 9. Barnsanatoriet Rävlanda	689: —	
11. A. 10. Sjuktransportväsendet		56.035: 99
11. B. Epidemisjukhuset		140.122: 84
11. C. 1. Renströmska sjukhuset		106.465: 18
11. C. 2. Romanäs sanatorium		
11. C. 3. Sävsjö sanatorium	205.815: 71	
11. D. Lillhagens sjukhus		2.310.996: 09
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	37.416: 91	
11. E. 2. Holtermanska sjukhuset	247.551: 67	
11. E. 3. Barnsjukhuset		59.536: 50
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus		
11. E. 6. Göteborgs sjuksköterskeskola	7.488: 79	
11. E. 7. Göteborgs stads laboratorium		43.536: 54
11. E. 8. Värme- o. kraftverket vid Sahlgr. sjukh.		100.243: 26
11. E. 9. Centraltvättinrätn. vid Sahlgr. sjukh.	18.814: 72	
11. E. 10. Vasa sjukhus		260.677: 67
11. E. 11. Göteborgs sjuksköterskebyrå		8.036: 61
	273.989: 32	3.568.717: 59
Nettounderskott	3.294.728: 27	
Summa	3.568.717: 59	3.568.717: 59

Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer.

Ställning per den 31 december 1947.

GEMENSAM PLACERING.

01. Diverse donationer till Sahlgrenska sjukhuset	273.045: 49
03. Albertina Dorothea Jacobsens donationsfond	31.171: 77
04. Borgmästare P. A. Fröbergs frisängsfond	28.496: 09
05. Signe och Herman Kösters fond	5.620: 09
06. Karl Krügers fond	5.807: 29
07. Doktor Alrik Lindhs pensionsfond	18.892: 71
09. E. W. Flobecks fond	5.488: 21
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond	26.686: 27
11. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Sahlgr. sjukhuset	25.745: 95

12.	V. H. Hultmans donation	26.236: 22
13.	Överläkaren Hugo Kösters 50-årsfond för sjuksköterskor	18.844: 37
14.	Överläkaren Hugo Kösters 50-årsfond för ekonomipersonal	8.717: 22
15.	Henrik E. Ahrenbergs fond	22.936: 22
16.	Konto för inköp av radium	1.545: 20
17.	Professor Karl Dahlgrens fond	9.147: 35
18.	Missans fond	13.371: 38
19.	Härads Hövdingen A. V. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabeth von Proschwitz' samt teol. studeranden Gustav Adolf von Proschwitz' donation	60.648: 38 22.234: 97
20.	Weststringska donationen	7.825: 28
21.	Doktor Johan Jacob Ekmans och doktor Fritz Langs biblioteksfond	6.835: 09 3.539: 09
22.	Med. doktor Ernst Melkerssons minnesfond	1.519: 78
23.	Alma Håkanssonas donation	4.550: 83
24.	Weststringska bokdonationsfonden	15.000: —
25.	Estrid Rodhes fond	13.339: 41
26.	Thoméeska donationen	8.112: 39
27.	Gibsonsska donationen	3.962: 93
28.	Borgenströmska donationen	2.792: 08
29.	Albina Perssons fond	20.923: 45
30.	Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset	1.269: 23
31.	Anna och Gustaf Floréns fond för Sahlgrenska sjukhuset	10.025: 64
32.	Sahlgrenska sjukhusets vetenskapliga fond	8.439: 27
33.	Inga Lisa och John Philipsons donation	3.104: 73
34.	E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer	53.177: 54
35.	Donation till barnbördshuset av okänd givare	46.491: 70
36.	Ekmanska frisängsfonden	44.213: —
37.	Falkenbergsska frisängsfonden	38.930: 76
38.	Carnegiska frisängsfonden	28.702: 58
39.	Wikska frisängsfonden	14.509: 63
40.	Maria och Magnus Nihlmans fond	21.810: 53
41.	Friherrinnan Louise Falkenbergsska fond av 1934 för sjuka obemedlade i Örgryte	27.324: 09
42.	Anna och Gustaf Floréns fond för Ekmanska sjukhuset	402.286: 85
43.	Fru Edith Yingströms donationsfond	30.940: 70
44.	Diverse fonder till barnsjukhuset	13.184: 42
45.	Hyllengrenska donationsfonden	14.428: 87
46.	Ågrenska fonden för underhåll av byggnader å Amundön	14.177: 59
47.	Ågrenska fonden för nybyggnader å Amundön	12.543: 79
48.	Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för barnsjukhuset	11.811: 90
49.	Oscar Ekmans, J. J. Ekmans och Edvard Dicksons fond	17.556: 47
50.	Friherrinnan Louise Falkenbergsska fond av 1934 för sjukskötterskors semester vid barnsjukhuset	5.437: 99
51.	Vera och Nils Norlings donation	10.866: 16
52.	Anna Platins fond	117.742: 97
53.	Carl Albert Bärströms fond	26.709: 71
54.	Reserverade kursvinster	2.515: 79
55.	Johan Fredrik Söderströms fond	5.762: 83
56.	Oscar W. Olssons donation	1.536: 11
57.	Svante Petterssons donation	5.694: 19
58.	Elsa Everts Minne	13.662: 80
59.	C. M. Ullmans donation	64.591: 79
60.	Mathilda Broströms donation	12.887: 02
61.	Georg Fahlströms Minnes donation	1.705: 89
62.	Adolf Bratts Minne	1.137: 24
63.	Hjalmar Larssons donation	1.137: 24
64.	Ellen Dicksons donation	11.372: 61

121.	Syster Ingeborgs fond	1.384: 92
122.	Ahrenbergska fonden	1.010: 55
123.	Hedbergska fonden	1.263: 20
124.	Hägerströmska fonden	126: 32
125.	Langenskiöldskas fonden	2.537: 35
126.	Sävsjö Samhällsfond och övriga fonder	103: 43
		1.797.150: 91

ENSKILD PLACERING.

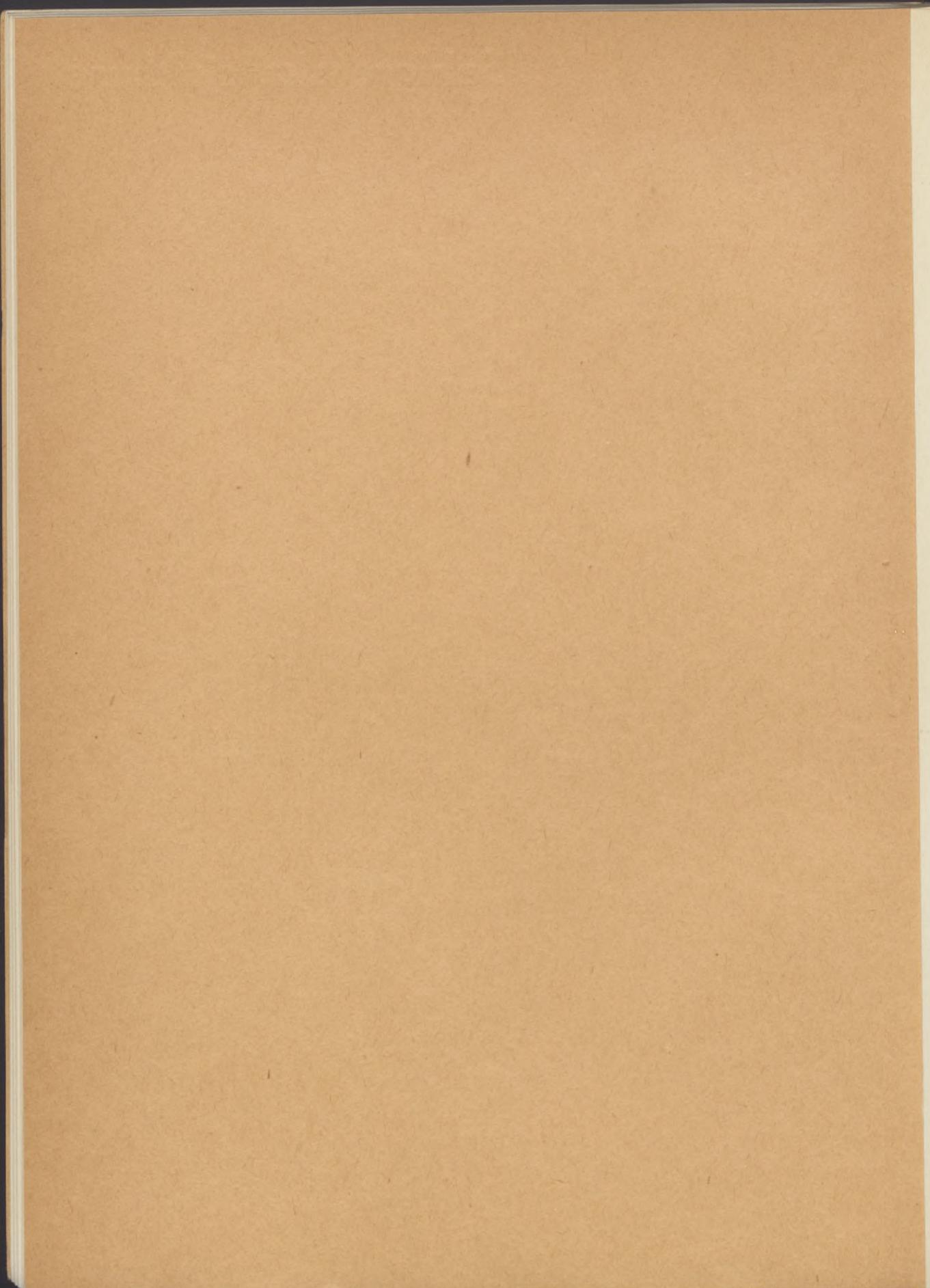
02.	P. P. Ekmans donationsfond	1.000: —
08.	Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond	143.330: 07
29.	Donation till radium	67.565: 34
34.	Emma och Sofia Andréns fond för utskrivna patienter vid Sahlgrenska sjukhuset	5.034: 45
38.	Gåvor till radium 1943	7.188: 65
83.	Ägrenska donationskontot	131.213: 82
96.	Julie af Ekströms donation	382: 34
120.	Tideströmska fonden	12.093: 05
		367.807: 72
	Summa skulder	2.164.958: 63

Romanäs sanatorium.

73.	Wandas fond	23.640: 57
-----	-------------------	------------

Sahlgrenska sjukhuset

Sahlgrenska sjukhuset.

Sahlgrenska sjukhuset: å medicinska, kirurgiska och psykiatriska klinikerna intagna sjukdomsfall
ävensom döda år 1947.

S j u k d o m	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
		Med. klin. I				Med. klin. II				Kir. klin. I				Kir. klin. II				Psyk. klin.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>																					
1	Progeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
	Cysta colli congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Cystæ pulm. ambor. congenit.	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Megasigmaideum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Megaduodenum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
	Diverticulum Meckeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
	Ren duplex	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
	Aplasia renis, Hypoplasia renis, Agensia ren.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
	Dystopia renis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
	Ectopia renis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Cyst. ren.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Njurbäckendeformering	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Dubbla uretärer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Megaloureteris cong.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Ectopia ureteris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Ureterocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—
	Cystocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Hypospadia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	9	—	—	—	—	—
	Retentio testis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Kryptorchismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Uterus duplex	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Luxatio coxae congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Dysplasia coxae congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	Abbrevatio cruris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Anomalia cong. vasorum extremit. inf.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Syndactylia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Nystagmus congenit.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Dextropos. cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
2	Teleangiectasia. Osler	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Debilitas congenita	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Infantilismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	II. Ålderdomssjukdomar.																				
6	Marasmus senilis. Senilitas	5	6	—	—	1	—	—	—	11	8	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—
7	Gangräna senilis	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—
	III. Havandeskaps- och förlossnings-sjukdomar.																				
8	Abortus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Nephropathia gravidarum	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Sepsis puerperalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
20	Graviditas	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.																				
21	Septichæmia, Abscessus, Phlegmone, Pyoseptichæmia	5	1	1	—	2	4	1	1	69	34	2	—	71	45	—	3	—	—	—	—
	Panaritium	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	—	—	7	6	—	—	—	—	—	—
	Lymphadenitis sept. Lymphadenitis supp. Lymphoma. Lymphangitis	—	—	—	—	6	3	—	—	21	10	—	—	22	12	—	—	—	—	—	—
22	Erysipelas	1	2	—	—	—	—	—	—	23	9	—	—	18	13	—	—	—	—	—	—
23	Scarlatina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
27	Parotitis epidemica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—
29	Influenza epidemica	4	5	—	1	—	2	—	—	1	1	—	—	4	6	—	—	—	—	—	—
30	Variola vaccina	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Typhus abdominalis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	1	2	1	—	—	—	—	—
	Paratyphusbacillbärare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Paradyserteria	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
41	Tetanus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
42	Tuberculosis (samliga fall)	24	20	—	2	23	17	—	—	88	44	1	1	29	18	1	2	3	3	—	—
	” pulmonalis, laryngis	20	20	—	2	21	14	—	—	13	6	—	—	8	2	—	—	3	3	—	—
	” cerebri, Meningitis tuberculosa	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	4	5	—	—	—	—	—	—
	” ossium et articulorum	—	—	—	—	—	—	1	—	9	7	—	—	4	5	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Insufficientia primitiva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	" pubertatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	12	—	—	
	" præsenilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	28	—	—	
	" senilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	—	—	
	" reactiva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	17	—	—	
	" ixophrenica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Neurosis sexualis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
	" vegetativa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	
	Polio-encephalitis hämorrhagica superior	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Primitivismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—	
	Psychasthenia	6	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	38	—	—	
	Psychoinfantilismus	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	42	—	—	
	Psychopathia abulica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	" anankastica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	" epileptoïdes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—	
	" hysteroides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8	—	—	
	" schizoides	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
	" sexualis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	16	—	—	
	Schizopathia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Status allergicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
	Syndroma spino-cerebellare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Vertigo	3	5	—	—	2	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	IX. Sinnessjukdomar.																				
102	Psychosis	3	5	—	—	2	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hypomania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	
	Psychosis manico-depressiva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	
103	Confusio mentis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	—	—	
	Psychosis e læsione cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	" per trauma mentale	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
	" ex intoxicatione	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	" intox. alcohol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
104	Schizophrenia	1	2	—	—	2	3	—	—	2	1	—	—	—	—	—	17	16	—	—	
	Sequelæ post schizophreniam	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	16	—	—	
	Oligophrenia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Paranoia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	
107	Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
108	" senilis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	3	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Ruptura cordis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Stenosis isthm. aortæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.																					
121	Rhinitis, Övre luftvägsinfektion	2	7	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
123	Sinusitis	5	4	—	—	—	4	—	—	—	3	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
127	Stenosis laryngis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	6	13	—	—	3	4	—	—	1	1	—	—	23	9	—	—	—	—	—	—
129	” chron. ” chron.	4	8	1	1	6	9	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
130	Bronchiectasie	12	15	2	2	7	2	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	31	46	—	—	22	42	—	1	1	5	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum. Hæmoptysis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—	—	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta. Bronchopneumonia acuta	174	134	7	3	70	48	1	1	28	17	2	—	39	13	2	—	2	—	—	—
136	Abscessus pulmonum	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
138	Emphysema pulmonum	10	10	—	—	8	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
139	Enfarctus pulmonis	4	1	—	—	3	4	3	4	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Silicosis pulm.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pneumonoconiosis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Eosinofila lunginfiltrat	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula bronchialis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	29	31	—	—	21	16	—	—	10	8	—	—	9	4	—	—	1	—	—	—
141	Pneumothorax spontanea	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmatothorax	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
142	”Lungaffektion”	—	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Cystlungor	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.																					
143	Hyperplasia labii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Stomatitis, Gingivitis	2	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
144	Angina tonsillaris, Pharyngitis acuta, Tonsillitis acuta	9	15	—	—	4	2	—	—	4	2	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—
146	Tonsillitis chronica	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
148	Glossitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
149	Parotitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sialolithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—
	Sialoadenitis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Stenosis duct. sublingualis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Caries dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	—	—	17	16	—	—	—	—	—	—
150	Retentio dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
151	Strictura oesophagi	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152	Diverticulosis oesophagi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
153	Dysphagia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Gastritis acuta. Duodenitis	23	24	—	—	9	3	—	—	19	10	—	—	37	30	—	—	—	—	—	—
	Stenosis duodeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Enterocolitis acuta	33	45	—	—	9	5	—	—	45	62	—	—	79	93	—	—	2	1	—	—
	Proctitis acuta	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
	Sigmoiditis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	6	2	—	—	—	—	—	—
154	Sigmoiditis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—
	Gastritis chronica	5	2	—	—	35	33	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
	Polyposis ventriculi s. duodeni	—	—	—	—	1	2	—	—	2	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
155	Ulcus ventriculi s. duodeni	214	57	4	2	234	75	—	—	84	18	3	1	106	19	—	2	2	1	—	—
	” pepticum jejunii	17	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	8	1	2	—	—	—	—	—
	Status post resectionem ventriculi	5	3	—	—	3	—	—	—	4	2	—	—	13	1	—	—	—	—	—	—
156	Status post G. E.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Diverticulum ventriculi s. duodeni	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
157	Achyilia. Hypochylia. Dyspepsia	16	31	—	1	7	18	—	—	6	10	—	—	26	28	—	—	—	—	—	—
	Enterocolitis chronica	14	54	—	—	42	53	—	—	2	7	—	—	10	23	2	1	—	1	—	—
158	Colitis ulcerosa	5	4	—	—	2	10	—	1	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	1	1	—	—	4	2	—	—	210	190	1	1	208	165	2	—	—	—	—	—
	Typhlitis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Fistula abdominis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio. Adherens- besvärs	—	4	—	—	—	4	—	—	14	20	1	1	15	22	1	4	—	—	—	—
161	Hernia mobilis	1	1	—	—	2	3	—	—	157	43	—	—	254	50	3	—	—	—	—	—
	” incarcerata	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	1	3	15	9	2	1	—	—	—	—
162	Hæmatemesis. Melæna	62	22	—	—	30	12	—	—	20	9	—	—	29	8	—	—	—	—	—	—
	Dolores abdominis	3	1	—	—	1	10	—	—	122	120	—	—	63	86	—	—	—	—	—	—
	Abscessus ad anum. Fistula ani	—	1	—	—	3	1	—	—	19	20	—	—	27	10	—	1	—	—	—	—
	Fissura s. contractura ani	—	—	—	—	—	—	—	—	22	10	—	—	44	31	—	—	—	—	—	—
	Polyposis recti	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	4	5	—	—	—	—	—	—
	Lymphadenitis acuta mesenterii	—	—	—	—	—	—	—	—	15	33	—	—	5	6	—	—	—	—	—	—
	Fistula intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
	Polyposis jejuni invaginas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Stenosis anus præternaturalis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Diverticulosis intestini	2	4	—	—	2	5	—	—	8	3	—	—	11	11	—	2	—	—	—	—
	Stenosis pylori	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—
	Abscessus fossæ Douglasii	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Prolapsus ani s. recti	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	4	5	—	—	—	—	—	—
	Incontinentia ani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	Splanchnoptosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Gangräna intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	18	21	—	—	9	19	—	—	9	2	—	—	10	6	1	—	—	—	—	—
164	Atrophia acuta hepatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
165	Hepatitis chronica, Cirrhosis hepatis Hepatosplenomegalia	17	9	—	—	5	3	—	—	6	4	1	2	3	2	—	1	—	—	—	—
	Gangräna vesicæ felleæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	4	7	—	—	2	12	—	—	53	118	—	1	52	123	1	5	—	—	—	—
167	Cholelithiasis	9	27	—	1	10	21	—	—	56	193	—	—	63	150	2	3	—	—	—	—
	Choledocholithiasis	1	1	—	—	—	—	—	—	7	36	1	2	7	25	1	—	—	—	—	—
	Stenosis duct. choledochi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Stenosis papillæ Vateri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—
	Dyschinesia duct. choledochi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Status post cholecystectomy s. chole- dochotomiam	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	—	—	2	3	—	1	—	—	—	—
	Gallfistel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	Icterus, Icterus catarrhalis	5	7	—	—	4	3	—	—	2	7	—	—	7	5	1	—	—	—	—	—
169	Pancreatitis acuta	1	4	—	—	1	1	—	—	13	18	—	3	15	22	1	1	—	—	—	—
	” chronic	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Liposclerosis pancreatis	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
170	Subphrenisk abscess	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Status post op.	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	7	2	—	—	—	—	—
	Peritonitis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—	39	12	2	—	18	19	—	—	—	—	—	—
171	Ascites	—	—	—	—	—	1	—	—	2	4	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—
	Hepatomegalia	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	Icterus intermitt.	14	12	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmatoma retroperitonealis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia intraperitonealis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
173	Nephrosis	3	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	18	21	—	1	24	9	—	—	3	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Nephritis degenerativa et inflammatoria chron. Morbus Brightii	31	23	5	11	14	16	—	—	1	2	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	1	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis. Funiculitis. Deferentitis	—	—	—	—	3	—	—	—	33	—	—	—	45	—	—	—	—	—	—	—
188	Atrophia testis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	—	—	—	—	27	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Spermatocele	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmatospermi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hydrocele	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	28	—	—	—	—	—	—	—
	Balanitis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.																				
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Kolpitis. Vulvitis, Vaginitis, Bartholinitis..	—	1	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
193	Endometritis, Metritis	—	9	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—
194	Polypus cervicis s. corporis uteri	—	4	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Salpingitis, Salpingo-oophoritis, Pelvooperitonitis	—	1	—	—	—	3	—	—	2	—	1	—	14	—	—	—	1	—	—	—
196	Parametritis	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia. Metrorrhagia	—	4	—	—	—	4	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
198	Fistula recto-vaginalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—
199	Mastitis chronica. Mastopathia cystica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
201	Hirsuitismus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Hypertrophia mammae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
	Blutende mammae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Aberrerande mammarvävnad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Follikelblödning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Strictura vaginalæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Rectocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Herpes gen.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Klimakterium	—	12	—	—	—	9	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	XV. Muskernas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.																				
202	Myitis. Rheumatismus muscularum	7	13	—	—	3	10	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
203	Tendovaginitis. Peritendinitis	1	5	—	—	—	1	—	—	—	11	6	—	—	4	4	—	—	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	1	2	—	—	1	—	—	—	—	14	6	—	—	8	4	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
205	Synovitis, Arthritis, Arthrosis	9	22	—	—	12	13	—	—	6	3	—	—	14	10	—	—	—	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	45	45	1	—	25	27	—	—	1	5	—	—	2	—	—	—	1	2	—	—
	chron.	15	32	—	—	18	50	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—
208	Arthritis deformans. Arthrosis deform. Spondylosis deform. Spondylarthritis deform.	31	36	—	—	19	30	—	—	2	8	—	—	44	28	—	—	4	—	—	—
	Atrophy musculorum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
209	Ankylosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Contractura	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—	—	—	—
210	Pseudarthrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	7	3	—	—	—	—	—
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	11	3	—	—	—	—	—	—
	Osteochondritis dissecans	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
212	Insufficientia dorsi. Lumbago	51	29	—	—	39	40	—	—	8	4	—	—	20	17	—	—	4	1	—	—
	Hallux valgus	—	—	—	—	—	—	—	—	2	19	—	—	4	10	—	—	—	—	—	—
	Hallux rigidus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Digitus malleus. Deformatio dig.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
	Genu valgum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Degeneratio menisci genu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
213	Insufficientia pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis alveolaris.	3	3	—	—	1	3	—	—	29	12	—	—	27	12	—	—	—	—	—	—
	Osteoarthritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
	Osteoporosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
216	Osteomalaci	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Contractura Dupuytren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Exostosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8	—	7	4	—	—	—	—	—	—
	Dålig amputationsstump	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Ganglion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	7	—	1	2	—	—	—	—	—	—
	Chondromalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Hydrops genus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Myositis ossificans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	Fistula post operationem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	4	—	—	3	—	—	—	—	—	—
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	XVI. Hudens sjukdomar.																				
217	Erythema multiforme et nodosum exud. multiform.	4	10	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
	Erythema induratum	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Urticaria, Oedema, Quincke	2	4	—	—	1	3	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
221	Zoster. Herpes zoster	3	7	—	—	1	2	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
222	Eczema	1	2	—	—	1	7	—	—	1	4	—	—	5	2	—	—	—	—	—	
223	Psoriasis	—	2	—	—	2	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
227	Ulcus varicosum	—	2	—	—	1	2	—	—	9	5	—	—	22	30	—	—	—	—	—	
228	Impetigo, Pyodermia	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
230	Folliculitis	—	—	—	—	—	—	—	—	20	4	—	—	10	8	—	—	—	—	—	
231	Furunculosis. Furunculus	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	
233	Carbunculus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
237	Gangräna	—	—	—	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Decubitus	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Epidermophytia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Atrophia, Scleroderma	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Mycosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
240	Alopecia	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Dermatitis acuta	1	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	1	1	—	—	—	—	
	Unguis incarnatus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	
	Onychogryphosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	4	3	—	—	—	—	
	Clavus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	4	2	—	—	—	—	
	Atheroma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Condyloma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Exanthema	—	—	—	—	—	2	3	—	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Nævus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	7	—	—	—	4	—	—	—	—	
	Granuloma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	
	Elephantiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
	Paronychia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—	—	—	—	
	Cicatrix	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
	Excoriations	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Necrosis cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
	Hæmatoma cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Vitiligo	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	XVII. Öronsjukdomar.																				
241	Morbi meati audit, externi	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
243	Otitis media acuta	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
	” chronica	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Cholesteatom	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Otosclerosis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
248	Morbus Menière	3	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Surditas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
XVIII. Ögonsjukdomar.																					
258	Conjunctivitis, Kerato-conjunctivitis	3	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
261	Dacryocystitis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
266	Keratitis	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
267	Maculæ corneæ	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
272	Scleritis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
273	Iridocyclitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
276	Cataracta	—	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
277	Glaucoma	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
285	Retinitis	3	5	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
300	Amaurosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
	Amblyopia	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
XIX. Svilster.																					
301	Morbus Recklinghausen	3	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Fibroma, Fibroadenoma	—	—	—	—	—	1	—	—	4	21	—	—	—	5	18	—	—	—	—	
302	Lipoma	—	—	—	—	—	1	—	—	7	6	—	—	—	9	4	—	—	—	—	
303	Chondroma	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
304	Osteoma	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	
305	Myxoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
306	Angioma, Lymphangioma, Hæmangioma. Angiofibroma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
307	Myoma uteri	—	5	—	—	—	3	—	—	1	8	—	—	—	9	—	1	—	—	—	
308	Neurinoma	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
	Glioma cerebri	1	1	1	1	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
311	Myeloma, Myelomatosis	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
312	Melanocytoma, Melanoma	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
314	Adenoma, Kystadenoma, Cysta ovarii. Corpus luteum ruptur	—	1	—	—	1	—	—	—	3	12	—	—	—	14	—	—	—	—	—	
	Granuloma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
315	Sarcoma	2	3	1	1	4	1	3	1	5	2	1	—	9	9	3	1	—	—	—	
316	Carcinoma (samliga fall)	30	23	10	1	26	12	4	2	98	128	19	16	104	136	25	25	1	—	—	
	cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	labii	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	gingivæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
	linguaæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	
	lymphogland.	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	
	mandibulæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	

一一一

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Tumor ovarii	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" testis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
" columnæ vertebralis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Adamantinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tumor medullæ spinalis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	9	1	1	2	—	—	—	—	—	
Alii tumores	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	12	—	—	7	9	—	—	—	—	—	
Cysta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XX. Andra sjukdomar.																					
Tetania	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Observationsfall	50	42	—	—	30	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
SR causæ incertæ	—	—	—	—	6	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska kliniker I och II* för år 1947
 angående operativt behandlade sjukdomsfäll och utförda
 operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven					Anmärkningar	
			Kir. I E. Ljunggren		Kir. II A. Westerborn				
			förbättrad	död	förbättrad	död			
Einar Ljunggren	Kir. II Westerborn	Kir. I Ljunggren							
I.									
Fractura cranii	4	4	Revision + upplyftning av fragment	4	—	1	—	II 3156. M. 39 år. 2483. Kv. 31 „ 3395. M. 31 „	
Fractura cranii + hämatoma subdurale ..	1	2	Trepanation + utrymning ev. ligatur	—	—	1	1	I 4278. M. 36 år. II 4201. M. 37 „	
Suspicio hæmatoma subdurale ..	1	1	Trepanation	—	—	1	1	I 3077. M. 63 år.	
Suspicio tumoris cerebri	—	8	Frilägggn. av art. carotis int. + arteriografi ..	—	—	—	8	—	
Antal op.	6	15							
II.									
Adenocarcin. orbitæ ..	—	1	Proxexstirpation	—	—	—	1	—	
III.									
Fractura nasi	—	1	Reposition	—	—	—	1	—	
V.									
Progeni	—	3	Op. enligt Aleman	—	—	—	3	—	
Caries dentis s. retentio dentis	1	24	Extraktion ev. utmejsl.	1	—	—	24	—	
Periostitis alveolaris ..	10	6	Incision	10	—	—	6	—	
Cysta mandibulae s. maxillaris ..	2	3	Uppmejsling + utskrapning	2	—	—	3	—	
Fractura mandibulae s. maxillaris ..	2	3	Reposition ev. osteosyntes	2	—	—	3	—	
Luxatio mandibulae ..	—	2	Reposition	—	—	—	2	—	
Luxatio disc. artic. mandibulae ..	—	1	Exstirpation av disk ..	—	—	—	1	—	
Ankylosys mandibulae ..	—	1	Ledplastik	—	—	—	1	—	
Neuralgia nervi trigemini	1	5	Alkoholinjektion i gangl. Gasseri	1	—	—	5	—	
Sialolithiasis s. adenitis	5	5	Extraktion el. exstirpation av spottkörtel ..	5	—	—	5	—	
Stenosis ducti submaxillaris ..	—	1	Uppklippning	—	—	—	1	—	
Ranula	—	2	Exstirpation	—	—	—	2	—	
Cicatrix labii	—	1	”	—	—	—	1	—	
Tumor mixt. parotid...	8	9	”	8	—	—	9	—	
Cancer parotid. s. sublingual	1	2	Utrymning	1	—	—	2	—	
Cancer gingivæ s. ling.	1	6	Underbindning av art. carotis ext.	1	—	—	6	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cancer gingivæ s. ling.	1	3		Resektion el. elektrokoagulation	1	—	—	3	—			
" ".....	—	2		Underkäksresektion utrymning	—	—	—	1	—	1	II	3005. M. 57 år.
Tumor malign. mandib.	2	—		Underkäksresektion ..	2	—	—	—				
Antal op.	34	79										
VI.												
Cysta s. fistula colli congen.	3	3		Exstirpation	3	—	—	3	—			
Lymphadenitis colli sept.	8	5		Incision + dränage ev. extstirp.	8	—	—	5	—			
Lymphadenitis tbc colli	12	3		Incision + dränage ev. extstirp.	12	—	—	3	—			
Tumor malign. colli ..	8	2		Exstirpation el. prov. excision	6	2	—	2	—			
Pares. nerv. accessoriæ	1	—		Frälggning + ärr-excision	1	—	—	—				
Status post læsio n. accessoriæ	1	—		Nervsutur + fixationsförband	1	—	—	—				
Neuralgia nervi occipitalis	—	1		Exstirpat. av neurinom	—	—	—	1	—			
Antal op.	33	14										
VII.												
Struma atoxica	28	23		Enucleation, resektion el. subtotal strumektomi	28	—	—	23	—			
" toxica	28	20		Subtotal strumektomi	28	—	—	18	—	2	II	3886. Kv. 53 år.
" " recidivans	3	1		—	3	—	—	1	—			2100. Kv. 54 "
" "	—	1		Total thyreidektomi	—	—	—	1	—			
" "	1	—		Underbindning av art. thyreoid. (seance I)	1	—	—	—				
Oedema laryngis post op.	—	1		Tracheotomi	—	—	—	1	—			
Struma maligna	2	2		Hemistrumektomi	2	—	—	2	—			
" "	—	2		Total thyreidektomi	—	—	—	2	—			
Antal op.	62	50										
VIII.												
Deformatio s. exostosis costæ	1	2		Revbensresektion	1	—	—	2	—			
Defectus costæ	—	1		Revbenstransplantation	—	—	—	1	—			
Pleuritis s. hæmatothorax s. empyema	8	4		Thoracocentes	8	—	—	4	—			
Empyema pleuræ	—	3		Revbensresektion	—	—	—	3	—			
Hypertonia essentialis	—	19		Splanchnicektomi	—	—	—	19	—			
Angina pectoris	—	5		Cervical sympatektomi	—	—	—	3	—	2	II	4729. Kv. 46 år.
Fibrosarcoma intrathoracis	—	1		Thoracotomi + extirpation	—	—	—	1	—			307. M. 60 "
Cancer pulmonis	—	2		Pulmektomi	—	—	—	1	—	1	II	412. M. 51 år.
" oesophagi	—	5		Explorativ thoracotomi	—	—	—	4	—	1	II	2516. M. 49 år.
" "	3	1		Witzelfistel	3	—	—	1	—			
Antal op.	12	43		Thoracotomi + gastro-oesophagostomi	—	—	—	1	—			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
IX.										
Hypertrophia mammae	3	9	Bilateral plastik	3	—	—	9	—		
Fibroadenoma mammae	15	30	Exstirpation	15	—	—	30	—		
s. mastopathia cystica	11	3	Ablatio mammae s. radikaloperation	11	—	—	3	—		
D:o			Kilexcision	1	—	—				
Tuberculosis mammae .	1	—	Provexstirpation	9	—	—	9	—		
Cancer mammae	9	9	Ablatio mammae	7	—	—	3	—		
" "	7	3	Radikaloperation	47	—	1	34	—	I	1975. Kv. 37 år.
" "	48	35	Exstirpation	—	—	—	2	—	II	4130. Kv. 76 "
" , recidivans	—	2	Ablatio mammae	—	—	—	1	—		
Melanosarcoma mammae	—	1	Incision	—	—	1	—	—	I	2905. Kv. 65 år.
Cancer mammae infecta	1	—	Antal op.	95	92					
X.										
Prolapsus disci inter- vertebralis	4	6	Hemilaminektomi + exstirpation	4	—	—	6	—		
Susp. prolapsus disci intervertebralis	1	3	Explorativ hemilamin- ektomi	1	—	—	3	—		
Fractura vertebræ	1	7	Reposition enl. Böhler. Bentransplantation enl.	1	—	—	7	—		
" "	3	—	Albee	3	—	—				
Sclerosis disseminata..	1	1	Op. enl. Stoffel	1	—	—	1	—		
—	—	1	Chordotomi	—	—	—	1	—		
Tuberculosis vertebræ c. fistul.	—	1	Utskrapning	—	—	—	1	—		
Sarcoma vertebrae	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—		
Antal op.	10	20	Antal op.	10	20					
XI.										
Hepatitis, cirrhosis he- patis, cholangit	5	2	Explorativ laparotomi ev. choledochotomi ..	4	—	1	—	1	I	3084. M. 67 år.
Abscessus hepatitis	—	2	Laparotomi + dränage	—	—	2	—	—	II	2264. M. 73 "
Cholelithiasis, cholecy- stitis	126	136	Cholecystectomi + drä- nage ev. choledochus- sondering, ev. cholani- giografi	126	—	134	—	2	II	495. Kv. 73 år.
Cholelithiasis — chole- docholithiasis	19	15	Cholecystectomi + cho- ledochotomi + extrak- tion + dränage	18	—	1	13	—	II	2828. Kv. 57 "
Suspicio choledocholi- thiasis	2	2	Explorativ laparotomi.	1	—	—	2	—		
Cholecystitis ac. perf.	2	4	Cholecystectomi + dränage	2	—	—	3	—	II	4578. M. 70 år.
c. peritonitide	2	4	Choledochotomi + extraktion	2	—	—	2	—	I	1704. Kv. 71 år.
Lithiasis ductus chole- dochii	2	2	Choledocho-gastrostomi ev. duodenostomi ...	5	—	—	2	—	II	2963. Kv. 59 "
Stenosis ductus chole- dochii	5	2	—	—	—	—	1	—		2626. Kv. 64 "
Fistula post cholecys- tectomiam	—	1	Choledocho-gastrostomi	—	—	—	—	1	II	3205. Kv. 49 år.
Dyskinesia	2	1	Denervation ev. chole- cystectomi	2	—	—	1	—		
Ruptura hepatis tra- umatica s. spont.	3	—	Laparotomi + tamponad ev. sutur	3	—	—	—	—		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Lues hepatis c. fistula biliar. et cholelithiasis	1	—	Hepatogastrostomi . . .	1	—	—	—	—	—	
Haematoma s. abscessus post cholecystectomy	—	2	Relaparotomi + dränage	—	—	2	—	I	3739. Kv. 64 år.	
Cancer vesicæ felleæ	2	—	Cholecystectomi + choledochotomi	—	—	2	—		372. Kv. 59 „	
” ” s. hepatis	4	1	Explorativ laparotomi e. choledochotomi . . .	1	3	—	—	1	—	
” ductus choledochi	1	—	Resektion av duct. choledochus, duodenum och pancreas — choledochojejunostomi + gastrostomi	1	—	—	—	—	—	
Cancer lymphogland. c. stenosis ductus choledochi	1	—	Cholecysto-jejunostomi	1	—	—	—	—	—	
Antal op.	175	170								
XII.										
Pancreatitis acuta	2	5	Explorativ laparotomi ev. cholecystectomi + choledochotomi	1	—	1	4	—	I 138. Kv. 48 år.	
Cysta pancreatis	—	1	Ventriculo-cystostomi	—	—	1	—	—	II 3203. Kv. 76 „	
Cancer pancreatis	1	3	Explorativ laparotomi	1	—	—	1	—	II 1470. Kv. 61 år.	
” ”	2	2	Cholecystogastro — ev. duodenostomi	2	—	—	1	—	2550. Kv. 61 „	
Susp. cancer pancreatis	—	1	Cholecystostomi	—	—	1	—	—	II 4361. M. 59 år.	
Antal op.	6	12	Explorativ laparotomi	1	—	—	—	—	—	
XIII.										
Trombocytopenia	2	—	Splenektomi	2	—	—	—	—	—	
Icterus hæmolyticus . . .	—	1	„	—	—	—	—	—	III 1372. M. 48 år.	
Antal op.	2	1								
XIV.										
Ulcus ventriculi s. duodeni	36	66	Ventrikelsektion	36	—	—	64	—	II 512. Kv. 51 år.	
Suspicio ulceris ventriculi	—	1	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	3324. M. 69 „	
Ulcus ventriculi s. duodeni perfor.	24	19	Raphi + Witzelfistel	24	—	—	19	—		
Ulcus ventriculi perforans	—	1	Ventrikelsektion	—	—	—	1	—		
Ulcus duodeni cum stenosis	2	—	Gastroenterostomi	2	—	—	—	—		
Ulcus duodeni	—	2	Transthoracal vagotomi	—	—	—	2	—		
Ulcus pepticum jejunii	—	8	Transthoracal el. trans-abdominal vagotomi	—	—	—	8	—		
” ” ”	—	2	Ventrikelloch och tarmresektion	—	—	—	1	—	II 2718. M. 36 år.	
” ” ”	—	1	Laparotomi + över- syning	—	—	—	1	—		
Hæmatemesis susp. ulcus ventriculi (oesophagusvaricer)	—	1	Ventrikelsektion	—	—	—	—	—	III 2013. Kv. 49 år.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ruptura duodeni retro- perit. subcutan.	1	—	Laparotomi + tarmsutur + gastroenterostomi.	1	—	—	—	—	—	
Duodenalläckage	—	2	Laparotomi + dränage	—	—	—	2	—	—	
Neurinoma s. polypus ventriculi	1	1	Ventrikelsektion	1	—	—	1	—	—	
Polypus ventriculi	2	—	Gastrotomi + extirpa- tion	2	—	—	—	—	—	
Megaduodenum	—	1	Gastroenterostomi	—	—	—	1	—	—	
Cancer oesophagi	—	1	Ventrifistel enl. Witzel	—	—	—	1	—	—	
Tarmfistel ” efter gastrectomia total.	—	1	Thoracotomi + gastroesophagostomi	—	—	—	—	1	II	1842. M. 64 år.
Cancer ventriculi	5	9	Slutning av fistel	—	—	—	1	—	—	
Cancer ventriculi inex- stirpabilis	6	—	Ventrikelsektion	3	—	2	7	—	2 I	3333. M. 48 år.
D:o	13	16	Explorativ laparotomi.	—	10	3	14	—	2 I	3358. M. 64 år.
Cancer ventriculi	2	4	Gastrektomi, transabdomi- nal el. transthoracal	1	—	1	1	—	3 I	3370. Kv. 51 ”
” ”	1	—	Ventrikelsekolonresek- tion	1	—	—	—	—	II	4193. M. 47 ”
Cancer ventriculi c. metastatibus	—	1	Ventricel-lever o. pancreasresektion ..	—	—	1	—	—	I	927. M. 64 ”
Sarcoma venariculi	—	1	Cæcostomi	—	—	—	1	—	—	3995. M. 39 ”
Suspicio cancer ventri- culi	—	2	Gastrektomi + splenek- tomi + partiell pancreasresektion ..	—	—	—	—	—	II	61. M. 47 år.
Cancer ventriculi per- forans	1	—	Explorativ laparotomi.	—	—	—	2	—	—	3043. M. 61 ”
Antal op.	95	141	Sutur — Witzelfistel ..	1	—	—	—	—	—	4327. Kv. 61 ”
XV.										3070. M. 57 ”
Diverticulum Meckeli..	1	1	Exstirpation	1	—	—	1	—	—	
Diverticulitis acuta coli	2	1	Laparotomi + dränage, ev. cæcostomi	2	—	—	—	1	II	573. M. 68 år.
Paratyphus c. coli per- for.	—	1	Laparotomi + tarmsutur	—	—	—	—	1	II	3302. M. 25 år.
Ileitis terminalis s. typhlitis acuta	1	9	” + appendectomy	1	—	—	9	—	—	
D:o	1	1	” + tarmfistel ...	1	—	—	1	—	—	
Enteritis acuta s. lym- phadenitis mesenterii	14	7	” + appendectomy	14	—	—	7	—	—	
Enteritis acuta c. peri- tonit. libera purulenta	1	—	” + dränage	—	—	1	—	—	I	1772. M. 16 år.
Colitis necroticans perf. c. perit.	—	2	Laparotomi tarmresek- tion, cæcostomi	—	—	—	—	2	II	992. Kv. 60 år.
Colitis ulcerosa c. peri- tonit.	—	1	Laparotomi + dränage .	—	—	—	1	—	—	1067. M. 85 ,
Tuberculosis ileocæca- lis	2	--	” + tarmresektion	1	—	1	—	—	I	2849. Kv. 24 år.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ileus strangulationis . .	11	11	Laparotomi + lysis	10	—	1	8	—	3	I 1342. M. 42 år. II 161. Kv. 74 „ 1159. M. 75 „ 4560. Kv. 70 „
” ” . .	3	—	” + tarmresektion el. tarmfistel.	3	—	—	—	—	—	
Volvulus	—	2	” + resektion	—	—	—	1	—	1	II 2171. Kv. 49 år.
Ileus obturationis . .	2	—	” + enterotomi + extraktion	1	—	1	—	—	—	I 1813. Kv. 60 år.
Strictura ilei	—	1	” + enteroanasto- mos	—	—	—	1	—	—	
Ileus paralyticus	2	2	Explorativ laparotomi ev. cæcalfistel	1	—	1	2	—	—	I 1025. M. 75 år.
Trombosis venæ mesen- tericæ	—	2	Laparotomi + tarmre- sektion	—	—	—	—	—	2	II 3685. M. 71 år.
Ruptura ilei s. coli . .	3	1	Laparotomi + tarmsu- tur ev. + fistel	3	—	—	1	—	—	4257. Kv. 65 „
Neurinoma s. fibrolipo- ma intest.	2	—	Laparotomi + tarmre- sektion	2	—	—	—	—	—	
Cancer cæci	5	2	Laparotomi + ileotrans- versostomi	2	—	3	—	—	2	I 4383/46. M. 75 år. 87. Kv. 81 „ 2908. Kv. 78 „ II 2163. M. 66 „ 3385. Kv. 69 „
Cancer coli	—	3	Explorativ laparotomi.	—	—	—	3	—	—	
” ” . .	15	16	Laparotomi + tarmre- sektion	13	—	2	12	—	4	I 919. M. 69 år. 830. Kv. 58 „ II 3469. Kv. 56 „ 2233. Kv. 66 „ 2747. Kv. 57 „ 2464. Kv. 72 „
” ” cum ileo..	10	13	Laparotomi + tarm- fistel	8	—	2	10	—	3	I 273. M. 68 år. 3992. Kv. 74 „ II 3588. M. 66 „ 970. Kv. 82 „ 2484. M. 67 „ 3549. M. 65 år.
” ” perforat...	—	1	Laparotomi + cæcosto- mi + drän.	—	—	—	—	—	—	1 II
Stenosis post cancer coli op.	1	—	Laparotomi + trans- versosigmoideostomi	1	—	—	—	—	—	
Stenosis s. prolapsus ani præternatural. . .	2	1	Revision	2	—	—	1	—	—	
Fistula cæci s. coli . .	4	5	Slutning av fisteln . . .	4	—	—	5	—	—	
Antal op.	82	83								
XVI.										
Appendicitis ac. catarr- hal. s. gangränsosa . .	242	213	Appendektomi + p. p. sutur	243	—	—	213	—	—	
Appendicitis perf. c. pe- ritonit. circumskripta	33	20	Appendektomi + drä- nage	32	—	1	19	—	1	I 3486. M. 53 år. II 4024. M. 64 „
Appendicitis ac. perf. c. peritonit. circum- scripta	5	3	Laparotomi + dränage	5	—	—	3	—	—	
Appendicitis ac. perf. c. peritonit. libera ..	12	7	Appendektomi + drä- nage	11	—	1	7	—	—	I 2949. Kv. 56 år.
Appendicitis chronica.	54	31	Appendektomi + p. p. sutur	54	—	—	31	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Suspicio appendicitide	56	36	D:o	56	—	—	36	—	—	XIX.
Frisk appendix	10	19	Appendekt. en passant	10	—	—	19	—	—	2000. Kv. 70 år.
Suspicio appendicitide	—	1	Explorativ laparotomi.	—	—	—	—	—	1 II	710. Kv. 80 år.
Antal op.	412	330								
XVII.										
Hernia inguinalis mobili	149	206	Radikaloperation	149	—	—	203	—	3	II 1540. M. 64 år.
” inguinalis mobili	8	26	”	8	—	—	26	—	—	2424. M. 75 ”
” inguinalis recidivans ..	9	11	” (tarmresektion i 4 fall)	8	—	1	9	—	2 I	3665. M. 60 ”
” inguinalis incarcerated ..	—	5	Plastik	—	—	—	5	—	—	1898. Kv. 63 år.
” inguinalis incipiens ..	12	17	Radikaloperation	12	—	—	17	—	—	786. M. 77 ”
” cruralis mobilis ..	10	6	”	9	—	1	6	—	I	1156. Kv. 65 ”
” ” incarcerated ..	2	—	Tarmreséktion + radi-	1	—	1	—	—	I	31. Kv. 59 år.
” umbilicalis mobilis ..	6	9	kaloperation	6	—	—	9	—	I	3816. M. 81 år.
” umbilicalis incarcerated ..	4	3	Radikaloperation	3	—	1	2	—	I	3774. M. 83 år.
” epigastrica ..	7	3	”	7	—	—	3	—	—	II 2828. M. 72 ”
” ventralis in cicatrice ..	11	24	”	11	—	—	24	—	—	
” ventralis incarcerated ..	1	1	”	1	—	—	—	—	II	551. M. 76 år.
Muskelbråck	—	1	Fasciesutur	—	—	—	1	—	—	
Antal op.	219	312								
XVIII.										
Abscessus ad anum ...	30	14	Incision + dränage ..	30	—	—	14	—	—	
Contractura s. fissura ani	28	28	Dilatation forcée	28	—	—	28	—	—	
Fistula ani	9	25	Klyvning el. excision..	9	—	—	25	—	—	
Phlegmone reg. analis.	—	1	Anus præter naturalis.	—	—	—	1	—	—	
Tumores hæmorrhoidales	82	118	Dilatation + extirpation	82	—	—	118	—	—	
Prolapsus recti	5	5	Plastik	5	—	—	5	—	—	
Stenosis reg. analis ..	—	1	”	—	—	—	1	—	—	
Proctitis chron. s. condylomata acuminate	4	3	Exstirpation	4	—	—	3	—	—	
Incontinentia ani	—	3	Plastik	—	—	—	3	—	—	
Polypus recti	6	9	Exstirpation	6	—	—	8	—	1 II	2745. Kv. 70 år.
Cancer recti	4	—	Provexstirpation	—	4	—	—	—	3 II	3032. Kv. 70 år.
” ”	9	10	Anus præternaturalis..	9	—	—	7	—	II	2952. M. 65 ”
” ” s. sigmoid. pelv.	7	12	Abdominosacral extirpation	6	—	1	11	—	I	3732. Kv. 57 ”
” ” inextirpabilis	1	1	Explorativ laparotomi.	—	1	—	—	—	II	156. M. 72 år.
” ” recidivans	—	1	Elektrokoagulation	—	—	—	1	—	II	994. M. 75 ”
Antal op.	186	231	Utrymning av sacral-region	1	—	—	—	—	II	2632. M. 64 år.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
XIX.										
Adipositas permagna reg. abdominis	1	2	Exstirpation av hud och fett	1	—	—	2	—	—	
Tumor reg. parietalis abdominis	1	1	Exstirpation	1	—	—	1	—	—	
Ascites	9	17	Laparocentes	9	—	—	16	—	1	II 353. Kv. 67 år.
"	4	—	Op. enl. Talma el. Crosby-Cooney	2	1	1	—	—	I	1056. Kv. 57 år.
Peritonitis causa inserte adhaesiva ..	1	—	Laparotomi + dränage ..	—	—	1	—	—	I	1419. M. 43 år.
Abscessus intraperito- nealis	—	2	” + lysis ..	—	—	—	2	—	—	
Abscessus fossa Douglasi	1	3	Incision + dränage ..	—	—	—	7	—	1	II 3857. Kv. 58 år.
Cysta mesenterii	1	—	Proctotomi	1	—	—	3	—	—	
Tumor. malign. retro- peritoneal.	3	2	Laparotomi + exstirpa- tion	1	—	—	—	—	I	835. M. 49 år.
Carcinosis peritonei ..	4	—	Explorativ laparotomi + provexstirpation..	—	1	2	2	—	—	4077. M. 60 „
Antal op.	25	35	Explorativ laparotomi..	—	3	1	—	—	I	3284. Kv. 61 år.
XX.										
Ectopia ureteris	—	1	Implantation av uretär i blåsan	—	—	—	1	—	—	
Hydro- s. pyonephrosis s. pylonephritis	11	4	Nephrektomi ev. + ureterektomi	10	—	1	4	—	I	1011. Kv. 64 år.
Pyonephrosis	1	—	Heminephrektomi + njurbäckenplastik ..	1	—	—	—	—	—	
Hydronephrosis	1	—	Nephrostomi	1	—	—	—	—	—	
Deformatio calices	1	—	Explorativ laparotomi ..	—	—	—	1	—	—	
Cysta renis	2	1	Decapsulation + nephropexi	1	—	—	—	—	—	
Nephrolithiasis	14	11	Friläggning + punktion el. exstirpation	2	—	—	1	—	—	
"	2	—	Njurresektion el. förflyttnig av uretär	2	—	—	—	—	—	
Ureterolithiasis	3	1	Nephrektomi	3	—	—	1	—	—	
"	8	9	Ureterolithotomi ev. sectio alta + extrak- tion	8	—	—	9	—	—	
"	6	8	Endovesical uppkil- ping av uretär ev. extraktion enl. Zeiss ..	6	—	—	8	—	—	
Ureterocele	5	—	Endovesical uppkil- ping	5	—	—	—	—	—	
Strictura ureteris	5	—	Plastik av olika slag ..	5	—	—	—	—	—	
Cicatrix renis	1	—	Provexcision + neph- ropexi	1	—	—	—	—	—	
Tuberculosis renis	10	6	Nephrektomi ev. med ureterextirpation ..	10	—	—	6	—	—	
" ureteris ..	1	—	Ureterektomi	1	—	—	—	—	—	
Hypernephroma renis ..	7	5	Nephrektomi	6	—	1	5	—	I	3915. M. 62 år.
Hypernephroma renis inexstirpabilis	—	1	Exploration av njuren ..	—	—	—	—	—	II	4389. M. 74 år.
Suspicio tumor renis ..	—	1	”	—	—	—	1	—	—	
Tumor pelvis renis ..	1	—	Nephrektomi	1	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Status post prostatectomy	1	—	Exstirpation av prostatarest	1	—	—	—	—	—	
Sclerosis colli vesicæ	10	1	Elektroresektion	10	—	—	1	—	—	
Tbc prostatæ	2	—	Vasektomi	2	—	—	—	—	—	
Cancer prostatæ	2	4	Transvesikal enukleation el. op. enl. Millin	1	—	1	3	—	1	I 2683. M. 65 år.
” ”	12	5	Elektroresektion	12	—	—	4	—	1	II 2574. M. 76 „
” ”	3	—	Vasektomi	3	—	—	—	—	—	II 2015. M. 57 år.
” ”	—	1	Blåspunktion	—	—	—	—	—	1	II 3844. M. 85 år.
” ”	1	11	Ablatio testis bilateralis	1	—	—	11	—	—	
Antal op.	140	99								
XXIII.										
Hypospadi	1	—	Plastik	1	—	—	—	—	—	
Phimosis s. paraphimosis	24	7	„ el. dorsalsnitt	24	—	—	7	—	—	
Striktura urethræ	1	1	„	1	—	—	1	—	—	
” ”	1	—	Sectio alta + inläggning av kateter	1	—	—	—	—	—	
Polypus urethræ	3	3	Elektrokoagulation	3	—	—	3	—	—	
Incontinentia urinæ	—	3	Plastik	—	—	—	3	—	—	
Cancer penis	3	—	Provexstirpation el. amputation	3	—	—	—	—	—	
Antal op.	33	14								
XXIV.										
Casus pro sterilisatione	2	6	Vasektomi	2	—	—	6	—	—	
Retentio testis	5	5	Orchidopexi	5	—	—	5	—	—	
Torsio testis s. atrophia testis retentio	4	1	Ablatio testis	4	—	—	1	—	—	
Hydrocele testis	23	20	Op. enl. Winkelmann	23	—	—	20	—	—	
” ”	—	2	Punktion + etolein-injektion	—	—	—	2	—	—	
Hydrocele testis c. periorchitis	4	—	Ablatio testis	4	—	—	—	—	—	
Spermatocele	3	9	Exstirpation	3	—	—	9	—	—	
Varicocele	9	13	Op. enl. G. Nilsson el. Londres	9	—	—	13	—	—	
Epididymitis septica s. tuberculosa	10	6	Epididymektomi	10	—	—	6	—	—	
D:o	2	—	Semikastratio	2	—	—	—	—	—	
Epididymitis suppurativa	2	8	Incision	2	—	—	8	—	—	
Deferentitis acuta et peritonit. circ.	1	—	Laparotomi + dränage	1	—	—	—	—	—	
Seminoma testis	—	3	Ablatio testis	—	—	—	3	—	—	
Antal op.	65	73								
XXV.										
Strictura vaginae	1	—	Dilatation	1	—	—	—	—	—	
Graviditas tubaria	2	—	Salpingektomi	2	—	—	—	—	—	
Peritonitis post abortum infectum	—	1	Laparotomi + dränage	—	—	—	1	—	—	
Cystocele	—	3	Kolporraphia anterior	—	—	—	3	—	—	
Ruptura follic. ovarii..	4	—	Oophorektomi el. resektion	4	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Salpingitis acuta s. pyovarium chron.	7	4	Laparotomi + appen- dektomi ev. salpingek- tomi el. oophorektomi	7	—	4	—	—	—	—
Endometriosis ovarii	1	2	Salpingo-oophorektomi	1	—	2	—	—	—	—
Cysta ovarii	12	10	Resektion el. oophorek- tomi	12	—	10	—	—	—	—
Cancer ovarii	—	2	Explorativ laparotomi el. salpingo-oophorek- tomi	—	—	—	1	—	1 II	735. Kv. 54 år.
Myoma uteri	—	4	Supravaginal uterusam- putation	—	—	—	3	—	1 II	2121. Kv. 45 år.
Metrorrhagia	—	2	Abrasio	—	—	—	2	—	—	—
Cancer uteri	1	—	Elektrokoagulation + blåsfistel	1	—	—	—	—	—	—
c. ileus ..	—	1	Tunntarmsfistel	—	—	—	—	—	1 II	1404. Kv. 62 år.
Hydrocele muliebris ..	—	1	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	—
Cancer vulvæ	7	—	Körtelutrymning	6	—	1	—	—	I	1515. Kv. 51 år.
Bartholinitis acuta ..	1	—	Incision	1	—	—	—	—	—	—
Antal op.	36	30								
XXVI.										
Cysta dermoid. sacralis infect.	2	3	Incision	2	—	3	—	—	—	—
Cysta dermoid. sacralis	18	21	Exstirpation	18	—	21	—	—	—	—
Fractura pelvis	2	1	Trädsträck o. osteosyn- tes	2	—	1	—	—	—	—
Hernia pelvis post op.	—	1	Laparotomi + sutur av bäckenbotten	—	—	—	1	—	—	—
Antal op.	22	26								
XXVII.										
A. Missbildningar och deformiteter.										
Malum coxae senilis ..	—	6	Rotavskärning	—	—	—	6	—	—	—
” ” ” ..	—	7	Höftledsplastik enl. Smith-Petersen	—	—	—	7	—	—	—
” ” ” oper.	—	4	Revision	—	—	—	4	—	—	—
Fractura ” colli femoris			Höftledsplastik enl. Smith-Petersen							
c. necrosis capitis ..	—	1	Benfölkortning (andra benet) + märgspik ..	—	—	—	2	—	—	—
Abbrevatio femoris ..	—	2	Brisement forcé	7	—	27	—	—	—	—
Contractura s. ankylo- sis articulationis ..	7	27	Exstirpation av aponeurose	18	—	7	—	—	—	—
Contract. Dupuytrenti	18	7	Korrektion + gips	—	—	2	—	—	—	—
pedis	—	2	Avmejsling ev. plastik ..	28	—	14	—	—	—	—
Hallux valgus s. bursit.	28	14	Plastik	15	—	10	—	—	—	—
Exostosis	15	10	” ev. exartikulation	17	—	16	—	—	—	—
Hallux rigidus	—	2	Arthrodes	—	—	1	—	—	—	—
Digitus malleus s.			Osteotomi	1	—	—	—	—	—	—
clavus	17	16	Plastik	—	—	2	—	—	—	—
Arthritis talocrural ..	—	1	” ..	—	—	—	—	—	—	—
Ankylosis carpi	1	—	” ..	—	—	—	—	—	—	—
Syndactylia	—	2	” ..	—	—	2	—	—	—	—
Elephantiasis cruris ..	—	1	” ..	—	—	1	—	—	—	—
Pseudarthrosis humeri ..	—	4	Märgspikning ev. ben- transplantation	—	—	4	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pseudarthrosis radii ..	1	2	Bentransplantation ev. märgspikning	1	—	2	—	—	—	
,, claviculæ	—	1	Osteosyntes	—	—	1	—	—	—	
,, naviculare man.	—	1	Borrning enl. Beck	—	—	1	—	—	—	
,, tibiæ	1	—	Osteotomi + bentrans- plantation	1	—	—	—	—	—	
Antal op.	88	110								
B. Traumatiska affek- tioner.										
Laceratio brachi s. antibrachi	4	—	Revision med rekon- struktion	4	—	—	—	—	—	
Laceratio man.	1	1	Amputation av hand ..	1	—	1	—	—	—	
,, „ s.dig.man.	34	10	Revision el. rekonstruk- tion el. exartikulation	34	—	10	—	—	—	
Defectus post trauma- tica	13	—	Hudtransplantation ...	13	—	—	—	—	—	
D:o	3	—	Nervoperation	3	—	—	—	—	—	
D:o	24	—	Senoperation	24	—	—	—	—	—	
D:o	10	—	Skelettingrepp el. mul- tiple rekonstruktioner	10	—	—	—	—	—	
Laceratio crur. et ante- crur.	2	1	Lårbens- eller under- bensamputation	2	—	—	—	1	II 2887. M. 41 år.	
Laceratio antecrur. s. ped.	5	2	Revision ev. muskel- el. sensutur	5	—	2	—	—	—	
Fractura scapulæ	—	1	Trädsträck	—	—	1	—	—	—	
,, humeri	—	8	Reposition + märgspik- ning	—	—	8	—	—	—	
,, „	4	7	Blodig reposition + osteosyntes reposition	4	—	6	—	1	II 2676. Kv. 75 år.	
,, „	1	5	Trädsträck el. reposi- tion + gips	1	—	5	—	—	—	
,, olecrani	3	3	Blodig reposition + osteosyntes	3	—	3	—	—	—	
,, capituli radii.	2	3	Extraktion av fragment	2	—	3	—	—	—	
,, antibrachii s.	6	15	Reposition + gips	6	—	15	—	—	—	
,, radii typ. ...	3	7	Blodig reposition + gips	3	—	7	—	—	—	
,, antibrachii ..	—	1	Märgspikning	1	—	3	—	—	—	
,, „	2	3	Reposition + extrak- tion av fragment	2	—	3	—	—	—	
,, naviculare s. metacarpal. ...	6	—	Blodig reposition + osteosyntes ev. bentrans- plantat	6	—	—	—	—	—	
,, metacarpal. s. phalangeal. ...	—	11	Trädsträck efter repo- sition	—	—	11	—	—	—	
,, collis femoris.	45	41	Trädsträck	44	—	1	38	—	3	I 1328. Kv. 57 år.
,, „ „	30	24	Osteosyntes enl. S. Jo- hansson	30	—	22	—	2	II 3948. M. 52 „	
,, „ „ op.	—	1	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	1060. M. 80 „
,, femoris	11	11	Inslagning av spik	—	—	2	—	—	—	1918. Kv. 87 „
,, „	—	8	Trädsträck	11	—	11	—	—	—	483. Kv. 80 år.
,, „	—	4	Reposition + märgspik	—	—	8	—	—	—	1077. Kv. 83 „
,, „	—	—	Blodig reposition + osteosyntes	4	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Fractura femoris	3	—	Reposition + gips	3	—	—	—	—	—	
,, compl.	1	3	Excision + reposition + trådsträck	1	—	3	—	—	—	
,, patellæ	1	4	Partiell extirpation ..	1	—	4	—	—	—	
,, „	1	1	Blodig reposition ev. osteosyntes	1	—	1	—	—	—	
,, condyl. tibieæ	4	3	Trådsträck	4	—	3	—	—	—	
,, „	3	3	Blodig reposition ev. + fri bentransplantation	3	—	3	—	—	—	
,, antecurvis ..	—	4	Reposition + gips	—	—	4	—	—	—	
,, „	15	18	Trådsträck ev. + reposi-	15	—	16	—	2	II	4238. Kv. 78 år.
,, „	9	2	Blodig reposition + osteosyntes	9	—	2	—	—	—	2314. Kv. 69 „
,, „	—	12	Reposition + märg-spikning	—	—	12	—	—	—	
,, „	1	—	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
,, „	7	17	Revision + trådsträck el. gips	7	—	17	—	—	—	
,, „	—	2	Resektion av fibulae ..	—	—	2	—	—	—	
,, „ male	—	—	Osteotomi	1	—	—	—	—	—	
,, „ sanata	1	—	Reposition + gips ev. trådsträck	34	—	24	—	—	—	
,, malleolaris ..	34	24	Blodig reposition + osteosyntes	7	—	3	—	—	—	
,, „	7	3	Reposition enl. Westhues el. Böhler ..	6	—	6	—	—	—	
,, calcanei	6	6	Subtalusarthrodes	5	—	1	—	—	—	
,, „	5	1	Excision + sutur + gips	3	—	—	—	—	—	
,, „ compli-	—	—	Reposition + gips	2	—	—	—	—	—	
,, „ cata ..	3	—	” + ev. trådsträck	4	—	9	—	—	—	
,, tali	2	—	Resektion av falang ..	1	—	—	—	—	—	
,, metatarsali ..	4	9	Borttagande av osteosyntesmaterial	17	—	27	—	—	—	
,, dig. ped.	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	—	—	2	—	—	—	
Status post fracturam op.	17	27	Reposition	1	—	2	—	—	—	
Luxatio art. acromio-clavicularis ..	—	2	Op. enl. Nicola el. Eden-Hübinette	3	—	3	—	—	—	
,, humero-scapularis ..	1	2	Reposition	2	—	1	—	—	—	
,, humero-scapularis habitualis	3	3	Reposition + gips	4	—	—	—	—	—	
,, cubiti	2	1	”	1	—	—	—	—	—	
,, ossis carpi ..	4	—	Blodig reposition	—	—	—	—	—	—	
,, dig. man.	1	—	Blodig reposition + arthrodes-tenodes	1	—	—	—	—	—	
,, „	2	—	Reposition	2	—	—	—	—	—	
,, coxæ	4	—	”	4	—	—	—	—	—	
,, „ patellæ	1	—	Arthrotomi + extirpation av benfragment.	1	—	—	—	—	—	
,, „ habitualis	—	1	Operation enl. Krogius	—	—	1	—	—	—	
,, pedis	1	2	Reposition + gips	1	—	2	—	—	—	
Læsio s. ruptura menisci genu	24	23	Arthrotomi + extirpation	24	—	23	—	—	—	
Ganglion menisci gen..	2	—	D:o	2	—	—	—	—	—	
Ruptura aponeurosis supraspinati	—	4	Arthrotomi + sutur ..	—	—	4	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ruptura tendinum musculi	—	13	Sensutur el. senplastik	—	—	—	13	—	—	
Ruptura ligament. collat.	—	1	Plastik	—	—	—	1	—	—	
Neuralgia s. paresis post traumat.	1	4	Neurolys ev. nervsutur	1	—	—	4	—	—	
Læsio musculi s. ar- teriae	2	—	Muskel. ev. artärsutur .	2	—	—	—	—	—	
Status post dist. talo- crural. perforatum ..	1	—	Arthrotomi + exstirpa- tion av adherenser ..	1	—	—	—	—	—	
Vulnus perforat. genu .	2	—	Excision + sutur	2	—	—	—	—	—	
Antal op.	396	357								
<i>C. Inflammationer.</i>										
Osteit. s. osteomyelitis	21	30	Incision, revision el. radikaloperation	21	—	—	30	—	—	
Panaritium s. tendova- ginitis	11	11	Incision + dränage ..	11	—	—	11	—	—	
Paronychia	3	—	Incision el. evulsio unguinis	2	—	1	—	—	I	1520. M. 75 år.
Unguis incarnatus	7	4	Evulsion el. op. enl. König	7	—	—	4	—	—	
Synovitis genu	7	7	Punktion av knäled ..	7	—	—	7	—	—	
„ chronica ...	—	2	Arthrotomi + extirpa- tion av synovia	—	—	—	2	—	—	
Bursitis acuta	6	—	Incision	6	—	—	—	—	—	
„ chronica	14	—	Exstirpation	14	—	—	—	—	—	
Tendovaginitis sten. s. crepitans	2	—	Klyvning av senskida..	2	—	—	—	—	—	
Epicondylitis	1	1	” ” aponeuro- os och periost	1	—	—	1	—	—	
Osteochondritis disse- cans	2	—	Arthrotomi + utskrap- ning	2	—	—	—	—	—	
Chondromalacia patellæ	1	—	Arthrotomi + exstirpa- tion	1	—	—	—	—	—	
Corpus liberum in articulo	6	13	Arthrotomi + extraktion	6	—	—	13	—	—	
Antal op.	83	69								
<i>D. Övriga fall.</i>										
Varices	46	100	Hög underbindning + etolein el. glykosin- jektion (ev. exstirpa- tion)	46	—	—	100	—	—	
Ulcus chron. antecurvis	6	7	Excision el. hudtrans- plantation	6	—	—	7	—	—	
Anomalia congen. art. femor.	1	—	Lårbensampputation ..	1	—	—	—	—	—	
Endarteritis art. carot. commun.	—	1	Resektion av artär	—	—	—	1	—	—	
Embolia arteriæ axilla- ris	—	2	Embolektomi	—	—	—	1	—	1	II 3484. M. 58 år.
Embolia arteriæ iliaca	1	—	”	—	—	1	—	—	—	I 3349. M. 61 år.
Thrombosis	1	—	Friläggning av ven + venografi	1	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gangräna pedis senil. s. diabet.	14	9	Lär- el. underbens- amputation	8	—	6	8	—	I	4256. M. 71 år. 736. Kv. 84 ” 1344. M. 72 ” 1490. M. 69 ” 3340. Kv. 77 ” 3770. Kv. 82 ”
Status post amputatio- nem	—	9	Reamputation el. revi- sion	—	—	—	9	—	II	3800. M. 81 ”
Gangräna pedis senil. s. diabet.	10	8	Incision, sekvestrotomi el. exartikulation av tå	9	—	1	8	—	I	1730. M. 69 år.
Gangräna pedis (Mor- bus Bürger)	—	3	Lumbal sympatektomi	—	—	—	3	—		
Congelatio pedis	—	2	” ”	—	—	—	2	—		
Status post congelat. antecur.	—	1	Amputatio antecuris..	—	—	—	—	—	II	1017. Kv. 55 år.
Cysta humeri	1	—	Uppmejsling	1	—	—	—	—		
” os lunati	1	—	Utskrapning + ben- transplantation	1	—	—	—	—		
Enchondroma dig. man. calcanei	2	—	Utrymning + bentrans- plantation	2	—	—	—	—		
Osteofibroma femoris..	1	—	D:o	1	—	—	—	—		
Myxosarcoma femoris .	1	—	Utmejsling	1	—	—	—	—		
Myxochondroma ” .	—	1	Amputatio femoris ..	1	—	—	—	—		
Fibrosarcoma brachii s. digiti s. melanosar- coma	—	7	Femurresektion	—	—	—	1	—		
Sarcoma brachii	—	1	Exstirpation	—	—	—	7	—		
Actinomycosis brachii	—	1	Överarmsamputation ..	—	—	—	1	—		
Cancer lymphogland. axill. s. inguinal	—	2	Exstirpation	—	—	—	1	—		
Atrophia musculi pro- gressiva	—	5	”	—	—	—	2	—		
Status post poliomyleti- tis	—	1	Provexstirpation	—	—	—	5	—		
Antal op.	86	160	Amputatio antecuris..	—	—	—	1	—		
XXVIII.										
Vulnus	63	68	Excision, sutur	63	—	—	68	—		
” inf. + Tetanus	14	26	Sekundärsutur	14	—	—	26	—		
Defectus cutis	—	2	Amputatio digiti	—	—	—	1	—	II	3566. M. 39 år.
Cicatrix	22	17	Hudtransplantation ..	22	—	—	17	—		
Carbunculus, furunculus	4	1	Excision	4	—	—	1	—		
Abscessus, phlegmone .	15	10	Incision + dränage ..	15	—	—	10	—	I	571. M. 73 år.
Hæmatoma	49	65	”	47	—	2	64	—	II	1457. M. 58 ”
Fistula	8	14	Utrymning	8	—	—	14	—		
Lymphadenitis chroni- ca	5	—	Excision el. utskrap- ning	5	—	—	—	—		
Hidroadenitis	4	3	Incision el. exstirpation	4	—	—	3	—		
Atheroma, fibroma, lipoma etc.	2	—	”	2	—	—	—	—		
Ganglion	48	40	Exstirpation	48	—	—	40	—		
Corpus alienum	20	3	”	20	—	—	3	—		
	4	2	Extraktion	4	—	—	2	—		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sarcoma s. carcinoma cutis s. lymphoglandulae	8	9	Exstirpation	8	—	—	9	—	—	
Tumor giganticellularis digiti	2	—	„ el. exartikulation	2	—	—	—	—	—	
Antal op.	269	260								
Blod- eller plasmatransfusioner	969	951								
Därav från										
Medicin I	5	158								
II	14	1								
Vasa sjukhus	2	—								
Ögonavdelningen	1	2								
Epidemisjukhuset	—	2								

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid kirurgiska polikliniken har varit 3.283.

Summarisk översikt från Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska
kliniker I och II för år 1947.

	Kir. I	Kir. II
Antal patienter, vårdade å kliniken under år 1947	4.703	4.830
Härav kvarliggande från år 1946	140	154
„ nyintagna under år 1947	4.563	4.676
Kvarliggande till år 1948	154	181
Under år 1947 utförda kliniska operationer	3.928	3.891
Antal dödsfall å klinikerna under år 1947	112	172
Härav efter föregående operation (under året)	67	110
„ ej opererade	42	48
„ kvarliggande från år 1946, opererade	3	14

Årsberättelse för år 1947 från Sahlgrenska sjukhusets klinik för
öron-, näs- och halssjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1.860 patienter. Å dessa ha utförts 2.004 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillectomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom incisioner av halsbölder och furunklar, paracanteser och käkhålepunktioner, ha ej antecknats.

Av under året inskrivna patienter ha 14 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 34.899. Av dessa äro 10.914 första besök och 23.985 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 4.758 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets klinik för öron-, näs- och halssjukdomar för år 1947 angående intagna sjukdomsfall även som döda.

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.	Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.	
IV. Infektionssjukdomar.											
Phlegmone	3	4	—	—		VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
Septicopyæmia	3	—	—	—		Diabetes mellitus	4	7	—	—	
Febris uveo-parotid.	1	—	—	—		VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
Lymphadenitis ac.	23	11	—	—		Neuralgia	—	2	—	—	
Erythema nodosum	—	1	—	—		Neurit. n. acust.	2	—	—	—	
Erysipelas	4	—	—	—		Paralys. n. recurrens	—	4	—	—	
Scarlatina	3	—	—	—		” oculomotorius	1	—	—	—	
Morbilli	—	1	—	—		Epilepsia	1	4	—	—	
Varicellæ	1	—	—	—		Neurastenia	1	1	—	—	
Poliomyelit. acut.	1	—	—	—	J. nr 202	Cephalalgie	—	2	—	—	
Mononucleosis infectiosa	5	1	—	—		Pseudobulbär paralys	1	—	—	—	
Angina Vincenti	1	—	—	—		Vertigo	2	2	—	—	
Herpes zoster	—	1	—	—							
Influenza	8	3	—	—							
Parotit	—	1	—	—							
Febris incert. causæ	—	1	—	—							
Meningit ac.	1	1	—	—							
Meningo-encephalit ac.	1	—	1	—							
Tuberculosis (samtliga fall)	7	46	—	—							
” nasi	—	1	—	—							
” veg. ad.	1	—	—	—							
” bronchial.	1	35	—	—							
” pulm.	5	35	—	—							
Lymfadenit tbc. colli	1	—	—	—							
Lues	—	1	—	—							
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.											
Anæmia	4	8	—	—		X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					
Leukämia	2	1	—	—		Arteriosclerosis	1	—	—	—	
Hæmofilia	1	—	—	—		Myocarditis	3	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Furunculus nasi	10	6	—	—	—	Asthma bronchiale	5	6	—	—	—
Deviatio sive luxatio septi nasi ..	117	43	—	—	—	Bronchopneumonia	14	6	—	1	J. nr 472
Synechia cavi nasi	1	—	—	—	—	Pleuritis	1	—	—	—	—
Hæmatoma vel abscessus septi nasi ..	1	1	—	—	—	M. Schaumann	—	2	—	—	—
Atresia choana post.	1	—	—	—	—	Corp. alien. pulm.	1	—	—	—	—
Epistaxis	23	16	—	—	—	Suspicio corp. alien. pulm.	1	1	—	—	—
Hypertrophia conchæ	1	1	—	—	—	Abscess. pulm.	1	—	—	—	—
Rhinitis acuta	1	2	—	—	—	Hæmophysis	—	1	—	—	—
Rhino-pharyngit. acut.	6	4	—	—	—	Atelektasis pulm.	2	1	—	—	—
chron.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhinitis vasomot.	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" chron. hypertroph.	31	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" atroph.	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pansinuit. acuta	14	7	—	—	—	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.	—	—	—	—	—
" + meningit.	1	—	1	—	—	Furunculus lab. sup.	—	1	—	—	—
" chron.	24	26	—	—	—	Stomatitis	4	2	—	—	—
Sinuitis max. ac.	24	35	—	—	—	Caries dentium	3	5	—	—	—
" chron.	24	23	—	—	—	Periostit. alveolar.	—	1	—	—	—
Ethmoidit. ac.	7	7	—	—	—	Vulnus contus. regio palat. mollæ	—	2	—	—	—
" chron.	36	25	—	—	—	Oedema linguae	—	2	—	—	—
Sinuit. front. ac.	6	2	—	—	—	Cystis maxillæ	3	4	—	—	—
" chron.	1	—	—	—	—	Angina tonsillaris	23	13	—	—	—
Laryngitis ac.	2	4	—	—	—	Glossit acut.	1	—	—	—	—
" subglottica	15	2	—	—	—	Peritons. ac.	52	51	—	—	—
Laryngospasmus	1	—	—	—	—	" c. hämorrag.	4	4	—	—	—
Laryngitis chron.	4	3	—	—	—	Tonsillit. chron.	138	214	—	—	—
Corp. alien. laryngis	1	—	—	—	—	Pharyngit. acut.	7	—	—	—	—
Perichondrit. laryngis	4	—	—	—	—	Abscess. retropharyngeal.	—	2	—	—	—
Oedema laryngis	10	5	—	—	—	" submandibularis	1	—	—	—	—
Cystis	—	1	—	—	—	Vegetationes adenoid.	87	84	—	—	—
Diaphragma glottidis	1	—	—	—	—	Hæmorrhagia p. abrasio	3	3	—	—	—
Tracheit. acuta	1	—	—	—	—	" tonsillect.	4	1	—	—	—
Strictura tracheæ	—	1	—	—	—	Escharatio oris et oesoph.	3	—	—	—	—
Bronchitis acut.	6	3	—	—	—	" pharyng.	2	—	—	—	—
" chron.	1	4	—	—	—	Corp. alien. " hypopharyng.	3	1	—	—	—
" capillaris	1	—	1	—	—	Divertic. oesophag.	—	1	—	—	—
" ulcerans	—	1	—	—	—	Divertic. oesophag. gangräen perfor. c. mediastinit.	—	1	—	1	J. nr 353
Bronchiectasieæ	1	4	—	—	—	Stenosis sive strictura oesophagi ..	7	30	—	—	—
Stenosis bronchi	—	3	—	—	—	Cystis bronchiogen.	2	—	—	—	—
Fistula broncho-oesophag.	—	2	—	—	—	" cong. bronchiogen. colli ...	1	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Fistula colli congen.	1	—	—	—		Otit. m. a. c. mast. et tromb. sinus sigmoid	1	1	—	—	
Abscess. mediastin.	2	—	—	—		Otit. m. a. c. mast. et mening. acut.	4	5	—	1	J. nr 80
Mediastinit. acut.	—	1	—	—		Otit. m. a. c. mast. et apicit	—	1	—	—	
Corp. alien. oesophagi	19	18	—	—	J. nr 1424	Otit. m. a. c. mast. et apicit + me-	2	—	1	—	J. nr 426
Corp. alien. oesophagi c. ruptura aortae	—	1	—	1		ningit acut.	—	—	—	—	
Suspicio corp. alien. oesophagi ...	4	10	—	—		Otit. med. ac. c. mast. et pares. n.	14	2	—	—	
Status post. c. alien. oesoph.	1	—	—	—		facial	33	25	—	—	
Gastroenteritis ac.	—	2	—	—		Otit. med. chron.	—	—	—	—	
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.						c. mast. chron.	1	—	—	—	
Nephritis ac.	9	12	—	—		Otit. med. chron. c. cholesteatom.	6	1	—	—	
" chron.	1	—	—	—		Ot. med. chron. c. cholest. et abs-	2	—	—	—	
Anuria	1	—	—	—		cess. epidural	—	1	—	—	
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.						Ot. med. chron. c. cholest. et pares.	—	—	—	—	
Polyarthritis ac.	1	6	—	—		n. facial	—	—	—	—	
" chron.	—	7	—	—		Ot. med. chron. c. cholest. et fistul.	—	2	—	—	
XVII. Öronsjukdomar.						labyrinth.	—	—	—	—	
Fistula auris congen.	—	1	—	—		Ot. med. chron. c. osteit. c. me-	1	—	—	—	
Otitis externa	11	7	—	—		ning. ac.	—	—	—	—	
Cerumen obt.	—	1	—	—		Ot. med. chron. c. labyrinthit. +	1	—	1	—	J. nr 306
Corp. alien. meat. acust. ext.	2	—	—	—		mening. ac.	—	—	—	—	
Morbi tubæ Eustachii	2	3	—	—		Ot. med. chron. + tromb. sinus sig-	—	1	—	—	
Fract. os. temporal. c. meningit. ac.	1	—	—	—		moid+meningit acut.	—	—	—	—	
Otitis med. ac.	130	110	—	—		Ot. med. chron. c. meningit et abs-	—	—	—	—	
" c. mast.	105	93	—	—		cess. cerebri	1	—	—	—	
Osteit. os. temporal	—	1	—	—		Kombinerad hörselnedsättning ...	—	1	—	—	
Mastoidit. recidiv.	3	2	—	—		Otoskleros	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et labyrinth.	1	2	—	—		Morbus Ménièrii	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisinuos.	5	6	—	—		Tinnitus aur.	—	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. cerebri	—	1	—	1	J. nr 906	Neurogen hörselnedsättning	3	2	—	—	
						Mutosurditas	—	2	—	—	
XIX. Svlster.											
						Tumor malign. coll.	1	—	—	—	
						" cav. nasi	2	2	—	—	
						" palat. dur.	—	1	—	—	
						Tumor maxillæ	1	1	—	—	
						Papilloma nasi	—	1	—	—	
						Sarcoma palat. dur.	1	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Sarcoma tonsillæ	1	—	—	—	—	Ca. gingivæ	4	1	—	—	—
Lymfangioma reg. frontal	—	1	—	—	—	” lingæ	1	1	—	—	—
Hämangioma gingivæ	1	—	—	—	” hypopharyngis	4	6	—	—	—	—
Nasen-Rachen-fibrom	1	—	—	—	” epipharyngis	2	2	—	—	—	—
Sarcoma maxillæ	—	1	—	—	” oesophagi	8	9	—	—	—	—
Sarcoma pharyngis	—	1	—	—	” laryngis	10	2	1	—	—	J. nr 1138
Lymphosarcoma colli	1	—	—	—	” thyreoidæ	—	3	—	2	J. nr 1277,	1300
Tumor glandul. salivar	—	2	—	—	” trachæe	4	—	—	—	—	—
Fibroma laryngis	3	3	—	—	” pulm.	3	—	—	—	—	—
Angiofibroma laryngis	3	—	—	—	” bronchial.	5	—	—	—	—	—
Papilloma ”	2	—	—	—	Tumor mediastini	1	—	—	—	—	—
Polyp. ”	1	—	—	—	” bronchial.	—	1	—	—	—	—
Lymphogranulomatos. maligna	—	2	—	—	” pulm.	5	1	—	—	—	—
Ca. samliga fall	56	28	—	—	” oesophagi	1	—	—	—	—	—
Ca. cavum tympani	2	—	—	—	Suspic. tumor pulm.	8	6	—	—	—	—
” nasi	2	—	—	—	Adenoma bronchiale	—	6	—	—	—	—
” palat. mollæ	2	—	—	—	” tracheæ	—	1	—	—	—	—
” maxillæ	10	4	—	1	J. nr 527						

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets klinik för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1947 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	Patienten utskriven		7 Anmärkningar
			oförbättrad frisk eller förbättrad	död	
Öronsjukdomar med komplikationer.					
Otit. med. ac. c. mast. . .		Uppmejsling	200	—	
D:o + labyrinthit. ac. . . .	200	”	2	—	
D:o + paresis n. facial. . .	2		8	—	
D:o + abscess. perisin. . .	8	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus . . .	11	—	
D:o + abscess. epidural. . .	11	Uppmejsling + friläggning av dura . . .	2	—	
D:o + abscess. perisinuos. et epidural.	2	D:o + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus . . .	1	—	
D:o + abscess. perisinuos. +thrombos. sin sigmoid. . .	1	Uppmejsling + friläggning + incision av sinus sigmoid + utskaffande av tromb	1	—	
D:o + apicit.	1	Uppmejsling + apicitop. .	1	—	
Mastoidit. ac. op. + apicit. . .	1	Revision + apicitop. enl. Frenckner	1	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisin. et meningit. ac.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus . . .	2	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. epidural. et meningit. ac.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura . . .	1	—	
Mast. op. c. apicit. c. abscess. epidural.+meningit. ac. . . .	1	Apicitop. med friläggning av dura	1	—	
Otit. med. ac. c. mast. et meningit.	1	Uppmejsling	1	—	
D:o	1	D:o + friläggning av dura	1	—	
D:o	1	D:o + friläggning av sinus och dura + punctuation av sinus	—	—	1 J. nr 80
D:o + suspic. abscess. cerebri	1	D:o + friläggning av sinus och dura + hjärnpunktion	1	—	
Otit. med. ac. c. mast. + osteit. bas. cranii + Meningo encephalit. . .	1	Uppmejsling + friläggning och punktion av sinus . . .	—	—	J. nr 202

1	2	3	4	5	6	7
Mastoid, op. recidiv	21	Revision	21	—	—	
D:o	3	Incision	3	—	—	
D:o	1	Konservativ totaluppmejsling + hg. plastik	1	—	—	
Mastoid, op. non sanata	2	Revision	2	—	—	
D:o + abscess. cerebii	1	Revision + friläggning av dura	—	—	1	
Mast. op. + susp. thromb. sin sigmoid	1	Friläggning och punktion av sinus sigm.	1	—	—	J. nr 906
D:o	1	Friläggning av sinus och dura+punktion av sinus	1	—	—	
Mast. op. + Thrombo. phleb. sin. sigmoid	1	Friläggning + incision av sinus sigmoid	1	—	—	
Mast. op.	1	Sekundärstur	1	—	—	
Abscess. retroauricular.	1	Incision	1	—	—	
Paresis. n. facial. post. mast. op.	1	Friläggning	1	—	—	
Otit. med. chron. c. osteit.	5	Uppmejsling	5	—	—	
D:o	5	Konservativ. totaluppmejsling + hg. plastik	5	—	—	
D:o	2	Totaluppmejsling + hg. plastik	2	—	—	
D:o	1	Radikalop. enl. Lempert.	1	—	—	
Otit. med. chron. c. polyp.	2	Evulsio polypi	2	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom	8	Radikalop. enl. Lempert.	8	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteat. et absc. epidural	1	Totaluppmejsl. + friläggning av dura + hg. plastik enl. P-nn	1	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteat. c. paresis n. facialis	1	Totaluppmejsl. + hg. plastik enl. P-nn	1	—	—	
Otit. med. chron. op. + thrombos. sin. sigmoid	1	Revision + friläggning av sinus och dura + utrymning av thromb.	1	—	—	
Otit. med. chron. c. osteit et labyrinthit. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + labyrinthop.	—	—	1	
Otit. med. chron. op. c. meningit.	1	Uppmejsl. + friläggn. av sinus och dura + punktion av sinus	1	—	—	J. nr 306
Otit. med. chron. op. c. meningit. c. absc. ac.	1	Friläggning av sinus och dura + punktion av sinus + hjärnpunktion	—	—	1	
Otit. med. chron. op. c. meningit.	1	Revision + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus+hg. plastik	1	—	—	J. nr 478
Cancer cav. tymp.	1	Provexcision	—	1	—	
” ” ”	1	Inläggning av radium	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
D:o c. pares. n. facial.	1	Provexcision	—	1	—	
D:o	1	Radikalop. enl. Lempert..	1	—	—	
Otit. med. chron. op. c. stenosis meat. acust. ext.	1	Hg. plastik	1	—	—	
D:o	1	Konservativ totaluppmejsl. + hg. plastik	1	—	—	
Osteit. os. temporal.	1	Utskrapning	1	—	—	
Fistula auris congen.	1	Exstirpation	1	—	—	
Morb. Menière	1	Lumbalpunktion	1	—	—	
Neurit. n. acust.	1	"	1	—	—	
Tinnitus aur.	1	"	1	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Fractura nasi	6	Reposition	6	—	—	
Vuln. contus. nasi	1	Excision + sutur	1	—	—	
Dev. septi nasi	167	Resect. submuc. septi nasi	167	—	—	
Abscess. septi nasi	2	Incision	2	—	—	
Synechia cavi nasi	3	Lysis	3	—	—	
Deformatio nasi	1	Plastikop.	1	—	—	
Atresia Choanal	1	"	1	—	—	
Epistaxis	1	Elektroauterisering	1	—	—	
Rhinit. chron. hyperplast.	44	Conchotomia	44	—	—	
Cystis maxillæ	5	Exstirp. + Radikalop. enl. Caldwell-Luc	5	—	—	
Cystis paranasal (ansikts- spaltcysta)	1	Exstirpation	1	—	—	
Cystis reg. frontal.	1	"	1	—	—	
Sinuit. max. acuta	22	Endonasaltrep. av käkhåla	22	—	—	
" " "	10	Radikalop. enl. Caldwell- Luc	10	—	—	
Sinuit. max. chron.	8	Endonasaltrep. till käkhåla	8	—	—	
" " "	88	Radikalop. enl. Caldwell- Luc	88	—	—	
Ethmoidit. acuta	7	Ethmoidectomy	7	—	—	
" chron.	136	"	136	—	—	
" " "	30	Evulsiö	30	—	—	
Sinuit. sphenoidal chron. frontal. ac.	45	Trep. av sin. sphenoidal..	45	—	—	
Pansinuit. ac. c. meningit.	1	Yttre pannhåleop.	1	—	—	
Tumor cavi nasi	1	D:o + ethmoidect. + trep. sin. sphenoidal. et maxillæ	—	—	1	J nr 39
Glioma nasi	1	Provexcision	—	1	—	
Tumor malign. cavi nasi (jättecellstumör)	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor maxillæ	3	Elektrokoagulation	1	—	—	
Cancer maxillæ	12	Provexcision	—	3	—	
Cancer maxillæ op. recidiv- div + metastat. pulm...	1	Elektrokoagulation	12	—	—	
Cancer maxill. op. recidiv.	1	Provexcision	—	1	—	
" " " c. osteit.	4	Ligatur av a. carotis ext.	4	—	—	
Ca. maxill. op. c. metastat. colli	1	Incision + sekvestrotomia	1	—	—	
Chondrosarcoma maxill...	2	Körtelutrymnning	2	—	—	
Fibrosarcom maxillæ	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Tuberculosis. cavi nasi ..	1	Provexcision	—	1	—	
" " "	1	Conchotomia	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
<i>Sjukdomar i munhåla, svalg och matstrupe.</i>						
Caries dentis	5	Extraktion	5	—	—	
Periostit. alveolar.	1	Incision	1	—	—	
Ca " linguae	2	Extract. dentis	1	—	—	
Abscess. buccæ	1	Underbindning av a. carotis ext. + elektrokoag...	2	—	—	
Tumor	1	Incision	1	—	—	
Hämangioma gingivæ	1	Exstirp. + elektrokoag...	1	—	—	
Cancer	5	Elektrokoag.	1	—	—	
Cancer gingivæ op. c. hämorragia	1	"	5	—	—	
Vuln. contus. palat. moll.	1	Underbindning av a. carot. ext.	1	—	—	
Tumor palat. moll.	1	Sutur	1	—	—	
Ca. palat. moll. radiotract. c. metastat. colli	1	Exstirp. + elektrokoag.	1	—	—	
Tumor palat. dur.	1	Utrymning av körtelområden på halsen	1	—	—	
Fibrosarcom	1	Elektrokoag.	1	—	—	
Tons. chron.	313	Tonsillectomia bil.	313	—	—	
Hypertrofia tons.	3	"	3	—	—	
" tons.	12	Tonsillekt. enl. Sluder ..	12	—	—	
Hämorrhagia tons.	1	Tonsillektomia	1	—	—	
Angina tons. + Septicemia	1	" bil.	1	—	—	
Hämorrhagia post. tons. ect.	2	Sutur av gombågar	2	—	—	
D:o	1	Underbindning av kärl i tonsill. bädjen	1	—	—	
Ulcus Chron. tonsillæ	1	Provexcision	—	1	—	
Mb. Schaumann	1	" fr. tonsill.	—	1	—	
Lymfatisk leukämi	1	"	—	1	—	
Mb. Sternberg	1	Tonsillectomia"	1	—	—	
Peritonsillit. ac.	3	Incision	3	—	—	
D:o c. hämorrag.	39	Tonsillectomia	39	—	—	
Peritonsillit. ac.	4	"	4	—	—	
Abscess. retropharyng.	1	Excision av ärrvänad + tömning av abscess	1	—	—	
Hypertrofia tons. linguae..	1	Incision	1	—	—	
Veg. ad.	162	Exstirpation	1	—	—	
Hämorrhag. post. abr.	1	Abrasio	162	—	—	
Nasen-Rachen-fibrom	2	Reabrasio	1	—	—	
Ca epipharyngis	3	Provexcision	2	—	—	
Corp. alien. hypophar.	3	"	1	2	—	
" " "	1	Hypopharyngoscopi + extraktion	3	—	—	
Susp. " " "	1	Laryngoscopi	1	—	—	
Corp. alien. oesophagi ..	27	Hypopharyngoscopi	1	—	—	
" " "	1	Oesophagoscopi	27	—	—	
Stat. p. corp. alien. oesophagi	1	" +bronkoscopi	1	—	—	
Susp. corp. alien. oesophagi	19	Oesophagoscopi	19	—	—	
Escharatio oesophagi ..	4	"	4	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Susp. escharatio oesophagi	1	Oesophagoscopi	1	—	—	
Stictura s. stenosis oesophagi	31	” +sondering	31	—	—	
D:o	5	Sondering	5	—	—	
D:o	1	Oesophagoscopi + provex.	1	—	—	
D:o	1	Oesophagoscopi + nedläg- gande av slang a demeure	1	—	—	
Strictura s. stenosis oesophagi + corpus olien. oesophagi	6	Oesophagoscopi + extrak- tion + sondering	6	—	—	
Diverticul. oesophagi gangr. perf.	1	Oesophagoscopi	—	—	1 J. nr 353	
Fistula oesophago- bronchiale	1	”	1	—	—	
Papilloma hypopharyngis	1	Hypopharyngoscopi + extirp.	1	—	—	
Cancer ”	4	Hypopharyngoscopi + provex.	—	4	—	
D:o	2	Tracheotomia	2	—	—	
D:o stenos.	1	Hypopharyngoscopi + sondering	1	—	—	
Ca. hypopharyngis radio- tractata c. metastat. colli	1	Körtelutrymnning på halsen	1	—	—	
Susp. ca. hypopharyngis ..	3	Hypopharyngoscopi + provex.	—	3	—	
Cancer oesophagi	12	Oesophagoscopi + provex.	—	12	—	
” ”	1	Oesophagoscopi + provex. + sondering + radium- inläggning	1	—	—	
Ca. oesophagi radiotrac...	2	Oesophagoscopi	—	2	—	
Sarcoma oesophagi	1	” + provex.	—	1	—	
” ”	1	Oesophagoscopi + sonde- ring + radiuminläggning	1	—	—	
Ca. oesophagi c. mediasti- nit.	1	Collar mediastinotomi ...	1	—	—	
Abscess, mediastini	2	Oesophagoscopi	2	—	—	
” ”	2	Oesophagoscopi + sonde- ring av fistel	2	—	—	
” ”	2	Oesophagoscopi + penicil- lininstillation	2	—	—	
Susp. tumor. mediastini..	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Laryngit. chron.	2	Dir. laryngoskopi	—	2	—	
	2	” +provex.	1	1	—	
Laryng. + subglottica	2	Tracheotomia	2	—	—	
Laryngospasm	1	Dir. laryngoskopi	1	—	—	
Fibroma laryngis	8	Laryngoskopi + exstirp...	8	—	—	
Papilloma ”	2	” ”	2	—	—	
Polyp. ”	2	” ”	2	—	—	
Cystis. ”	1	Laryngoskopi + exstirp.+ termokauter	1	—	—	
Cancer ”	3	Laryngoskopi + provex...	—	3	—	
” ”	2	Hypopharyngoskopi + laryngoskopi + provex.	—	2	—	
” ”	1	Tracheotomia	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Cancer laryngis	1	Laryngoskopi + extirp...	1	—	—	
" "	3	Laryngofissur + elektrokoag.	3	—	—	
D:o op. c. stenos. laryngis.	1	Totalexstirp. av larynx ..	—	—	1	J. nr 1138
Ca. thyroideæ c. stenos. oesophagi et. laryngis.	1	Laryngoskopi + klyvning av stenos, m. diatermikniv	1	—	—	
Tumor malign. colli. c. stridore laryngis.	1	Dir. laryngoscopi + sondering av oesophag.	1	—	—	
Bronchiectasie	1	Tracheotomia	1	—	—	
Susp. bronchiectasie	2	Bronkoskopi	—	—	1	J. nr 472
Bronchit. purulenta	1	Bronchografi	—	1	—	
Tbc. tracheæ	2	Bronkoskopi	1	—	—	
Bronchit. tbc.	37	Tracheoskop.	—	2	—	
Tbc. pulm.	5	Bronkoskopi + Lapisetsn.	37	—	—	
" " + stenos. bronch.	1	Bronkoskopi	—	5	—	
Fistula oesophago-bronchiale	1	Bronkoskopi	1	—	—	
Corpus alien. pulm. c. abscess.	2	Tracheoscopi + klyvning av strikturen m. diatermikniv	2	—	—	
Strictura tracheæ	1	Tracheoscopi + exstirp. + elektrokoag.	1	—	—	
Adenoma ,.	1	Tracheoscopi + provex. + elektrokoag.	—	1	—	
Cancer ,.	1	Tracheascopi	1	—	—	
" " op.	1	Tracheoscopi + provex. + elektrokoag.	1	—	—	
Ca. thyroideæ c. stenos. tracheæ	1	Tracheotomi	—	—	1	J. nr 1300
Adenoma bronchiale	2	Bronkoskopi	2	—	—	
" "	1	" + utsugning	1	—	—	
" "	2	" + provex.	2	—	—	
" "	1	Bronkoskopi + elektrokoag. + exstirp.	1	—	—	
Cancer bronchiale	6	Bronkoskopi + provex.	—	6	—	
D:o + abscess. pulm.	1	Bronkoskopi	1	—	—	
Cancer pulm.	2	" + provex.	—	2	—	
Tumor ,.	1	" + bronchografi	—	1	—	
"	2	" + provex.	—	2	—	
Susp. tumn. pulm.	6	" + provex.	—	6	—	
" "	15	" + provex.	—	15	—	
Mb. Schäumann	3	" ,.	—	3	—	
Lymfogranulomatosis maligna	1	Bronkoskopi	—	1	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Meningit. ac.	42	Lumbalpunktion	38	—	4	J. nr 39, 80,
" meningit.	13	D:o + penicillininstill.	13	—	—	306, 478
Susp. meningit.	20	Lumbalpunktion	20	—	—	
Pleurit. exsudat.	1	Thoracocentes	1	—	—	
Fract. comminutia faciei.	1	Reposition + fixation	1	—	—	
Bronchiogen cysta	1	Exstirpation	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Febris uveo-parotidea	1	Provex, fr. tonsill.	—	1	—	
Abscess, reg. colli.	7	Incision + drän.	7	—	—	
Lymfadenit. colli. tbc.	1	Provexstirpation	1	—	—	
Fistula colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymfadenos, colli	1	Provex. av körtel på halsen	—	1	—	
Lymfogranulomatos. maligna	1	" " " " "	—	1	—	
Cancer thyroideæ	1	Provex, på halsen	—	—	1	J. nr 1277
Anämia sec.	11	Blodtransfusion	11	—	—	

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar utgör 4.758.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-klinik för år 1947
angående intagna sjukdomsfall

Sjukdom	Intagna		Sjukdom	Intagna	
	män	kv.		män	kv.
XVIII. Ögonsjukdomar.					
Pustula palpebræ post vaccin.	1	4	Hypotonia postoperativa	2	1
Eczema palpebræ	2	1	Glaucoma intermittens	—	—
Ptosis congenita	4	3	” simplex	7	4
Blepharochalasis	—	1	” consecutivum	12	25
Entropium spasticum	4	1	” absolutum	6	5
Ectropium cicatric.	1	—	Retinochorioiditis	2	4
Pseudoxantoma elast.	—	1	Thrombosis venæ centralis	3	7
Stenosis duct. nasolacrimalis	5	5	retinæ	1	1
Dacryocytitis phlegmonosa .	11	26	Embolia arteriæ centralis	—	—
chronica	4	9	retinæ	—	2
Conjunctivitis acuta	1	—	Retinitis hypertonica	1	—
Pterygium	1	—	Periphlebitis retinæ	1	—
Disjunctio epithelialis corneæ	—	1	Retinitis serosa centralis	1	1
Keratoconjunctivitis phlyctæ-	—	—	exsudativa externa	—	—
nulosa	—	2	(Coats)	1	—
Keratoconjunctivitis sicca . .	1	—	Amotio retinæ	17	14
Keratitis marginalis	2	3	Chorioiditis disseminata	1	—
dendritica	1	3	Neuritis optica retrobulbaris	2	3
in macula	3	1	intrabulbaris	2	2
parenchymatosa	1	—	Paresis nervi trochkaris	2	1
neuroparalytica	1	1	Strabismus concomitans con-	22	17
Ulcus rodens corneæ	—	1	vergens	—	—
Scleritis acuta	—	1	Strabismus concomitans di-	5	4
Sclero-kerato-uveitis	—	2	vergens	—	—
Iridocyclitis acuta	24	21	Strabismus paralyticus invel.	1	—
chronica	3	10	Tumor conjunctivæ	3	—
Behcets syndrom	1	—	Melanosarcoma chorioideæ	—	4
Phthisis bulbi	6	1	Glioma retinae	1	1
Cataracta congenita	8	4	Tumor palpebrae	—	1
senilis	34	43	Zoster ophthalmicus	2	9
Cataracta secundaria	9	10	Aplanatio fornicis	1	—
complicata	—	2	Cancer orbitæ	3	—
Marfans syndrom	1	1	Protrusio bulbi	1	1
			Simulatio	1	1

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-klinik för år 1947
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å intagna patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	Patienten utskriven		7 Anmärkningar
			oförbättrad	död	
Ptosis congen.	2	Op. enl. Blaskevics ...	2	—	1 pat. 2 op.
" Entropium"	5	Resekt. av tarselpl.	5	—	2 " 2 "
Dacryocystit. chron.	4	Schöpfers suturer	4	—	
phlegm.	18	Dacryocystectomi	18	—	
Stenosis ducti nasol.	7	Incision	7	—	
Vulnus perf. corneæ	8	Op. enl. Toti	6	2	
" perf. corn. etsol.	1	Rev. av	1	—	
Vulnus perf. corneæ	10	Cornealsutur	7	3	
" perf. corn. etsol.	6	Prolapsavkl. + diather. + sutur	4	2	
Ruptura bulbi	3	Enucleatio	3	—	
Phtisis bulbi	7	....	7	—	
Vulnus palpebræ	3	Sutur "	3	—	
Blepharochalaris	1	Plastik	1	—	
Corpus al ferr intra- bulbaris	9	Diascleral magnetextr.	9	—	
D:o	6	Extr. enl. Haab	6	—	
Iridocyclit. posttraum.	9	Enucleatio	9	—	
Iris bombeé	1	Transfix. enl. Fuchs	1	—	
Macula cornea	1	Optisk iridectomi	1	—	
Cataracta congen.	10	Discussion	10	—	
" senilis	2	Evacuation	2	—	
" secundaria.	43	Extraktion i kapsel	43	—	
" traumat	24	" ur "	23	1	
Marfans syndrom	1	" i "	1	—	
Amotio retinæ	17	Discussion	17	—	
" absolut. dolor	4	Evacuation	4	—	
Hypotonia postop	3	Discussion	1	—	3 op.
Strabismus conc. conv.	1	Eletroendothermi + luftinjektion	17	4	2 pat. 2 op.
" div.	37	Eletroendothermi	3	1	
Diastas vuln. corneal- scleralis postop	9	Iridectomi	5	—	
Conjunct. allergica	1	Cyclodialys	2	—	
Tumor conj.	17	"	17	—	4 pat. 2 op.
" simplex	6	Trep. enl. Elliot	6	—	
" secund	4	Cyclodialys	4	—	1 pat. 4 op.
" absolut. dolor	3	Enucleation	3	—	
"	1	"	3	—	
"	1	Diathermi + conj. plasti- k	1	—	
"	37	Elongatio + myectomi	37	—	
"	9	"	9	—	
Perconjunc. nylonsutur	1	Provexcision	1	—	
Diathermikoagulation	2	....	2	—	

1	2	3	4	5	6	7
Tumor palp.	1	Exenteration	1	—	—	
” intrabulb.	4	Enucleation	4	—	—	
Phlegmone orbitæ	1	Incision	1	—	—	
Skrumpen protesbädd .	2	Plastik utan transpl. ...	2	—	—	

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid polikliniken för ögonsjukdomar har varit 279.

Årsrapport för år 1947 från *Konung Gustaf V:s Jubileumsklinik*
vid Sahlgrenska sjukhuset.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

	1945	1946	1947
Röntgenbehandlingar ha givits i ett antal enkeldoser av	44.157	45.746	46.542
Radiumbehandlingar ha givits i ett antal behandlingstillfällen av	1.767	2.229	2.108
Teleradiumbehandlingar ha givits i ett antal inställningar av	2.749	2.809	1.779*)
Antalet inregistrerade patienter utgjorde ..	9.179	9.820	9.749
Av inregistrerade patienter voro:			
Remitterade från sjukhusets och stadens polikliniker	5.246	5.771	5.454
Andra patienter	3.933	4.049	4.295
Därav voro:			
Intagna på Jubileumskliniken**)	1.057	1.139	1.171
(Totala antalet vårddagar***)	25.437	28.937	28.294)
Intagna på övriga sjukhusavdelningar	232	239	245

*) Minskat antal behandlingar på grund av brist på nattpersonal.

**) Härav ha 510 patienter varit inskrivna 2—9 gånger men endast räknats 1 gång.

***) Både in- och utskrivningsdag inräknad.

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
Carcinoma gland. sublin-						318	Hypernephroma	1	2	—	1
gualis		—	1	—	—		Melanoma malignum	3	1	—	—
” linguae	4	8	—	—	—		Mycosis fungoides	—	1	—	—
” gingivæ	14	2	—	—	—		Synovaloma	—	1	—	—
” palati	2	1	1	—	—		Sympatico-blastoma	—	1	—	—
” œsophagi	14	15	2	3	—		Tumor malign. colli latera-				
” cardiae		—	1	—	—		lis	1	—	—	—
” ventriculi	3	3	1	1	—		” cavitatis				
” coli		—	3	—	—		nasi	—	1	—	—
” recti	7	4	—	2	—		pharyngis	1	—	—	—
” pancreatis	1	—	—	—	—		tracheæ	1	1	—	—
” pelvis	1	1	—	—	—		pulmonum	2	2	—	—
” peritonei		—	3	—	—		mediastini	3	3	1	—
” abdominis		—	1	—	—		buccæ	—	1	—	—
” ossium		—	3	—	—		gland. parotidis	8	10	—	—
” vesicæ urina-		—	—	—	—		malign hepatis	—	1	—	1
riae	7	2	—	—	—		palati	—	2	—	—
” urethræ		—	2	—	—		gland. submandi-				
” prostatæ	8	—	—	—	—		bularis	1	1	—	—
” penis	5	—	—	—	—		malign. pancreatis	1	—	—	—
” vulvæ		—	20	—	—		pelvis	2	2	—	—
” vaginæ		—	11	—	—		retroperitonealis	1	—	—	—
” collis uteri	165	—	4	—	—		abdominis	1	2	—	—
” corporis uteri	114	—	—	—	—		giganto-cellularis	1	—	—	—
” corporis et col-		—	—	—	—		malign. ossium	2	2	—	—
li uteri		—	7	—	—		” embryona-				
uteri et ovarii		—	5	—	1		lis renis	—	2	—	—
uteri et pelvis		—	1	—	—		ovarii	—	12	—	—
uteri et vesicæ		—	—	—	—		benign cutis	1	—	—	—
urinariae		—	1	—	—		orbitæ	4	—	—	—
ovarii		—	76	—	4		cerebri	7	3	—	—
mammæ		—	136	—	12		medullæ spinalis	1	—	—	—
cutis		—	12	16	—		Varia	—	3	—	—
conjunctivæ	1	—	—	—	—	XX. Andra sjukdomar.					
” auriculæ	2	1	—	—	—	Struma atoxica	—	1	—	—	
” thyreoideæ	1	8	—	1	—	” toxica	—	4	—	—	
Myeloma	1	—	—	—	—	” maligna	—	5	—	—	
317 Endothelioma	1	—	—	—	—	Hypertrophy, -plasia	—	1	—	—	
Seminoma	7	—	—	—	—	Varia	—	3	—	—	
Teratoma	2	—	—	—	—						

C. Uppgift på samtliga undersökta patienter.

D i a g n o s	Antal	D i a g n o s	Antal		
<i>Inflammationer o. a.</i>					
Phlegmone, Abscessus	(16)	18	Iridocyclitis	(2)	2
Erysipeloid	(7)	9	Cystitis	(2)	4
Lymphadenitis	(56)	96	Actinomycosis	(6)	6
Ulcus chronicum	(62)	93	Tbc — samtliga fall	92	
Sinusitis	(2)	2	” lymphoglandularum	(31)	69
Pharyngitis	(5)	7	” pharyngis	(—)	1
Laryngitis	(3)	3	” pulmonum	(—)	2
Otitis	(3)	3	” peritonei	(2)	2
Scleritis	(1)	4	” pelvis	(—)	1

1	2	1	2
Tbc portionis uteri . . . . . (—)	3	<i>Bröstkörtlarnas sjukdomar.</i>	
,, endometrii . . . . . (—)	1	Mastitis acuta . . . . . (11)	11
,, salpingis . . . . . (1)	7	chronica . . . . . (12)	24
,, cutis . . . . . (5)	6	Mastopathia cystica . . . . . (6)	20
<i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>		Morbus Paget . . . . . (2)	4
Anæmia secundaria . . . . . (1)	1	Fibroadenomatosis hæmorrhag. (5)	10
Hypertonia . . . . . (—)	2	<i>Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>	
Thrombocytopenia . . . . . (—)	1	Myalgia, Lumbago . . . . . (68)	85
Polycythæmia . . . . . (4)	10	Myositis ossificans . . . . . (5)	5
Morbus Miculicz . . . . . (—)	1	Rheumatismus musculorum . . . . . (3)	4
Leuchæmia lymphatica . . . . . (15)	21	Contractura Dupuytren . . . . . (4)	5
,, myeloica . . . . . (1)	11	Tendinitis . . . . . (9)	9
Agranulosytosis . . . . . (1)	1	Tendovaginitis . . . . . (2)	5
Splenomegalia . . . . . (1)	1	Peritendinitis . . . . . (199)	268
Lymphogranulomatosis		Periarthritis . . . . . (110)	161
benigna (—)	2	Bursitis, Synovitis . . . . . (21)	22
maligna (11)	30	Arthritis . . . . . (605)	767
Lymphosarcoma . . . . . (12)	46	urica . . . . . (2)	6
Sarcoma reticulo-endotheliale (9)	11	Polyarthritis . . . . . (76)	121
Morbus Symmers . . . . . (1)	2	Arthrosis deformans . . . . . (422)	587
<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>		Spondylosis deformans . . . . . (173)	235
Sclerosis cerebrospinalis disseminata . . . . . (1)	2	Spondylarthritis ankylopætica (1)	2
Myastenia gravis . . . . . (—)	1	Osteitis . . . . . (8)	12
Neuritis, Neuralgia . . . . . (68)	96	Osteomyelitis . . . . . (1)	1
Torticollis spastica . . . . . (2)	3	<i>Hudens sjukdomar.</i>	
Paresis . . . . . (2)	2	Furunculosis, Acne . . . . . (9)	14
<i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>		Folliculitis . . . . . (3)	3
Leucoplaciæ . . . . . (19)	28	Carbunculus . . . . . (1)	2
Parotitis . . . . . (1)	3	Eczema . . . . . (54)	76
Sialadenitis, Sialolithiasis . . . . . (5)	5	Psoriasis . . . . . (2)	4
Glossitis . . . . . (21)	22	Dermatitis . . . . . (14)	17
Stomatitis, Gingivitis . . . . . (4)	4	Lupus erythematosus . . . . . (5)	6
Tonsillitis . . . . . (2)	4	vulgaris . . . . . (2)	3
Varices hæmorrhoidales . . . . . (3)	4	Perniones . . . . . (2)	3
<i>Manliga könsorganens sjukdomar.</i>		Pruritus . . . . . (38)	63
Hypertrophia prostatæ . . . . . (2)	2	Paronychia . . . . . (64)	74
Induratio penis plastica . . . . . (4)	10	Onychogryphosis . . . . . (3)	3
<i>Kvinnliga könsorganens sjukdomar.</i>		Sycosis . . . . . (3)	3
Leucoplaciæ vulvæ . . . . . (2)	4	Trichophytia . . . . . (3)	5
Colpitis . . . . . (3)	7	Hyperhidrosis . . . . . (3)	5
Cervicitis . . . . . (1)	1	Hidroadenitis . . . . . (45)	52
Erosio portionis uteri . . . . . (13)	25	Herpes Zoster . . . . . (1)	2
Endometritis . . . . . (5)	16	Xanthelasma . . . . . (1)	2
Parametritis . . . . . (1)	3	Keloides . . . . . (30)	38
Meno-, Metrorrhagia . . . . . (66)	256	Verrucæ, Clavi . . . . . (355)	429
Amenorrhœa . . . . . (1)	2	Hyperkeratosis . . . . . (85)	127
Salpingo-oophoritis . . . . . (3)	6	Morbus Bowen . . . . . (—)	2
Salpingitis chronica . . . . . (3)	6	<i>Svulster.</i>	
	3	Haemangioma . . . . . (741)	1014
	2	Lymphangioma . . . . . (1)	5
	2	Granuloma . . . . . (3)	4
	6	teleangiektaticum . . . . . (18)	19
	6	Epulis . . . . . (2)	2

1	2	1	2		
Chondroma	(—)	1	Carcinoma tonsillæ	(3)	8
Osteoma	(3)	9	” pharyngis	(10)	29
Myxoma	(—)	1	” laryngis	(7)	21
Myoma	(71)	178	” tracheæ	(1)	1
Adenokystoma	(10)	26	” bronchialæ	(3)	6
” papilliferum	(2)	7	” pulmonum	(4)	5
Adenofibroma	(159)	317	” labii	(31)	92
Polypus, Cysta	(55)	101	” buccæ	(6)	15
Ganglion	(2)	2	” gland. parotidis	(2)	7
Neurinoma	(2)	2	” sublingualis	(2)	5
Fibroma	(98)	116	” linguae	(11)	28
Papilloma	(54)	74	” gingivæ	(11)	28
” laryngis	(—)	1	” palati	(3)	5
” vesicæ urinariae	(5)	10	” mandibulæ	(—)	1
Nævus	(176)	210	” œsophagi	(20)	31
Atheroma	(28)	29	” cardiaæ	(1)	1
Lipoma	(24)	26	” ventriculi	(14)	17
Condyloma	(1)	3	” cœci	(1)	5
Chalazion	(2)	3	” coli	(5)	11
Angiofibroma	(3)	5	” recti	(18)	36
Chordoma	(—)	1	” ani	(1)	1
Sarcoma — samtliga fall 236			” pancreatis	(1)	1
” lymphoglandularum	(4)	10	” pelvis	(2)	3
” cavitatis nasi	(1)	6	” vesicæ fellæ	(1)	1
” maxillæ	(1)	1	” peritonei	(3)	4
” reg. ethmoidalis	(—)	1	” abdominis	(—)	1
” tonsillæ	(4)	14	” ossium	(5)	5
” pharyngis	(3)	16	” vesicæ urinariae	(10)	19
” buccæ	(1)	2	” urethræ	(2)	3
” gland. parotidis	(—)	2	” prostate	(13)	26
” mandibulæ	(1)	2	” penis	(5)	14
” œsophagi	(—)	1	” scroti	(—)	1
” recti	(—)	1	” vulvæ	(11)	48
” pelvis	(1)	1	” vaginæ	(6)	21
” abdominis	(1)	4	” colli uteri	(122)	512
” dorsi	(1)	4	” corporis uteri	(80)	349
” thoracis	(2)	6	” corp. et colli uteri	(4)	25
” manus	(1)	3	” uteri et ovarii	(3)	14
” brachii	(3)	8	” uteri et pelvis	(—)	1
” femoris	(3)	6	” uteri et vesic. urin.	(1)	1
” genu	(1)	5	” tubæ	(—)	1
” cruris	(3)	7	” ovarii	(46)	134
” pedis	(—)	1	” mammae	(193)	720
” ossium	(7)	17	” cutis	(246)	555
” renis	(—)	1	” conjunctivæ	(1)	2
” vulvæ	(—)	2	” auriculae	(3)	5
” uteri	(13)	74	” thyreoideæ	(10)	21
” parametrii	(1)	1	Myeloma	(2)	4
” ovarii	(6)	24	Chorioneplielioma	(—)	4
” mammae	(1)	1	Endothelioma	(3)	5
” cutis	(1)	10	Seminoma	(7)	13
” Kaposi	(—)	4	Teratoma	(2)	3
” chorioideæ	(1)	1	Hypernephroma	(3)	4
Carcinoma — samtliga fall 2.881			Melanoma malignum	(9)	26
” lymphoglandularum	(8)	12	Mycosis fungoides	(—)	1
” cavitatis nasi	(1)	3	Glioma retinæ	(1)	1
” gland. submaxillaris	(—)	1	Synovialoma	(1)	1
” maxillæ	(7)	25	Adamantinoma	(1)	1

1	2	1	2
Sympatica-blastoma	(1)	Tumor testis	(1) 1
Tumor malign colli lateralis	(2)	„ malign. uteri	(—) 3
„ „ cavitatis nasi	(—)	„ ovarii	(10) 34
„ gland. submaxillaris	(—)	„ benign mammæ	(8) 14
„ pharyngis	(1)	„ cutis	(7) 11
„ tracheæ	(1)	„ orbitæ	(2) 2
„ pulmonum	(4)	„ auriculæ	(—) 1
„ mediastini	(7)	„ hypophyseos	(3) 12
„ buccæ	(1)	„ cerebri	(7) 16
„ gland. parotidis	(34)	„ medullæ spinalis	(2) 4
„ „ sublingualis	(1)		
„ palati	(5)		
„ gland. submandibularis	(7)		
„ recti	(1)		
„ hepatis	(1)	Asthma bronchialæ	(20) 28
„ malign. pancreatis	(1)	Rhinitis vasomotorica	(9) 24
„ pelvis	(6)	Oedema	(9) 10
„ retroperitonealis	(1)	Hypertrophy, -plasia	(20) 28
„ abdominis	(1)	Struma atoxica	(7) 9
„ thoracis	(—)	„ toxica	(15) 50
„ giganto-cellularis	(4)	„ maligna	(3) 10
„ malign ossium	(1)	Syndroma Plummer Vinson ..	(3) 6
„ „ embryonalis		Varia	46
„ renis	(1)	Konsultationsfall	46

(Siffrorna inom parentes angiva under år 1947 nyttillkomna fall).

Uppgift från Konung Gustaf V:s Jubileumskliniks gynekologiska avdelning för år 1947 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

1 S j u k d o m	2 Antal fall	3 O p e r a t i o n	Patienten utskriven		7 Anmärkningar
			4 Frisk eller förbättrad	5 död	
IV.					
Lymphoma tbc (bäcken lgl)	1	Exstirp.	1	—	
Lymphoma colli (Ca?)	1	”	1	—	
Ulc. luet. reg. scap. ..	1	Provex.	—	1	
XII.					
Susp. cancer soli sigm.	1	Resectio sigmoidei + anus præter natural.	1	—	
App. ac. gangr. (+ can- cer colli uteri)	1	Appendectomy	1	—	
Ileus post. lap.	1	Resectio intest. tenue + framläggning av tarmi	1	—	

1	2	3	4	5	6	7
Ileus post. lap.	1	Bränning av framlagd tarm	1	—	—	
"Hernia "abd." in cicat.	1	Lap. + lysis adhesion.	1	—	—	
Vulnus op. rupt.	1	Radikalop.	1	—	—	
XIV.						
Cysta gland. Bartholin.	2	Exstirp.	2	—	—	
Condylomata accumin.	1	Elektrokoagulation ...	1	—	—	
Myoma vaginæ	1	Exstirp.	1	—	—	
Metrorrhagia vel metropathia	54	Abrasio mucosæ uteri.	54	—	—	
Metrorrhagia + erosio port. uteri	10	Abrasio + provex. fr. portio	10	—	—	
D:o	2	D:o + elektrokoagul...	2	—	—	
Polyp. cervic. uteri ..	9	Abrasio (ev. + torsio)	9	—	—	
Polyp. corpor. uteri ..	8	Abrasio mucosæ uteri .	8	—	—	
Polyp. cervic. uteri + gravid. mens VII ...	1	Torsio polypi	1	—	—	
Fluor + erosio port. uteri	1	Abrasio + provex. + elektrokoagulation ..	1	—	—	
Myoma uteri (metrorrh.)	15	Abrasio mucosæ uteri .	15	—	—	
D:o	2	Amput. uteri supravag. + salp. oophorect. bilat.	2	—	—	
Myoma uteri + endometrios ovarii	1	Amput. uteri supravag. + resectio ovarii bilat.	1	—	—	
Myoma uteri + cysta ovarii unilat.	1	Enucleatio myomat. + resectio ovarii unilat.	1	—	—	
Myoma uteri + cystæ ovarii bilat.	1	Enucleatio myomat. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Myoma uteri + neurinoma intralig.	1	Amput. uteri supravag. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Myoma uteri + salpingitis chron. bilat. + cysta ovarii unilat.	1	Amput. uteri supravag. + oophorect. unilat. + salpingect. bilat..	1	—	—	
Sarcoma uteri	1	Exstirp. uteri total.	1	—	—	
Susp. cancer vaginae ..	1	Provex.	—	1	—	
Cancer reg. urethræ ..	1	"	—	1	—	
Cancer cystæ vaginal. radiotrac. rec.	1	"	—	1	—	
Cancer colli uteri	1	Elektrokoagulation ...	1	—	—	
" colli uteri radiotrac. + susp. metast. ovarii	1	Salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer colli uteri radiotrac. rec.	2	Abrasio mucosæ uteri	2	—	—	
D:o	2	Exstirp. uteri total. enl. Wertheim + salp. oophorect. bilat.	1	—	1	Journ. nr 7881.
Cancer colli uteri radiotrac. male sanat. + metast. lgl. pelvis .	1	D:o	1	—	—	
Cancer colli uteri radiotrac. male sanat.	1	Elektrokoagulation	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Cancer colli uteri radiot tract. rec.	1	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat. + resectio vesic. urin.	1	—	—	
Cancer colli uteri radiot tract. rec. cum metast. periton. et hepat.	1	Lap. explor. + provex.	—	1	—	
Cancer colli uteri radiot tract. cum metrorrhagia	4	Elektrokoagulation ...	4	—	—	
Cancer colli uteri radiot tract. c. metast. ovarii	1	Amput. uteri supravag. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer colli uteri radiot tract. rec.	1	Exstirp. av cervixstump + oophorect. unilat.	1	—	—	
D:o	2	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat.	2	—	—	
Cancer corpor. uteri radiot tract. rec.	5	D:o	5	—	—	
Cancer corpor. uteri + myoma uteri	1	D:o	1	—	—	
Cancer uteri et ovarii et appendicis	1	D:o + appendectomy	1	—	—	
Cancer uteri et ovarii radiot tract. cum me- tast. omenti	1	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat. + resectio omenti ..	1	—	—	
Cancer corpor. uteri radiot tract. + susp. cancer ovarii	1	Salp. oophorect. unilat. + salp.-ectomy unilat.	1	—	—	
Cancer corpor. et colli uteri radiot tract. rec.	1	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer uteri et ovarii cum metast. omenti ..	1	D:o + resectio omenti	1	—	—	
Cancer ovarii	1	Salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer ovarii op. non rad.	1	Salp. oophorect. unilat.	1	—	—	
Cancer ovarii cum me- tast.	1	Salp. oophorect. bilat.	—	—	1	Journ. nr 7008.
D:o	1	D:o + exstirp. tumor peritonei	1	—	—	
Cancer ovarii op. + metast. peritonei + ascites.	2	Lap. explor.	—	2	—	
Cancer ovarii + metast. peritonei et omenti ..	2	Salp. oophorect. bilat. + resectio omenti ..	2	—	—	
Cancer ovarii cum me- tast. abdom. + ileus .	1	Lap. + lysis adhesion. + ileotransversostomi	1	—	—	
Cancer ovarii bilat. cum metast. lgl. et hepat. et omenti	1	Salp. oophorect. bilat.	1	—	—	
Cancer ovarii bilat.cum metast. umbil. et lgl.	1	D:o + exstirp. umbil.	1	—	—	
Cancer ovarii bilat. op. et radiot tract. rec. + stenosis coli	1	Framläggn. av colon transversum	1	—	—	
Cysta ovarii unilat.	2	Salp. oophorect. unilat.	2	—	—	
Cysta ovarii (seu Kystoma)	9	Salp. oophorect. bilat.	9	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7
Endometriosis ovarii ..	1	Salp. oophorect. unilat.	1	—	—		
" " ..	1	Salp. oophorect. bilat..	1	—	—		
" " ..	2	Oophorect. unilat. + resectio ovarii unilat.	2	—	—		
Endometriosis ovarii bilat. infect.	1	Salp. oophorect. bilat..	1	—	—		
Tumor ovarii ..	3	Abrasio mucosæ uteri ..	—	3	—		
" " ..	2	Salp. oophorect. bilat..	2	—	—		
Susp. tumor ovarii ..	1	Lap. explor.	—	1	—		
Tumor ovarii granulosa cellularis + myoma uteri ..	1	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—		
Carcinosis peritonei ..	1	Lap. explor.	—	1	—		
Salpingitis bilat. tbc ..	1	Exstirp. uteri total. + salp. oophorect. bilat.	1	—	—		
Susp. salpingitis tbc ..	1	Provocurettage	—	1	—		
Oophoritis chron ..	1	Oophorect. unilat. + lysis adhesion.	1	—	—		
Uterus duplex	1	Lap. explor. + incision +retrograd sondering	1	—	—		
Lymphangioendothelioma malign. sub-peritoneal.	1	Exstirp. per lap.	1	—	—	Journ. nr 3189.	
XVI.							
Nævus papillomatous.	1	Exstirp.	1	—	—		
<i>Varia.</i>							
Anæmia sec.	27	Transfusio sanguinis..	27	—	—		
" ex metrorr.	2	" "	2	—	—		
Chock	9	" "	9	—	—		
Ascites (ca peritonei olika genes)	10	Laparocentes	10	—	—		
Pleuraexsudat (ca pleura, olika genes) ..	2	Pleurapunktion	1	—	1	Journ. nr 193.	
Atheroma capillitii ..	1	Exstirp.	1	—	—		
Clavus dig. III ped. dx.	1	Excision	1	—	—		

Årsrapport från röntgendiagnostiska avdelningarna I och II för år 1947.

	1943	1944	1945	1946	1947
Röntgendiagnostiska avd. I:					
Antal undersökta patienter	29.636	29.548	29.881	35.081	35.490
Röntgendiagnostiska avd. II:					
vid Sahlgrenska sjukhusets medicinska klinik II:					
Antal undersökta patienter	—	4.801	6.324	9.483	11.558
vid Barnsjukhuset:					
Antal undersökta patienter	5.344	5.460	4.740	5.480	6.565

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av nedanstående tabell:

	Rtgnd-avd. I	Rtgnd-avd. II	
		med. klin. II	Barnsjuk- huset
Skelettsystemet (inkl. näsans och örats bihålor) därav arthografier: 227 resp. 57 och 13.	16.628	3.271	3.253
Respirationsorgan därav bronchografier: 7 resp. 2 och 0.	6.320	2.075	1.730
Cirkulationsorgan därav angiografier: 149 resp. 0 och 0.	629	899	468
Digestionsorgan därav cholecysto- och colangiografier: 980 resp. 327 och 0.	7.119	4.586	750
Urin- och könsorgan därav kontrastundersökningar: 2.505 resp. 276 och 109.	4.596	656	261
Nervsystem därav encephalografier: 21 resp. 25 och 0. myelografier: 116 resp. 45 och 0.	152	70	103
Hud, underhud, muskler etc. därav kontrastundersökningar av fistlar: 27 resp. 0 och 0.	46	1	—
	Summa	35.490	11.558
			6.565
Undersökningarna fördela sig på följande sätt:			
Från Sahlgrenska sjukhuset:			
medicinska kliniken I	2.689	—	—
medicinska kliniken II	—	3.626	—
kirurgiska klinikerna	9.467	—	—
ögonkliniken	195	—	—
öronkliniken	439	—	—
Jubileumskliniken	889	—	—
psykiatriska kliniken	578	—	—
kvinnoklinikerna	1.912	—	—
medicinska polikliniken I	2.638	—	—
medicinska polikliniken II	—	1.612	—
kirurgiska polikliniken	6.579	—	—
ögonpolikliniken	45	—	—
öronpolikliniken	593	—	—
Jubileumspolikliniken	278	—	—
psykiatriska polikliniken	38	—	—
kvinnopoliklinikerna	315	1	—
Från Barnsjukhuset:			
medicinska kliniken	—	—	1.737
kirurgiska kliniken	—	—	1.836
medicinska polikliniken	—	—	737
kirurgiska polikliniken	—	—	1.204

	Rtg-n-avd. I	Rtg-n-avd. II	
		med. klin. II	Barnsjuk- huset
Från Ekmanska sjukhuset	10	720	—
" Holtermanska sjukhuset	—	7	—
" Renströmska sjukhuset	18	—	—
" Lillhagens sjukhus	2	24	—
" Epidemisjukhuset	83	60	—
" Vasa sjukhus	3	1.026	—
" kirurgiska polikliniken i Majorna	364	2	—
" kirurgiska polikliniken i Redbergslid	—	340	—
" kirurgiska polikliniken i Lundby	—	56	—
" öron-, näs- och halspol. i Redbergslid	94	27	—
" öron-, näs- och halspol. i Majorna	34	—	—
" öron-, näs- och halspol. i Sociala huset	23	—	—
" gynækologiska polikliniken i Sociala huset	—	2	—
" polikliniken för massage o. fysikalisk be- handling	—	21	—
" Vanföreanstalten	—	12	—
" läkare i staden	4.027	2.922	248
Studentundersökningar	478	—	—
Vetenskapliga undersökningar och efterunder- sökningar	1	5	460
Andra patienter	3.612	1.095	343
Summa	35.490	11.558	6.565

Årsberättelse för år 1947 från psykiatriska polikliniken, Sahlgrenska sjukhuset, samt från Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård.

1. *Polikliniken:* Medeltalet konsulterande per poliklinikmottagning har varit 34. Antalet konsultationer har uppgått till 10.227. Nyttillskomna under året 2.215. Antalet återbesök under året 8.012.

Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har verkläts av överläkaren vid polikliniken.

2. *Thamstorps vilo- och centralhem:* Verksamheten å vilohemmet har försiktigat under samma form och med ungefär samma beläggning som föregående år. Under året ha intagits 182 patienter samt utskrivits 182. Medeltalet vårdade per dag har varit 22,99 patienter och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 9:01.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av efterföljande tabeller, som dessutom lämnar uppgifter om de sjukdomsformer, som varit föremål för behandling. C:a 86 % av de utskrivna ha varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade ha i likhet med praxis från föregående år betecknats endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning de hade före sjukdomsutbrottet. Den höga procentsiffran belyser den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdoms tillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

3. *Familjevården:* Under året ha intagits 260 patienter, därav 154 män och 106 kvinnor, samt utskrivits 248, därav 163 män och 85 kvinnor. För närvarande (17 mars 1948) vårdas 167 patienter i familjevården. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 162,59 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 5:22.

Förhållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit synnerligen gott.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd, hänvisas till efterföljande tabeller.

Tabell över å familjevården under år 1947 intagna och utskrivna patienter, uppdelade efter kön och med hänsyn till olika sjukdomsformer och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Utskrivna	Män			Kvinnor				Utskrivna
		Intagna	Förbättrade	Återställda	Intagna	Förbättrade	Återställda	Intagna	
1. Alkoholsjukdomar	32	—	22	12	4	—	2	—	5
2. Depression. a) exogen	12	2	9	4	15	1	4	6	1
b) endogen	50	5	30	15	22	—	12	1	1
3. Encephalit och resttillstånd efter Encephalit	9	—	4	5	2	—	—	2	1
4. Encephalopati. a) posttraumatisk	5	—	3	3	1	—	—	1	—
b) övriga	5	—	2	3	3	—	—	1	—
5. Epilepsi	2	—	1	—	1	—	—	—	—
6. Narkomani	—	—	—	1	—	—	—	6	6
7. Oligofreni	10	1	3	5	14	—	—	1	—
8. Paranoida reaktionstillstånd	2	1	1	—	1	—	—	1	—
9. Präsenil insufficiens	16	—	6	7	11	—	4	—	5
10. Senila tillstånd	—	—	—	—	1	—	—	—	1
11. Schizofreni och resttillstånd efter Schizofreni	9	—	4	8	30	—	7	18	—
12. Andra diagnoser	2	1	—	5	1	1	—	—	—
Summa	154	10	86	67	106	2	40	43	
					193				85

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem under år 1947 intagna, vårdade och utskrivna patienter (kvinnor), uppdelade efter olika sjukdomsformer och efter tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	1	2	3	4	5
	Utskrivna	Utskrivna			
		Intagna	Förbättrade	Återställda	Återställda
1. Alkoholsjukdomar	2	—	—	2	—
2. Depression. a) exogen	34	3	21	—	7
b) endogen	89	14	77	—	4
3. Encephalit och resttillstånd efter Encephalit	4	—	5	—	—
4. Encephalopati. a) posttraumatisk	3	—	4	—	—
b) övriga	1	—	1	—	—
5. Epilepsi	2	—	—	1	—
6. Narkomani	—	—	—	6	2
7. Oligofreni	8	—	—	2	—
8. Paranoida reaktionstillstånd	2	—	—	—	—
9. Präsenil insufficiens	25	1	14	—	7
10. Senila tillstånd	—	—	—	—	—
11. Schizofreni och resttillstånd efter Schizofreni	7	—	4	—	3
12. Andra diagnoser	5	—	2	—	2
Summa	182	18	139	25	
					182

Redogörelse för kuratorsverksamheten vid Sahlgrenska sjukhuset
under år 1947.

1. Kuratorsinstitutionen för psykikt sjuka är knuten till poliklinikverksamheten för dessa. Klientele utgöres av patienter vid Sahlgrenska sjukhusets psykiatiska klinik och poliklinik samt av patienterna i familjevården.

Kuratorerna är till antalet tre.

Redogörelse för kuratorernas verksamhet år 1947.

Inackordering å Thamstorp, familjevården och andra privata hem ..	492 pers.
Sociala utredningar ..	1.112 st.
Div. ärenden och ansökningar ..	474 "
Till Kungl. Medicinalstyrelsen avskickade abort- och steriliseringssärenden ..	305 "
Ekonomisk hjälp ..	139 pers.
Hembesök ..	170 st.
Nytillkomna patienter under 1947 ..	1.058 "
Kvarstående patienter från tidigare år ..	695 "
Antal besök å kuratorsexpeditionerna ..	5.200 "

2. Kuratorn för cancersjuka — med i huvudsak social men även medicinsk verksamhet bland cancerpatienter — har lämnat följande uppgifter angående verksamheten under år 1947.

Nytillkomna patienter ..	465 st.
Kvarstående patienter från föregående år ..	138 "
Efterundersökningar ..	504 "
Besök å mottagningen och hos sängliggande pat. å vårdavd.	1.511 "
Hembesök ..	287 "
Tjänsteärenden utom sjukhuset ..	283 "
Tjänsteresor utom Göteborg ..	14 "
Följande åtgärder ha vidtagits:	
Ombesörjt ekonomisk hjälp ur kassor och fonder ..	164 "
" intagning på vårdanstalter inom Göteborg ..	123 "
" utom ..	41 "
" hemtransport av pat. boende utom Göteborg ..	65 "
" konvalentsentvård för ..	52 "
" hemvård för ..	56 "
" diverse sjukvårdsartiklar, medicin, tandvård, ansökningar av olika slag och hänvändelser till kommunala och statliga myndigheter och verk ..	246 "
Sociala och ekonomiska utredningar, rådfrågningar och övriga ärenden ..	710 "

3. Sociala kuratorns verksamhetsområde utgöres av Sahlgrenska sjukhusets samtliga avdelningar med undantag av psykiatiska kliniken och Konung Gustaf V:s jubileumsklinik, vilka ha egna kuratorer. Sedan 1/6 1947 har arbetet fördelats på två kuratorer, vilka båda dessutom ha tjänstgjort på Göteborgs stads rådgivningsbyrå i abortfrågor. För verksamheten under år 1947 ha lämnats nedanstående redogörelse.

Nytillkomna patienter ..	948 st.
Övriga patienter ..	245 "
Besök å mottagningen och samtal med patienter å vårdavdelningarna ..	2.530 "
Hembesök ..	90 "
Tjänsteärenden utom sjukhuset ..	326 "
Följande åtgärder ha vidtagits:	
Ombesörjt intagning å anstalt ..	78 pers.
" konvalentsenthem ..	210 "
" ekonomisk " hjälp och ansökan om fondmedel ..	184 "
" hjälp i olika former och utfört div. uppdrag för ..	133 "
Hänvändelser till kommunala och statliga myndigheter och verk samt privata institutioner ..	362 st.
Övriga ärenden ..	333 "

Årsberättelse från *kvinnoklinikerna I och II* vid Sahlgrenska sjukhuset
för år 1947.

Under året intagna och avförda kvinnor.

Grupp	Kvarliggande från föregående år	Antal under året			kvarliggande vid årets slut
		intagna	utskrivna utom avlidna	avlidna	
<i>Kvinnokliniken I:</i>					
Grupp A	121	4.178	4.181	5	113
" B	9	890	876	3	20
" C	35	2.616	2 618	5	28
Summa	165	7.684	7.675	13	161
<i>Kvinnokliniken II:</i>					
Grupp A	42	2.135	2.109	—	68
" B	—	213	209	—	4
" C	13	801	801	1	12
Summa	55	3.149	3.119	1	84

Grupp A anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt föreligger.

Grupp B anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt icke föreligger.

Grupp C anger kvinnor, som intagits av annan anledning än förlossning.

Under grupp B i föregående tabell upptagna fall fördelade efter ålder och civilstånd.

Civilstånd	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Summa intagna
<i>Kvinnokliniken I:</i>					
Ogift	44	118	25	3	190
Gift	5	249	316	72	642
Änka eller fränskild	1	24	28	5	58
Summa intagna	50	391	369	80	890
<i>Kvinnokliniken II:</i>					
Ogift	13	29	8	1	51
Gift	—	62	70	18	150
Änka eller fränskild	—	6	5	1	12
Summa intagna	13	97	83	20	213

Under året födda och avförda barn.

	Kvarliggande från föregående år	Antal under året födda barn		Antal efter förolossnin- gen avlidna barn	Antal utskrivna levande barn	Kvarliggande vid årets slut
		Dödfödda	Levande			
Kvinnokliniken I:						
Fullgångna	98	53	4.029	17	4.020	90
Ofullgångna	18	20	131	53	87	9
Summa	116	73	4.160	70	4.107	99
Kvinnokliniken II:						
Fullgångna	36	24	2.057	8	2.030	55
Ofullgångna	2	4	70	24	39	9
Summa	38	28	2.127	32	2.069	64

		Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder
		Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder
Kvinnokliniken I	4.119	57	—	
II	2.116	18	1	

Antal fosterbjudningar vid födelsen.

	Förl. fore ink.	Nack- bjudning	Vidöppen hjäss- bjudning	Pann- bjudning	Ansikts- bjudning	Sätes- och fotbjudning	Obestämd bjudning	Summa foster- bjudningar
Kvinnokli- niken I ...	11	3.874	147	2	8	158	33	4.233
Kvinnokli- niken II ...	—	1.997	63	2	—	66	27	2.155

Kvinnokliniken I Kvinnokliniken II

Antal fall, som inkommit i tvär- eller snedläge och som förlösts i huvudbjudning ..

—

—

Antal fall, som inkommit med tvär- eller
snedläge och som förlösts i sätes- eller
fotbjudning .....

4

—

Kejsarsnittfall ha införts i kolumnen obestämd bjudning.

Sjukdomar och oregelbundenheter hos vårdade kvinnor.

Nr i nomen-klaturen	Sjukdomar	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
		Antal fall K.K.	Antal fall K.K.	U t s k r i v n a , a n t a l f a l l						Kvinnokliniken I			Kvinnokliniken II		
				Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vārd å annan anst.	Döda	Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vārd å annan anst.	Döda				
	III. Havandeskaps- och förlösningsjukdomar.														
8	Abortus mensium I—III	501	22	500	—	—	1	22	—	—	—	—	—		
	IV—VII	389	7	389	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
	" infect. mens. I—III	—	7	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
	" IV—VII	—	7	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
	Missed abortion	24	3	24	—	—	—	3	—	—	—	—	—		
	susp.	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Status abortus habitualis	20	7	20	—	—	—	7	—	—	—	—	—		
	" imminent	92	25	92	—	—	—	25	—	—	—	—	—		
	" post abortum	19	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Partus præmaturus	151	44	150	—	—	—	1*	44	—	—	—	—		
9	Möla hydatidosa	8	2	8	—	—	—	—	2	—	—	—	—		
	" susp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	" " (retent. part. post. exæres.)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Status post molam hydatidosam	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	Partiell molabildning av placenta	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Graviditas extrauterina	42	—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11	Obs. för susp. d:o	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
12	Hyperemesis gravidarum	56	20	55	—	1	—	20	—	—	—	—	—		
	Albuminuria	358	59	356	—	—	—	2*	59	—	—	—	—		
	Nephropathia	192	33	188	—	—	—	4*	33	—	—	—	—		
	Eclampsismus	4	2	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—		
	Retinopathia gravidarum	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Toxicosis	5	—	3	—	—	—	2*	—	—	—	—	—		
13	Eklampsia	1	2	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—		
	" parturientum	4	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—		
	" puerperalis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Ablatio placentæ præmatura totalis et partialis	17	—	16	—	—	—	1	—	—	—	—	—		
14	Molimina gravidarum	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Hæmorrhagia in graviditate	22	6	22	—	—	—	—	6	—	—	—	—		
	Placenta prævia totalis	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	" " partialis	2	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—		
	" " susp.	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Lågt sittande placenta	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	" susp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Placenta "adherens". partialis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Hæmangioma placentæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
15	Ablatio plac. præmat situ norm.	—	8	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—		
	Missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet: (bäckenträngsel)	6	—	5	—	—	—	1*	—	—	—	—	—		
	Pelvis justo minor	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Tvärsläge	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	Snedläge	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16	Foglossning	3	4	3	—	—	—	—	4	—	—	—	—		
	" före förlössningen	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

*) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
16	Ruptura uteri imminens	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" cervicis uteri	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" vaginae	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—
	" clitoridis	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	" perinei totalis	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—
	et sphincter, ani partial. sive totalis	23	—	23	—	—	—	—	—	—	—
	Ruptura perinei et ani totalis c. rup-	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	tura recti	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
17	Atonia uteri	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
	Hydramnion	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—
	Prolapsus funiculi umbilicalis	5	—	5	—	—	—	14	—	—	—
	Duplex	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—
	Triplex	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	Primär värksvaghet	57	—	56	—	—	1*	—	—	—	—
	Trombophlebit. (v. subcut.) cruris.	—	6	—	—	—	—	6	—	—	—
	(v. profund)	—	15	—	—	—	—	15	—	—	—
23	Embolia pulm. (d:o)	6	2	4	—	—	2	2	—	—	—
	" susp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Cystitis "	151	—	151	—	—	—	—	—	—	—
	Pyelitis "	27	—	27	—	—	—	—	—	—	—
	Lymphangitis mammæ	154	62	154	—	—	—	62	—	—	—
	Mastitis	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
	Rhagad. mamill.	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Påbörjat och avstannat förlossningsarbe	101	—	101	—	—	—	—	—	—	—
	Värskstorm	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Överburenhet	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
	Chock	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Præcoma diabet.	1	—	—	—	—	1*	—	—	—	—
	Hæmatoma reg. symphys. s. vaginae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	s. lab. maj.	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Insufficientia perinei post partum	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
19	Causæ observat. var.	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitärna sjukdomar.										
21	Abcessus	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
	Phlegmone	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
23	Scarlatina	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	Morbilli	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—
	Parotitis epidemica	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Influenza "	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
42	Typhus, susp.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Tuberculosis (samtaliga fall)	80	9	—	—	7	—	6	—	—	—
	" pulmon.	45	6	38	—	—	—	—	—	—	—
	" genus	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" lymphoglandularum	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—
	" renum	2	1	1	—	—	1	—	—	1	—
	" urogenitalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	" peritonei	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" ovarii et tubæ	19	1	19	—	—	—	1	—	—	—
	Sekundär värksvaghet	43	—	43	—	—	—	—	—	—	—
	Primär och sekundär värksvaghet	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—
	Asphyxia (imminens)	62	—	62	—	—	—	—	—	—	—
19	Retentio velamentorum, membranorum	11	2	11	—	—	—	2	—	—	—

*) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
19	Retentio placentæ totalis	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
	partialis	37	—	37	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia sub et post partum	264	77	263	—	—	—	1*	77	—	—
	Metrorrhagia post partum	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—
	Lochiometra	78	—	78	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia, retentio p. abortum	46	—	46	—	—	—	—	—	—	—
20	Febris sub partu	43	—	42	—	—	—	1*	—	—	—
	" post partum	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
	" resorptionis in puerperio	144	75	144	—	—	—	—	75	—	—
	Septichæmia puerperalis	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Endometritis post partum	70	—	70	—	—	—	—	—	—	—
	Parametritis post partum	23	—	23	—	—	—	—	—	—	—
	Salpingitis	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
	Peritonitis	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
21	Sepsis post abortum	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
	Febris post "	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Endometritis post abortum	27	—	27	—	—	—	—	—	—	—
	Parametritis	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Salpingo- (oophoritis) post abort	8	1	8	—	—	—	—	1	—	—
	Salpingo post abort. imminens	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Peritonitis post abortum	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
22	Thrombosis pelvis (i samband med havandeskap, förlossning l. barnsäng)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	D:o susp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Thrombosis cruris (d:o) et anticrur.	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—
	D:o (d:o) susp.	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
	Thrombosis venæ iliacæ (d:o)	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
	Thrombophlebitis cruris et antecrur. (d:o)	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—
	Tuberculosis endometritis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" cutis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" sanata org. var.	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
44	Lues (samliga fall)	27	6	23	—	4	—	6	—	—	—
	" congenita	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	" secundaria	—	4	—	—	—	—	4	—	—	—
	" I (primärskleros)	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
46	Gonorrhœa	24	5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bartholinitis gonorrhœica	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Urethritis	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Cervicit, endometrit gonorrhœica	15	—	10	—	5	—	—	—	—	—
	Salpingo-(oophorit.) ac. gonorrhœica	12	3	12	—	—	—	3	—	—	—
	Gonorrhœa non specific.	4	2	3	—	1	—	2	—	—	—
57	Febris. Febris incert. causæ	12	—	11	—	1	—	—	—	—	—
	Helminthiasis	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
V. Blodbildande organens sjukdomar.											
58	Anæmia. Sideropenia	1121	129	1116	—	1	4*	129	—	—	—
59	" perniciosa	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
66	Hypoprothrombinämi	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.											
68	Diabetes mellitus	20	2	17	—	2	1	2	—	—	—
69	Obesitas	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
70	Insufficientia plurigland.	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—

*) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VIII. Nervsystemets sjukdomar.											
82	Hæmorrhagia cerebri	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
83	Encephalitis	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—
	Status post encephalitid.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
84	Hemiplegia invet.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Ischias, degenerat. disc.	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Organisk nervsjukdom	3	—	2	—	1	—	—	—	—	—
95	Paresis n. facialis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" " et brachii	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" " recurrent.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	musc. extens. pedis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
98	Epilepsia	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
99	Hysteria	14	—	13	—	1	—	—	—	—	—
	Hysteroasthenosyntonia	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
100	Neurasthenia. Neurosis.	86	—	85	—	1	—	—	—	—	—
	Psychoneurosis	21	1	19	—	2	—	1	—	—	—
101	Anorexia nervosa	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Cephalalgia	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Depressio mentis	196	—	190	—	5	1*	—	—	—	—
	Encephalopathia post raum.	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Parkinsonismus	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Primitivismus	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Psychasthenia	95	—	94	—	1	—	—	—	—	—
	Psychoinfantilismus	13	—	13	—	—	—	—	—	—	—
	Psychopathia	34	—	32	—	2	—	—	—	—	—
	Schizopathia	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
IX. Sinnessjukdomar.											
102	Psychosis mano-depressiva	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
104	Schizophrenia	8	—	3	—	4	1*	—	—	—	—
107	Dementia paralytica	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
108	" senilis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
109	Imbecillitas	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
	Oligophrenia	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
110	Psychosis	2	1	—	—	2	—	1	—	—	—
	Debilitas mentis. Debilitas psychæ	52	—	49	—	2	1*	—	—	—	—
	Insufficientia psychæ	13	—	13	—	—	—	—	—	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.											
112	Endocarditis septica	2	—	—	—	—	—	2*	—	—	—
	Myocarditis acuta	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
113	Vitium organicum cordis	22	5	22	—	—	—	—	5	—	—
	Myocarditis chronica	16	—	12	—	3	1	—	—	—	—
118	Varices	11	—	10	—	—	—	1*	—	—	—
	Tumores hæmorrhoidales	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
	Thrombophlebit. reg. plex. hæmorrhoid	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
119	Thrombosis crur.	12	5	10	—	—	2*	5	—	—	—
	" pelvis susp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Thrombophlebitis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Embolia pulm.	2	—	1	—	—	1*	—	—	—	—
120	Hypertonia	24	—	23	—	1	—	—	—	—	—

*.) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
XI. Andningsorganens sjukdomar.											
123	Banala övre luftvägsinfektioner ..	63	—	62	—	—	—	1*	—	—	—
127	Sinusitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
131	Bronchitis	—	14	—	—	—	—	—	14	—	—
131	Asthma bronchiale	8	1	8	—	—	—	—	1	—	—
133	Oedema pulmon.	3	—	—	—	—	—	3*	—	—	—
134	(Broncho-) pneumonia	7	2	5	—	—	—	2*	2	—	—
139	Infarctus pulmon.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
140	Pleuritis	6	—	4	—	2	—	—	—	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.											
143	Stomatitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
144	Angina tonsillaris	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
	catharrhalis	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—
149	Sialolithiasis s. sialoadenitis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Parotitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
153	Gastero-entero-colitis acuta	32	1	32	—	—	—	—	1	—	—
154	Enterocolitis	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—
155	Ulcus ventriculi s. duodeni	4	—	3	—	—	1	—	—	—	—
157	Achylia ventriculi s. duodeni	16	—	16	—	—	—	—	—	—	—
	Hypochylia ventriculi s. duodeni	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—
158	Entero-colitis chronica	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
	Proctitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—
	Status post appendectomiam	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Periappendicitis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Pseudomucocele appendicis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
160	Ileus	7	—	5	—	1	1	—	—	—	—
	" strangulation. c. gangränen. intest. tenuis	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Status post ileum op.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
161	Hernia	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
162	Contractura ani	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula ad anum	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Ruptura vulnus abd. operat	1	—	—	—	—	—	1*	—	—	—
	Diverticulosis coli	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Endometriosis sigmoidei	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Melæna	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia recti	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Obstipatio	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Dolores abdominis	63	—	63	—	—	—	—	—	—	—
163	Hepatitis	5	—	4	—	—	1	—	—	—	—
166	Cholecystitis	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—
167	Cholelithiasis	8	—	7	—	—	1	—	—	—	—
168	Icterus incert. causæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
171	Strictura recti	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
172	Ascites	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Meteorismus	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.											
173	Nephritis degenerativa et inflammatorica ac.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatorica chronica	11	—	8	—	—	3	—	—	—	—
	Albuminuria	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—

*) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
175	Cystopyelitis s. cystitis	—	171	—	—	—	—	171	—	—	—
176	Pyonephrosis	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
177	Nephrolithiasis	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—
	, susp.	4	—	3	—	1	—	—	—	—	—
	Ureterolithiasis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
178	Hydronephrosis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
180	Cystitis	49	—	49	—	—	—	—	—	—	—
	Infectio viæ urinar.	59	—	59	—	—	—	—	—	—	—
182	Urethritis non specif.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
184	Nephrosclerosis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Ren cysticus	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Status post neprectomiam	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmaturia	6	2	6	—	—	—	2	—	—	—
	Retentio urinæ	1	10	1	—	—	—	10	—	—	—
	Urethrocele	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Dilatatio ureter.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Abscessus paraurethralis	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	Polypus orific. urethræ	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
	Uremia	1	—	—	—	—	1*	—	—	—	—
	Anuria	1	—	—	—	—	1*	—	—	—	—
	” imminens	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Dysuria	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	XIV. Kvinnliga könsorganens sjukdomar.										
190	Prolapsus, uteri et vaginæ, elongatio cervicis, cystocele, proctocele	142	7	142	—	—	—	7	—	—	—
191	Retroflexio uteri	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
192	Vulvitis. Vulvovaginitis	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Kolpitis. Fluor	57	1	57	—	—	—	1	—	—	—
	Bartholinitis acuta	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—
	chronica s. cysta gland.										
	Bartholini	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—
	Ulcus vaginæ s. vulvæ	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Ruptura vaginæ	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	” hyminis (et vaginæ)	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
193	Endometritis	56	—	56	—	—	—	—	—	—	—
	Endomyo- (peri) metritis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Cervicitis	21	—	21	—	—	—	—	—	—	—
	Endometriosis uteri	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Polypus corporis s. cervicis uteri ..	329	1	328	—	—	1*	1	—	—	—
	D:o præcancerosa	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Lymphangitis uteri post op.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
194	Salpingitis vel salpingo-oophoritis	114	23	114	—	—	—	23	—	—	—
	vel oophoritis acuta										
	(Salpingo-) oophoritis chronica	135	—	135	—	—	—	—	—	—	—
	Abscessus ovarii s. tubovarial.	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Pelvooperitonitis ac.	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Peritonitis s. pelvooperitonitis chron.										
	adhæsiva	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—
	Saktosalpinx	19	—	19	—	—	—	—	—	—	—
	Pyosalpinx	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Oclusio tubæ	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
195	Parametritis chronica	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Endometriosis ovarii (et tubæ)	19	1	19	—	—	—	1	—	—	—
	Pyovarium	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
196	Amenorrhœa primaria	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—
	” secundaria	22	2	22	—	—	—	2	—	—	—

*) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Oligomenorrhœa	31	—	31	—	—	—	—	—	—	—
	Dysmenorrhœa	44	3	44	—	—	—	3	—	—	—
	Menorrhagia	91	—	91	—	—	—	—	—	—	—
	Meno-metrorrhagia dyshormonalis	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	Meno-metrorrhagia	46	12	46	—	—	1*	12	—	—	—
	Metrorrhagia	436	1	435	—	—	1*	1	—	—	—
	" juvenilis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
197	Metropathia hæmorrhagica cystica	102	—	102	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula vesico-vaginales	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
200	" perineo-vaginales	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Septum vaginæ	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Atresia tubæ	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Aplasia uteri et vaginæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Uterus duplex et vaginæ duplex	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Uterus arcuatus	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
201	Sterilitas	68	2	67	—	1	—	2	—	—	—
	Erosio portion. vag. uteri	253	1	253	—	—	—	1	—	—	—
	" " præcancer	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmatometra, hæmatosalpinx	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia post. op. e cerv. uteri (uterus amp.)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Molimina climact.	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
	Dyspareunia	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Hymen persistens	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Perforatio uteri	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—
	Hæmatoma var. localisat.	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
	Status post salpingostomiam	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—
	" al. op.	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—
	Hypertrophia cerv. s. port. uteri	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Strictura cerv. s. uteri	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Deformatio cerv. s. port. uteri	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	XV. Muskternas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.										
202	Rheumatismus muscularum	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
204	Bursitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
207	Polyarthritis	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—
208	Spondylosis deformans	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Spondylolisthesis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Arthrosis deformans	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Ankylosis var. articul.	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
212	Lumbago. Insufficientia dorsi	25	—	25	—	—	—	1*	—	—	—
	Kyphoscoliosis	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
213	Periostitio alveolaris	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Periodontitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	XVI. Hudens sjukdomar.										
218	Urticaria	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
222	Eczema	13	—	13	—	—	—	—	—	—	—
	Dermatitis herpetiformis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
228	Impetigo. Pyoderma	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
231	Furunculosis	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
233	Decubitus (vid prolaps)	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
236	Scabies	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
239	Verruca	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—

*.) Död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
240	Epidermophytia pedis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Herpes reg. genital	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Exanthema ex medicament.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Puritus	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Nævus	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	Alopecia	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Atheroma	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Condylomata accuminata	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
	Cicatrix	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	XVII. Öronsjukdomar.										
243	Otitis media	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
244	Otosclerosis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	XVIII. Ögonsjukdomar.										
250	Blepharitis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
251	Hordeolum	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
277	Glaucoma	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	XIX. Svuister.										
301	Fibroma (myofibroma, neurofibroma) mammae	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Fibroma cutis	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
	" uteri	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" ovarii	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	" vaginæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
302	Lipoma (fibrolipoma) cutis	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	" reg. pelvis retroperitoneal	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
306	Status post lipom. op.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
307	Hæmangioma faciei	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Myoma s. fibromyoma uteri	432	20	431	—	—	—	1	20	—	—
	D:o ovarii	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	D:o vaginæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	D:o malign. reg. perinei recidiv.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
308	Neurinoma medullæ spinalis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
314	Adenoma gland. thyreiodæ	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Kystadenoma papillifer adenocarcinosis. ovarii	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	Cysta vel kystoma ovarii	160	2	160	—	—	—	—	2	—	—
	Kystoma mesenterii	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	" ovarii pseudomucinos. malign. granrænos. torquata	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Degeneratio cystica ovarii	103	—	103	—	—	—	—	—	—	—
	Cysta ovarii dermoid	16	—	16	—	—	—	—	—	—	—
	" pseudomucinos	20	—	20	—	—	—	—	—	—	—
	" periurethral.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" vaginæ	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
315	Sarcoma (fibrosarcoma, myosarcoma) uteri	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Sarcoma ovarii	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" paraovarial.	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
316	Carcinoma (samliga fall)	46	4	—	—	—	—	—	—	—	—
	" labii	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" cutis abd.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" appendicis (metast.)	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" coli perforans	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
	" recti inop. c. metast	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	" ventriculi	2	—	1	—	—	—	1*	—	—	—
	" corporis uteri	10	—	4	—	6	—	—	—	—	—
	" colli uteri	11	3	5	—	6	—	3	—	—	—
	" ovarii radiotractata	3	—	1	—	2	—	—	—	—	—
	" ovarii "	8	—	5	—	3	—	—	—	—	—
	" " c. metast.	6	—	3	—	1	2	—	—	—	—
	" " (Kruckenberg)	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	" retroperitonealis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
318	Cysta dermoid. reg. sacral.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
319	Chorionepithelioma, susp.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Granuloma telangiectat. labii inferior.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Tumor granulosa-cellular. ovarii ..	3	—	1	—	2	—	—	—	—	—
	D:o susp.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
320	Tumor abdominis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" pelvis	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	" uteri malign.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	" ovarii (non op.)	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
	Hypernephroma renis	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	XX. Andra sjukdomar.										
322	Hypothyreosis	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—
323	Hyperthyreosis	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—
325	Paralysis agitans	1	—	1	—	—	—	29	—	—	—
	Observationsfall	—	29	—	—	—	—	4	—	—	—
	Utredningsfall ang. ab. prov. ej op.	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
326	Asthenia	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
	Oedema	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Fistula post. op.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	Hirsutismus	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
	Endokrin rubbning	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
	Observatio	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—
327	Fractura radii typ.	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	" calcanei	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
328	Luxatio coxae congen.	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
	" art. talocrur.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
329	Contusio	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—
330	Vulnus	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—
333	Corpus alienum	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—

*) Död av annan orsak.

Sjukdomar och missbildningar hos under året födda barn vid
kvinnokliniken I.

Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	Därav med födelsevikt		Döda födelsevikt	
		<2500gr	>2500gr	<2500gr	>2500gr
		1	2	3	4
Debilitas congenita	205	196	9	58	—
Monstrum	2	1	1	—	1
Mongolismus	5	—	5	—	—
Malformatio					
system. nervos.	8	1	7	—	2
organ. circulationis	15	6	9	—	1
organ. digestorii	2	1	1	—	—
organ. urogenital	10	1	9	—	1
alii organ.	3	—	3	—	—
extremitat., muscularum, ossium	27	2	25	—	—
Angioma	14	1	13	—	—
Cheilognathopalatoschisis	9	3	6	—	—
Hermaphroditismus	1	—	1	—	—
Stridor congenitus	1	—	1	—	—
Hernia diaphragmatica	1	1	—	—	—
Hernia inguinalis	3	1	2	—	—
Hernia umbilicalis	2	2	—	—	—
Læsio intra partum	3	—	3	—	—
intracranialis	24	8	16	—	5
system. nerv. perif.	3	—	3	—	—
ossium et muscularum	14	—	—	14	—
alii organ.	3	1	2	—	—
Cephalhæmatoma	35	—	35	—	—
Asphyxia	78	30	48	—	—
Atelectasis pulmonum	20	16	4	—	1
Aspiratio intra partum	1	1	—	—	—
Syphilis congenita	2	1	1	—	—
Toxoplasmosis	1	1	—	—	—
Anæmia secundaria	11	10	1	—	—
Morbus hæmorragicus neonatorum	3	1	2	—	—
Morbus hæmolyticus neonatorum	5	—	5	—	1
Rachitis	5	5	—	—	—
Oedema, hydrops	3	3	—	—	—
Encephalitis, meningitis	1	—	1	—	—
Hydrocephalus	1	1	—	—	—
Convulsiones	3	3	—	—	—
Rhinopharyngitis	3	1	2	—	—
Bronchopneumonia, Bronchitis	5	4	1	—	—
Stomatitis, stomatomycosis	10	2	8	—	—
Stenosis pylori infantilis	1	1	—	—	—
Ileus — subileus	3	3	—	—	—
Peritonitis acuta	2	2	—	—	—
Dermatitis seborrhoides	1	—	1	—	—
Pyoderma	1	1	—	—	—
Pemphigus	20	—	20	—	—
Adiponecrosis subcutanea	2	—	2	—	—
Scleroderma	1	—	1	—	—
Blenorrhœa non gonorrhœica	6	—	6	—	—
Cataracta	1	1	—	—	—
Otitis media	3	2	1	—	—
Uppfödningssvårigheter	3	1	2	—	—
Vaccinatio B. C. G.	3.670	—	—	—	—

**Sjukdomar och missbildningar hos under året levande födda barn
vid kvinnokliniken II.**

Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	U t s k r i v n a		
		Friska eller förbättrade	Oförbättrade	För vård å annan anst.
		Antal fall	Antal fall	Antal fall
<i>Debilitas congenita:</i>				
Foster vägande mindre än 1500 gr.	3	2	—	1
" " 1510—2000 gr.	17	11	—	6
" " 2010—2500	37	32	—	5
" " mer än 2500 "	7	7	—	—
Debilitas congenita ex toxikos	2	2	—	—
Asphyxia	17	17	—	—
Mongolismus	2	—	2	—
Myelomeningocele	1	—	1	—
Vitium organicum cordiscongenitum	2	—	2	—
Cheiloschisis	1	—	1	—
Cheilo-gnato-palatoschisis	2	—	2	—
Atresia oesophagi	1	—	—	1
Hypospadia glandis	1	—	1	—
Ectopia vesicæ	1	—	1	—
Hydrocole testis	3	—	3	—
Pes equino-varus	1	—	1	—
" valgus	1	—	1	—
Polydactylia	2	—	2	—
Syndactylia	3	—	3	—
Kephalhæmatom	15	15	—	—
Paresis nervi brachialis	1	—	1	—
Fractura clavicularis	5	5	—	—
Omphalitis acuta	1	1	—	—
Pemphigus neonatorum	4	—	—	4
Paronychia	1	1	—	—
Abscessus	1	1	—	—
Conjunctivitis non gonorrhœica	2	2	—	—
" gonorrhœica neonatorum	1	1	—	—
Dermatitis exfoliatica	1	—	—	1

Förlossningsoperationer vid kvinnokliniken I.

1 Nr i nomen- klaturen	2 Sjukdom	3 Antal fall	4 Operation	Utskrivna					11 Journ. nr	
				Mödrar		Barn				
				friska	döda	sjuka	döda	friska		
III.										
8	Abort. mens. I—III . . .	342	Exæresis instr.	341	—	1	—	—	—	B 199
	” IV—VII.	89	D:o	89	—	—	—	—	—	
	Missed abortion	11	D:o	11	—	—	—	—	—	
	D:o	1	Cervixdilatation	1	—	—	—	—	—	
	D:o	1	” + hinnsprängn.	1	—	—	—	—	—	
9	Mola hydatidosa	7	Exæresis instr.	7	—	—	—	—	—	
	D:o (retent. part. post exæres.)	1	Abrasio	1	—	—	—	—	—	
	Status post molam hyda- tidosam	1	Op. av graviditas extra- uterina	1	—	—	—	—	—	
10	Graviditas extrauterina .	42	Op. av graviditas extra- uterina	42	—	—	—	—	—	
12	Nephropathia gravid. . .	3	Hinnsprängning	3	—	—	1	—	2	
	D:o	1	Dil. + hinnsprängning + komb. vändning och nedtagning av fot enl. Braxton Hicks + ex- traktion	1	—	—	—	—	—	
	D:o	2	Forceps	2	—	—	1	—	1	
	D:o + diabetes mel- litus + oedema pulm. ac. + dött foster . . .	1	Kranioklasi + embryoto- mia + ablatio plac. manualis	1	—	—	1	—	1	
	Eclampsismus	2	Hinnsprängning	2	—	—	2	—	—	
	” + primär värksvaghet (abort. mens. VII)	1	Forceps	1	—	—	1	—	—	
13	Eclampsia	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	—	
	”	1	Sectio cæsarea abd. trans- peritonealis cervical. .	1	—	—	1	1	—	A 3266
	”	2	Forceps	2	—	—	2	—	—	
	” + nephritis chron.+gravid.mens.VI	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—	
	Ablatio plac. præmat. .	1	Sectio cæsarea abd. cer- vico-corporal.	1	—	—	1	—	—	
14	Placenta prævia total. .	2	Hinnsprängning	2	—	—	2	—	—	
	D:o	3	Sectio cæsarea abd. trans- peritonealis cervico- corporalis s. corporalis	3	—	—	3	—	—	
	” ” partial.	1	I Hinnsprängning	1	—	—	—	—	1	
	Placenta adherens. par- tialis	2	II Inläggning av metreurer- ynter	1	—	—	—	—	—	
			III Inre vändn. på fot + extraktion + ablatio plac. manualis	1	—	—	—	—	—	
			2 Ablatio plac. manualis . .	2	—	—	—	—	—	

¹⁾ lev. fött.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
15	Pelvis justo minor	9	Sectio cæsarea abd. cervicalis s. cervico-corporalis	9	—	—	9	—	—	
	D:o + asthenia..	1	Abortus prov. et sterilisatio (exæresis + resectio tub. amb.)	1	—	—	—	—	—	
	D:o + myoma ute- ri + depressio mentis ..	1	Abortus prov. (amputa- tio uteri supravag.) ..	1	—	—	—	—	—	
	Bäckenträngsel + primär värksvaghet	1	Forceps	—	—	1	—	—	1 ¹	A 4607
	D:o + uppåttstig- infektion ..	1	Perforation av efterföl- jande huvud	1	—	—	—	—	1	
	" + primär värksvag- het ..	1	D:o	1	—	—	—	—	1	
	" + asphyxia in utero ..	1	Tångförsök + perfora- tion + extraktion	1	—	—	—	—	1	
	" + asphyxia intra- uterina + ruptura uteri ..	1	Vändning + nedtagning av fot	1	—	—	—	—	1	
	imminens	1	Vändning på fot + ex- traktion	1	—	—	—	—	1	
	Tvärsläge	2	Kombinerad vändning + extraktion av tvill. II ..	2	—	—	2	—	—	
	"	2	Sutur	2	—	—	—	—	—	
	Snedläge å tvill. II	10	"	10	—	—	—	—	—	
	Ruptura cervicis uteri ..	3	"	3	—	—	—	—	—	
	" vaginae	10	"	10	—	—	—	—	—	
	" clitoridis	23	"	23	—	—	—	—	—	
	" perinei total. ..	1	Repositionsförsök + inre vändning + extraktion på fot	1	—	—	—	—	—	
	et	2	Utdragning på fot	2	—	—	—	—	2	
	" sphincter. " ani ..	1	Forceps	1	—	—	1	—	—	
	partial. s. total. ..	1	Sectio cæsarea transperi- tonealis cervicalis	1	—	—	1	—	—	
	perinei et ani to- tal. et ruptura recti ..	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—	
17	Prolapsus funiculi umbi- licalis	1	Hinnsprängning + ex- traktion på fot av tvill. II	1	—	—	1	—	—	
	D:o	1	Kombinerad vändning + extraktion på fot	1	—	—	—	—	1	
	D:o	2	Sectio cæsarea abd. cer- vicalis s. corporalis s. cervico-corporalis	10	—	—	10	—	—	
	Sätesbjudning + primär värksvaghet ..	1	Sectio cæsarea abd. cer- vical. transperitoneal ..	1	—	—	1	—	—	
	"	1	D:o	1	—	—	1	—	—	
	"	1	Sectio cæsarea abd. cer- vicalis transperitonealis	1	—	—	1	—	—	
	Pannbjudning (hotande) + hæmaturia sub partu ..									
	Gammal I-para, ev. + primär värksvaghet ..									
	Gammal I-para + ne- phropathia ..									
	" + myo- ma uteri ..									
	Gammal II-para (föregå- ende förlossning kej- sarsnitt) + v. o. c. ..									

¹⁾ lev. fött.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
18	Primär värksvaghet ..... D:o (å tvill. II) ... D:o ..... D:o ..... D:o (+ dött foster) Sekundär värksvaghet + asphyxia intrauterina tvill. II ..... Sekundär värksvaghet .. Primär + sekundär värksvaghet ..... D:o ..... D:o efter tvill. I:s födelse + hæmatoma submuc. vaginæ ..... Primär värksvaghet + asphyxia imminens ..... " + asphyxia intrauterina + febris sub partu ..... Sekundär värksvaghet + asphyxia imminens .. Primär + sekundär värksvaghet + asphyxia imminens ..... Asphyxia (imminens) .. D:o ..... D:o + sätesbjudn. ..... D:o + ... Retentio plac. total. .... " " partial. .... " " ..... Hæmorrhagia, retentio post abortum ..... Metrorrhagia profusa post abort. prov. .... Status post abortum .... Hæmorrhagia sub et post partum ..... D:o ..... IV. 42 Tuberculosis pulm. .... D:o ..... D:o ..... D:o 1	Hinnsprängning ..... " + utdragning på fot ..... Nedtagning av fot ..... Forceps ..... Perforation + extraktion ..... Vändning + extraktion ..... Forceps ..... " å tvill. I + vändning på fot + extraktion av tvill. II ..... Forceps ..... Incision + tömning av hæmatom + Forceps + blatio plac. manualis ..... Forceps ..... Perforation + extraktion ..... Forceps ..... " ..... " ..... " ..... Nedtagning av fot + belastning + extraktion på fot ..... Extraktion på sätte ..... Credé i narkos ..... Ablatio plac. manualis .. D:o ..... Exæresis instrument ..... D:o ..... Exstirpatio uteri totalis.. Abrasio ..... Manuell exploration av uteruscaviten ..... Abrasio s. slevkontroll.. Forceps ..... Abortus provocatus (dil. + hinnsprägn.) ..... D:o (exæresis) ..... Abortus provocatus et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1	—	—	—	—	1 ¹			
				1	—	—	1	—			
				5	—	—	4	—	1		
				16	—	—	14	—	2 ²		
				2	—	—	—	—	2		
				1	—	—	—	—			
				27	—	—	26	—	1		
				13	—	—	13	—			
				1	—	—	2	—			
				13	—	—	13	—			
				1	—	—	1	—			
				8	—	—	7	—	1		
				2	—	—	—	—	2		
				12	—	—	10	—	2 ²		
				5	—	—	4	—	1		
				27	—	—	25	—	2		
				1	—	—	1	—	1		
				1	—	—	1	—			
				1	—	—	1	—			
				4	—	—	—	—			
				17	—	—	—	—			
				19	—	—	—	—			
				18	—	—	—	—			
				37	—	—	—	—			
				D:o	—	—	—	—			
				37	—	—	—	—			
				1	—	—	—	—			
				4	—	—	—	—			
				1	—	—	—	—			
				4	—	—	—	—			
				1	—	—	—	—			
				6	—	—	—	—			
				6	—	—	—	—			
				7	—	—	—	—			
				6	—	—	—	—			
				6	—	—	—	—			

¹⁾ lev. fött. ²⁾ 1 lev. fött.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Tuberculosis cutis anticus rur.	1	D:o (sectio cæsarea parva + salpingectomy bilat.)	1						
44	Lues	1	Abortus provocatus (dil. + hinnsprängn.)	1						
	"	1	D:o (exæresis)	1						
	"	1	D:o (sectio cæsarea parva)	1						
	"	1	Abortus provocatus et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
46	Cervicitis gonorrhœica + depressio mentis	1	D:o (amputatio uteri gravidæ supravag.)	1						
	VI.									
68	Diabetes mellitus	1	Abortus provocatus (exæresis)	1						
	D:o + depressio mentis	1	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
	D:o + nephropathia + glaucoma	1	D:o (d:o)	1						
70	Insufficientia plurigland.	1	D:o (exæresis + salpingectomy bilat.)	1						
	VIII.									
90	Sclerosis cerebrospinalis disseminata	2	Abortus provocatus (exæresis)	2						
	D:o	2	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	2						
94	Neurit. acoustic.	1	D:o (d:o)	1						
98	Organisk nervsjukdom	1	D:o (d:o)	1						
	Epilepsia	5	D:o (d:o)	5						
	"	1	D:o (sectio cæsarea parva + resectio tubæ unilat. + salpingectomy contralat.)	1						
99	Hysteria	1	Abortus prov. (dil. + hinnsprängning)	1						
	"	1	D:o (exæresis)	1						
	"	2	D:o (sectio cæsarea parva)	2						
101	Encephalopathia ev. + depressio mentis	2	D:o (exæresis)	2						
110	" + debilitas mentis	1	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
	Encephalopathia + depressio mentis + cancer ovarii sin.	1	D:o (sectio cæsarea parva + resectio tub. unilat. + salpingoophorect. contralat.)	1						
	Depressio mentis	1	Abortus provocatus (cervixdilation)	1						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D:o ev. psychasthenia ev. psychoinfantilismus ev. psychopathia	19	D:o (dil. + hinnsprängning)	19						
	D:o	111	D:o (exæresis)	111						
	D:o	32	D:o (sectio cæsarea parva)	32						
	D:o	29	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	28	1	—	—	—	B 1636	
	Psychasthenia + myoma uteri	1	Abortus provocatus (amp. uteri supravag.)	1						
	„ + depressio mentis	1	D:o (dil. + hinnspåring + exæresis + perf. uteri involuntaria + amp. uteri supravag.)	1						
	Depressio mentis s. psychopathia + myoma uteri	3	Abortus prov. et sterilisatio (amp. uteri supravag.)	3						
	Psychopathia + degeneratio cystica ovarii ..	1	D:o (sectio cæsarea parva + resectio tubæ unilat. + salpingo-ophorectomia contralat.)	1						
	Primitivsmus	2	Abortus provocatus (sectio cæsarea parva)	2						
	Imbecillitas ev. oligophrenia ev. debilitas mentis (ev. + depressio mentis s. psychasthenia)	3	D:o (dil. + hinnspåring)	3						
	D:o (d:o)	10	D:o (exæresis)	10						
	D:o (d:o)	4	D:o (sectio cæsarea parva)	4						
	D:o (d:o)	1	Abortus prov. et sterilisatio (exæresis + salpingectomy bilat.)	1						
	D:o (d:o)	20	D:o (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb. s. unilat.)	20						
	Debilitas mentis + fibromyoma uteri	1	D:o (amputatio uteri supravag.)	1						
	Schizophrenia	1	D:o (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
	Insufficientia psychæ ..	7	Abortus provocatus (exæresis)	7						
	D:o + psychasthenia	1	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
	X.									
113	Vitium org. cordis	1	Abortus provocatus (exæresis)	1						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D:o	1	Abortus prov. et sterili-satio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)							
	Myocarditis chronica ..	2	Abortus provocatus (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
	D:o	1	Abortus prov. et sterili-satio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	2	—	—	—	—	—	
120	Hypertonia essentialis ..	1	D:o (d:o)	1	—	—	—	—	—	
	XIII.									
174	Nephritis	2	Abortus provocatus (exæresis)	2	—	—	—	—	—	
	„ + adipositas									
	+ neurinoma									
	medullæ spinalis	1	D:o (d:o)	1	—	—	—	—	—	
	„ + urinvägsinfek-tion + anæmia									
	sec.	1	D:o (dil. + hinnspränning)	1	—	—	—	—	—	
177	Nephrolithiasis susp. + cystopyelitis chron. ..	1	Dilation + hinnspränning	1	—	—	1	—	—	
	Status post nephrecto-miam unilater.	1	Abortus prov. et sterili-satio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1	—	—	—	—	—	
184	Anuria + ablatio plac. præmatur.	1	Sectio cæsarea abd. cer-vico-corporalis	—	—	1	—	—	1	A 6470
	XV.									
202	Insufficientia dorsi	1	Abortus prov. et sterili-satio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1	—	—	—	—	—	
212	Kyphoscoliosis gravis ..	1	Abortus prov. et sterili-satio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	—	—	1	—	—	—	B 4461
	XVI.									
227	Ulcus varicos. crur.	1	Abortus provocatus (dil. + hinnspränngn.)	1	—	—	—	—	—	
	XVII.									
244	Otosclerosis + psychas-thenia	1	D:o (exæresis)	1	—	—	—	—	—	
	XIX.									
307	Myoma uteri	1	Sectio cæsarea abd. trans-peritonealis corporalis	1	—	—	1	—	—	
316	Cancer colli uteri radio-tractata	1	Kranioklasi + extraktion	1	—	—	—	—	1	
	XX.									
323	Hyperthyreosis	1	Abortus provocatus (dil. + hinnspränngn. + exæresis)	1	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
325	Paralysis agitans + insufficientia mentis	1	Abortus prov. et steril. (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
326	Överburenhet	1	Hinnsprängning	1						
	Asthenia + socialmed. indikationer	1	Abortus provocatus (exæresis)	1						
	Utsläpad moder	1	D:o (dil. + hinnsprängning)	1						
	D:o	5	D:o (exæresis)	5						
	D:o ev. + psychasthenia s. psychopathia	20	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	20						
	D:o + myoma uteri	1	D:o (amp. uteri supravag. + salpingoophorectomia unilat.)	1						
	Minderårighet (social ind., tillstånd av Kungl. Med.-styr.)	2	Abortus provocatus (dil. + hinnsprängn. + exæresis)	2						
	Flyktingssituation (social ind., tillstånd av Kungl. Med.-styr.)	1	D:o (exæresis)	1						
	Eugeniska ind. + depressio mentis	1	Abortus prov. et sterilisatio (sectio cæsarea parva + resectio tub. amb.)	1						
	Eugeniska ind.	1	D:o (sectio cæsarea parva + salpingectomy bilat.)	1						
	Anæmia perniciosa, anæmia secundaria, hämorragia, chock etc.	56	Transfusio sanguinis (antal pat. = 38 st.)	—						

Förlossningsoperationer vid kvinnokliniken II.

1 Nr i nomen- katuren	2 Sjukdom	3 Antal fall	4 Operation	Utskrivna						11 Journ. nr	
				Mödrar		Barn					
				friska	sjuka	döda	sjuka	döda	friska		
III.											
8	Abortus s. abortus incompletus mens. I—III D:o IV—VII	89	Exæresis instrument.	89	—	—	—	—	—		
	Abort. infect. m. I—III..	15	" "	15	—	—	—	—	—		
	IV—VII	4	" "	4	—	—	—	—	—		
10	" " tubarea .... interstit.	4	" "	4	—	—	—	—	—		
12	Graviditas Eclampsism	12	Salpingectomy	12	—	—	—	—	—		
	" + hydramnion	1	Resectio tub. dx.	1	—	—	—	—	—		
	Eclampsia parturient	2	Forceps Kielland halvh.	2	—	—	2	—	—		
	" gravid. + ur- æmia + anaæmia sec...	1	Hinnsprängning + metreurynter	1	—	—	—	—	1		
13	Ablatio plac. præmat. situ normale	1	Forceps Kielland halvh.	2	—	—	2	—	—		
14	Placenta prævia	1	Cervixdilatation + for- ceps Kielland halvh. ..	1	—	—	1	—	—		
	" "	1	Hinnsprängning	1	—	—	—	—	1		
	" "	1	" + galeatång	1	—	—	1	—	—		
	" "	1	Sectio cæsarea cerv.	1	—	—	1	—	—		
15	Pelvis justo minor	3	" corp.	3	—	—	3	—	—		
	" " + pri- mär värksvaghet	2	" cerv.	2	—	—	2	—	—		
	Pelvis justo minor + gammal I-para	1	Forceps Kielland halvh.	2	—	—	2	—	—		
	Status post fract. pelv...	1	" hög ..	1	—	—	—	1	—		
	Bäckenträngsel	1	Forceps Kielland halvh.	1	—	—	—	—	—		
	" + asphyxia imminens	1	" halvh.	1	—	—	1	—	—		
	Bäckenträngsel + prim. värksvaghet + febr. s. p.	1	" " "	1	—	—	1	—	—		
	Bäckenträngsel + sek. värksvaghet + febr. s. p.	1	" " "	1	—	—	1	—	—		
	Bäckenträngsel + dött foster	1	" " "	1	—	—	1	—	—		
	D:o	1	Kranioklasi	1	—	—	—	—	1		
	Tvärläge	1	Forceps Kielland halvh.	1	—	—	—	—	1		
	" (ut. arcuat.)	1	Inre vändning + nedtag-	1	—	—	—	—	—		
	" + framfallen arm	1	ning av fot	1	—	—	1	—	—		
	Försummat tvärläge + dött foster	1	Sectio cæsarea cerv.	1	—	—	1	—	—		
	Gammal I-para + prim. värksvaghet + sätesbj.	1	"	1	—	—	1	—	—		
17	43-årig I-para + nephro- pathia	3	Vändn. + extraktion ..	1	—	—	—	—	1		
			Decapitation + extrak- tion	1	—	—	—	—	1		
			3 Sectio cæsarea cerv.	3	—	—	3	—	—		
			1 " "	1	—	—	1	—	—		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	40-årig I-para + lågt sitt. plac. + myom necrot. c. adhæs. int.	1	Sectio cæsarea cerv. + exstirpation myom.	1	—	—	1	—	—	
18	Asphyxia intraut. immi- nens	22	Forceps, utgångstång ..	22	—	—	20	—	2	
	D:o	14	” Kielland halvh.	14	—	—	14	—	—	
	D:o + febris sub partu	1	” ” ”	1	—	—	1	—	—	
	Asphyxia intraut. imm. + sek. värksvaghet ..	1	” , utgångstång ..	1	—	—	1	—	—	
	Ruptura sphincter ani ..	5	Sutur	5	—	—	—	—	—	
	Primär värksvaghet ..	2	Hinnsprängning	2	—	—	2	—	—	
	” ” ” + gam- mal I-para	15	Manuell dilatation av mm el. cervixklipp ..	15	—	—	15	—	—	
	Primär värksvaghet + gammal I-p. + psyko- neuros	2	Forceps, utgångstång ..	2	—	—	2	—	—	
	Primär värksvaghet + febris sub partu	11	” Kielland halvh.	11	—	—	10	—	1	
	Duplex + prim. värk- svaghet									
	D:o	1	Nedtagning av fot	1	—	—	—	1	—	
		1	Inre vändn. på fot + extraktion av tv. II ..	1	—	—	—	—	1	
	Sekundär värksvaghet ..	21	Forceps, utgångstång ..	21	—	—	21	—	—	
	” ” ” + febris sub partu	13	” Kielland halvh.	13	—	—	11	—	2	
19	Retentio placentæ	1	” , utgångstång ..	1	—	—	1	—	—	
	” part.	17	Lysis manualis plac.	17	—	—	—	—	—	
	Susp. retentio placentæ part.	13	Utrymning av uterus ..	13	—	—	—	—	—	
		1	Exploration	1	—	—	—	—	—	
	VI.									
	Diabetes mellitus	1	Sectio cæsarea cerv.	1	—	—	1	—	—	
	” + hydr- amnion + sek. värk- svaghet	1	Dilatation av mm + hinn-sprängning	1	—	—	1	—	—	
	D:o	1	Forceps, utgångstång ..	1	—	—	1	—	—	
113	Hjärtblock	1	” Kielland halvh.	1	—	—	1	—	—	
307	Myoma ut. magn.	1	Sectio cæsarea cerv. + enucleatio myom.	1	—	—	1	—	—	
	Oedema faciei	1	Forceps Kielland halvh.	1	—	—	1	—	—	
	Hæmaturia + cystopyelitis	1		1	—	—	1	—	—	
	Hæmatoma vulvæ	1	Utrymning ” ligatur + sutur	1	—	—	—	—	—	
	Abortprovokation enligt Med.-styrelsens med- givande.									
	Social-med. indikation. .	1	Hysterotomia ant. vag. .	1	—	—	—	—	—	
	” ” ”	1	per lap.	1	—	—	—	—	—	
	Indicatio socialis ”	2	Exæresis instrument.	2	—	—	—	—	—	
		2	” ”	2	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Indicato socialis + eugenica	1	Laminaria + hinnsprängning	1	—	—	—	—	—	
	Indicatio socialis + neuro-rasthenia	1	Hysterotomia ant. vag. ...	1	—	—	—	—	—	
	Indicatio socialis + psyk. insuff. + heriditet	1	Exæresis instrument.	1	—	—	—	—	—	
	Indicatio psychiatrica	3	" "	3	—	—	—	—	—	
	Reaktiv depression	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	Polyarthritis chron.	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	<i>Abortprovokation på medicinsk indikation, utlåtande av 2 läkare.</i>									
	Indicatio psychiatrica	1	Exæresis instrument.	1	—	—	—	—	—	
	Grav depression	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	Asthenia gravis	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	" universalis + psychasthenia	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	Tbc pulm.	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	" bilat. + dia-betes mellitus	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	Op. höftledssjukdom	1	" "	1	—	—	—	—	—	
	<i>Abortprovokation + sterilisering enligt Med.-styrelsens medgivande.</i>									
	Soc-med. indikationer ..	10	Sectio cæsar. min. + resectio tub. bilat.	10	—	—	—	—	—	
	" + v.o.c.	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Soc.-med. indikationer + psychastenia	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Soc.-med. indikationer + psychastenia + kro-nisk depression	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Psychopathia	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Imbecillitas	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Debilitet + indicatio socialis	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Indicatio psychiatrica	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	" eugenica	1	D:o	1	—	—	—	—	—	
	Epilepsia	2	D:o	2	—	—	—	—	—	
	Lues	1	D:o	1	—	—	—	—	—	

Övriga operationer vid kvinnokliniken I.

S j u k d o m	Antal fall	O p e r a t i o n	Utskrivna			Journ. nr
			f r i s k a	s j u k a	d ö d a	
I.						
Sclerosis cerebrospinalis disseminata incip.	1	Resectio tub. amb. (pro steril.)	1	—	—	
Epilepsia	1	D:o (d:o)	1	—	—	
Oligophrenia + depressio mentis	1	D:o (d:o)	1	—	—	
Debilitas mentis	4	D:o (d:o)	4	—	—	
Imbecillitas	3	D:o (d:o)	3	—	—	
" + salpong. chron.	1	Salpingectomy bilat. (pro steril.)	1	—	—	
Psychoneurosis	1	Resectio tub. amb. (pro steril.)	1	—	—	
II-para ætate proiecta (föregående förlossn. kejsarsnitt) + v. o. c.						
Neurosis (cancerofobia)	1	D:o (d:o) in puerp.	1	—	—	
Abrasio muc. uteri	1	Abrasio muc. uteri	1	—	—	
IX.						
Mastitis suppurativa	13	Incisio (ev. + drain.)	13	—	—	
XI.						
Cholelithiasis	1	Cholecystectomy	1	—	—	
XV.						
Ileus strangulationis c. gangr. ræn. intestin. tenuis	1	Lysis adhæsion. + resectio intest. tenuis	—	—	1	C 2262
Ileus adhæsion.	2	Lysis adhæsion.	2	—	—	
Cancer coli perforans	1	Coecostomia + drain.	1	—	—	
Diverticuli sigmoidei	1	Ectomia	1	—	—	
XVI.						
Appendicitis acuta	7	Appendectomy + sutur ..	7	—	—	
" gangr. perf. c. abscessu	1	" + drain.	1	—	—	
Appendicitis chronica	3	"	3	—	—	
Susp. appendicitid.	1	" + sutur ..	1	—	—	
Feriappendicitis	1	"	1	—	—	
Pseudomucocele appendicis	1	"	1	—	—	
Carcinoid	1	"	1	—	—	
Adenocarcinoma appendicis (metast.?)	1	"	1	—	—	
Frisk appendix	155	" en passant ..	155	—	—	
XVII.						
Hernia inguinai.	2	Radikalop. enl. Girard	2	—	—	
" ventralis in cicatrice	5	"	5	—	—	
XVIII.						
Tumores hæmorrhoidales ..	3	Exstirpation	3	—	—	
Thrombophlebit. reg. plex. hæmorrhoid.	1	Incision + utskrapning	1	—	—	
Contractura ani	4	Dilatation forcée	4	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fistula ad anum	1	Excision av fistelgång	1	—	—	
Hæmorrhagia recti	1	Sutur	1	—	—	
XIX.						
Peritonitis s. pelvooperitonitis chron. adhæsiva	11	Lysis adhæsion.	11	—	—	
D:o c. subileo	1	Lysis adhæsion. + amp. uteri supravag.	1	—	—	
Ruptura vulner. abdominal. op.	1	Sekundärsutur	—	—	1	
Ascites	3	Laparocentes	3	—	—	
Fistula pariet. abdom.	1	Utskrapning	1	—	—	
Cancer cutis reg. abdom.	1	Excision + sutur	1	—	—	
Kystoma mesenterii	1	Marsupialisatio	1	—	—	
XXI.						
Urethrocele	1	Exstirpation + plastik	1	—	—	
XXII.						
Polypus orific. urethræ	7	Elektrokoagulation	7	—	—	
XXV.						
Fibroma reg. pubis	1	Exstirpatio	1	—	—	
lab. maj.	2	"	2	—	—	
Lipoma	1	Incisio	1	—	—	
Hæmatoma lab. maj.	2	"	2	—	—	
Phlegmone "	1	"	1	—	—	
Cysta vaginæ	2	Exstirpatio	2	—	—	
Fibroma vaginæ	1	"	1	—	—	
Fibromyoma vaginae	1	"	1	—	—	
Ulcus "	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Septum	2	Excisio	2	—	—	
Ruptura vaginæ s. hymenitis " perinei male sanat.	6	Sutur	6	—	—	
Cysta spatii rectovaginal.	1	Kolpoperineorrhaphia posterior	1	—	—	
Bartholinitis acuta	12	Cystotomia	1	—	—	
chronica s. cysta gland. Barthol.	8	Incisio	12	—	—	
Condylomata acuminata	10	Abrasio s. elektrokoag.	8	—	—	
Hymen persistens, dyspareunia	10	Excisio	10	—	—	
Kolpitis. Fluor	6	Abrasio	10	—	—	
Cervicitis	7	" ev. + elektrokoag.	6	—	—	
Cicatrix port. uteri	1	Provexcision	7	—	—	
Deformatio cerv. uteri	1	Plastik	1	—	—	
Strictura "	1	Dilatatio	1	—	—	
Hypertrophia cerv. uteri	1	Amputatio cerv. uteri	1	—	—	
Prolapsus, uteri et vaginæ, elongatio cervicis, cystocele, proctocele.	31	Kolporrhaphia ant. + am- putatio cerv. uteri + kol- poperineorrhaphia	31	—	—	
Prolapsus, uteri et vaginæ, cystocele, proctocele	39	Kolporrhaphia ant. + kol- poperineorrhaphia	39	—	—	
D:o	1	Kolporrhaphia ant. + plas- tik på främre portioläp- pen + kolpoperineorrhaphia	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
D:o	1	Ventrofixatio uteri sero-serosa	1	—	—	—
D:o (recidiv.)	1	Kolporrhaphia ant. + amputatio cerv. uteri	1	—	—	—
D:o („)	1	Kolpoperineorrhaphia + amputatio cerv. uteri	1	—	—	—
D:o (protocele)	1	Kolpoperineorrhaphia	1	—	—	—
Elongatio cervicis uteri	2	Amputatio cerv. uteri	2	—	—	—
Decubitalär vid prolaps	3	Elektrokoag. ev. + provexc.	3	—	—	—
Erosio portion. vaginal. uteri	201	Elektrokoagulation ev. + abrasio ev. + provexcision	201	—	—	—
D:o (præcancerosa)	4	Provexcision ev. + elektrokoagulation	4	—	—	—
Abscessus fossæ Douglasi..	1	Kolpotomia	1	—	—	—
Hæmatometra	1	Dilatatio cervicis uteri	1	—	—	—
Endo-myometritis	1	Amputatio uteri supravaginalis	1	—	—	—
Polypus cervicis sive corporis uteri	205	Evulsio ev. abrasio ev. elektrokoagulation	205	—	—	—
D:o (præcancerosa)	2	Abrasio ev. + elektrokoagulation	2	—	—	—
Sterilitas	8	Hysterosalpingografi	8	—	—	—
”	1	D:o + dilatatio cerv.	1	—	—	—
”	6	Abrasio	6	—	—	—
”	7	Procurettage	7	—	—	—
”	3	Hypoxytransplantation	3	—	—	—
”	5	Salpingostomia unilat. ad modum Westman	5	—	—	—
”	6	Salpingostomia bilat. ad modum Westman	6	—	—	—
Dysmenorrhœa	3	Abrasio	3	—	—	—
”	18	Dilatatio cerv. uteri	18	—	—	—
”	5	D:o + abrasio	5	—	—	—
Amenorrhœa primaria	1	Hypoxytransplantation + procurettage	1	—	—	—
” secundaria	14	Hypoxytransplantation	14	—	—	—
”	8	Procurettage s. sugcurettage	8	—	—	—
Oligomenorrhœa ”	5	Abrasio	5	—	—	—
”	13	Sugcurettage s. procurettage	13	—	—	—
”	8	Hypoxytransplantation	8	—	—	—
Menorrhagia	58	Abrasio	58	—	—	—
Metrorrhagia	341	”	341	—	—	—
” (efter röntgen-kastration)	1	Dilatatio cerv. uteri	1	—	—	—
Meno-metrorrhagia	32	Amputatio uteri supravag. + salpingoophorect. bilat.	1	—	—	—
Metropathia hæmorrhagica cystica	52	Abrasio	32	—	—	—
D:o	1	”	52	—	—	—
Molimina climact.	3	Amputatio uteri supravaginalis	1	—	—	—
Hæmorrhagia e cerv. uteri (uterusamp.)	1	” cerv. uteri	3	—	—	—
Myoma s. fibromyoma uteri	3	Evulsio	3	—	—	—
D:o	41	Enucleatio s. extirpatio	41	—	—	—
D:o	83	Abrasio	83	—	—	—
D:o	2	Exstirpatio uteri total.	2	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
D:o	"	4 Salpingoophorectomia bilat.	4	—	—	
D:o	"	1 unilat. + salpingectomia et re- sectio ovarii contralat. . .	1	—	—	
D:o	"	6 Salpingostomia unilat. . . .	6	—	—	
D:o	"	2 " + sal- pingectomy contralat. . .	2	—	—	
D:o	"	1 Salpingostomia et resectio ovarii unilat. + ventro- fixatio uteri serosa-serosa	1	—	—	
D:o	tbc. . . .	6 Salpingectomy bilat. . . .	6	—	—	
D:o	"	2 " + oopho- rectomia unilat. . . .	2	—	—	
D:o	"	1 Salpingectomy et resectio ovarii unilat. + salping- ostomia contralat. . . .	1	—	—	
D:o	"	1 Salpingoophorectomia unilat. . . .	1	—	—	
D:o	"	1 Salpingoophorectomia bilat.	1	—	—	
Degeneratio cystica ovarii . .	6	Punctio ovarii	6	—	—	
D:o	.....	1 Incisio probatoria ovarii unilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	21 Resectio ovarii unilat. . . .	21	—	—	
D:o	.....	10 " " bilat. . . .	10	—	—	
D:o	.....	2 " " unilat. + punctio ovarii contralat. . .	2	—	—	
D:o	.....	1 Resectio ovarii et salpingec- tomia unilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	1 Resectio ovarii bilat. + re- sectio tubæ et tubostomia unilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	13 Oophorectomia unilat. . . .	13	—	—	
D:o	.....	1 " bilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	12 Salpingoophorectomia unilat.	12	—	—	
D:o	.....	2 Salpingoophorectomia unilat. + resectio ovarii contralat.	2	—	—	
D:o	.....	1 Salpingoophorectomia unilat. + oophorectomia contralat.	1	—	—	
Endometriosis ovarii	2	Resectio ovarii bilat. . . .	2	—	—	
D:o	.....	1 " unilat. + salpingoophorectomia contralat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	1 Resectio ovarii et salpingec- tomia unilat. + oophorec- tomia contralat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	1 Oophorectomia unilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	2 " bilat (ev. subtotal.)	2	—	—	
D:o (et tubæ)	5	Salpingoophorectomia unilat.	5	—	—	
D:o	.....	2 " bilat. . . .	2	—	—	
Cysta ovarii	1	Laparotomia explorativa . .	1	—	—	
D:o	.....	3 Punctio cystæ ovarii unilat.	3	—	—	
D:o	.....	10 Enucleatio cystæ ovarii unilat. . . .	10	—	—	
D:o	.....	23 Resectio ovarii unilat. . . .	23	—	—	
D:o	.....	1 " bilat. . . .	1	—	—	
D:o	.....	24 Oophorectomia unilat. . . .	24	—	—	
D:o	.....	1 " bilat. . . .	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
D:o	12	Salpingoophorectomia unilat.	12	—	—	
D:o	2	" bilat.	2	—	—	
D:o	2	" unilat.	2	—	—	
		+ resectio ovarii contralat.	2	—	—	
Cysta ovarii dermoid.	12	Oophorectomia unilat.	12	—	—	
D:o	4	Salpingoophorectomia unilat.	4	—	—	
Cysta parovarialis	9	Exstirpatio	9	—	—	
D:o	1	" cystæ et resectio tubæ unilat.	1	—	—	
D:o	1	" cystæ et resectio tubæ c. salpingostomia et resectio ovarii unilat.	1	—	—	
D:o	1	Exstirpatio et salpingectomy unilat.	1	—	—	
D:o	1	Exstirpatio et resectio tubæ et tubostomia unilat.	1	—	—	
D:o	1	Exstirpatio + salpingectomy unilat.	1	—	—	
D:o	2	Exstirpatio + salpingoophorectomia unilat.	2	—	—	
Kystoma ovarii	1	Cystectomy	1	—	—	
D:o	3	Oophorectomia	3	—	—	
D:o	5	Salpingoophorectomia unilat.	5	—	—	
D:o	6	" bilat.	6	—	—	
D:o	1	" unilat. + oophorectomia contralat.	1	—	—	
Kystoma pseudomucinos. ovarii malign. gangræn. torquata	1	Salpingoophorectomia unilat.	1	—	—	
Kystadenoma papillifer. adenocarcinios. ovarii	1	" bilat.	1	—	—	
Fibrosarcoma ovarii	1	Exstirpatio	1	—	—	
" parovarial.	1	Salpingoophorectomia bilat.	1	—	—	
Carcinoma (adenocarcinoma) ovarii	1	" unilat.	1	—	—	
" " c. metast.	1	" bilat.	1	—	—	
" " inop.	1	Laparotomia explorativa + provexcision	1	—	—	
Tumor granulosa cellularis ovarii	1	Oophorectomia unilat.	1	—	—	
D:o	1	Salpingoophorectomia bilat.	1	—	—	
D:o	1	" unilat. + abrasio	1	—	—	
Fibroma ovarii	2	Salpingoophorectomia unilat. s. bilat.	2	—	—	
" parovarial. + endometrios.	1	Salpingoophorectomia bilat. + provexcision	1	—	—	
Pyovarium	2	Oophorectomia unilat.	2	—	—	
Abscessus tubovarial.	1	Salpingoophorectomia unilat.	1	—	—	
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral.	1	Incisio	1	—	—	
Tumor pelvis incert. causæ	1	Exstirpatio	1	—	—	
Myoma malign. reg. perinei recidiv.	1	"	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
XXVIII.						
Vulnus chirurg. rupta	2	Särrevision + sek. sutur.	2	—	—	
Furunculosis	2	Incisio	2	—	—	
Hæmatoma	2	" + utskrapning	2	—	—	
Nævus	1	Exstirpation	1	—	—	
Verruca	4	Elektrokoagulation	4	—	—	
Hæmangioma	1	Exstirpation"	5	—	—	
Neurofibroma s. fibroma	5	" s. elektrokoag.	2	—	—	
Fibrolipoma	2	Incision ev. + tamp.	5	—	—	
Abscessus (övriga)	5	Alienatio	1	—	—	
Corpora alien. relicta	1	Hypofystransplantation ..	3	—	—	
Endokrin rubbning	3	Provturettage	6	—	—	
D:o	6					
XXIX.						
Anæmia perniciosa, anæmia secundaria, chock eller blödning	66	Transfusio sanguinis (antal pat. = 40 st.)	—	—	—	

Övriga operationer vid kvinnokliniken II.

1 S j u k d o m	2 Antal fall	3 O p e r a t i o n	4 Utskrivna		7 Journ. nr
			friska	sjuka döda	
I.					
<i>Sterilisering enligt Med-styrelsens medgivande.</i>					
Imbecillitas	1	Resectio tub. bilat. pro sterilisatione	1	—	—
Psychopathia, indicatio psychiatrica	3	D:o	3	—	—
Sterilisering på medicinsk indikation, utlåtande av 2 läkare.					
Vitium organicum cordis ..	1	Resectio tub. bilat. pro sterilisatione	1	—	—
IX.					
Mastitis acuta suppurativa..	6	Incision	6	—	—
XVI.					
Appendicitis acuta	1	Appendectomy	1	—	—
chronica	1	"	1	—	—
Susp. appendicitidis	3	"	3	—	—
Appendicitis ac. + grav. m. V	1	"	1	—	—
Appendix sana	10	" en passent ..	10	—	—
Abscessus intraperitonealis ..	1	Laparotomi + drainage ..	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7
XVIII.						
Hernia in cicatr. p. lap. . .	3	Radikaloperation	3	—	—	
" crural.	1	"	1	—	—	
XVIII.						
Contractura ani	1	Dilatation forcée	1	—	—	
Abscessus ad anum	1	Incision	1	—	—	
XIX.						
Pelvooperitonitis purulenta .	1	Kolpotomi	1	—	—	
XXIII.						
Polypus urethræ	2	Exstirpatio	2	—	—	
Incontinentia urinæ	1	Kolporrhaphia ant. + plas-	1	—	—	
" "	3	tik av blåshalsen	3	—	—	
XXV.						
Atresia hymenalis + hæma-						
tokolpos	1	Incisio + evacuatio.....	1	—	—	
Atresia vaginæ	2	Dilatation	2	—	—	
Hæmatometra ex atresia cer-						
vicis	1	Incision	1	—	—	
Polypus cervicis uteri	11	Exstirpatio	11	—	—	
mens III " " + grav.	3		3	—	—	
Bartholinitis acuta	2	Incision	2	—	—	
chronica	1	Exstirpation	1	—	—	
Condylomata acuminata . . .	1		1	—	—	
Vagina duplex	1	" av sept. vag..	1	—	—	
Dyspareunia	3	Plastik"	3	—	—	
Erosio simplex port. vag. ut.	1	Dilatation	1	—	—	
portionis uteri	3	Provexcision	3	—	—	
Prolapsus vaginæ	1	Amputatio cervicis uteri ..	1	—	—	
" " et uteri	1	Kolpoperineorrhaphia ..	1	—	—	
" " " "	43	Kolporrhaphia ant. + kol-				
		poperineorrhaphia ..				
		Kolporrhaphia ant. + amp.				
Sterilitas	1	cerv. ut. + kolpoperine-				
" + salpingitis cron.	19	orrhaphia	43	—	—	
" bilat.	23	Kolporrhaphia mediana en-				
" + salpingo-oophori-		ligt le Fort				
tis cron. bilat.	2	Salpingostomia bilat.	2	—	—	
Dysmenorrhœa	1	Dilatation + rör	1	—	—	
Amenorrhœa sec.	16	Implantatio hypophys. bovis	16	—	—	
Menorrhagia	21	Abrasio	21	—	—	
Metrorrhagia	131	"	131	—	—	
" + eros. port. ut...	4	+ provexcision ..	4	—	—	
" + polyp. cerv. ut.	18	" + exstirpation ..	18	—	—	
Metropathia hæmorrh. cyst.	8	"	8	—	—	
+ endometriosis ovar. bil.		Amputatio uteri supravag.+				
+ anæmia perniciosa . . .	1	salpingo-oophorectomia dx				
		+ resectio ovarii sin.	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Endometritis tbc	1	Provcurrettage	1	—	—	
Myoma s. myomata uteri ..	13	Enucleatio s. exstirpatio myomatis s. myomatum per lap.	13	—	—	
" submucos. " ..	1	Exstirpatio myomatis per vag.	1	—	—	
" s. myomata " ..	16	Amputatio uteri supravagin.	16	—	—	
" " " ..	7	" salpingo-oophorectomia	7	—	—	
" " " ..	4	Amputatio uteri supravagin. + salpingo-oophorectomia bil.	4	—	—	
" vaginæ ..	1	Exstirpation	1	—	—	
" cerv. et corp. uteri.	1	Exstirpation uteri totalis + salpingo-oophorectomia sin.	1	—	—	
Myomata cerv. et corp. ut.	1	Exstirpation uteri total. + salpingo-oophorectomia bil.	1	—	—	
ut. + endometriosis ovarii bilat.	1	Amp. ut. supravag. + salpingo-oophorect. dx + res. ovar. sin.	1	—	—	
Myoma magn. cerv. ut. + endometriosis ovarii bilat.	1	Exstirpation uteri total. + resectio ovarii bilat.	1	—	—	
Myoma cerv. et corp. ut. + endometriosis ovarii ..	1	" Enucleatio myom. + resectio ovarii bilat.	1	—	—	
Myomata uteri + endometriosis ovarii bilat.	1	Exstirpation uteri total. + salpingo-oophorect. bilat.	1	—	—	
Myosarcoma uteri	1	Provexcision	1	—	—	
Cancer colli uteri	1	Abrasio	1	—	—	
" "	8	"	8	—	—	
" "	3	Exstirpation uteri totalis salpingo-oophorectomia bil.	3	—	—	
Pyometra	1	Abrasio	1	—	—	
Hydrosalpinx bilat.	1	Salpingectomy bilat.	1	—	—	
Salpingo-oophoritis tbc	1	Salpingo-oophorectomia bil.	1	—	—	
Salpingitis s. salpingo-oophoritis ac., subac., suchron., chron., recidivans	3	Salpingectomy bilat.	3	—	—	
D:o	1	+ resectio ovarii bilat.	1	—	—	
D:o	2	Salpingectomy bil. + resectio ovarii	2	—	—	
D:o	3	Salpingectomy bilat. + resectio ovarii bilat.	3	—	—	
D:o	3	Salpingo-oophorectomia + salpingectomy + resectio ovar.	3	—	—	
D:o	1	Salpingo-oophorectomia	1	—	—	
D:o	5	D:o + salpingectomy	5	—	—	
Degeneratio cyst. ovar. bil.	1	Salpingo-oophorectomia bil.	1	—	—	
Endometriosis ovarii	1	Resectio ovarii	1	—	—	
" " bilat..	2	" bilat.	2	—	—	
" " bilat..	2	Oophorectomia	2	—	—	
" " bilat..	3	Salpingo-oophorectomia bil.	3	—	—	
" " " ..	4	Salpingo-oophorectomia + resectio ovarii	4	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Endometriosis ovarii + myoma uteri submucos. . .	1	Salpingo-oophorectomia bil. + amp. uteri supravaginal.	1	—	—	
Endometriosis in sicc. + e.o.	1	Exstirpation + oophorectomia sin. + resectio ovarii dx	1	—	—	
Cysta ovarii	9	Salpingo-oophorectomia	9	—	—	
" "	2	bil.	2	—	—	
" dermoides ovarii . . .	3	Resectio ovarii"	3	—	—	
" parovarialis	1	Salpingo-oophorectomia	1	—	—	
Kystadenoma pseudomucin. ov.	2	Exstirpation	2	—	—	
Kystadenoma pseudomucin. ov.	5	Salpingo-oophorectomia	5	—	—	
Kystadenoma papilliferum ov.	3	" " bil.	3	—	—	
Susp. tumor. abdom.	1	Laparotomia explorativa	1	—	—	
Carcinosis peritonei c. ascit.	2	Laparocentes	1	—	1	90824
Atheroma	1	Exstirpation	1	—	—	
XXIX.						
Anæmia secundaria	10	Blodtransfusion	10	—	—	

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor.

1	2
Dödsorsak	Journ.-nr
<i>Kvinno kliniken I.</i>	
Abortus infectus mensium III cum sepsis (peritonitis purulenta + endocarditis sept.) + albuminuria + anæmia sec.	B 199
Depressio mentis (utsläpad moder) + graviditas mensium IV + varices crur. bilat. + embolia arteriae pulmonalis	B 1636
Ileus strangulation. cum gangräne. intest. tenuis	C 2262
Diabetes mellitus + præcoma + nephropathia gravidarum+oedema pulm. ac. + foetus mort. ante part. + bronchopneumonia	A 3266
Myocarditis chronica cum infarct. vet. myocardii + polyp. corp. uteri cum metrorrhagia + thrombosis venæ femoral. sin. et dx. + debilitas	C 3580
Kyphoscoliosis columnæ dors. gravis + ileus paralyt. post op. + myocarditis acuta + graviditas mensium III + insufficientia cordis	B 4461
Primär värksvaghet + febris + bækenträngsel (stort barn) + septicæmia puerperalis + peritonitis + albuminuria	A 4607
Myoma uteri + thrombosis venæ femoralis + embolia arteriæ pulmonalis + oedema pulmonal.	C 4795
Eklampsia + anæmia sec. + bronchitis acuta + ruptura vulner. abdominalis operat.	A 4912
Carcinoma ovarii bilat. cum metast. multiplex. + mitralis-endocardit. (fibrös och färsk) acuta et chron. cum stenos. schizophrenia	C 5574
Cancer ovarii bilat. cum carcinos. peritonei + cancer ventriculi perforans + bronchopneumonia	C 6196

	1	2
<i>Ablatio præmat. placentæ</i> (subtotal.) + anuria + anæmia sec. + nephropathia + uræmia + toxicosis gravidarum		A 6470
Nephropathia + toxicosis + ablatio placentæ præmat. + partus præmatur. + haemorrhagia sub partu + anæmia secundaria + thrombosis ven. il. sin., + embolia arteriæ pulmonalis + oedema pulmon.		A 7565
<i>Kvinnokliniken II.</i>	90824	
Carcinosis peritonei		

Dödsorsaker hos under året födda barn.

Dödsorsaker	Antal barn	Dödsorsaker	Antal barn
<i>Kvinnokliniken I.</i>		<i>Kvinnokliniken II.</i>	
Malformationes	5	Debilitas vitæ congenita	13
Debilitas vitæ congenita	58	Malformationes	7
Hæmorrhagia intracranialis	5	Hæmorrhagia intracranialis	8
Morbus hæmolyticus neonatorum	1	Asphyxia	3
Asphyxia intra partum	1	Bronchopneumonia	1
Summa	70	Summa	32

Födelsevikterna hos under året födda prematura barn.

Födelsevikt gm	Samtliga	Döda på sjukhuset	Levande utskrivna
500—1000	23	22	1
1010—1500	33	26	7
1510—2000	57	16	41
2010—2500	147	7	140
Samtliga	260	71	189

Redogörelse för verksamheten under år 1947 vid
Göteborgs Modersmjölkcentral.

Inkommen bröstmjölk under året	6.700 liter.
därav 3.073 liter från kvinnokliniken I och II.	
Antal mödrar som levererat bröstmjölk under året	342.
Infruset förråd av bröstmjölk vid årets slut	57 liter.
Bröstmjölk har under året levererats till:	
Sahlgrenska sjukhuset	1.663 liter.
Barnsjukhuset	1.882 "
Epidemisjukhuset	26 "
Gullbergsbrohemmet	1.020 "
Barnavårn I	503 "
Myrornas barnhem	339 "
Solgårdens barnhem	7 "
Enskilda förbrukare	1.294 "
Inköpsspris för bröstmjölk år 1947 = 3:- per liter.	
Försäljningspris för bröstmjölk år 1947 = 3:50 per liter.	

Årsrapport från Centrallaboratoriet för år 1947.

1 A n a l y s e r	2 Vårdavd. å S. S.	3 Poliklin. å S. S.	4 Gbg:s stads sjukhus	5 Övr. sjukhus och läkare i Gbg	6 Sjukhus och läkare utanför Gbg	7 Summa
Hämoglobin	19.090	1.443	—	262	—	20.795
Röda blodkroppar	15.324	447	—	243	35	16.049
Vita blodkroppar	21.166	866	—	271	39	22.342
Differentialräkning	3.293	2.019	24	405	2	5.743
Trombocyter	432	79	—	10	—	521
Reticulocyter	661	10	—	1	—	672
Blyceller	5	—	—	158	—	163
Sternalpunktat	108	27	30	8	18	191
Blödningstid	64	7	—	1	—	72
Koagulationstid	64	8	—	1	—	73
Protrombin	21.125	51	99	117	—	21.392
P. A. S. koncentration:						
i blod	51	—	—	—	—	51
i urin	72	—	—	—	—	72
Sulfapreparater	873	2	4	—	—	879
Fraktionerad äggvita i serum	176	9	69	—	31	285
Totalprotein	2.707	2	107	1	4	2.821
Takata-ara	436	62	17	20	352	887
Sänkningsreaktion	22.434	1.508	1	86	—	24.029
Osmotisk resistens	29	1	—	—	1	31
Socker i blod	18.702	3.258	12	58	—	22.030
Socker i urin:						
Kval.	28.882	3.003	—	33	—	31.918
Kvant.	5.951	2.073	—	28	—	8.052
Aceton i urin:						
Kval.	8.272	2.985	—	33	—	11.290
Gerhards reaktion i urin	8.272	2.985	—	33	—	11.290
Restkväve i blod	6.279	221	76	54	103	6.733
Kalium i serum	22	3	7	1	12	45
Kalcium i serum	365	41	16	8	38	468
Klor i blod	2.763	5	306	1	2	3.077
Koksalt i urin	6.696	—	—	—	—	6.696
Fosfor i serum	30	1	1	11	7	50
Serumjärn	330	107	178	16	129	760
Kolsyretal i blod	2.342	9	72	—	—	2.423
Njurfunktionsprov	309	—	6	—	—	315
Urinsyra i serum	84	36	6	3	8	137
Cholesterin i serum	2.358	213	76	2	28	2.577
Citronsyra i serum	764	9	238	—	1.612	2.623
Thymoltest i serum	1.589	20	314	1	1.943	3.867
Alk. Fosfatas i serum	1.595	16	553	6	2.004	4.174
Sur Fosfatas i serum	172	—	144	4	74	394
Bilirubin i serum	2.687	123	294	31	1.943	5.078
Koloxid i blod	6	82	6	14	1	109
Porfyrin i urin	36	21	5	208	14	284
Diastas i urin	3.884	45	—	—	2	3.938
Diazo i urin	25	1	—	—	—	26
Sediment i urin	13.964	1.119	—	5	1	15.089

1	2	3	4	5	6	7
Äggvitebest, i urin:						
Kval.	42.831	27	—	5	—	42.863
Kvant.	11.407	10	—	1	—	11.418
Urobilin i urin	1.156	6	1	—	—	1.163
" fæces	1.154	1	—	—	—	1.155
Urobilinogen i urin	4.818	4	2	1	—	4.825
Gallfärgämne i urin	1.155	6	1	—	—	1.162
Specifik vikt i urin	368	—	—	—	—	368
Magsafttitrering	963	64	7	21	—	1.055
Benzidin-Weber	6.719	72	—	21	—	6.812
Urinstensanalys	72	30	8	7	12	129
Mikroskopi av fæces	793	6	—	—	—	799
Jäsning av fæces	657	4	—	1	1	663
Frakt. fettest. av fæces	—	—	16	—	20	36
Maskägg i fæces	70	1	1	23	—	95
Lumbalvätska:						
Kvant. äggvitebest.	696	18	9	—	3	726
Mastix	607	18	6	—	4	635
Nonne	696	18	9	—	3	726
Pandy	696	18	9	—	3	726
Cellräkning	696	18	9	—	3	726
Analys av div. exsudat	91	18	1	—	—	110
Elastiska trådar i sputum	16	—	—	—	—	16
Basalomsättning	789	608	19	337	3	1.756
P. H. i urin	66	—	—	—	—	66
Diverse prov	104	19	14	7	3	147
Summa	301.116	23.783	2.773	2.558	8.458	338.688

Årsberättelse för år 1947 från Sahlgrenska sjukhusets daghem för barn.

Daghemmet öppnades den 1 juli 1947 i fritidslokalerna i bostadshuset för kvinnoklinikens personal (provisoriska lokaler).

Personalen har bestått av 1 föreståndarinna, 3 barnträdgårdslärarinnor och 2 deltidsanställda städerskor.

Antalet inskrivna barn = 37.

Mödrarnas yrken: 2 sjuksköterskor (1 vid Sahlgrenska sjukhuset och 1 vid barnsjukhuset)

- 1 sjukgymnast
- 1 poliklinikkassörskra
- 1 kokerska

29 biträden i sjukvård och ekonomi.

Avgiften har utgjort 1 kr. för heldag och 0:50 kr. för halvdag.

Beläggning:	Heldagar	Halvdagar
juli	93	65
augusti	222	49
september	220	39
oktober	255	62
november	168	110
december	179	100
Summa	1.137	425

Läkarundersökning har skett dels vid barnets inskrivning och dels minst en gång under terminen. Ett fall av mässling och några fall av förkyllningssjukdomar ha förekommit. Som daghemmets läkare har dr Kurt Holmdahl från barnsjukhuset tjänstgjort.

Årsrapport från Göteborgs stads laboratorium för år 1947.

Patologiska laboratoriet.

	I. Obduktioner Antal	II. Histologiska undersökningar Antal
För stadens sjukhus:		
Sahlgrenska sjukhuset (inkl. kvinnoklinikerna)	976	5.796
Vasa sjukhus	650	48
Barnsjukhuset	49	87
Ekmanska sjukhuset	21	169
Renströmska sjukhuset	62	13
Romanäs sanatorium	—	—
Lillhagens sjukhus	55	—
Holtermanska sjukhuset	3	3
Epidemisjukhuset	19	1
Fristående poliklinikerna	—	—
Polisobduktioner	187	—
Rättsmedicinska obduktioner	31	—
Summa	2.053	6.117
För andra sjukvårdsinrättningar och enskilda läkare	—	5.402
Summa	2.053	11.519

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Difteriprov	3.382
Prövning av difteristammars toxitet	79
Aggl. reaktion för diagn. av tyfus, pty. Gärtner och febr. undulans	2.306
" " " " tularemi	7
" " " " fläcktyfus (Weil-Felix reakt.)	1
Odling av blodkoagel för salmonelladiagn.	2.301
Blododling för salmonelladiagn.	32
Komplementsbindningsreaktion för diagn. av febris undulans	208
" " " " tularemi	1
Fæces- och urinundersökning på "salmonellabakt. och dysenteri	4.226
Fæcesundersökning på enbart dysenteri	122
Undersökning av annat material från homo på salmonellabakt.	187
Paul-Bunnells reaktion	291
Kikhstundersökningar	200
Försök att påvisa salmonellabakt. i vatten	1
" " " " mjölk	1
Direktundersökning av sputum på tbb	1.260
" " " " urin	1.016
" " " " var, punktat mm på tbb	30
Marsvinsprov för tbc-diagnos	4.148
Odling av diverse material för tbc-diagnos	6.454
" " " " för typbestämning av tbb	337
Blododling för sepsidiagnos	647
Bakteriologisk undersökning av födoämnen	69
" " " " var, punktat mm	2.320
" " " " urin	3.387
Undersökning av urinsediment	3.086
Autoklavprov	302
Sterilitetsundersökning av diverse material	53
Direktundersökning på gc	297

Komplementbindning för gc-diagnos	250
Odlingsförsök på gc	20.651
Serologisk luesreaktion (W. R. Meinicke, Kahn, Müller B.)	46.151
Autovaccinberedningar	584
Vattenprov: Colititreringar vid 37°	2.911
" 37° och 45°	407
" Bakterieräkning vid 20° (gelatin)	3.607
" " 37° (agar)	2.172
Bakteriologisk undersökning av bröstmjölk	251
Typbestämning av pneumokocker	391
Musförsök för renodling av pneumokocker	228
Undersökning av svalgprov på hemolyserande streptokocker	7.487
" staphylococcus aureus	261
Påvisande av hemolyserande streptokocker i tonsillvävnad	199
Biologisk graviditetsreaktion	1.518
Titrering av antistreptolysiner	3.815
" antistaphylolysiner	177
" köldaggglutininer	277
Undersökning av mesenterialkörtlar (odling och djurförsök)	29
" amöbadysenteri	1
Blodgrupperingar	1.190
Serologisk aktivitetsreaktion vid tbc (Barge-Bourgain)	142
Undersökning på tetanus (djurförsök)	2
" sodoku (djurförsök)	1
Serologisk undersökning med monilia	3
Undersökning på pest	1
Komplementbindning för echinococcusdiagnos	2
Odling av Hemophilus ducreyi	4
Marsvinsprov för diagn. av Weils sjukdom	1
Bestämning av bakteriers resistens mot penicillin, streptomycin eller sulfanilsyrederivat	1.189
Undersökning på choriomeningitvirus	539
Komplementbindningsreaktion med choriomeningitvirus- och herpesvirus- antigen	1.064
Undersökning på parotit (komplementbindning)	9
" toxoplasmos	7
	Summa 132.092

B.C.G. vaccin för intrakutan bruk, antal flaskor	35.192
" ampuller	2.204
" " vaccination enl. Rosenthal, antal flaskor	3.515
Beredning av extrakt för desensibilisering	67
" konvalecentsera (Scarlatina mm)	35
" " citratplasma för blodtransfusion	220
Tuberkulinspädningar, antal flaskor	10.323
Polyvalent graäspollenextrakt, antal flaskor	162
Leverans av serumrör, antal rör	8.703
" Löwensteinrör, antal rör	1.315
" Besredkasubstrat, gram	1.150
" blodagarplattor, antal	338
" buljongsubstrat antal flaskor à 100 ml	345
" " rör	69
" agarsubstrat " flaskor	504
" " " rör	584

Göteborgs sjuksköterskeskola.

Sahlgrenska sjukhuset.

(Godkänd av staten fr. o. m. år 1923).

Årsberättelse för år 1947.

Skolan har stått under ledning av en av Göteborgs stads sjukhusdirektion utsedd styrelse bestående av 6 ledamöter: sjukhusdirektör Hugo Höglund, ordförande, professor Martin Odin, vice ordförande, fru Natalia Ahlström, rektor Ingrid Larsson, avdelningssköterskan Anna Andersson 1/1—30/9, avdelningssköterskan Lydia Bromander fr. o. m. 1/10 samt skolföreståndarinnan Greta Westerberg. Som sekreterare har tjänstgjort byråchef Gösta Ström.

Skolstyrelsen har sammanträtt 3 ggr under året: 17/3, 19/5 och 5/6.

Syster Iris Ståhlbåge har varit biträdande skolföreståndarinnan.

Som instruktionssköterskor ha tjänstgjort syster Maja Myrin 1/1—31/8 samt syster Alice Haag 1/3—31/12.

Befattningen som skolhemssköterska har varit vakant och uppehållits av vikarer 1/1—1/8, då syster Elsa Rothoff tillträdde tjänsten.

Under året ha antagits 96 elever, fördelade på 3 kurser. Dessa kurser ha börjat 3 januari, 17 mars och 14 augusti.

Sjuksköterskeinvigning har ägt rum 2 ggr: den 31 mars invigdes 40 och den 31 oktober 43 systrar.

Ahöraredagar ha hållits med avslutningskurserna. Examinatorer voro den 26 mars doktor Arne Wahlström och doktor Torsten Lindqvist och den 24 oktober doktor Arne Wahlström och doktor Albin Landau. Dessutom förekom föredrag av elever med ämnen från sjukvårdsläran.

Elevernalet var vid årsskiftet 1946—1947 293 och vid årsskiftet 1947—1948 296 fördelat på 9 kurser.

Göteborgs sjuksköterskebyrå.

Årsberättelse för år 1947.

Vid 1947 års ingång utgjorde antalet sjuksköterskor tillhörande byrån 1.043. Under året ha tillkommit 76 och avgått 58, varför medlemsantalet vid årets slut utgjorde 1.061 sjuksköterskor. Av dessa innehade 731 fasta tjänster, 102 voro tillgängliga för vikariat och privatvård, och övriga 228 voro icke i sjukvårdstjänst.

173 fasta platser och 586 vikariat ha under året förmedlats.

Sjukbuden antal voro 1.951. Av dessa kommo 363 på poliklinikvården, 1.272 på den s. k. distriktsvården och 316 på den privata sjukvården.

Inom poliklinikvården ha gjorts 3.784 besök och stadssjuksköterskorna ha utfört 31.538 besök. Antalet redovisade arbetsdagar i privatvård (3.107) och under vikariat (38.712) ha tillsammans varit 41.819.

Ätta sjuksköterskor ha under året genomgått den Sociala Barnavårdskursen, fem genomgått eller påbörjat Statens Distriktskötterskola, en Svensk Sjukskötterskoförenings fortsättningskurs och en dess kompletteringskurs samt en apotekskursen.

Ur Göteborgs Sjuksköterskors Stipendie- och Understödsfond har sjuk- och rekreationshjälp lämnats en sjuksköterska med 200 kr. Ett stipendium på 500 kr. har givits en medlem för studieresa till England.

Ur Dagmar och Axel Bildts donation har ett stipendium på 250 kr. tilldelats en medlem för vila och rekreation.

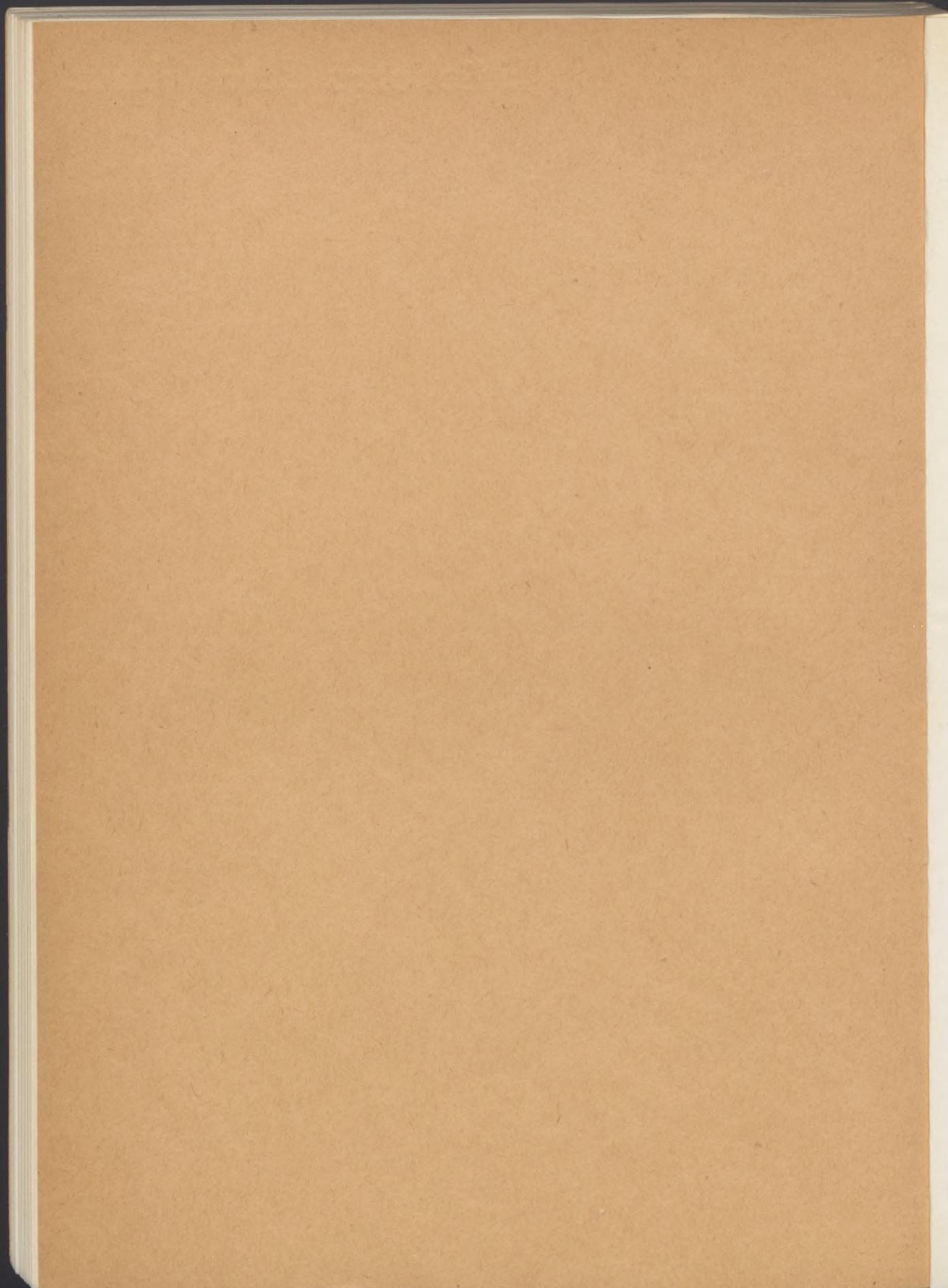
Från Sjuksköterskornas Understödsfond finnes ingen kännedom om erhållen hjälp till någon medlem.

Den av sjukhusdirektionen beviljade summan av 2.000 kr. till stipendier har fördelats på följande sätt: ett stip. à 400 kr. till deltagare i S. S. F:s 30:e fortsättningskurs, ett stip. à 200 kr. och ett stip. à 150 kr. till deltagare i vårens distriktskötterskukurs, likaså ett stip. à 200 kr. och tre stip. à 150 kr. till deltagare i vårens Sociala Barnavårdskurs och fyra stip. à 150 kr. till deltagare i höstens Sociala Barnavårdskurs.

Ledamöter i styrelsen ha under året varit: Överläkaren Sten Eckerström, ordförande, byråchefen Evert Bunne samt bitr. föreståndarinnan fröken Walborg Envall och såsom självskriven ledamot sjuksköterskeskolans föreståndarinnan fröken Greta Westerberg.

Byråföreståndarinnan har varit fröken Iréne Aurell.

Göteborgs Barnsjukhus

Göteborgs barnsjukhus.

Uppgift för år 1947 från barnsjukhusets medicinska och kirurgiska kliniker angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	1		2		3		4		5		6		7		8		9	
			Med. klin. Y. Åkerén				Kir. klin. G. Pettersson											
	Intagna	Döda	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>																		
Situs inversus			1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hydrocephalus			1	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Cephalhæmatoma			3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Læsio intracranialis intra partum			3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
cerebri intra partum			2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deformatio cranii			—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
" auriculae			—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
" nasi			—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Palatoschisis (cheilognatho-)			1	4	—	—	32	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cheilognathoschisis			—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cheilopalatoschisis			—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cheiloschisis			—	—	—	—	—	12	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palatoschisis			—	—	—	—	—	20	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torticollis congen.			—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fistula colli congen.			—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitium congenitum cordis			26	32	3	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stridor congenitus			2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asphyxia			5	2	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apoplexia pulmon.			1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Atresia oesophagi			—	2	—	—	2	3	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
" intestini			—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—
" ani			—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Anus vestibularis			—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Megacolon congen.			—	—	—	—	—	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Anomalia cæci			—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverticulum Meckeli			—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hernia			7	4	—	—	29	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hernia inguinalis congen. incarc.			—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Atresia viarum biliarum			—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Icterus gravis, anaemia gravis			2	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fistula urachi			—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ectopia vesicæ urinariae			—	—	—	—	—	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Megaloureteris			—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypospadia			1	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dysplasia penis			—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aplasia testis			—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Retentio testis			—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aplasia uteri et vaginæ			—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Osteogenesis imperfecta			—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Synechia			—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Deformatio dig. man.			—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
" manus			—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Syndactylia			—	—	—	—	—	11	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polydactylia			—	—	—	—	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Deformatio pedis			—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Aliæ malformations			5	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pes equino-varus congen.	—	—	—	—	20	17	—	—
Luxatio coxae congen.	—	—	—	—	—	1	—	—
Meningocele-Myelomeningocele	—	3	—	2	3	3	—	1
Omphalocele	—	—	—	—	—	1	—	1
Teratoma	—	—	—	—	3	—	—	—
Nævus	—	—	—	—	1	4	—	—
Pemphigus neonatorum	6	2	—	—	—	—	—	—
Partus præmaturus	—	—	—	—	1	—	—	—
Necrosis capillitii post partum	—	—	—	—	1	1	—	—
Debilitas congenita	11	14	1	—	1	1	1	—
Melæna neonatorum	1	1	—	1	—	—	—	—
Morbus hemolyticus neonatorum	3	1	—	—	—	—	—	—
Hæmorrhagia umbilici	—	—	—	—	1	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitärar sjukdomar.								
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	8	3	1	1	44	35	—	—
Omphalitis	1	—	—	—	1	1	—	—
Arthritis sept.	—	—	—	—	—	1	—	—
Hidroadenitis	—	—	—	—	—	1	—	—
Lymphadenitis	12	8	—	—	67	44	—	—
Lymphoma	—	—	—	—	2	—	—	—
Lymphangitis	—	—	—	—	6	4	—	—
Bursitis suppurativa	—	—	—	—	—	1	—	—
Vulnus infectum	—	—	—	—	45	20	—	—
Panaritium	—	—	—	—	4	2	—	—
Erysipelas	1	4	—	—	6	3	—	—
Scarlatina	2	8	—	—	5	4	—	—
Morbilli	—	—	—	—	4	3	—	—
Exanthema subitum	5	5	—	—	—	—	—	—
Parotitis epidemica	1	1	—	—	1	5	—	—
Pertussis	13	18	—	—	1	4	—	—
Influenza	1	1	—	—	4	4	—	—
Varicella	2	—	—	—	1	3	—	—
Paratyphus	6	5	—	—	1	1	—	—
Paradyserteria	1	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anterior acuta	5	3	—	—	1	—	—	—
Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	2	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis (samliga fall)	22	9	2	1	7	8	—	—
" pulmonis. primaria	15	6	—	—	3	1	—	—
" cerebri, meningitis tuberculosis	1	1	1	1	—	—	—	—
" ossium et articulorum	—	—	—	—	1	2	—	—
" lymphoglandulorum	1	—	—	—	3	2	—	—
" arenis	—	—	—	—	—	1	—	—
" erythema nodosum	2	—	—	—	—	—	—	—
" peritonei	—	—	—	—	—	1	—	—
" miliaris	1	—	1	—	—	—	—	—
" ulceris	—	—	—	—	—	1	—	—
Tuberkulös infektion	2	2	—	—	—	—	—	—
Syphilis hereditaria	—	1	—	—	—	—	—	—
Gonorrhœa	—	—	—	—	—	1	—	—
Infectio post vaccin.	—	—	—	—	2	5	—	—
Febris	7	7	—	—	2	1	—	—
" rheumatica	—	—	—	—	2	—	—	—
Morbus rheumaticus specificus	22	26	—	—	—	—	—	—
Myalgia epidemica	—	—	—	—	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hepatitis acuta epidemica	3	1	—	—	—	—	—	—
Helminthiasis	4	3	—	—	—	—	—	—
Oxyuris vermicularis	—	—	—	—	3	6	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.								
Anæmia secundaria, simplex hypoplastica	41	18	—	—	3	3	—	—
Leuchæmia, leuchos	10	2	1	—	—	—	—	—
Mononucleosis infectiosa	—	1	—	—	—	—	—	—
Purpura	1	—	—	—	—	1	—	—
" trombopenica	5	—	—	—	—	—	—	—
Hæmophilia	3	—	—	—	3	—	—	—
Hypoprotrombinæmia	1	1	—	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.								
Diabetes mellitus	17	10	—	—	—	1	—	—
Adipositas	6	1	—	—	—	—	—	—
Rachitis	10	4	—	—	—	—	—	—
Spasmophilia	4	4	—	—	—	—	—	—
Hypothyriosis	4	2	—	—	—	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.								
Meningitis cerebri	—	—	—	—	—	1	—	—
" purulenta (Pneumococc-, Pfeiffer-)	7	6	1	1	—	—	—	—
" aseptica	9	5	—	—	—	—	—	—
Encephalitis	15	11	2	—	—	—	—	—
Commotio cerebri	1	1	—	—	—	—	—	—
Hemiplegia	—	—	—	—	—	1	—	—
Vitium cerebri	21	10	3	—	—	—	—	—
Degenerativ hjärnsjukdom	1	—	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	4	—	—	—	—	—	—	—
Polyneuritis	2	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis. Paresis	—	—	—	—	11	2	—	—
Paresis post poliomyelitidem	3	—	—	—	—	—	—	—
" nervi	2	1	—	—	—	—	—	—
" " facialis periferica	—	1	—	—	—	—	—	—
Hemiparesis	—	1	—	—	—	—	—	—
Torticollis	—	—	—	—	—	1	3	—
Chorea minor	3	9	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	6	12	—	—	—	2	—	—
Neurasthenia	—	—	—	—	—	1	1	—
Poliomyelitis chron.	—	—	—	—	4	—	—	—
Convulsiones	104	69	—	—	2	1	—	—
Neurosis	—	—	1	—	—	—	—	—
Psychopathia	3	6	—	—	—	—	—	—
Cephalalgia	6	13	—	—	—	—	—	—
Psychastenia, Insuff. psych. Neurolabilitas (Psychosis)	66	71	—	—	—	—	—	—
Morbus Little	—	1	—	—	2	—	—	—
Compressio medullæ spinalis	—	—	—	—	1	—	—	—
Pavor nocturnus	—	1	—	—	—	—	—	—
Sclerosis cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—
Insomnia	11	9	—	—	—	—	—	—
IX. Sinnessjukdomar.								
Mongolismus	5	7	—	—	1	3	—	—
Debilitas mentis	23	12	—	—	—	3	—	—
Imbecillitas	—	—	—	—	—	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.								
Pericarditis acuta. Synechia pericardii	8	17	—	—	—	—	1	—
Myocarditis	6	4	—	1	2	5	—	—
Vitium organicum cordis	—	1	—	—	—	—	—	—
Incompensatio cordis	—	1	—	—	—	—	—	—
Insufficientia cordis	—	1	—	—	1	—	—	—
Varicocèle	—	—	—	—	1	2	—	—
Tumores Hæmorrhoidales	—	1	—	—	—	—	—	—
Trombosis (crur. dx.)	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.								
Adenoiditis, rhinitis acuta, vegetat, adenoides.	23	13	—	—	13	15	—	—
Rhinopharyngitis	22	12	—	—	—	1	—	—
Sinusitis, ethmoiditis	1	—	—	—	—	—	—	—
Epistaxis	55	16	—	—	3	—	—	—
Laryngitis acuta, pseudocroup, oedema laryngis ..	2	1	—	—	—	—	—	—
Stridor laryngis	83	68	—	—	14	6	—	—
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	52	27	—	1	2	1	—	—
Bronchitis asthmatica, asthma bronchiale	7	2	2	1	—	—	—	—
Bronchitis capillaris	61	36	3	1	4	3	—	—
Bronchopneumonia acuta. Pneumonia ac.	33	14	—	—	—	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	—	—	—	—	—	1	—	—
Asthma	2	—	—	—	—	—	—	—
Atelectasis pulmonum	4	3	—	—	1	2	—	—
Pleuritis, Empyema pleurae	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.								
Stomatitis	8	3	—	—	—	1	—	—
Stomatomycosis	1	—	—	—	—	—	—	—
Caries dentis	3	4	—	—	20	24	—	—
Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	347	278	—	—	39	32	—	—
Hypertrophia tonsillarum, tonsillitis chron.	2	5	—	—	2	—	—	—
Vegetationes adenoid	—	—	—	—	2	—	—	—
Parotitis acuta (non epidem.)	2	—	—	—	2	2	—	—
Fistula oris. Fistula palati	—	—	—	—	7	1	—	—
Stenosis œsophagi	—	—	—	—	1	—	—	—
Gastritis ac. Gastroenteritis ac. Enteritis ac. Enterocolitis ac. Colitis ac. Colitis spastica. Colitis ulcerosa	1	—	—	—	15	20	—	—
Colitis chron.	—	—	—	—	1	—	—	—
Cholera infantum	2	3	1	2	—	—	—	—
Achyilia gastrica. Hypochylia gastrica. Dyspepsia	1	2	—	—	9	8	—	—
Spasmus pylori	—	—	—	—	1	—	—	—
Dyspepsia	179	107	—	—	—	—	—	—
Appendicitis acuta	1	—	—	—	148	154	2	—
Ileitis terminalis	—	—	—	—	1	—	—	—
Ileus. Subileus. Volvulus	—	—	—	—	5	2	—	—
Invaginatio	1	—	1	—	18	9	1	—
Hernia mobilis	—	—	—	—	158	60	—	—
” incarcerata	—	—	—	—	9	2	—	—
Stenosis pylori infantilis	28	5	1	—	—	1	—	—
Strictura coli sive recti	1	—	—	—	—	1	—	—
Melæna	—	—	—	—	8	8	—	—
Obstipatio	12	15	—	—	10	22	—	—
Enteralgia, dolores abdominis	13	15	—	—	185	179	—	—
Vomititus habitualis	16	8	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ruminatio	2	—	—	—	—	—	—	—
Morbus coeliacus	2	2	—	—	—	—	—	—
Abscessus ad anum. Fistula ani	—	—	—	19	4	—	—	—
Fissura sive contractura ani	—	1	—	—	8	9	—	—
Polypus ani sive recti	—	—	—	—	5	4	—	—
Lymphadenitis mesenterii	—	—	—	—	12	20	—	—
Incontinentia alvi	—	—	—	—	—	1	—	—
Prolapsus recti	—	—	—	—	5	4	—	—
Abscessus fossæ. Doulasti	—	—	—	—	6	2	—	—
Status post operationem	—	—	—	—	6	1	—	—
Hepatitis ac.	—	—	—	—	—	1	2	—
Cirrhosis hepatis	1	3	—	2	—	—	—	—
" pancreatitis	3	—	—	—	—	—	—	—
" pulmonale	—	1	—	—	—	1	—	—
Icterus	—	—	—	—	14	18	—	—
Peritonitis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.								
Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	23	25	—	—	2	4	—	—
chronica	3	10	—	2	1	1	—	—
Pyelitis. Pyelonephritis. Cystopyelonephritis	24	40	—	—	5	21	—	—
Nephrolithiasis. Ureterolithiasis	—	—	—	—	2	2	—	—
Hydronephrosis	4	3	—	—	4	5	—	—
Cystitis	—	—	—	—	1	5	—	—
Strictura urethræ	—	—	—	—	2	—	—	—
Urænia	1	1	1	—	—	—	—	—
Ren cysticus	—	1	—	—	—	1	—	—
Erythrocyturia, hæmaturia	27	25	—	—	8	1	—	—
Albuminuria ortostatica. Albuminuria	7	16	—	—	—	—	—	—
Enuresis	—	—	—	—	3	1	—	—
Retentio urinæ	—	—	—	—	2	—	—	—
Diverticulum urethræ	—	—	—	—	1	—	—	—
Observationsfall	—	—	—	—	2	7	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.								
A. Manliga könsorganen.								
Orchitis. Epididymitis	—	—	—	—	9	—	—	—
Phimosis	—	—	—	—	20	—	—	—
Hydrocele	—	—	—	—	47	—	—	—
Balanitis	—	—	—	—	9	—	—	—
Mastitis ac.	—	—	—	—	1	—	—	—
Oedema scroti	—	—	—	—	4	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.								
Salpingitis	1	—	—	—	—	1	—	—
Dysmenorrhoea	—	—	—	—	—	1	—	—
Mastitis ac.	—	—	—	—	—	1	—	—
Vulvovaginitis. Vulvitis	—	2	—	—	—	6	—	—
Bartholinitis	—	—	—	—	—	2	—	—
XV. Muskelnas, ledernas samt bensystemets sjukdomar.								
Lumbago-ischias	—	—	—	—	1	—	—	—
Tendovaginitis	—	—	—	—	3	2	—	—
Bursitis	—	1	—	—	4	6	—	—
Arthralgia. Arthritis. Synovitis. Gonitis. Coxitis	3	3	—	—	28	19	—	—
Polyarthrits ac., chronica	5	4	—	—	1	4	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Anchylosis						3	—	—	—
Contractura						7	4	—	—
Pseudarthrosis						1	—	—	—
Scoliosis. Kyphosis						1	2	—	—
Insufficiencia dorsi		1	—	—	1	5	—	—	—
Crus varus						—	1	—	—
Pes planus planovalgus		3	—	—	2	1	—	—	—
Pes calcaneus						—	1	—	—
Pes excavatus						1	1	—	—
Pes equinus		1	—	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	2	—	—	36	28	—	—	—
Rachitis						—	1	—	—
Osteomalacia						—	1	—	—
Exostosis. Calcaneussporre						—	1	1	—
Hydrops						—	1	2	—
Morbus Perthes						—	5	1	—
" Schlatter						—	1	—	—
" Köhler						—	1	—	—
Ganglion						—	3	4	—
Osteopsathyrosis						—	2	1	—
Osteopetrosis		1	—	—	—	—	—	—	—
Observationsfall						—	16	5	—
XVI. Hudens sjukdomar.									
Erythema nodosum		4	—	—	—	—	1	—	—
" annulare	1	1	—	—	—	—	—	—	—
" induratum		2	—	—	—	—	—	—	—
Urticaria	5	5	—	—	—	2	—	—	—
Pemphigus	3	1	—	—	—	—	1	—	—
Herpes zoster		—	—	—	—	—	1	—	—
Eczema	51	29	—	—	—	4	5	—	—
Intertrigo		—	—	—	—	2	—	—	—
Scleroderma		—	—	—	—	—	1	—	—
Ulcus		—	—	—	—	2	—	—	—
Impetigo	23	13	—	—	60	18	—	—	—
Pyodermia	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Furunculosis. Furunculus						17	11	—	—
Carbunculus						—	1	—	—
Decubitus						—	1	—	—
Gangraena			1	—	—	—	—	—	—
Scabies	5	2	—	—	—	1	1	—	—
Alopecia	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Molluscum contagiosum						—	1	—	—
Verruca						—	6	8	—
Atheroma						—	4	—	—
Nævus						—	1	—	—
Strophulus	2	4	—	—	—	2	2	—	—
Paranychia	1	—	—	—	—	5	5	—	—
Unguis incarnatus						—	10	1	—
Cicatrix. Contractura						—	3	—	—
Defectus cutis						—	2	1	—
Dermatitis						—	—	1	—
" seborrhoides	4	2	—	—	—	—	—	—	—
" acuta	4	5	—	—	—	—	—	—	—
" intertriginosa	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Dermatomyositis			2	—	—	—	—	—	—
Exanthema	3	5	—	—	—	—	—	—	—
Hæmatoma cutis	1	—	—	—	13	4	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Microstoma post combustionem	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pediculosis	2	2	—	—	—	1	6	—	—
Observationsfall	—	—	—	—	—	—	1	—	—
XVII. Öronsjukdomar.									
Otitis externa	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Otitis media ac. et chronica	99	79	—	—	—	21	15	—	—
Mastoiditis	1	3	—	—	—	—	—	—	—
Surdomutitas	1	—	—	—	—	—	—	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.									
Blepharitis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ectropium	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Conjunctivitis acuta, phlyctænulosa	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Neuritis retrobulbaris, optica	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Strabismus	6	1	—	—	—	—	—	—	—
Amblyopia	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Nystagmus	1	—	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.									
Hæmangioma. Angioma. Lymphangioma	2	1	—	—	4	8	—	—	—
Glioma	—	1	—	—	—	1	—	—	—
" retinæ	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Papilloma	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Sarcoma	—	—	—	—	—	1	4	1	1
Carcinoma	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Endothelioma cordis	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Cysta dermoid.	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Granuloma	—	—	—	—	—	3	1	—	—
Cysta	—	—	—	—	—	4	2	—	—
Tumor	—	—	—	—	—	1	2	—	—
" mediastini	—	1	—	—	—	—	—	—	—
XX. Andra sjukdomar.									
Akromegali	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Anorrhexia	7	21	—	—	—	—	—	—	—
Pædatrophia. Hypotrophia. Dystrophia	16	11	—	—	—	—	—	—	—
Encopresis	12	2	—	—	—	—	—	—	—
Enuresis	32	20	—	—	—	—	—	—	—
Observatio. Causa socialis	163	147	—	—	—	—	—	—	—
Struma atoxica	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Uppfostringssvårigheter	5	1	—	—	—	—	—	—	—
Uppfödningssvårigheter	5	8	—	—	—	—	—	—	—
Anaphylaxia	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Hypoglychæmia	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Hypocalcemia	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypotermia	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Oedema	1	3	—	—	—	—	—	—	—
Pubertas præcox	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Febris hyperpyretica	11	6	—	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' kirurgiska klinik för år 1947
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å intagna patienter.

1	2	3	4	5	6
Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven förödtrad	oförödtrad	död
I.					
Meningocele	2	Exstirpation	2	—	—
Myelomeningocele	1	”	1	—	—
Fractura compl. thecae crani cum impressione	4	Excision + upplyftning av benfragment + sutur	4	—	—
IV.					
Deformatio nasi	1	Plastik	1	—	—
Fractura nasi	8	Reposition, ev. + sutur	8	—	—
V.					
Cheiloschisis simplex unilat. .	17	Läppplastik	17	—	—
Cheiloschisis op. male sanata ..	5	Replastik	5	—	—
Cheilognathoschisis unilat. .	2	Läpp-choanplastik	2	—	—
Idem bilat.	3	Läppplastik	3	—	—
Cheilognathoschisis op. male sanata ..	8	Näs- I. läppplastik I. bådadera ..	8	—	—
Cheilopalatoschisis	2	Läpp-choanplastik	2	—	—
Cheilognathopalatoschisis unilat.	3	Gomplastik	3	—	—
Idem bilat.	13	Läpp-choano- och främre gomplastik I. endera ..	13	—	—
„ unilat. op.	13	Läpp-choano- och främre gomplastik	13	—	—
„ bilat. op.	4	Gomplastik	13	—	—
“	“	”	4	—	—
Cheilognathopalatoschisis op. male sanata ..	12	Läpp- I. näsplastik	12	—	—
Idem	2	Replastik av gom	2	—	—
Sekundär harläpp	10	Läpp- I. näsplastik	10	—	—
Fistula palati	7	Plastik	7	—	—
Deformatio palati	1	”	1	—	—
Synechia sulcus buccæ	1	Lösning + överhudstransplantation	1	—	—
Microstomia	2	Plastik	2	—	—
Cicatrix labii post combustionem	1	”	1	—	—
Ankylosis mandibulae	1	Arthrotomi + resectio capititis mandibulae	1	—	—
Caries dentis vel periostitis alveolaris	54	Tandextraktion	54	—	—
Periostitis alveolaris	6	Incision + tamponad	6	—	—
Nævi + Cutis laxa faciei	1	Exstirpation	1	—	—
Fractura mandibulae	1	Reposition	1	—	—
Tumor malignus submendibularis	1	Exstirpation	1	—	—

1	2	3	4	5	6
VI.					
Torticollis congen.	3	Op. enl. Fördl	3	—	—
Cysta colli congen.	8	Exstirpation	8	—	—
Lymphadenitis supp. colli	11	Incision + dränage	11	—	—
Lymphoma colli	2	Exstirpation	2	—	—
” ” tbc.	3	” + dränage	3	—	—
Fistula colli	2	Exstirpation	2	—	—
*					
VIII.					
Pleuritis exsudativa	2	Thoracocentes	2	—	—
Empyema pleuræ	2	”	2	—	—
” ”	1	Revbensresektion + thoraco- centes + dränage	1	—	—
IX.					
Mastitis chron. juvenil. bilat.	1	Exstirpation bilat.	1	—	—
Synechia thoracobrachialis	2	Plastik	2	—	—
XI.					
Atresia viarum biliarum congen.	1	Explorativ laparotomi	1	—	—
XII.					
Sarcoma pancreatis	1	Explorativ laparotomi + prov- excision	1	—	—
XIV.					
Atresia œsophagi congen.	5	Plastik	—	—	5
Atresia œsophagi post combu- stionem	1	Antethoracal œsophagus plastik	1	—	—
Corpus alienum ventriculi	3	Gastrotomi + extraktion	3	—	—
Suspicio corporis alieni ventri- culi	1	Explorativ laparotomi	1	—	—
Stenosis pylori	7	Pylorotomi enl. Ramstedt	7	—	—
XV.					
Atresia intestini-ilei congen.	2	Explorativ laparotomi	—	—	2
Megacolon congen.	1	Colonresektion	—	—	1
” ” Meckeli	2	Lumbal sympatektomi	2	—	—
Ileus strangulatorius	4	Laparotomi + exstirpation	4	—	—
Ileitis terminalis	1	Laparotomi + lösning av brid	1	—	—
” ”	1	Ileo-colostomi	1	—	—
Invaginatio (ileo-) ileo-colica ..	14	Resectio ilei et coli ascend. et transversi	1	—	—
Idem	20	Laparotomi + desinvagination + sutur	13	—	1
Suspicio invaginationis ileo- colica	1	Reposition med kontrastlave- mang	20	—	—
Anus præternaturalis	1	Explorativ laparotomi	1	—	—
Prolapsus ani præternaturalis ..	2	Slutning av colostomi	1	—	—
Strictura ani præternaturalis ..	1	Reposition	2	—	—
Obstipatio gravis	1	Framläggning av tarm	1	—	—
Fistula intestini-ilei cum pro- lapsu ilei post anum præ- ternaturalis	1	Lumbal sympatektomi	1	—	—
	1	Resektion av ileum	1	—	—

1	2	3	4	5	6
XVI.					
Appendicitis sc. catarrhalis vel phlegmonosa	59	Appendektomi	59	—	—
Appendicitis ac. gangr.	86	"	86	—	—
Idem perf.	1	" + dränage	1	—	—
" cum abscessu	4	" + "	4	—	—
Appendicitis ac. gangr. perf. cum peritonitide libera	18	"	17	—	1
Appendicitis chron.	130	"	130	—	—
Suspicio appendicitidis vel Lymphadenitis mesenterii	24	"	24	—	—
Peritonitis ac. ex enteritide	5	Laparotomi + appendektomi	5	—	—
Frisk appendix	4	Appendektomi en passant	4	—	—
XVII.					
Hernia inguinalis congen.	52	Radikaloperation	52	—	—
" incarc.	1	Herniotomi + radikaloperation	1	—	—
Hernia inguinalis mobilis	137	Radikaloperation	137	—	—
Hernia inguinalis mobilis recidivans	5	"	5	—	—
Hernia inguinalis incarc.	5	Herniotomi + radikaloperation	5	—	—
Idem	3	Laparotomi + resposition	3	—	—
Suspicio herniæ inguinalis	3	Provsnitt + bukväggssutur	3	—	—
Hernia umbilicalis	36	Radikaloperation	36	—	—
" lineæ albæ	1	"	1	—	—
" serotalis	1	"	1	—	—
XVIII.					
Atresia recti congen.	1	Amputatio recti	1	—	—
" ani	1	Plastik	—	—	1
" "	1	Anus præternaturalis	1	—	—
Anus vestibularis congen.	2	Plastik	2	—	—
Abscessus ad anum	15	Incision + dränage	15	—	—
" perinei	1	"	1	—	—
Contractura ani	12	Dilatation forcée	12	—	—
Fistula ani	2	Klyvning	2	—	—
"	3	Exstirpation	3	—	—
Prolapsus recti	8	Rectopexi enl. Ekehorn	8	—	—
Polypus recti	4	Exstirpation	4	—	—
XIX.					
Peritonitis tbc.	1	Incision	1	—	—
Abscessus fossæ Douglasii	6	Proctotomi	6	—	—
Fistula umbilicalis	1	Exstirpation	1	—	—
Cysta mesenterii rupta	1	Laparotomi + exstirpation	1	—	—
Granuloma umbilicale	1	Plastik	1	—	—
Tumor malignus peritonei	1	Explorativ laparotomi	1	—	—
Ascites	4	Laparocentes	4	—	—
XX.					
Uropathia neuromuscularis	2	Præsacral sympatektomi	2	—	—
Hydronephrosis	2	Nefrektomi	2	—	—
" duplex cum pyonephrose	1	Explorativ friläggning	1	—	—
Ureteritis duplex cum pyonephrose	1	Heminefrektomi	1	—	—
Ureterolithiasis	1	Ureterolithotomi + dränage	1	—	—
Sarcoma renis	1	Nefrektomi	—	—	1

1	2	3	4	5	6
XXI.					
Ectopia vesicæ urinariæ congen.	3	Plastik i seancer	2	—	1
Ruptura vesicæ urinariæ	2	Laparotomi + sutur + dränage	2	—	—
XXIII.					
Hypospadie	9	Plastik i seancer	9	—	—
Epispadie	2	”	2	—	—
Phimosis	8	Circumcision l. plastik	8	—	—
Balanitis	3	Debridering + lysis	3	—	—
Deformatio penis postlaceratio-					
nem	1	Plastik	1	—	—
Strictura urethræ	1	”	1	—	—
Fistula urethræ	3	Exstirpation	3	—	—
Diverticulum urethræ	1	Exstirpation	1	—	—
XXIV.					
Aplasia testis	1	Explorativt snitt	1	—	—
Retentio testis	15	Orchidopexi, ev. + radikal-			
		operation	15	—	—
Hydrocele testis	34	Operation enl. Winckelmann ..	34	—	—
funiculi	14	Exstirpation	14	—	—
Varicocele	1	Op. enl. Londres	1	—	—
Tumor benignus testis	1	Ablatio testis	1	—	—
XXV.					
<i>A. Missbildningar och deformiteter.</i>					
Syndaktylia	10	Plastik	10	—	—
Polydaktylia	6	Exstirpation	6	—	—
Malformatio man. vel ped. con-					
gen.	3	Plastik	3	—	—
Deformatio dig. man.	1	Kilosteotomi + gips	1	—	—
Pes equino-varus congen.	4	Subkutan tenotomi (+ planto-	4	—	—
		tomi) + gips			
Idem	8	Achillesenförlängning	8	—	—
”	11	Redressement + gips	11	—	—
Exostosis	3	Avmejsling	3	—	—
Contractura ischæmica humeri					
post fracturam	1	Op. enl. Page + öppen senför-	—		
Contractura dig. man.	2	längning	1	—	—
Contractura articul. post frac-					
turem	1	Erektion + hudtransplantation	2	—	—
Contractura post combustionem					
	1	Brisement forcé	1	—	—
	1	Plastik	1	—	—
<i>B. Inflammationer.</i>					
Osteitis ac.	5	Incision + utskrapning	5	—	—
dig. man.	1	Partiell amputation	1	—	—
chron.	1	Incision + utskrapning	1	—	—
Arthritis chron. genus	1	Punktion	1	—	—
Osteochondritis	2	Fokal utrymning	2	—	—
dissecans genus	1	Explorativ arthrotomi	1	—	—
manus	1	Exstirpation	1	—	—
Suspicio chondromalaciæ patel-					
læ	1	Explorativ arthrotomi	1	—	—
Tendovaginitis vel tendinitis					
stenosans dig. man.	5	Klyvning av senskida	5	—	—

1	2	3	4	5	6
<i>C. Tramatiska affektioner.</i>					
Amputatio traumatica brachii ..	1	Reamputation + revision	1	—	—
Laceratio manus	1	Excision + exartikulation av finger	1	—	—
Amputatio traumatica dig. ped.	1	Reamputation + hudtransplantation	1	—	—
Fractura humeri	3	Reposition + gips	3	—	—
" "	3	Blodig reposition + osteosyntes + fix.	3	—	—
" supracondyl. humeri	15	Reposition + gips	15	—	—
" "	3	Blodig reposition + osteosyntes + fix.	3	—	—
" humeri supracondyl. compl.	1	Excision + blodig reposition + gips	1	—	—
" capituli humeri	1	Blodig reposition + osteosyntes + fix.	1	—	—
" humeri epicondyl.	2	Reposition + gips	2	—	—
" " "	8	Blodig reposition + osteosyntes + fix.	8	—	—
" olecrani	1	D:o	1	—	—
" antebrachii	14	Reposition + gips	14	—	—
" "	2	Blodig reposition + osteosyntes + gips	2	—	—
" " compl.	2	Excision + blodig reposition + osteosyntes + gips	2	—	—
Fractura antebrachii compl.	1	Sutur + reposition + gips	1	—	—
" capituli radii	2	Blodig reposition + fix.	2	—	—
" radii	4	Reposition + gips	4	—	—
" "	1	Blodig reposition + gips	1	—	—
" ulnæ	2	Reposition + gips	2	—	—
" "	1	Blodig reposition + gips	1	—	—
" metacarpalis	1	Reposition + gips	1	—	—
" phal. dig. man. invet.	1	Reposition + fix.	1	—	—
" phal. dig. man.	1	Reposition	1	—	—
" femoris	7	Reposition + höftgips	7	—	—
" "	6	Trådsträck	6	—	—
" "	8	Blodig reposition + osteosyntes + gips	8	—	—
" antecurvis	14	Reposition + gips	14	—	—
" "	3	Blodig reposition + osteosyntes + gips	3	—	—
" " compl.	1	Excision + reposition + gips	1	—	—
" tibiae'	7	Reposition + gips	7	1	—
" "	7	Blodig reposition + osteosyntes + gips	7	—	—
" calcanei	1	Häftsträck	1	—	—
Status post fracturam op.	24	Reposition + gips	1	—	—
Luxatio cubiti compl.	1	Extraktion av osteosyntesmaterial	24	—	—
" "	1	Blodig reposition + gips	1	—	—
<i>D. Övriga fall.</i>					
Unguis incarnatus	9	Op. enl. König	9	—	—
Displegia spast. genus infant. bilat.	1	Evulsio unguis	1	—	—
Ulcus varicosum cruris	1	1. Op. enl. Stoffel bilat. 2. Op. enl. Silfverskiöld bilat.	1	—	—
	1	Hög underbindning	1	—	—

1	2	3	4	5	6
Gangräna cruris	1	Amputatio cruris	1	—	—
Bursa musuli semimembranosæ	7	Exstirpation	7	—	—
Hypdrops genus	5	Punktion	5	—	—
Cicatrix	1	Excision + överhudstransplantation	1	—	—
Ärectropion	1	D:o	1	—	—
XXVIII.					
Vulnus	49	Sutur, ev. efter excision	49	—	—
" infect.	3	Revision	3	—	—
Defectus cutis	21	Hudtransplantat. enl. Thiersch	21	—	—
"	2	Plastik enl. Reverdin	2	—	—
Lymphadenitis sept.	3	Incision	3	—	—
Furunculus, carbunculus, abscessus, phlegmone	48	Incision, ev. + dränage	48	—	—
Abscessus tbc.	1	Punktion	1	—	—
Atheroma, lipoma	3	Exstirpation	3	—	—
Granuloma	1	"	1	—	—
Ganglion	9	"	9	—	—
Bursa	2	"	2	—	—
Dermoid	1	"	1	—	—
Glioma	1	"	1	—	—
Papilloma	1	"	1	—	—
Cysta	2	"	2	—	—
Verruca	12	Utskräpning l. kauterisation	12	—	—
Molluscum contagiosum	1	Kauterisation	1	—	—
Nævus	11	Excision, ev. + plastik	11	—	—
Hæmatoma	5	Incision	5	—	—
Corpus alienum	2	+ extraktion	2	—	—
Vulnus op. male sanatum	10	Sekundärsutur	10	—	—
XXIX.					
Blodtransfusjon	89				
Plasmatransfusjon	52				

Dessutom ett antal cystoskoperingar, rektoskoperingar, intravenösa dropp, lumbarpunktioner samt provexcisioner i diagnostiskt syfte.

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid barnsjukhusets kirurgiska poliklinik har varit 4.124.

Summarisk översikt från barnsjukhusets *kirurgiska klinik* för år 1947.

Antal patienter, vårdade å kliniken under året	2.895
Härav kvarliggande från år 1946	49
samt nyintagna under år 1947	2.846
Kvarliggande till år 1948	65
Under året utförda kliniska operationer	1.764
" " " polikliniska operationer	4.124
Antal poliklinikbesök	5.848
Antal dödsfall under året	21
Härav efter föregående operation	13
Ej opererade	8

Årsberättelse för år 1947 från Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor
vid barnsjukhuset.

Den del av den psykiska barna- och ungdomsvården i Göteborg, som sorterar under sjukhusdirektionen, bedrives vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor vid barnsjukhuset. (Se sid. 14 under "Inträffade förändringar etc."). Barnpsykiatern har sedan den 10 september 1947 mottagning å byrån 4 förmiddagar i veckan och kuratorn varje dag.

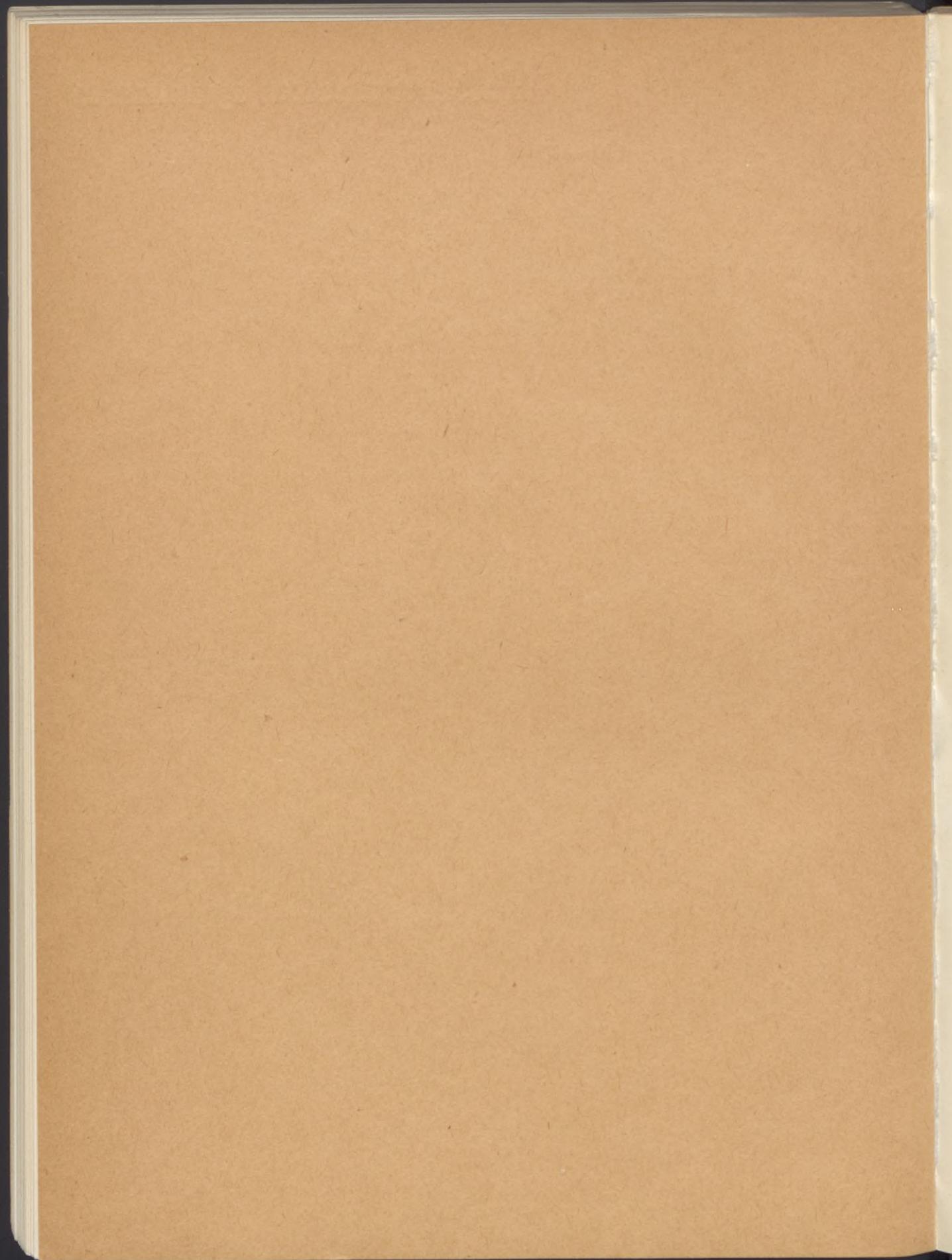
Under året ha 534 barn undersökts och behandlats på byrån. Antalet besök var 3.445. Gossarnas antal var 324, alltså större än flickornas, vilket överensstämmer med erfarenheten från andra håll och sammanhangar med vissa psykologiska faktorer. Åldern under 7 år, från mentalprofylaktisk synpunkt den kanske viktigaste, var representerad av 186 fall. Skolåldern var talrikast företrädd. Ströfall förekommo upp till 21 år och däröver.

Huvudanledningen till undersökningen var mycket skiftande: i 126 fall sängvätning, i 82 fall allmän nervositet, i 41 fall misstänkt utvecklingshämning, i 23 fall sömnubbningar, vidare olika trotsreaktioner, oförmåga att följa skolundervisningen, speciella neuroser av olika slag, läs- och skrivsvårigheter, olika former av all sorts vanart o. s. v.

Som orsaker till dessa symtom ha vid undersökningen konstaterats ett stort antal neurotiska rubbningar, framför allt betingade av miljöskador i hemmet, uppfostringsfel o. d., vidare olika former av intellektuella defekter eller psykisk omognad, vissa kroppsliga sjukdomar, t. ex. hjärnskador av traumatisk eller infektiöst ursprung, olika slags krampanfall etc. Särskilt intresse har ägnats de s. k. psykosomatiska rubbningarna: sängvätning, stamning, tics, nagelbitning, nattskräck, nervösa kräkningar, aptitlöshet o. s. v.

Terapien har bedrivits polikliniskt, framför allt som individuell psykoterapi, utforskanade av skadliga miljöfaktorer, sanering eller ombyte av miljö, understödjande somatisk behandling och reglering av skolförhållanden. Den vanligaste behandlingen består givetvis av uppfostringsråd till föräldrarna. Samarbetet med den kroppsliga sjukvården är intimt, framför allt i form av en omfattande konsultationsverksamhet.

Holtermanska sjukhuset

Holtermanska sjukhuset.

Uppgift från Holtermanska sjukhuset för år 1947 angående intagna
sjukdomsfall även som döda.

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
	Sjukdom	Intagna m.	Döda kv.				Sjukdom	Intagna m.	Döda kv.		
	IV. Infektionssjukdomar och andra paramitära sjukdomar.						VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.				
22	Erysipelas	10	9	—	—		68 Diabetes mellitus	3	5	—	—
23	Scarlatina	—	3	—	—		69 Adipositas universalis ..	—	7	—	—
27	Parotitis epidemica ..	—	1	—	—						
31	Varicellæ	—	1	—	—						
42	Tuberculosis (samtliga fall)	2	31	—	—		VIII. Nervsystemets sjukdomar.				
	Tbc pulmonum	1	1	—	—	98 Epilepsia	—	1	—	—	—
	” cutis	—	11	—	—	100 Neurasthenia	1	—	—	—	—
	” lymphoglandularum	—	1	—	—	101 Depressio mentis	1	1	—	—	—
	” Lupus vulgaris	1	7	—	—	Debilitas	—	2	—	—	—
	” Uveitis tubercul.	—	1	—	—	Arteriosclerosis cerebri	—	1	—	—	—
44	Syphilis hereditaria	2	1	—	—	Diplegia cerebralis spostica infantilis (Mb Little)	—	1	—	—	—
	” asquisita	132	63	—	—						
45	Ulcus molle	66	12	—	—						
46	Gonorrhæa (samtliga fall)	54	5	—	—		X. Cirkulationsorga-nens sjukdomar.				
	Urethritis gonorrhœica acuta	227	147	—	—		112 Endocarditis acuta	—	1	—	—
	Epididymitis gon.	213	117	—	—		113 Cardiosclerosis	2	4	1	1
	Paraurethritis follicularis	8	—	—	—		115 Arteriosclerosis	—	2	—	—
	Prostatitis gon.	1	—	—	—		116 Trombophlebitis	1	—	—	—
	Endometritis	—	108	—	—		118 Varix	38	64	—	—
	Salpingitis	—	8	—	—		120 Bubo inguinalis	4	—	—	—
	Bartholinitis	—	14	—	—						
	Vulvovaginitis	—	2	—	—		XI. Andningsorganens sjukdomar.				
	Proctitis	—	36	—	—		131 Asthma bronchiale	1	1	—	—
	Iridiectitis	—	1	—	—		134 Bronchopneumonia	2	—	—	—
	Rheumatismus	—	6	—	—						
	Gonorrhœa acuta conjunctivæ	—	1	—	—		XII. Matsmältnings-organens sjukdomar.				
51	Malaria	11	5	—	—		163 Hepatitis acuta	1	—	—	—
	därav terapeutisk	10	5	—	—		166 Cholecystitis	—	1	—	—
	Lymfogranuloma inguinale	8	—	—	—						
	Vener. observationsfall	12	16	—	—		XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.						183 Strictura urethræ	1	—	—	—
58	Anæmia	—	8	—	—		184 Nephrosis	—	1	—	—

Uppgift från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.
Polikliniskt behandlade sjukdomsfall år 1947.

Diagnos	M.	Kv.	S:a	Diagnos	M.	Kv.	S:a
<i>Tuberkulos.</i>				Lupus erythematodes	10	17	27
Lupus vulgaris	7	14	21	Lymphogranuloma benignum	2	4	6
Tbc cutis	5	16	21	(Schaumann)	—	1	1
„ lymphoglandularum	1	3	4	Granuloma annulare	—	1	3
„ ossium	1	—	1	Alopecia areata	2	1	3
<i>Hudsjukdomar.</i>							
Eczema	14	12	26				
Dermatitis aestivalis	5	1	6				
Lichen ruber planus	4	2	6	<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Psoriasis	33	24	57	Rheumatismus musculorum et art.	4	13	17
Acne vulgaris	18	17	35	Bronchit	2	1	3
„ rosacea	—	1	1				

Av lupusfallen ha 9 vårdats på statens bekostnad. Ett av dessa lupusfall har dött i hjärtsjukdom. Något nytt fall har icke tillkommit under året. Samtliga vårdade lupusfall ha under vintermånaderna erhållit D-vitamin i höga doser (enl. Charpy) — 10 dr. fortidol (Ido) per dag — c:a 70.000 int. enh. D-vitamin. Resultaten av denna terapi ha varit mycket goda och kunna avläsas i den minskning av antalet Finsen-lokalbehandlingar, som skett under år 1947 i förhållande till föregående år.

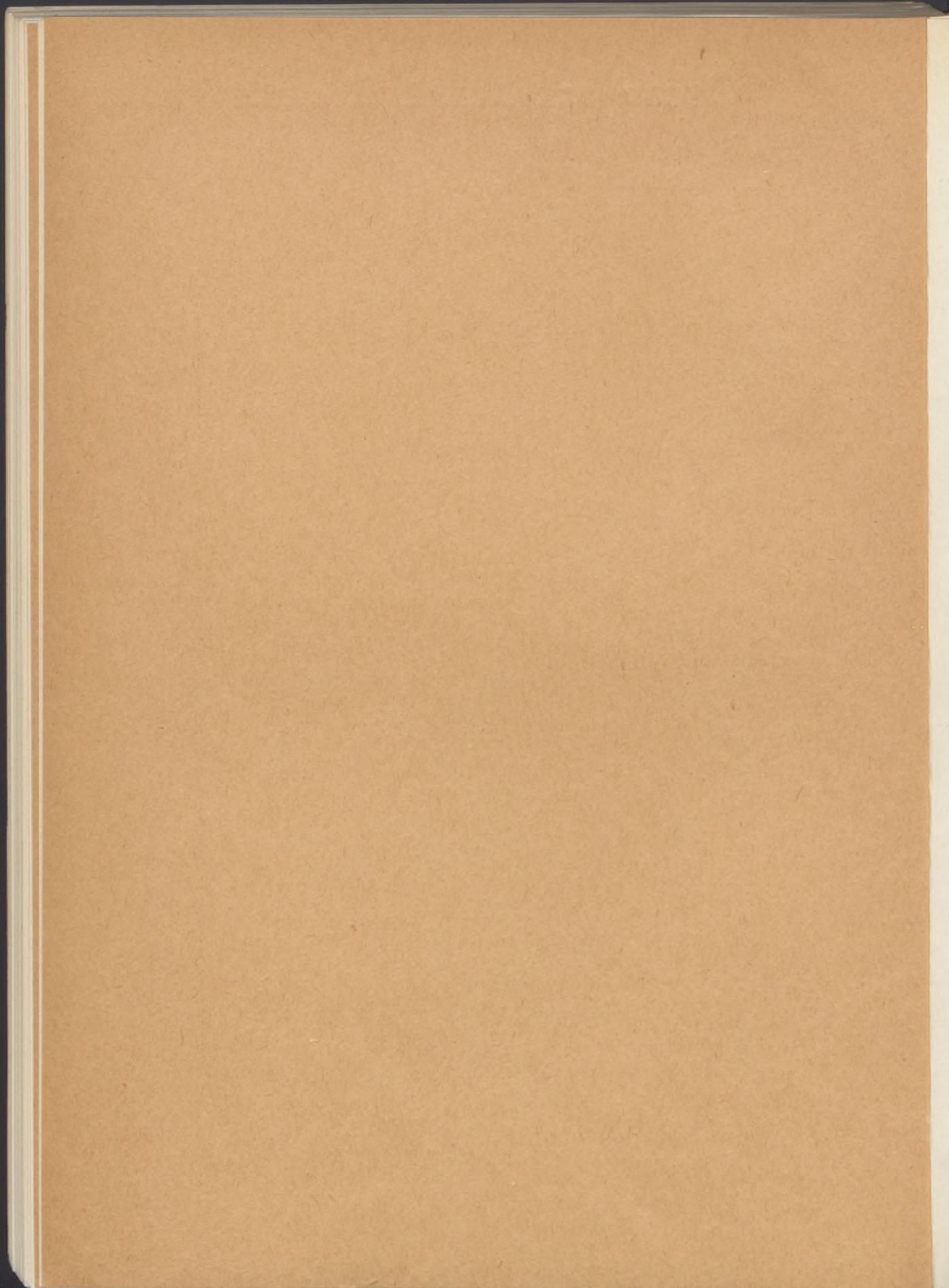
Sammanlagda antalet finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 1.487. Av dessa ha 853 betalats av staten (745 lok.-beh. och 108 allm.-beh.) — år 1946 voro motsvarande siffror för av staten betalda behandlingar 2.778 (2.584 lok.-beh. och 194 allm.-beh.) —, 432 behandlingar ha givits åt sjukhuspatienter (377 lok.-beh. och 55 allm.-beh.). Till poliklinikpatienter ha givits 202 allmänbehandlingar.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 4.307 seanser, därav till sjukhuspatienter 1.559 och till poliklinikpatienter 2.748.

280 behandlingar med kortvåg ha givits, därav till sjukhuspatienter 134 och till poliklinikpatienter 146.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1947 angående
intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Sjukdom	Intagna		Döda		Sjukdom	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					Urethritis gonorrhœica chronica	1	—	—	—
Pelvis dupl. renum . . .	—	1	—	—	Strictura urethrae gonorrhœica	1	—	—	—
Ren cysticus	1	—	—	—	Malaria	1	—	—	—
Mammae malform. seu abber.	—	2	—	—	Tænia (Cystic.). Bothriocephalus	2	5	—	—
Osteogenesis imperf. . .	1	1	—	—	Oxyuriasis	—	2	—	—
Retentio testis	2	—	—	—	Actinomycosis	—	1	—	—
II. Ålderdomssjukdomar.					Gasbrand	2	—	—	—
Marasmus senilis	9	4	—	—	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Gangräna senilis	2	2	—	—	Anæmia	—	6	—	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					Anæmia perniciosa progressiva	1	2	—	—
Abortus	—	1	—	—	Leuchæmia	—	1	—	1
Graviditas extrauterina	—	1	—	—	Hæmophilia	1	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitärer sjukdomar.					Purpura Schölein rheum.	—	1	—	—
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.	22	18	1	—	VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.				
Erysipelas	—	3	—	—	Diathesis urica. Arthritis urica	1	—	—	—
Influenza epidemica . .	—	4	—	—	Diabetes mellitus	21	15	—	—
Meningitis cerebrospinalis epidemica	—	1	—	1	Adispositas universalis	—	7	—	—
Tuberculosis (samliga fall)	12	3	—	—	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	2	—	—
Tbc pulmonum, laryngis	6	2	—	—	Struma	1	1	—	—
Tbc ossium et articulorum	1	—	—	—	Hirsutismus	—	1	—	—
Tbc renum	1	—	—	—	Glycosuria nondiabetica	1	—	—	—
Tbc urogenitalis	3	1	—	—	VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Tbc organorum aliorum	1	—	—	—	Alcoholismus chronicus	10	—	—	—
Lymphogranulomatosis maligna	2	—	—	—	Nicotinismus chronicus	1	—	—	—
Syphilis hereditaria	—	1	—	—	Morphinismus chronicus	—	1	—	—
” acquisita	5	1	—	—	VIII. Nervsystemets sjukdomar.				
Gonorrhœa (samliga fall)	4	1	—	—	Hæmorrhagia meningo-cerebri	1	—	1	—
Urethritis gonorrhœica acuta	2	1	—	—					

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Meningitis cerebri. Meningit. cerebrospinalis	1	—	—	—	XII. Matsmältnings-organens sjukdomar.				
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Embolitio cerebri	12	6	4	3	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	4	6	—	—
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	1	—	—	—	Peritonsillitis acuta	1	—	—	—
Neuritis Neuralgia	1	2	—	—	Hypertrophy tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	1	—	—	—
Parkinsonismus senil. .	2	—	—	—	Sialolithiasis	2	—	—	—
Epilepsia	1	1	—	—	Megacolon	2	—	—	—
Hysteria	1	4	—	—	Gastritis acuta	14	6	—	—
Neurasthenia	6	11	—	—	Enterocolitis acuta.				
Cephalgia causa insert	1	4	—	—	Proctitis acuta	14	28	—	—
Hemicrania	2	1	—	—	Gastritis chronica	20	7	—	—
Coccygodynia	—	1	—	—	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	46	15	2	—
Emesis nervosa	—	1	—	—	Enterocolitis chronica	5	7	—	—
IX. Sinnessjukdomar.					Proctitis chronica	1	—	—	—
Insania et Idiotia (incl. psychopathia)	19	6	—	—	Appendicitis	55	58	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					Ileus. Volvulus. Invagination	1	3	—	—
Endocarditis chronica. Vitiūm organicum cordis	4	4	—	—	Hernia	83	13	2	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	33	30	3	3	Melaena et haematemes. Fist. seu contractura ani	5	2	—	—
Neurosis cordis	—	1	—	—	Hepatitis chronica.	17	3	—	—
Arteriosclerosis. Endarteritis	7	7	—	—	Cirrhosis hepatis	—	1	—	—
Phlebitis	4	5	—	—	Cholecystitis. Cholangitis	10	28	—	—
Aneurysma	1	—	1	—	Cholelithiasis	9	47	—	—
Varix	19	25	—	—	Pancreatitis acuta	—	1	—	—
Thrombosis. Embolia	17	15	4	—	Pancreatitis chron.	1	—	—	—
Tumor hæmorrhiod. .	16	8	—	—	Peritonitis acuta	2	3	—	—
Hypertonia	42	16	—	—	Peritonitis chronica	1	1	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.					Obstirpatio	7	4	—	—
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	2	5	—	—	Diverticulosis coli	1	—	—	—
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	1	2	—	—	Dolores abdominis	12	36	—	—
Bronchiectasia	—	1	—	—	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Asthma bronchiale	2	3	—	—	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	5	1	—	—
Pneumonia crouposa acuta	1	5	—	—	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	6	2	1	—
Bronchopneumonia acuta	7	7	—	1	Pyelitis. Cystopyelonephritis	4	6	—	—
Emphysema pulmonum	10	18	1	—	Nephrolithiasis	31	23	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	1	—	—	—	Hydronephrosis	1	1	—	—
	—	1	—	—	Ren mobilis	—	1	—	—
					Cystitis	11	7	—	—
					Lithiasis vesicæ	3	—	—	—
					Urethritis	1	—	—	—
					Strictura urethræ	4	—	—	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Hæmaturia causa ignot.	—	8	—	—	Urticaria	3	1	—	—
Cystocoele	—	1	—	—	Zoster	3	3	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					Eczema	4	1	—	—
A. Manliga köns-organen.					Pityriasis rosea	1	—	—	—
Hypertrophia prostatae	40	—	—	—	Ichtyosis vulgaris	1	—	—	—
Prostatitis. Abscessus prostatæ	17	—	—	—	Decubitus	1	1	—	—
Orchitis. Epididymitis	4	—	—	—	Clavus seu typhloma	5	5	—	—
Hydrocoele testis	8	—	—	—	Ulcus varicosum cruris	5	6	—	—
Balanitis	1	—	—	—	Furunculosis, Furunculus	4	4	—	—
Spermatocele	1	—	—	—	Carbunculus	2	1	—	—
B. Kvinnliga köns-organen.					Trichophytia	1	—	—	—
Vulvitis. Vaginitis	—	8	—	—	XVII. Öronsjukdomar.				
Endometritis	—	1	—	—	Morbi meatus auditorii externi	1	—	—	—
Salpingo-oophoritis.					Otitis media catarhalis	3	—	—	—
Pelvooperitonitis	—	3	—	—	Morbus Menièrei	1	—	—	—
Amennorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	5	—	—	XVIII. Ögonsjukdomar.				
Mastitis	—	1	—	—	Iritis, iridocyclitis	1	—	—	—
Bartholinitis	—	1	—	—	Cataracta	2	1	—	—
XV. Muskernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.					Glaucoma	—	1	—	—
Myitis. Rheumatismus muscularorum	1	4	—	—	Retinitis pigmentosa	1	—	—	—
Tendovaginitis	6	1	—	—	XIX. Svulster.				
Bursitis. Hygroma	1	8	—	—	Fibroma	2	—	—	—
Synovitis. Arthritis	2	4	1	—	Lipoma	1	6	—	—
Polyarthritis rheumatica acuta	6	1	—	—	Angioma	—	1	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	2	3	—	—	Myoma	—	7	—	—
Arthritis deformans	14	7	—	—	Myelocytoma	1	—	—	—
Anchylosis	—	1	—	—	Papilloma	5	1	—	—
Corpus liberum in articulo	1	—	—	—	Sarcoma	2	5	1	—
Pes varus	—	1	—	—	Carcinoma (samtl. fall)	25	18	5	2
Pes planus	3	—	—	—	” ventriculi	7	—	2	—
Hallux valg. seu dig. mall	3	—	—	—	” intestini	7	5	2	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.	7	5	—	—	” prostatæ	6	—	—	—
Dupuytren's kontraktur	2	—	—	—	” uteri s. ovarii	—	2	—	—
Ganglion	2	5	—	—	” mammae	—	9	—	—
Lumbago-ischias seu insuff. dorsi seu diskbräck	17	10	—	—	” vesic. urin.	3	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					” veli palatin.	1	—	—	—
Erythema multiforme et nodosum	—	1	—	—	” hepatis	1	1	—	1
					” pancreatis	—	1	1	—
					” pulmonis	3	—	—	1
					Exostosis	—	3	—	—
					Cysta ovarii	—	6	—	—
					” dermoides	9	1	—	—
					” cervicis uteri	—	1	—	—
					Fibroadenoma	—	2	—	—
					Polypus cervic. uteri	—	3	—	—
					Atheroma	2	2	—	—
					Tumor cerebri	3	—	—	—
					” paroticus	—	1	—	—
					Nævus pigmentosus	—	1	—	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1947 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 Patienten utskriven förbättrad frisk eller död	5	6	7 Anmärkningar
V.						
Retentio dentis	1	Utmejsling av tand	1	—	—	
Periostit. alveolar.	2	Incision	2	—	—	
Abscessus subment.	1	"	1	—	—	
Actinomycosis mandibulæ	1	"	1	—	—	
Exostosis mandibul.	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor parotid. terat.	1	"	1	—	—	
VI.						
Phlegmone colli	2	Incision	2	—	—	
Cysta dermoid. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Ca. lymphoglandul. colli..	1	"	1	—	—	
VII.						
Struma atoxica	2	Strumasection	2	—	—	
" Basedowi	2	Subtotal d:o	2	—	—	
VIII.						
Abscess. pariet. thorac.						
chron. tbc.	1	Incision — exstirpat.	1	—	—	
IX.						
Hypertrophia mammae ..	1	Dubbelssidig plastik	1	—	—	
Mammae abber. in axill.	1	Exstirpation	1	—	—	
Mastit. chron. cyst.	1	"	1	—	—	
Fibroadenoma mammae ..	3	"	3	—	—	
Ca mammae	2	1) provex. 2) rad. op.	2	—	—	
" "	8	Radikaloperation	8	—	—	
XI.						
Cholelithiasis (ev.+cholecystit. chron. vel cholecystit. ac. lev.)	31	Cholecystectomi	31	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. ac. phlegmon. vel gangr.	5	"	5	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. ac. gangr. c. abscessu	1	"	1	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. ac. gangr. + Diabetes mellit. grav.	1	Cholecystostomi	1	—	—	
Cholelithiasis + Chole-docholithiasis	3	Cholecystectomi + chole-docholithotomi	3	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. ac. phlegm. + Cholangit. ac. c. ictero..	1	Cholecystectomi + Chole-dochussondering + Choledochus-drainage ..	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Cholelithiasis + Chole-						
docholithiasis c. ictero						
+ Strictura pappilla						
Vateri	2	Cholecystectomi + Chole-				
Choledocholithiasis		docholithotomi Chole-	2	—	—	
(Cholecystectomi förut		docho-duodenostomi ..				
gjord) + Icterus+Stric-						
tura papill. Vateri	1	Choledocholithotomi +				
Ca hepatis	1	Choledochoduodenostomi	1	—	—	
		Provlaparatomi	—	1	—	
XII.						
Pancreatit. chron.	1	”	1	—	—	
Ca pancreatit. c. metasta-	1	”	—	1	—	
tib.						
XIII.						
Ruptura lienis	1	Mjältxstirpation	1	—	—	
XIV.						
Ulcus ventriculi perf.	8	Raphi + fistel	7	—	1	359. M. 83 år, cardio-
Ulcus juxta pylorio.						scleros, peritonit.
stenosans	2	Gastro-enterostomi	2	—	—	
Ulcus ventriculi	3	Billroth I.	3	—	—	
”	5	” II.	5	—	—	
Ca ventriculi	1	” II.	1	—	—	
Cholelithiasis c. chole-		Cholecystectomi + Resec-				
cystit. chron. perf. ad		tio ventriculi ad mod.				
plor. c. ca pylori	1	Billroth I.	1	—	—	
Ca ventriculi inextirpabil.	1	Provlaparatomi	—	1	—	
XV.						
Colitis ulcerosa gravis ..	1	Cæcalfistel	1	—	—	
Ileus adhæsion.	3	Lösning	3	—	—	
Ca cæci	1	Resection, ileo-transverso-				
		stomi	1	—	—	
Ca cæci et peritonei	1	Provlaparatomi	—	1	—	
Ca coli sigmoid. perfor. c.						
peritonit. diffus.	1	Provlaparatomi, drainage.	—	—	1	816. M. 46 år, död in-
Ca coli pelvin. infiltrans		Tunntarmsresektion end				tagningsdagen.
intest. tenuis ilei	1	to end, colonresektion,				
		anus præter.	1	—	—	
XVI.						
Suspicio appendicitidis ..	19	Appendectomi	19	—	—	
Appendicit. ac. (phlegm-						
gangr.)	76	”	76	—	—	
Appendicit. ac. gangr. per-						
f. c. peritonit. diffus.	2	Appendectomi, p.p.s.	2	—	—	
D:o d:o	2	Appendectomi, drainage..	2	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c.						
abscessu	2	”	2	—	—	
D:o d:o	1	Laparatomy, drainage ..	1	—	—	
Appendicit. chron. vel						
recidiv.	10	Appendectomi	10	—	—	
Appendix	7	Appendectomi en passant	7	—	—	
XVII.						
Hernia inguinal.	71	Radikaloperation	70	—	1	297. M. 51 år, Emb. a.
						pulg.

1	2	3	4	5	6	7
Hernia inguinal incarce- rat. c. gangr. intest. tenuis	1	Herniotomi, tunntarms- resektion, radikalop. . .	—	—	1	749. M. 86 år, död 4e d. i fortskrid. tarm- gangrän.
Hernia inguinal. recidi- vans	5	Radikaloperation	5	—	—	
Hernia crural	1	"	1	—	—	
" umbilical.	5	"	5	—	—	
" lin. alba	4	"	4	—	—	
Hernia ventral. in cicat- rice	6	"	6	—	—	
XVIII.						
Corp. alien. recti	1	Extraktion	1	—	—	
Abscessus ad anum	5	Incision	5	—	—	
Contractura ani	8	Dilatation forcée	8	—	—	
Fistula ani	11	Klyvning, ev. extirpation	11	—	—	
Fistulae ani multipl. (tbc?)	1	Anus præternatural.	1	—	—	
Tumores haemorrhoidal...	17	Exstirpation	17	—	—	
Ca recti	1	Kombinerad exstirpation.	—	—	1	75. M. 71 år, död efter 6½ mån., bäcken- recidiv, cardioscleros.
XIX.						
Peritonit. adhaesiv. chron.	2	Lysis	2	—	—	
Ascites	1	Laparocentes (upprepad)	1	—	—	
Aneurysma permagn. aorta abdominal. rupt. partial. c. hæmatom. retroperi- toneal.	1	Provlaparatomti	—	—	1	221. M. 51 år, fortsatt bristning.
XX.						
Hydronephrosis calculos.	1	Nephrectomi	1	—	—	
Uretero-lithiasis	2	Uretero-lithotomi	2	—	—	
XXI.						
Lithiasis vesic. urinar. . .	2	Litho-trypsi	2	—	—	
Tumor vesic. urinar.	3	Endovesical elektro- koagulation	3	—	—	
XXII.						
Hypertrophia prostatae ..	3	Profylaktisk vasectomi ..	3	—	—	
Hypertrophia prostatae c. myocardit. grav.	1	Blåsfistel	1	—	—	
Hypertrophia prostatae c. diabet. mell. grav.	1	"	1	—	—	
Hypertrophia prostatae ..	12	Prostatectomia trans- vesical.	12	—	—	
Ca prostatae + "tinglas- blåsa"	1	D:o d:o + blåsplastik ..	1	—	—	
Hypertrophia prostatae ope- rat. recidiv. carcinomato- sis. c. retention. urinæ	1	Resection, barriärsnitt ..	1	—	—	
Ca prostatae inexstirp. ..	4	Blåsfistel	4	—	—	
Suspic. ca prostatae + Strictura urethræ (+ (Febris sept. et demen- tia senil. grav.)	1	Ablatio testis	1	—	—	
XXIII.						
Phimosis	1	Dorsalsnitt, plastik	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
XXIV.						
Retentio testis	1	Op. enl. Åkerblom	1	—	—	Via malumurum 18
Varicocele testis	1	Partiell extirp., uppsy- ning	1	—	—	variol
Hydrocele testis	4	Exstirpation	4	—	—	variol
Hæmatoma scroti	1	Incision, tamp.	1	—	—	variol
Fistula et ulc. chron. chron. scroti + Epi- didymit. calcul.	1	Ablatio testis	1	—	—	variol
Epididymit. chron.	2	" "	2	—	—	variol
" tbc.	3	Epididymectomi	3	—	—	(i ett av de 3 fallen d-sid.op.)
XXIV.						
Metrorraghia	9	Abrasio probatoria	9	—	—	
Polyp. vaginæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Bartholinit. chron.	1	"	1	—	—	
Retentio p. abortem	1	Exærésis instrument.	1	—	—	
Graviditas extrauterina ..	1	Salpingectomi	1	—	—	
Salpingit. chron. bilat.	2	Salpingectomi, ev. oophorectomi	2	—	—	
Myomata uteri subseros....	1	Exstirpation	1	—	—	
Myomata uteri	1	Supravaginal uterus- amputation	1	—	—	
Cysta parovarial	1	Exstirpation	1	—	—	
" ovarii	1	Ovarialresektion	1	—	—	
Kystoma ovarii	3	Salpingo-oophorectomi ..	3	—	—	
" dermoid.	1	" "	1	—	—	
" torquat.	1	" "	1	—	—	
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral. infec.	1	Incision, tamp.	1	—	—	
Cysta dermoid. sacral.	7	Exstirpation	7	—	—	
XXVII.						
A. Missbildningar och deformiteter.						
Contractura Dupuytren ..	2	Exstirp. av palmaraponeu- rosen	2	—	—	infektori
Contractura dig. man.	2	Tunnelplastik	2	—	—	infektori
Contractura & deform. man.	1	Lambåplastik	1	—	—	infektori
Contractura digitor. man. p. læsio tendin.	1	Lösning av böjsenor	1	—	—	infektori
Tendovaginit. stenos.	1	Lösning	1	—	—	infektori
Digitus saltans pollic.	1	Överskärning av senskide- lig.	1	—	—	infektori
Defect. tendin. flex. man.	1	Rekonstruktiv sen- operation	1	—	—	infektori
Contractura ped. p. poliomyelit.	1	Redression, förlängning av achillesenan	1	—	—	infektori
Hallux valgus	2	Op. enl. Silfverskiöld	2	—	—	infektori
Calcaneus-sporre	1	Avmejsling	1	—	—	infektori
Clavus c. exostos.	3	Exstirp., avmejsling	3	—	—	infektori
" " dig. malleus ..	4	Exstirp., ledresektion	4	—	—	infektori
" dig. V. ped.	1	Exartikul. av lilltå	1	—	—	infektori

1	2	3	4	5	6	7
B. Traumatiska affektioner.						VIXX
Ruptura tendin. musc. extens. pollic. long. subcutan.	2	Fri sentransplantation från fascia lata	2	—	—	
D:o d:o	1	Transfix. av indic. propr. senan	1	—	—	
Ruptur. tendin Achill. subcutan.	2	Metall-sutur	2	—	—	
Ruptur. tendin. m. tib. ant. subcutan. invet.	1	" "	1	—	—	
Abscisio tendin. man.	2	Sensutur	2	—	—	
" ped.	1	"	1	—	—	
Læsio nerv. radial.	1	Nervsutur	—	—	—	Samma pat.
Gangräna malign oedem. Corp. alien. c. læsion. n. median.	—	Amputatio brachii	1	—	—	
Læsio n. ulnar. invet.	1	Extraktion, nervsut.	1	—	—	
Amputatio brachii traumat.	2	Neurolysis, nervsutur	2	—	—	
Laceratio & combustio man.	1	Reamputation	1	—	—	
Amputatio dig. man.	2	Lambåplastik från bålen..	1	—	—	
Laceratio man.	1	" " "	2	—	—	
Corpora lib. cubiti post traumat.	1	Revision, partiella finger-amputationer	1	—	—	
Læsio menisc. genu	4	Arthrotomi, extraktion ..	1	—	—	
Luxatio complicat. cubiti	1	Meniskexstirpation	4	—	—	
Luxatio os. tali total.	1	Reposition, sutur	1	—	—	
Fractura diaphys. humeri	1	Blodig reposition	1	—	—	
" cubiti comminut.	1	Blodig rep., metalltråd ..	1	—	—	
" olecrani	1	" " "	1	—	—	
" capituli radii ..	3	Extraktion av benfragment	3	—	—	
" os. metacarp. ..	2	Blodig rep., metalltråd ..	2	—	—	
" collis femoris	1	1) Trådsträck, 2) spik enl.	—	—	—	
medial.	5	Sven Johansson	4	—	—	1 kvarligger.
" intertrochant. ..	3	Trådsträck	2	—	—	1 kvarligger.
" "	1	1) Trådsträck, 2) spik enl.	—	—	—	Kvarligger.
Fract. femoris in metastat. carcinomatos.	1	Sven Johansson	—	—	—	
Fractura patellæ	1	Trådsträck	—	1	—	
" anticrur.	1	Metalltråd	1	—	—	
" "	5	Cerclage	5	—	—	
C. Inflammationer.	1	Märgspik	1	—	—	
Panaritium	2	Incision	2	—	—	
Tendovagnit. man. supp.	2	Tendovaginitop.	2	—	—	
Arthrit. carpi suppurat.	1	Arthrotomi	1	—	—	
" dig. man.	1	"	1	—	—	
Arthrit. purulent. genus ..	1	Incisioner	1	—	—	
Synovit. genus	2	Punktion, ev. uppreatad ..	2	—	—	
" "	2	1) punktion, 2) provex. ur kapsel	2	—	—	
Osteit. dig man.	2	Incision, ev. sequestrotomi	2	—	—	
Osteomyelit. chron. anticrur. vel crur.	3	" "	3	—	—	
Epicondylitis	1	Lösning av senfästen	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
D. Övriga fall.						
Varices crur et antercur..	39	Hög underbindning, injektion, ev. exstirpation ..	39	—	—	(30 pat:er)
Ulcera varicos.	1	Excision, Thierschning ..	—	—	—	
Embolia a. femoral.	1	Embolectomi	1	—	1	189. M. 67 år, embolia cerebri.
Gangraena senil.	1	Exarticulation av tå	1	—	—	
" diabet.	1	Underbensamputation	1	—	—	
" senil.	2	1) op. enl. Leriche, 2) lår-bensamputation	2	—	—	
Gangraena senil. vel diabetic.	4	Lårbensamputation	4	—	—	
Ganglion foss. poplit.	4	Exstirpation	4	—	—	
Lymphangioma genu recidiv.	1	"	1	—	—	
Angio-fibrosarcoma capsul. gen.	1	"	1	—	—	
Sarcoma dig. man.	1	1) provex, 2) fingeramputation	1	—	—	
" brachi vel crur.	3	Exstirpation	3	—	—	
XXVIII.						
Vulnus, laceratio	7	Sutur	7	—	—	
Phlegmone, abscess, carbuncel	21	Incision	21	—	—	
Corpus alien.	1	Extraktion	1	—	—	
Defect. cutan.	6	Thierschning	6	—	—	
Bursit, hygroma	7	Exstirpation	7	—	—	
Ganglion	5	"	5	—	—	
Lipoma	7	"	7	—	—	
Fibroma	1	"	1	—	—	
Atheroma	2	"	2	—	—	
Exostosis	2	"	2	—	—	
Nævus pilosus	2	"	2	—	—	
XXIX.						
Blodtransfusioner	51		—	—	—	25 pat.

Antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid Ekmanska sjukhusets poliklinik har varit 1.579.

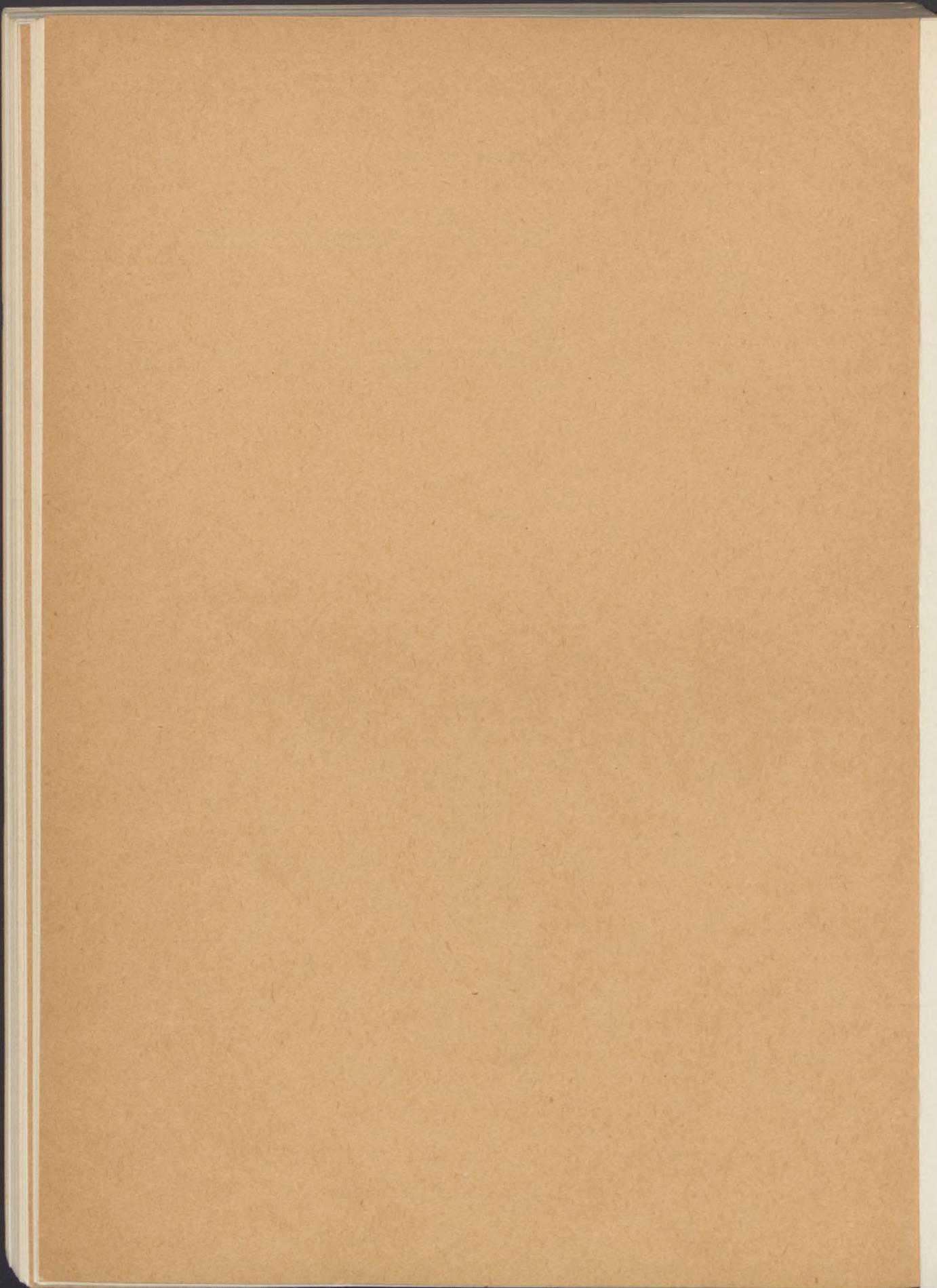
Renströmska sjukhuset,

Romanäs sanatorium,

Sävsjö sanatorium

och

Barnsanatoriet Rävlanda

Renströmska sjukhuset, Romanäs sanatorium, Sävsjö sanatorium och Barnsanatoriet Rävlanda.

Årsberättelser för år 1947 från Renströmska sjukhuset, Romanäs sana- torium, Sävsjö sanatorium och Barnsanatoriet Rävlanda.

	Renströmska sjukhuset					Romanäs sanatorium					Sävsjö sanatorium					Barnsanatoriet Rävlanda				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
<i>Ansökningar och väntetid.</i>																				
Antal inträdesansökningar under året	252	281	1	2	536	93	67	2	—	162	—	—	—	—	—	—	39	22	61	
Medelväntetid (dagar) för samtliga intagna	—	—	—	—	—	5	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Omsättning.</i>																				
Kvarliggande den 1 januari ..	105	137	—	3	245	52	42	—	—	94	27	19	—	—	46	—	1	37	27	65
Samtliga under året intagna	252	281	1	2	536	90	69	2	—	161	75	47	—	—	122	—	—	39	22	61
Summa	357	418	1	5	781	142	111	2	—	255	102	66	—	—	168	—	1	76	49	126
Utskrivna (utom avlidna) ..	226	248	1	1	476	81	59	1	—	141	64	47	—	—	111	—	1	46	34	81
Avlidna	24	46	—	1	71	8	8	—	—	16	13	7	—	—	20	—	—	2	2	4
Kvarliggande den 31 dec. ..	107	124	—	3	234	53	44	1	—	98	25	12	—	—	37	—	—	28	13	41
Summa	357	418	1	5	781	142	111	2	—	255	102	66	—	—	168	—	1	76	49	126

Underhållsdagar och vårdtid.

Ålder för under året utskrivna patienter, som för första gången
vårdats för tuberkulos.

Förekomsten av tuberkelbaciller hos under året utskrivna tuberkulospatienter (utom aylidna).

Antal pat.	Tuberkelbaciller påvisade					Tuberkelbaciller ej påvisade					
	i sputum eller exkret			odling eller marsvinsprov	utfört	odling eller marsvinsprov	utfört				
	i direktprov		endast vid odling eller marsvins- prov								
	samtliga	bacillifria vid ut- skrivn.									
<i>Renströmska sjukhuset:</i>											
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	454	263	102	57	18	147	69				
Därav för första gången vårdade..	212	55	43	35	12	97	13				
<i>Romanäs sanatorium:</i>											
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	135	53	37	—	14	44	24				
Därav för första gången vårdade..	68	25	22	—	10	27	6				
<i>Sävsjö sanatorium:</i>											
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	107	46	20	4	1	33	23				
Därav för första gången vårdade..	51	22	11	4	0	13	12				
<i>Barnsanatoriet Rävlanda:</i>											
Antal utskrivna patienter med tuberkulos (utom avlidna)	80	1	—	—	5	70	4				
Därav för första gången vårdade..	76	1	—	—	5	66	4				

Sjukdomens förlopp hos under året utskrivna tuberkulos-patienter (inklusive avlidna).

Inrättning	Lungtuberkulos med eller utan komplik.				Enbart annan tuberkulos		
	Avidna	Försämrade	Oförändrade	Förhålltrade			
Renströmska sjukhuset	455	347	31	69	68	66	1
Romanäs sanatorium	146	108	17	16	6	6	1
Sävsjö sanatorium	120	64	33	4	24	24	1
Barnsanatoriet Rävlanda	60	51	1	4	—	—	1
	Antal ut- skrivna (inkl. avlidna)						

Huvuddödsorsaker hos under året avlidna

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

A: Lungtuberkulos med eller utan komplikationer.

B: Tuberkulos med enbart annan lokalisation.

C: Utan symtom av pågående tuberkulos. ("Observationsfall", t. ex. för vid inskrivningen misstänkt pågående lungtuberkulos är angivna under C).

Anm. Patient intagen för flera sjukdomar (olika former av tbc) är upptagen på var och en av dessa. Bland utskrivna ha medräknats avlidna.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Hemicrania		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Epilepsia		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Stat. post. tumor cerebri operat.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Neurit. optica		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pachymeningit. hämorrh. interna		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Enuresis noct.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
Hysteria		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Psychonaurosis, Psycho- patia		8	—	2	—	1	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Psychastenia		6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IX. Sinnessjukdomar.																									
Psychosis		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Debilitas mentis		8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.																									
Pneumocard		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pericardit. exs.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” subchr.		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vit. organ. cordis		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Myocardit. chron., cardiosclerosis		16	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angina pectoris		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenosis nitral.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trombophlebit.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thrombosis		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypertonia		6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.																									
Sinusitis ethm + maxil.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngit. chron.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchit. chron.		7	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchiectasia sec.		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Astma bronchiale		4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hemoptysis		40	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia		7	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonia acuta (virus) chron.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
” pulm.		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessus pulm.		—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Status post. lobectomy		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spontan.		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchostenos		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Matsmällningsorga- nens sjukdomar.																									
Angina tons.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5
Abscess. peritonsill.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypertrophy tonsill.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vegetat. adenoid		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Gastroenterit ac.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Gastritis chron.		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ulcus ventriculi perf.		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
XVIII. Ögonsjukdomar.																								
Iritis chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Catarracta	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.																								
Cancer bronchial.	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pleuræ	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angiosarcomatosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ca. coli + metast.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XXI. Genom eld och olyckshändelse uppkomna skador.																								
Contusio	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruptura traumat. arter. subclavia dx.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Under året utförda undersökningar
(på inskrivna patienter.)

	Renströmska sjukhuset	Romanäs sanatorium	Sävsjö sanatorium	Barnsanatoriet Rävlanda
Röntgenfotografier	1.903	640	620	288
Thorakoskopier (utan kaustik)	4	6	2	—
Provpunktioner	28	15	—	1
Lumbalpunktioner	2	3	1	—
Elektrocardiogram	154	50	—	—
Bronchoscopi (Karolinska sjukhuset) ..	—	2	—	—

Under året utförda operationer.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Operation	Renströmska sjukhuset				Romanäs sanatorium				Sävsjö sanatorium				Barnsanatoriet Rävlanda				Anmärkningar	
	På inskrivna pat.		På icke inskrivna pat.		På inskrivna pat.		På icke inskrivna pat.		På inskrivna pat.		På icke inskrivna pat.		På inskrivna pat.		På icke inskrivna pat.			
	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.	ant. pat.	ant. op.		
Pneumothoraxförsök neg.	37	39	—	—	(1)	(1)	13	13	—	—	4	6	—	—	2	4	—	—
Anläggning av pneumothorax	179	184	—	—	(5)	(5)	42	43	—	—	17	18	—	—	1	1	—	—
Insufflation av d:o, även extrapleural ...	325	3.701	671	4.488	(13)	(150)	(46)	(166)	99	1.289	22	139	50	737	—	—	1	14
Tryckmätning, exsufflation	30	57	—	—	(6)	(18)	(1)	(1)	52	81	2	3	2	11	—	—	—	—
Thorakokaustik	95	97	—	—	27	28	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
Thorakocentes	126	314	—	—	18	151	1	1	12	19	—	—	—	—	1	—	—	—
Phrenicusoperationer .	5	5	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Renströmska sjukhuset. (Därav 2 pat. fr. Romanäs sanatorium.)	—
Thorakoplastik	501 ¹⁾	130 ¹⁾	—	—	4 ¹⁾	11 ¹⁾	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1) Utförda å Renströmska sjukhuset.	—
,, ...	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Romanäs sanatorium.	—
,, ...	14	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Länssanatoriet, Svenshögen.	—
,, ...	13	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Västeråsens sanatorium.	—
,, ...	11	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Sjö-Gunnarsbo sanatorium.	—
,, ...	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Bolltorps sanatorium.	—
Cavernostomi	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Revbensresektion + drän.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Länssanatoriet, Svenshögen.	—
Revision + mjukdelsplastik	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Västeråsens sanatorium.	—
Revision efter thoracoplastik	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Västeråsens sanatorium.	—
D:o	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Incision av plastikärret	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" "	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Från Romanäs sanatorium.
Pneumo-peritoneum ..	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Insufflation av d:o ...	8	144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Laparocentes	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blodtransfusion	10	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ablatio testis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Evulsio polypi	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Galvano-kaustik i larynx	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Exstirpation av körtlar i h. axill	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lobectomi	—	—	—	—	(1)	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Utförda å Sabbatsbergs sjukhus.
Scalenotomi	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Utförda å lasarettet, Eksjö.
Inläggande av "dauerkanyl"	—	—	—	—	(1)	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bronchoscopi + etsning	—	—	—	—	3	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Utförda å Karolinska sjukhuset.
Bronchoscopi + extraktion av främmende kropp	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Utförd å Sahlgrenska sjukhuset.
Oleothorax	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	
Incision rectal abscess	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
Bronchoscopi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	
Thermokaut. larynx tbc	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
Thermokaut. tbc sept. nasi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	

Siffrorna inom parentes avse utlännningar.

Redogörelse för kuratorsverksamheten vid Göteborgs stads tuberkulossjukhus under år 1947.

Sociala kuratorn har att ombesörja socialvården på Göteborgs stads tuberkulos-sjukhus (Renströmska sjukhuset, Romanäs sanatorium, Sävsjö sanatorium, Barnsanatoriet Rävlanda och tuberkulosavdelningen på epidemisjukhuset). Arbetet vid sjukhusen har varit fördelat så, att kuratorn haft mottagning på Renströmska sjukhuset tre dagar i veckan, tisdag, onsdag och torsdag. Måndag och fredag har kuratorn haft mottagning på dispensärcentralen, dit från sjukhusen utskrivna patienter hänvisats för frågor rörande understöd, yrkesutbildning och arbete. I arbetsanskaffningsfrågor har kuratorn samarbetat med arbetsförmedlingens sociala kuratorer. Till Romanäs sanatorium och Sävsjö sanatorium (fr. 1/9 1947) har kuratorn rest var tredje månad, vilket visat sig vara otillräckligt, varför besök måste ske varannan månad i fortsättningen med mottagning två dagar på varje sjukhus. Till tuberkulosavdelningen vid epidemisjukhuset har kuratorn kallats vid behov. Inget besök har under året förekommit på Barnsanatoriet Rävlanda.

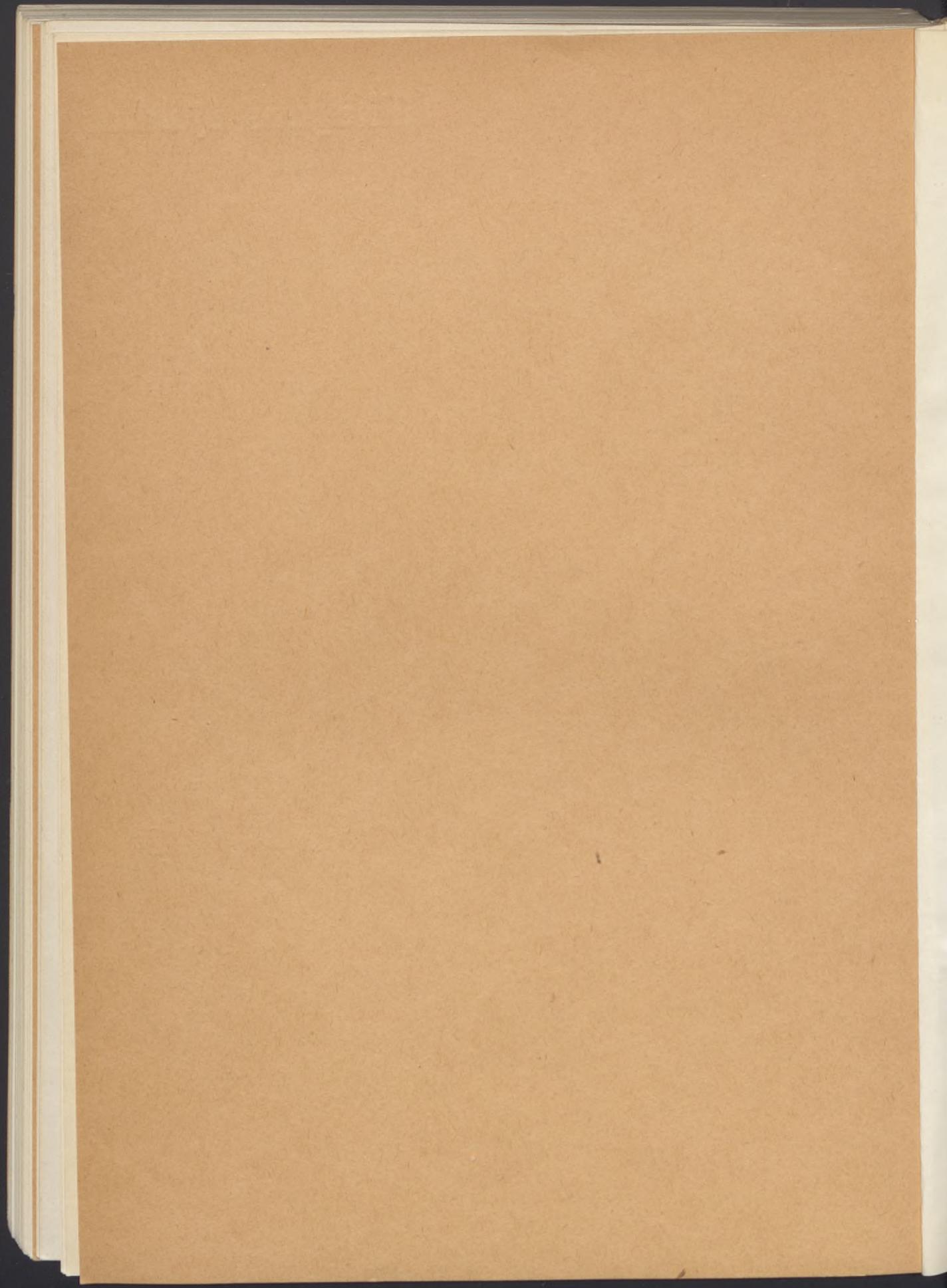
Antalet patientbesök har under året varit 1.208. 320 patienter ha registrerats. Det mesta arbetet har kunnat utföras genom telefonsamtal, varför endast 166 skrivelser avgått. 219 hembesök ha företagits och dessutom besök på olika institutioner och hos myndigheter. Ur hjälpkassor och från fonder ha 87 personer erhållit bidrag.

Specifikation över viktigare åtgärder:

Ansökan om kläder från fattigvården, Allmänna Hjälpföreningen, militär-myndighet, Kungafonden och andra institutioner	161 st.
Ansökan om bidrag till uppehälle, hyra, möbelavbetalning, tandvård, glasögon, hörapparat, konvalescentvård o. s. v.	160 "
Förmedling av bostadsansökningar, vilket kuratorn kunnat åta sig endast i mycket ömmande fall	48 "
Förfrågningar hos Riksförsäkringsanstalten, pensionsnämnderna, Kungafonden, familjebidragsnämnden och livförsäkringsbolag	46 "
Större utredningar begärda av socialvården och andra myndigheter	77 "
Förmedling av yrkesutbildning och arbetsanskaffning till	52 "

Kuratorn har dessutom svarat för patientbiblioteket vid Renströmska sjukhuset. Utlåning har skett två gånger i veckan med en timme varje gång. Den har genomgående skötts av intresserade patienter. För de sängliggande patienterna ha avdelningsombud tagit upp beställningar, som gjorts i ordning av kuratorn att avhämtas under bibliotekstid. Antalet boklån har varit 2.350 och 370 patienter ha haft låntagarkort. Bokbeståndet var vid årsskiftet 2.546 böcker.

Lillhagens sjukhus

Lillhagens sjukhus.

Årsberättelse från Lillhagens sjukhus för år 1947.

Antalet godkända platser på manliga och kvinnliga avdelningen har under året varit detsamma som under föregående år, nämligen 591 på manliga och 576 på kvinnliga avdelningen, eller sammanlagt 1.167.

De frontala lobotomier, som under år 1946 företogos på sjukhuset, gällde samtliga kroniska fall, vilka med allra största sannolikhet skulle bundits vid sjukhuset under många år framåt. Genom denna operation kunde år 1947 8 patienter utskrivas, varigenom sjukhuset vann 8 nya platser, därav 5 för oroliga fall.

Då ett ökat platsbehov allt mera gjort sig gällande, ha under året ritningar upprättats för dels en ny intagningsavdelning för män på 52 platser, dels en tuberkulosavdelning för kvinnor och män på tillsammans 40 platser och i samma byggnad ytterligare en avdelning om 40 platser, beräknade för senila och arteriosklerotiska fall.

På röntgenavdelningen ha följande undersökningar utförts:

Fotografering av lungor	53 patienter
Genomlysning "	1.171 "
Fotografering " skelett	156 "
" " skallar	129 "
" " tänder	12 "
" " njurar	1 "

På ljusbehandlingsavdelningen ha följande behandlingar lämnats:

Diatermi	3.647 behandlingar
Bågljus	1.191 "
Kvartsljus	1.136 "

Elektrocardiogram ha tagits i sammanlagt 667 fall.

På massageavdelningen ha behandlats 78 patienter samt givits 1.708 behandlingar.

Vid tandpolikliniken ha som tidigare gjorts undersöknings- och saneringsarbete på nyintagna och inneliggande patienter.

Till patienternas förströelse och nöje ha under året anordnats sammanlagt 27 biografreställningar, 5 musikunderhållningar och 2 kabaréer.

Kuratorernas arbete, som visat sig vara av allt större värde för sjukhuset, har ytterligare ökats.

Årsberättelse för år 1947 från manliga avdelningen.

Även under detta år har överbeläggningen varit konstant på de oroliga avdelningarna, där tidvis besvärliga situationer uppkommit på grund av det ökade patientantalet. Som förut har till sjukhuset inkommit en hel del utländska undersåtar, vilka varit mycket svåra att psykiatriskt bedöma, alldenstund de icke behärskat något av de gängse kulturspråken.

Hälstillsstånd och sjukvård:

Sjukdomar av epidemisk natur ha under året icke förekommit. Något självmord har heller icke inträffat.

Elektroterapi har bedrivits som förut i stor utsträckning med samma goda resultat. Insulinbehandling har tagits i anspråk mera metodiskt än förut, och en insulinstation har inrättats.

Genom de under föregående år företagna 21 lobotomioperationerna ha 8 patienter kunnat utskrivas. Dessutom ha flera av de kvarliggande avsevärt förbättrats, så att förflyttningar kunnat företagas från oroliga avdelningar till lugnare avdelningar. Under år 1947 ha på manliga avdelningen ytterligare 14 patienter lobotomerats, av vilka bl. a. 2 oroliga, hallucinerande utskrivits. Den frontala lobotomien framstår sålunda för oss som en stor vinning och såsom ett värdefullt medel att skaffa nya platser.

Arbetsterapi:

Ungefär 50 % av patienterna ha sysselsatts med arbete av olika slag: i stora köket, avdelningsköken och tvättinrättningen samt i vedgården, skomakeri- och snickeriverkstäderna med flera verkstäder.

Arbetet i vävslarna har även under detta år hindrats av materialbristen men har för övrigt fortgått som förut. Tillverkningen har bestått av handduksväv, trasmattor, skurdukar, gardiner o. s. v.

I påsklistringsverkstaden har arbetet fortgått som under föregående år, och leveranser ha utförts till firmor i staden.

I tapetserarverkstaden, där även patienter sysselsättas, ha utförts nyttillverningar och reparationer.

Värdet av trädgårdsprodukter har under året uppgått till c:a 25.000 kronor. Leveranser ha fortgått som under föregående år till stadens övriga sjukhus.

Årsberättelse för år 1947 från kvinnliga avdelningen.

Med 576 ordinarie vårdplatser och en årskapacitet beträffande vårddagar med 210.240 har avdelningen under året registrerat 210.662 vårddagar. Högsta beläggningssiffran är 593, lägsta 547. Antalet nyintagna, 397 patienter, är det största som registrerats under det senaste decenniet. Här till komma ytterligare 140 efter försöksutskrivning intagna — inalles 537 intagna —, representerande 93 % av avdelningens vårdplatser.

Jämsides med de härav för sjukvårdspersonalen i sin helhet och för läkarna i synnerhet ökade arbetsuppgifterna ha aktualiseringen krav på ytterligare intensifiering av terapien i olika former. Under året ha i 20 fall utförts hjärnkirurgiska ingrepp (lobotomi) med i stort sett goda resultat. Insulinterapi (coma) har genomförts i ökat antal fall. Elektrochockterapi har ett stort indikationsområde, framför allt för stora kategorier av det nyintagna klientele (psykogena sjukdomstillsstånd etc.) och synes i hög grad ha bidragit till att vårdtiderna för detta klientel kunnat avkortas — detta till stort gagn för avdelningens möjligheter att emottaga varje till intagning remitterad patient. Glädjande är, att beträffande det nyintagna klientele lagens medgivande om intagning på egen ansökan alltmera kommit till användning (45 % av de 397 nyintagna).

Arbetet inom det somatiska fältet fortgår med samma tendenser som förut. Bland annat har alltjämt stor uppmärksamhet ägnats åt antitbc-arbetet. Resultat av föregående års medicinska åtgärder i detta avseende börjar nu tydligt synas. Så har exempelvis under året inträffat endast ett fall av tbc.

Kuratorarbeteet har såsom tidigare visat sig mycket värdefullt. En vidare utbyggnad av kuratorer verksamheten är för avdelningen ett viktigt önskemål.

Händelser av den art, som nämnas i sinnessjukstadgans § 104 har under året ej förekommit.

Kuratorernas redogörelse för verksamheten under år 1947.

Hembesök	480	st.
Besök hos patienter på sjukhuset	343	"
Besök på kuratorsexpeditionen	763	"
Olika sociala utredningar	664	"
Anskaffat hjälp i olika former och ombesörjt diverse uppdrag för	939	patienter
Förmyndare för	69	"
Tjänsteresor utanför Göteborg	15	st.
Registerförlämnningar för frågor angående patienter, konsultationer med anhöriga, läkare och diverse institutioner	2.520	"

Register och journalanteckningar över samtliga in- och utskrivna patienter har förts.

TVå dagar i veckan ha kuratorerna haft expedition å Lillhagens sjukhus och övriga dagar å kuratorsexpeditionen i Göteborg.

Tab. 1. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående intagna.

	Män	Kvinnor	Summa
A. 1. För vård intagna	334	396	730
Därav på egen ansökan m. 49, kv. 178, s:a 227.			
2. För observation enl. 4 kap. sinnessjuklagen intagna	2	1	3
Efter slutförd observation hava till vård överförts m. 2, kv. 1, s:a 3.			
<i>Summa intagna</i>	336	397	733
B. För vård intagna samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. till vård överförda med fränräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus tillhörigt staten eller stad som övertagit hela sin sinnessjukvård	322	379	701
C. Ånyo intagna, ej ovan under B medräknade	9	14	23
D. Under B upptagna med fränräknande av dem, som förut varit för vård intagna å sjukhus som ovan sagts	199	190	389
Därav ej förut sinnessjuka m. 153, kv. 143, s:a 296.			
E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts	5	4	9

Tab. 2. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående under året avgångna samt å sjukhuset befintliga och antalet expektanter vid årets slut.

	Män	Kvinnor	Summa
I. Avgångna			
Vid intagningen ej i behov av vård (17 § ssjl.)	1	—	1
Återställda (17 § ssjl.)	61	139	200
Förbättrade (17 § ssjl.)	126	225	351
På grund av bristande utrymme eller för vård utom sjukhuset (18 § ssjl.)	50	30	80
Förflyttade till annat sinnessjukhus	21	11	32
Andra under året avgångna	9	15	24
Avlidna	42	39	81
<i>Summa avgångna</i>	310	459	769
II. Den 31 december befintliga			
För vård	622	584	1.206
Därav försöksutskrivna m. 39, kv. 35, s:a 74.			
<i>Summa</i>	622	584	1.206

Tab. 3. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående
intagna, döda samt den 31 december befintliga med
fördelning efter sjukdomsform.

S j u k d o m s f o r m :	Intagna enl. tab. 1				Döda		Den 31 dec. be- fintliga	
	grupp B		grupp D		m.	kv.	m.	kv.
	m.	kv.	m.	kv.				
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	26	29	4	8	1	2	18	25
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia praecox, Schizophrenia</i>	71	80	30	29	14	8	441	402
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	2	2	2	1	—	—	15	6
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder:								
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	9	—	7	—	1	—	20	29
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	16	40	14	33	8	11	22	31
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	5	2	4	2	7	5	7	5
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	32	9	26	8	8	4	22	5
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:								
a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	3	2	2	2	—	—	16	10
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luética</i>	1	2	—	1	—	1	—	3
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	1	1	1	1	—	—	—	5
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	59	2	44	2	—	—	7	—
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	3	2	2	1	—	—	—	—
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	1	9	1	6	—	2	1	1
Psykogen sinnessjukdom:								
a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	6	—	4	—	—	—	—	1
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	6	70	6	41	—	1	4	14
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	72	121	48	52	2	3	34	36
Sinnessvaghet, <i>Imbecillitas</i>	9	7	4	2	1	1	11	8
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	—	1	—	1	4	3
<i>Summa</i>	322	379	199	190	42	39	622	584

Ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. 1 grupp D intagna.

	M.	Kv.	S:a		M.	Kv.	S:a		M.	Kv.	S:a
Under 15 år ..	8	3	11	30—35 år	22	21	43	50—60 år	17	21	38
15—20 år ..	21	12	33	35—40 „	22	19	41	60—70 „	20	20	40
20—25 „	12	18	30	40—45 „	15	18	33	Över 70 år ..	9	13	22
25—30 „	24	20	44	45—50 „	21	22	43	Okänd	8	3	11
								<i>Summa</i>	199	190	389

Tab. 4. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava upp-kommit bland de enligt tab. 1 grupp B intagna.

Orsaker	Män	Kvinnor	Summa
Involution och ålderdom	27	30	57
Syfilis i centrala nervsystemet	3	—	3
Skador å huvudet	6	—	6
Andra grövre förändringar av hjärnan			
Tumor cerebri 1 m.	1	—	1
Infektionssjukdomar			
Encephalit, ac. 1 kv.	—	1	1
Utmattning, inkl. kroniska konsumtionstillstånd			
Anämia pern. 1 m.	1	—	1
Havandeskap, barnsäng och digivning	—	3	3
Förgiftning Alcohol 97 m.			
Läkemedel 7 m.	104	—	104
Autointoxikationstillstånd ss. morbus Basedowii, myxödem, diabetes etc.			
Hjärtinsuff. 3 m.	4	—	4
Urämia 1 m.	—		
Psykogena moment			
Miljökonflikter 31 kv., 7 m.	15	31	46
Äktenskapl. konflikter 8 m.	—		
Andra orsaker			
Ictus electricus 1 m.	1	—	1
Ärftlig psykopatisk belastning (sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led, hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon)	114	180	294
Förekomsten av sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukes egna syskon	79	121	200

Tab. 5. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående de i tab. 4 med ärftlig psykopatisk belastning angivna med fördelning efter de särskilda sjukdomsformerna.

Sjukdomsform	1	2	3	4
		Män	Kvinnor	Summa
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	—	13	15	28
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia praecox. Schizophrenia</i>	34	38	72	
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	2	1	3	
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder:				
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	1	—	1	
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	1	10	11	
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	—	1	1	
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	10	1	11	

	1	2	3	4
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion:				
paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	—	2	2	
Sinnessjukdom på grund av annan infektion,				
<i>Psychosis ex infectione</i>	1	—	1	
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol,				
<i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	15	—	15	
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning,				
<i>Psychosis ex intoxicatione</i>	1	2	3	
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation,				
<i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	3	3	
Psykogen sinnessjukdom:				
icke hysterisk form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	35	35	
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	36	66	102	
Sinnessvaghet, <i>Imbecillitas</i>	—	5	5	
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	1	1	
<i>Summa</i>	114	180	294	

Tab. 6. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947
angående återställda.

I. Sjukdomens bestånd hos de under året återställda.

S j u k d o m s f o r m	Högst 1 månad		1–6 mån.		6–12 mån.		1–3 år		Summa		Summa summa- rum
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i> ...	—	3	7	11	1	1	—	—	8	15	23
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	1	1	2	5	4	1	—	1	7	8	15
Sinnessjukdom under involutions- åren och vid hög ålder:											
a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	2
Sinnessjukdom på grund av förgift- ning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	9	—	15	1	—	—	—	—	24	1	25
Sinnessjukdom på grund av autoin- toxikation, <i>Psychosis ex autoin- toxicatione</i>	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	4
Psykogen sinnessjukdom:											
icke hysterisk form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	1	8	1	32	—	—	2	2	42	44	
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	4	6	12	51	2	6	—	1	18	64	82
<i>Summa</i>	16	18	38	109	7	8	—	4	61	139	200

Antalet under året återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

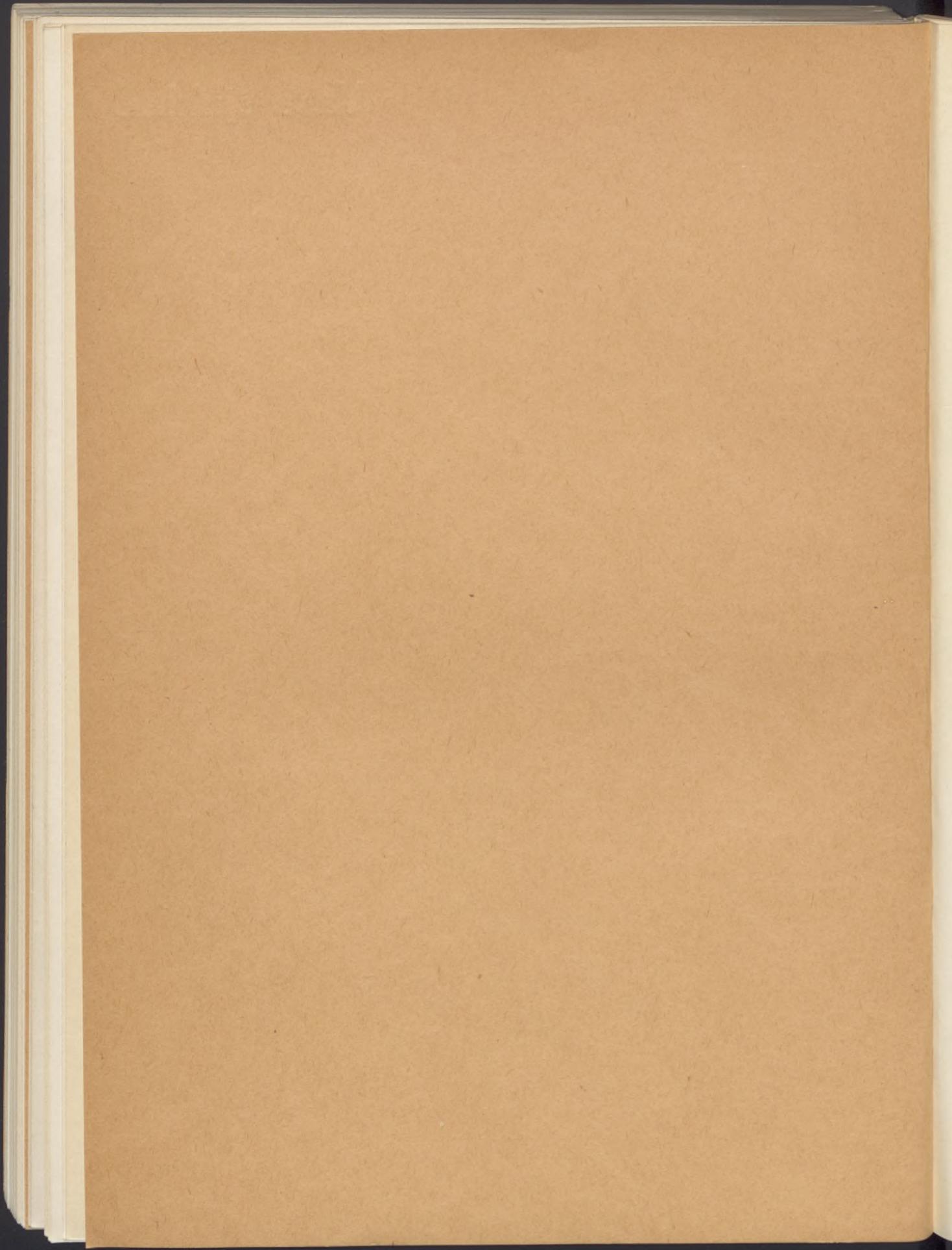
Den återställda intogs i förhållande till redovisningsåret eller år	9:de år 1938	8:de år 1939	7:de år 1940	6:te år 1941	5:te år 1942	4:de år 1943	3:dje år 1944	2:dra år 1945	1:sta år 1946	Redovisningsåret 1947
Hela antalet återställda	38	9	20	8	72	94	60	95	107	177
Samtliga intagna enligt tab. 1 grupp B.	370	353	334	316	325	404	412	564	621	701

Tab. 7. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1947 angående dödsorsaker bland avlidna.

Dödsorsak	Män	Kvinnor	Dödsorsak	Män	Kvinnor
Aneurysma aortæ cum ruptura	—	2	Influenza c. ægrotatione pulmonis	1	—
Arteriosclerosis	10	2	Insania	1	—
Bronchopneumonia	1	3	Lues acquisita	1	—
Bronchit, purulenta	—	1	Marasmus senilis	5	2
Ca coli	1	—	Meningitis purulenta	—	1
” intestini	1	—	Myocarditis	2	3
” prostatae	1	—	Nephritis chronica	—	1
” uteri	—	2	Pneumonia ac. lobaris	1	5
Cardiosclerosis	5	7	Pyonephrosis	1	—
Chorea Huntington	2	—	Stenosis valv. mitralis	1	—
Embolia art. pulm.	—	4	Tbc pulm.	5	1
Embolitio cerebri	—	1	” miliaris	1	—
Encephalitis acuta	—	1	Tumor cerebri	1	—
Encephalomalacia	—	1	Vitium organicum cordis.	1	—
Hæmorrhagia cerebri	—	2	Summa	42	39

Vasa sjukhus

Vasa sjukhus.

Uppgifter från allmänna och kroniska sjukavdelningarna för år 1947
angående intagna sjukdomsfäll även döda.

S j u k d o m a r	1		2 3 4 5 6 7 8 9		Allm. sjukavd.		Kronisk sjukavd.		
			Intagna		Döda		Intagna		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.									
Megacolon	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitium organicum cordis congenita	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikrocephalia	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Nanosomia	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Mikromelia	—	—	—	—	1	—	—	—	—
II. Alderdomssjukdomar.									
6 Senilitas. Marasmus senilis	13	49	10	22	9	22	5	7	
7 Gangräna senilis	3	2	1	—	2	1	—	—	—
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.									
10 Graviditas	—	1	—	—	—	—	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.									
21 Abscessus (samliga fall)	1	2	—	—	1	—	—	—	—
" subphrenicus	—	1	—	—	—	—	—	—	—
" perinei	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sepsis	1	—	—	—	1	—	—	—	—
22 Erysipelas	—	3	—	—	1	1	—	—	—
29 Influenza	2	1	—	—	1	1	1	—	—
39 Status post Poliomyelitidem	2	3	—	—	1	—	—	—	—
42 Tuberculosis (samliga fall)	10	8	4	1	2	1	1	—	—
" pulmonum	5	6	1	—	—	1	—	—	—
" ossium et articulorum	—	1	—	1	1	—	—	—	—
" pericardii	1	—	1	—	—	—	—	—	—
" pleuræ	1	—	1	—	—	—	—	—	—
" peritonei	1	—	—	—	—	—	—	—	—
" miliaris	2	—	1	—	1	—	1	—	—
" tbc	—	1	—	—	—	—	—	—	—
43 Lymphogranulomatosis maligna	1	3	1	1	—	—	—	—	—
44 Syphilis acquisita (samliga fall)	27	22	2	1	18	8	3	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.									
58 Anæmia. Anæmia secundaria	1	15	—	—	—	6	—	—	—
Anæmia sideropenica. Sideropenia	1	4	—	—	1	—	—	—	—
59 " perniciosa	8	28	—	2	3	4	—	—	—
" hyperchromica	—	1	—	—	—	—	—	—	—
" aplastica	—	1	—	1	—	—	—	—	—
60 Leuchæmia lymphatica	3	1	2	1	1	—	1	—	—
" myeloica	1	1	1	1	—	—	—	—	—
63 Polyglobulia	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Polycytæmia	1	—	1	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
65	Hypercalcæmia	1	—	—	—	—	—	—	—
66	Lymphadenitis	—	2	—	—	—	—	—	—
	Hyperglobulinæmia	—	1	—	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.									
67	Arthritis urica	4	1	—	—	1	—	—	—
68	Diabetes mellitus	54	84	2	4	18	26	—	1
	Adipositas	11	16	—	—	2	1	—	—
	Morbus Basedowi. Thyreotoxicosis	5	11	—	—	3	1	—	—
	Struma	1	3	—	—	—	1	—	—
	Myxoedema. Hypothyreosis	5	15	—	1	1	3	—	—
	Tetania strumipriva	—	1	—	—	—	—	—	—
	Akromegalia	3	1	—	—	2	1	—	—
69	Obesitas	—	3	—	—	—	—	—	—
70	Glykosuria benigna	1	1	—	—	—	1	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.									
71	Ethylysmus chronicus	3	1	—	—	—	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.									
	Arteriosclerosis cerebri	120	142	13	33	75	41	13	9
80	Meningitis acuta purulenta	—	1	—	1	—	—	—	—
	Pachymeningitis haemorrhagica interna	1	1	—	—	—	—	—	—
	Arachnoiditis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Encephalitis acuta	2	7	—	—	1	2	—	—
	” chron.	5	5	1	—	3	5	1	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia, encephalomalacia. Embolitio cerebri	131	168	30	30	63	41	7	7
	Hæmorrhagia subarachnoidal	2	3	1	1	1	—	—	—
84	Hemiplegia	8	10	—	—	11	6	—	—
85	Paraplegia. Paraplegia spastica	2	1	—	—	1	1	—	—
86	Paralysis bulbaris. Paralysis pseudobulbaris	—	3	—	1	—	2	—	—
87	Hæmatomyelia	3	—	—	—	1	—	—	—
88	Myelitis	—	5	—	1	—	—	—	—
	Encephalomyelitis	—	1	—	—	—	1	—	—
89	Tabes dorsalis	—	5	—	—	—	1	—	—
	Lues cerebri. Lues cerebrospinalis	10	2	—	—	7	1	1	—
90	Sclerosis disseminata	4	7	—	2	1	3	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralisis	1	—	—	—	1	1	—	—
	Ataxia cerebellaris Pierre-Marie	—	—	—	—	1	—	—	—
	Dystrophia muscularum progressiva	—	—	—	—	2	—	—	—
	” myotonica	1	—	—	—	—	—	—	—
94	Neuralgia n. trigemini	—	1	—	—	—	1	—	—
	Neuritis acustici	—	2	—	—	—	—	—	—
	” optica	—	2	—	—	—	—	—	—
	” peronei	—	—	—	—	—	1	—	—
	Polyneuritis	4	4	—	—	2	1	1	—
	Radiculitis	1	—	—	—	—	—	—	—
	Ischias	1	1	—	—	—	—	—	—
95	Paresis faciei, peronei	—	3	—	—	—	—	—	—
96	Chorea. Huntington's chorea	—	2	—	—	—	2	—	—
98	Epilepsia	9	11	—	—	5	6	—	—
99	Hysteria	—	3	—	—	—	1	—	—
100	Neurasthenia. Psychasthenia. Psychopathia. Psychoneurosis. Asthenia	29	50	—	—	6	9	—	—
	Narcomania	1	2	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
101	Encephalopathia hypertonica	9	16	1	—	3	4	—	—
	post traumatica	4	1	—	—	1	—	—	—
	Morbus Little	—	—	—	—	1	1	—	—
	Hydrocephalus	1	—	—	—	—	1	—	1
	Parkinsonism. Paralysis agitans	11	9	1	—	7	5	—	1
	Morbus Pick	1	—	—	—	—	—	—	—
	Myasthenia gravis	1	—	—	—	1	—	—	—
	Syndroma Adie	1	—	—	—	1	—	—	—
	Cephalalgia	1	1	—	—	—	1	—	—
	Cerebellärt syndrom	1	2	—	1	2	—	—	—
	Status post traumatum medullæ spinalis	1	—	—	—	1	—	—	—
	Hemiballismus	—	1	—	—	—	—	—	—
	Surdomutitas	1	—	—	—	1	—	—	—
	Organisk nervsjukdom	3	3	—	1	—	1	—	—
	IX. Sinnessjukdomar.								
102-	Idiotia. Imbecillitas. Debilitas mentis. Psychosis	11	22	1	—	6	8	—	—
110	mano-depressiva. Depressio mentis	3	10	—	—	—	2	—	—
104	Schizophrenia	—	—	—	—	2	1	2	—
107	Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—
108	" senilis	8	27	—	4	3	10	1	4
	" præsenilis	3	1	—	—	2	—	—	—
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.								
111	Pericarditis	2	1	—	1	—	—	—	—
112	Endocarditis acuta	2	—	1	—	—	—	—	—
113	Vitium organicum cordis	16	42	2	4	12	19	3	3
	Myocarditis chron. Cardiosclerosis	258	307	48	65	105	70	16	15
	Myodegeneratio cordis	20	26	3	4	5	1	—	—
	Cardiopathia hypertonica et kyphoscoliotica	5	6	—	2	3	—	1	—
	Infarctus myocardii	24	29	6	3	11	4	3	1
115	Arteriosclerosis	132	154	11	19	55	44	4	7
	Endarteritis	—	1	—	—	—	1	—	—
	Morbus Burger	1	—	—	—	—	—	—	—
116	Thrombophlebitis	2	4	—	—	1	—	—	—
117	Aneurysma aortæ. Aortitis luetica	10	4	3	1	4	—	1	—
	cordis, venæ	2	1	—	—	2	—	—	—
118	Varix "	2	2	—	—	—	—	—	—
119	Thrombosis. Embolia	25	30	2	1	15	8	2	1
120	Hypertonia	47	147	3	3	27	30	2	3
	Postural hypotension	—	—	—	—	1	—	—	—
	Ruptura aortæ	—	—	—	—	1	—	—	—
	Morbus Libman-Sach	1	1	—	1	1	—	1	—
	Observationsfall	—	3	—	—	—	1	—	—
	Cor pulmonale	1	—	—	—	1	—	—	—
	XI. Andningsorganens sjukdomar.								
123	Sinusitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—
127	Stenosis laryngis	—	—	—	—	1	—	—	—
128	Bronchitis acuta	16	31	—	—	6	9	—	—
129	" chron.	18	31	—	—	7	5	—	—
130	Bronchiectasie	7	9	1	2	3	3	—	—
131	Asthma bronchiale	7	14	—	1	3	5	—	—
	Bronchitis asthmatica	5	9	—	—	2	2	—	—
132	Hæmoptysis	—	1	—	—	—	—	—	—
134	Pneumoniae acuta	14	18	1	2	5	6	1	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
135	Bronchopneumoniae	84	77	2	—	39	22	—	—
	Silicosis pulmonum	1	—	—	—	1	—	—	—
	Pneumonocomiosis	—	1	—	—	—	—	—	—
136	Abscessus pulmonum	—	1	—	—	—	—	1	—
138	Emphysema „	16	11	—	—	5	1	1	—
139	Infarctus	1	2	—	—	—	—	—	—
	Pulmone cystici	1	—	—	—	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleurae	6	—	1	—	5	—	2	—
141	Pneumothorax	1	—	—	—	—	2	—	—
	Pulmonal affektion	—	2	—	—	—	—	—	—
	Infiltratio pulmone	3	—	—	—	—	—	—	—
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.								
143	Stomatitis	1	—	—	—	1	—	—	—
144	Angina tonsillaris	1	3	—	—	—	2	—	—
	Pharyngotracheitis acuta	1	—	—	—	—	—	—	—
148	Glossitis	—	1	—	—	—	—	—	—
149	Parotitis	—	1	—	—	—	—	—	—
150	Strictura oesophagi	1	—	—	—	—	—	—	—
151	Diverticulosis oesophagei	1	2	—	—	—	1	—	—
	Varicus oesophagi	1	—	—	—	1	—	—	—
152	Oesophagitis	1	—	—	—	—	—	—	—
153	Gastritis acuta	—	2	—	—	—	—	—	—
	Enterocolitis acuta	4	17	—	1	—	1	—	—
154	Gastritis chronica	7	9	—	—	—	2	—	—
155	Ulcus ventriculi sive duodeni	10	7	—	1	5	1	—	—
157	Achyilia gastrica. Dyspepsia	7	16	—	—	2	4	—	—
158	Enterocolitis chronica. Proctitis chron.	7	12	—	—	2	4	—	—
159	Appendicitis acuta	—	2	—	—	—	1	—	—
160	Ileus	1	1	—	—	—	—	—	—
	Volvulus	—	—	—	—	—	1	—	—
161	Hernia	9	5	—	—	5	—	—	—
162	Colitis ulcerosa	—	1	—	—	—	—	—	—
	Diverticulosis duodeni. Polyposis ventriculi	2	1	—	—	—	—	—	—
	coli, sigmoidei	—	4	—	—	—	—	—	—
	Status post gastro-enterostomiam	—	1	—	—	1	—	—	—
	Anus præter	—	—	—	—	—	1	—	—
	Observationsfall	1	1	—	—	—	1	—	—
163	Hepatitis acuta	3	5	—	1	4	1	—	—
165	Cirrhosis hepatis	13	7	3	3	4	2	2	—
	Hepatitis chronica	—	1	—	—	—	—	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	4	17	—	3	5	6	1	1
167	Cholelithiasis. Choledocholithiasis	6	31	1	3	3	12	—	—
169	Cirrhosis panchreatis	1	—	1	—	1	—	—	—
170	Infarctus lienis	1	—	—	—	—	—	—	—
172	Cirrhosis „	—	1	—	—	—	—	—	—
	Status post resectionem ventriculi	1	—	—	—	—	—	—	—
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.								
173	Nephritis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—
174	chronica	4	10	3	4	3	3	1	2
	Nephrosis	—	1	—	1	—	—	—	—
	Ren cysticus	1	1	1	1	—	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelitis. Cystopyelonphritis	18	19	—	2	10	3	3	—
176	Pyonephrosis	1	1	1	1	—	2	—	—
177	Nephrolithiasis	2	4	—	1	1	3	—	—
178	Hydronephrosis	1	—	1	—	—	1	—	—
180	Cystitis	13	39	—	—	8	7	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
181	Lithiasis vesicæ urinariæ	1	—	—	—	—	—	—	—
182	Urethritis	1	—	—	—	—	—	—	—
183	Strictura urethræ	4	—	—	—	1	—	1	—
184	Hæmaturia	—	—	—	—	1	—	—	—
	Infarctus renum	1	—	—	—	—	—	—	—
	Nefrosclerosis	62	89	16	13	30	19	5	5
	Uræmia	5	4	1	—	—	1	—	—
	Perinephritis	1	—	—	—	—	—	—	—
	Nephroptosis	—	1	—	—	—	—	—	—
	Fistula vesicæ urinariae	1	—	—	—	1	—	—	—
	XIV. Könsgorganens sjukdomar.								
	A. Manliga könsgorganen.								
185	Hypertrophia prostatæ	81	—	5	—	46	—	7	—
	Status post ectomiam prostatæ	3	—	—	—	2	—	—	—
186	Prostatitis	4	—	—	—	3	—	—	—
187	Epididymitis	2	—	—	—	—	—	—	—
	Orchitis	1	—	—	—	—	—	—	—
189	Hydrocele	2	—	—	—	—	—	—	—
	Funiculitis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Mastitis	1	—	—	—	—	—	—	—
	B. Kvinnliga könsgorganen.								
190	Prolapsus uteri	—	4	—	—	—	—	—	—
193	Endometriosis	—	1	—	—	—	1	—	—
196	Menorrhagia	—	1	—	—	—	—	—	—
	Atrophia vulvæ	—	2	—	—	—	1	—	—
	XV. Muskelnas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.								
202	Myitis. Lumbago. Myalgia	4	5	—	—	—	—	—	—
203	Peritendinitis	1	2	—	—	—	—	—	—
205	Arthritis	9	13	—	—	2	5	—	—
206	Polyarthritus acuta	2	—	—	—	1	—	—	—
	chronica	18	86	—	2	12	41	1	3
208	Arthrosis deformans. Malum coxae senile	21	39	—	—	7	14	—	—
	Spondylarthrosis deformans. Spondylosis deformans	18	21	—	—	5	4	—	—
	Spondylarthritis ankylopoetica	1	—	—	—	1	—	—	—
210	Pseudarthrosis	—	1	—	—	—	—	—	—
212	Kyphoscoliosis	—	1	—	—	—	—	—	—
	Scoliosis	1	—	—	—	1	—	—	—
213	Osteomyelitis	—	2	—	—	1	—	—	—
	Osteitis	—	2	—	—	—	—	—	—
215	Osteoporosis	—	2	—	—	1	1	—	—
	Insufficientia dorsi	3	6	—	—	—	1	—	—
	pedis	1	—	—	—	1	—	—	—
	Amputatio. Seq. post amputationem	4	2	—	—	7	2	—	—
	Costa cervicalis operata	—	1	—	—	—	—	—	—
	Prolapsus disci intervertebralis	—	1	—	—	—	—	—	—
	XVI. Hudens sjukdomar.								
21	Herpes zoster	3	1	—	—	1	4	—	—
22	Eczema	2	—	—	—	1	—	—	—
23	Psoriasis	1	2	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
226	Sclerodermia	—	1	—	—	—	—	—	—
227	Ulceræ cruris	3	12	—	—	2	5	—	—
233	Gangräna	8	11	—	—	2	2	—	—
	Decubitus	7	8	—	—	2	6	—	—
237	Mycosis fungoides	—	1	—	1	—	—	—	—
240	Elephantiasis	—	1	—	—	—	1	—	—
	Anasarca	1	1	—	—	—	—	—	—
	Exanthema	1	—	—	—	—	—	—	—
	XVII. Öronsjukdomar.								
243	Otitis media acuta et chronica	2	4	—	—	1	1	—	—
	Mastoiditis	—	1	—	—	—	—	—	—
	XVIII. Ögonsjukdomar.								
258	Conjunctivitis	—	1	—	—	—	—	—	—
262	Dacryocystitis	—	—	—	—	—	1	—	—
272	Scleritis	—	1	—	—	—	—	—	—
273	Iritis	1	1	—	—	1	—	—	—
	Iridocyclitis	—	—	—	—	1	—	—	—
276	Cataracta	3	7	—	—	2	2	—	—
277	Glaucoma	1	5	—	—	2	3	—	—
300	Amaurosis	—	1	—	—	—	—	—	—
	XIX. Svlster.								
306	Angioma	—	1	—	—	—	—	—	—
	Hæmangioma	—	1	—	—	—	—	—	—
307	Myoma	—	5	—	—	—	2	—	—
308	Morbus Recklinghausen	—	2	—	—	—	—	—	—
309	Glioma cerebri	2	3	2	1	—	—	—	—
311	Myeloma	8	3	4	1	1	—	—	—
313	Papilloma	1	—	—	—	1	—	—	—
314	Fibroadenomatosis mammae	—	2	—	—	—	—	—	—
	Adenoma thyreoideæ	1	—	—	—	—	—	—	—
	Cystadenoma	—	4	—	1	—	2	—	—
315	Sarcoma	3	4	2	2	1	1	—	—
	Angiosarcoma	—	1	—	—	—	1	—	—
	Lymphosarcoma	3	—	1	—	2	—	1	—
	Myosarcoma	—	2	—	—	—	—	—	—
	Hypernephroma	3	1	2	1	1	1	1	—
316	Cancer (samtliga fall)	118	134	56	69	58	40	37	25
	” cutis. Ulcus rodens	2	1	1	—	—	—	—	—
	” capillitii	1	—	—	—	—	—	—	—
	” gingivæ	1	—	—	—	1	—	1	—
	” labii	2	—	2	—	—	—	—	—
	” buccæ	1	—	1	—	—	—	—	—
	” mandibulæ	1	—	—	—	—	—	—	—
	” lingue	1	1	1	—	—	—	—	—
	” maxillæ	1	—	1	—	—	—	—	—
	” cavi tymp.	1	—	—	—	1	—	1	—
	” colli (branchiogen)	1	—	1	—	—	—	—	—
	” thyreoideæ	—	2	—	—	—	2	—	1
	” hypopharyngis	2	—	—	—	2	—	2	—
	” pharyngis	1	—	—	—	—	—	—	—
	” tonsillaris	1	1	1	1	—	—	—	—
	” bronchiale	3	1	2	1	1	—	1	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cancer pulmonum		1	3	—	3	1	—	1	—
" œsophagi		4	3	2	3	5	—	5	—
" ventriculi	31	23	18	13	10	10	8	9	
" intestini		1	1	—	1	1	—	1	—
" hepatis		—	2	—	1	—	—	—	—
" confluentis ductum hepaticum		—	1	—	1	—	—	—	—
" panchreatis		7	5	5	4	—	1	—	1
" coli		7	9	5	5	4	2	1	2
" coeci		—	1	—	—	—	1	—	1
" sigmoidei		1	—	1	—	—	—	—	—
" mesenterii		—	1	—	—	—	—	—	—
" recti		7	5	2	3	6	3	4	2
" ani		—	1	—	1	—	1	—	—
" vesicæ urinariae		—	2	—	1	1	—	—	—
" vesicæ fellæ		—	3	—	3	—	—	—	—
" pelvis renis		1	—	—	—	1	—	1	—
" uteri sive ovarii		—	25	—	9	—	8	—	4
" mammae		—	38	—	18	—	10	—	4
" vaginae		—	3	—	—	—	1	—	—
" vulvæ		—	2	—	1	—	1	—	1
" prostatæ	38	—	12	—	24	—	11	—	—
" testis		1	—	1	—	—	—	—	—
317 Endothelioma pleuræ		2	—	2	—	2	—	1	—
320 Tumor cerebri, Tumor cerebri op.		4	6	—	3	1	—	—	—
" hypophysis		1	—	—	—	—	—	—	—
" palati		1	—	—	—	—	—	—	—
" tonsillaris		—	1	—	—	—	—	—	—
" medullæ spinalis		—	1	—	—	—	1	—	—
" pulmonum		1	—	—	—	—	—	—	—
" pleuræ		1	—	—	—	—	—	—	—
" ventriculi		1	1	—	—	—	—	—	—
" mediastini		1	—	—	—	—	—	—	—
" renis		1	—	1	—	1	1	—	—
" malignus glandulæ suprarenalis		1	—	1	—	—	—	—	—
" malignus abdominis		—	1	—	1	—	—	—	—
" mammae		—	1	—	1	—	—	—	—
" malignus		—	4	—	1	—	—	—	—
XX. Andra sjukdomar.									
327 Fractura		18	65	—	2	11	20	—	—
328 Luxatio		—	1	—	—	—	2	—	—
329 Contusiones		2	3	—	—	2	1	—	—
" Commotio cerebri, Status post commotionem cerebri		1	6	—	—	—	—	—	—
" Vulnus		1	1	—	—	2	—	—	—
330 Combustio		—	1	—	—	—	—	—	—
331 Barbiturismus		1	—	—	—	1	—	—	—
Infiltratio		1	—	—	—	—	—	—	—
Confusio		1	—	—	—	—	—	—	—
			260	344			130	97	

Redogörelse för kuratorns verksamhet vid Vasa sjukhus
under år 1947.

Under arbetsåret har kurator haft att taga befattnings med 333 ny tillkomna patienter samt 98 kvarstående från föregående år. Uppegående patienter samt patienters anhöriga ha gjort besök å tjänsterummet för att få hjälp med ordnandet av angelägenheter av skilda slag. Kurator har även dagligen gjort besök å vårdavdelningarna hos sängliggande patienter. Besöken å tjänsterum och avdelning ha uppgått till 2.165 st.

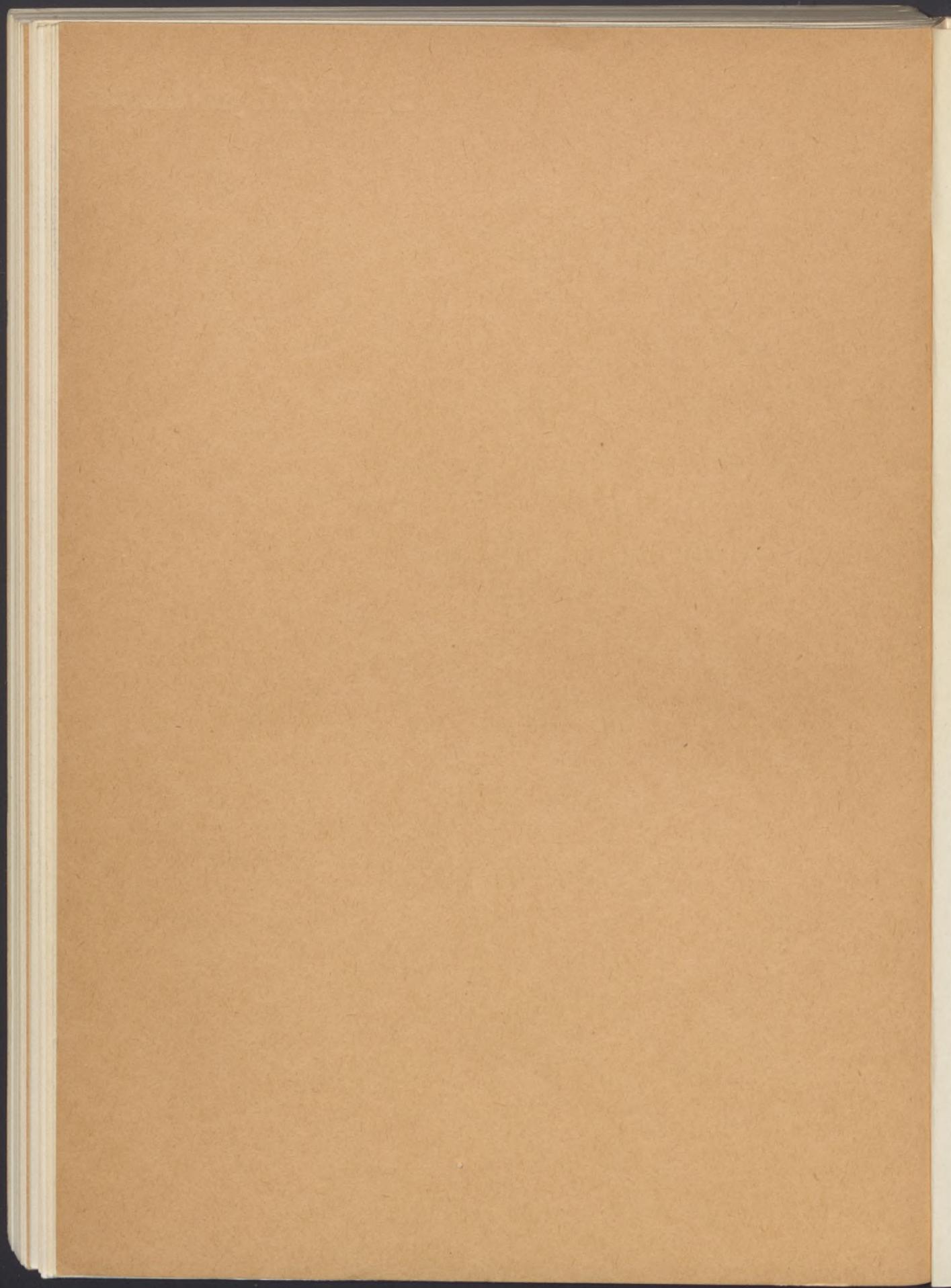
Av arbetsuppgifter, som förekommit, kan nämnas:	
Ekonomiska utredningar och utredningar om hemförhållanden ha verksällts för	508 pers.
Ansökningar och hänyändelser till kommunala och statliga myndigheter och verk samt privata institutioner för	137 "
Ansökningar om intagning å konvalescenthem och älderdomshem ha inlämnats för	53 "
Utfört diverse uppdrag för	143 "
Förmedlat hjälp ur tillgängliga kassor och bidrag ur fonder för	53 "
Omhänderhaft kontanta medel och ombesörjt in- och utbetalningar för	33 "
Lämnat hjälp med kläder ur kurators förråd till	10 "
Hembesök ha gjorts hos	15 "
Tjänsteärenden utom sjukhuset	70 st.

Kurator har dessutom utfört ett antal uppgifter av olika slag, vilka icke kunnat hänföras till någon av ovanstående rubriker. Bl. a. har förekommit, att kurator ordnat med inpackning och tillvaratagande av patienters bohag och tillhörigheter samt ombesörjt allt, som uppstått i samband med dödsfall för å sjukhuset intagna patienter, vilka saknat anhöriga, men som efterlämnat medel.

Till patienters anhöriga ha lämnats råd och anvisningar i olika angelägenheter.

Det åligger även kurator vid Vasa sjukhus att ombesörja kuratorsgöromålen vid epidemisjukhuset, där ett 25-tal personer erhållit hjälp i olika angelägenheter.

Epidemisjukhuset

Epidemisjukhuset.

Uppgifter rörande å epidemisjukhuset intagna sjukdomsfall jämte inträffade dödsfall under år 1947.

1		2 3		4 5		1		2 3		4 5	
S j u k d o m		Intagna		Döda		S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.
<i>Infektionssjukdomar:</i>						Meningitis epid.	1	—	—	—	—
Scarlatina	140	155	—	—		purulenta ..	1	1	—	—	—
Kompl. vid Scarlatina:						Angina tonsillaris ..	51	52	—	—	—
Lymfadenitis	6	11	—	—		Pharyngitis ac.	22	17	—	—	—
Otitis	3	4	—	—		Lymfadenitis ac.	4	—	—	—	—
Mastoiditis	—	2	—	—		Pharyngo-laryngitis ..	—	1	—	—	—
Synovitis	4	11	—	—		Övre luftvägsinf.	—	1	—	—	—
Pharyngitis	1	1	—	—		Peritonsillitis ac.	10	8	—	—	—
Urticaria	—	1	—	—		Otitis med. ac.	1	3	—	—	—
Morbilli	4	2	—	—		Influenza epid.	22	24	3	—	—
Varicellæ	1	—	—	—		Sinusitis	2	1	—	—	—
Returfall	4	8	—	—		Bronchitis ac.	13	12	—	—	—
Efter hemkomsten smittande	1	3	—	—		Bronchopneumonia ..	4	2	—	2	—
Diphtheria	4	10	—	2		Bronchostenos	1	—	—	—	—
" croup	—	1	—	1		Pneumonia ac.	63	53	1	3	—
" bacillbärare	5	2	—	—		Pleuropneumonia	1	—	—	—	—
Obs för diphtheria	1	—	—	—		Embolia art. pulm.	—	1	—	1	—
Morbilli	47	64	—	—		Pseudocroup	2	—	—	—	—
" därav kompli- cerade	8	6	—	1		Pleurit. exsud.	1	3	—	—	—
Rubeola	3	2	—	—		Febris	6	2	—	—	—
?	1	1	—	—		Tbc. miliaris	—	1	—	1	—
Varicellæ	7	6	—	—		" pulm.	1	1	—	—	—
" + septicaemia	—	1	—	1		Sclerosis disseminata ..	—	1	—	—	—
Parotitis	22	31	—	—		Hæmorrhagia cerebri ..	1	—	1	—	—
Pertussis	4	7	—	—		Arteriosclerosis	—	1	—	—	—
Exanthem	11	5	—	—		Angina pectoris	1	—	—	—	—
Urticaria	—	1	—	—		Insuff. cordis	1	—	1	—	—
Dermatitis	1	2	—	—		Vitium org. cordis e. endocarditis	1	—	—	—	—
Erythema	3	—	—	—		Cardit	—	1	—	—	—
Mononucleosis infekt. .	25	16	—	—		Myocardit chron.	1	1	—	—	—
Typhoid	2	1	—	1		Incompensatio cordis ..	1	1	—	—	—
?	—	1	—	—		Infarct myocardii ..	1	—	—	—	—
Myalgia	1	3	—	—		Cephalalgia	1	—	—	—	—
Paradysenteri	9	3	—	—		Alveolarperiostit ..	—	1	—	—	—
Hepatitis	46	65	—	—		Stomatitis	2	—	—	—	—
" + cholelithiasis	1	—	1	—		Malaria	13	1	—	—	—
Enteritis	26	14	—	—		?	2	—	—	—	—
Gastroenteritis	5	1	—	—		Purpura	1	—	—	—	—
Poliomyelitis ant. ac..	8	2	2	—		Urticaria	3	2	—	—	—
" paralyt.	3	1	—	—		Herpes Zoster	—	1	—	—	—
" resp.	—	1	—	1		Mastitis ac.	—	1	—	—	—
" ?	1	—	—	—		Phlegmone	2	—	—	—	—
Encephalitis ac.	28	30	2	—		Lumbago	—	1	—	—	—
" ?	3	1	—	—		Myelitis ac.	—	1	—	—	—
" Meningoencephalitis ac.	2	1	—	—		Agranulocytos	—	2	—	—	—
						Observationsfall	26	21	—	—	—
						Erysipelas	6	11	—	—	—
						Polyarthritus ac.	1	6	—	—	—
						Dyspepsia ac.	1	—	—	—	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Ileus	—	1	—	—	Lues	2	2	—	—
Tumor hepatis	—	1	—	—	Nephritis ac.	1	—	—	—
” pancreatitis	1	—	—	—	Pyelit. ac.	—	4	—	—
Cholelithiasis	1	—	1	—	Uraemia	—	1	—	—
Colitis ulcerosa	1	—	—	—	Cholecystit. ?	—	1	—	—
Ca. ducti choledochus.	1	—	—	—	Bursitis	1	—	—	—
” recti c. metastas.	—	1	—	—	Scarlatina?	26	36	—	—
Zoster ophtalm.	1	—	—	—	Endometritis ac.	—	1	—	—
Furunculus	1	—	—	—	Abscess. reg. dorsi	—	1	—	—

Årsberättelse för år 1947 från tuberkulosavdelningen vid
Epidemisjukhuset.

	Män	Kv.	Summa
Kvarliggande den 1 januari	21	—	21
Samtliga under året intagna	60	—	60
Summa	81	—	81
Utskrivna (utom avlidna)	40	—	40
Avlidna	28	—	28
Kvarliggande den 31 december	13	—	13
Summa	81	—	81

Förekomsten av tuberkelbaciller hos under året utskrivna
tuberkulopatienter (utom avlidna).

Antal utskrivna patienter med tbc (utom avlidna)	Tuberkelbaciller påvisade i direktprov	Tuberkelbaciller ej påvisade i direktprov	Odling el. marsvinsprov	
			utfört	ej utfört
18	11	0	0	11

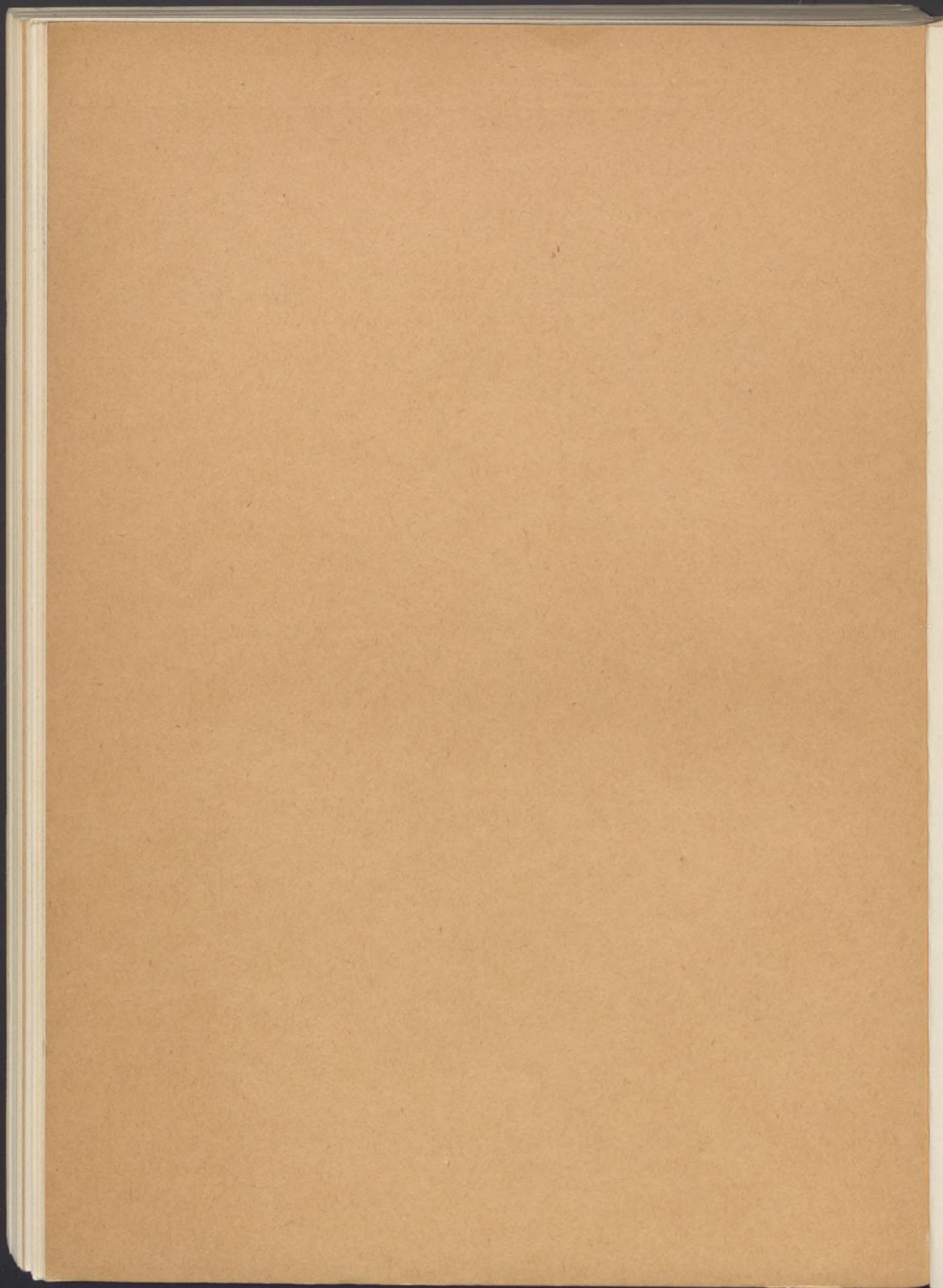
Huvuddödsorsaker hos under året avlidna.

Huvuddödsorsak	M.	Kv.
Tbc pulm.	27	—
Pulm cystic. inf.	1	—
Summa	28	—

Under året utförda operationer å Epidemisjukhuset.

Operation	Patientens Ålder		Resultat	
	under 15 år	15–55 år	gott	dåligt
Uppmejsling	1	—	1	—
Revision	1	—	1	—
Tonsillektomi	—	1	1	—
Tracheotomi	1	—	—	1
Incisioner	3	15	18	—
Blodtransfusioner	3	2	5	—

Fristående poliklinikerna m. m.

Den polikliniska vården under år 1947.

Uppgift ang. verksamheten vid folktandvården: Göteborgs stads tandpolikliniker vid Järntorget, Drottningtorget, Jaegerdorffsplatsen och Sahlgrenska sjukhuset under år 1947.

Utgifter och inkomster.

	Centraltandpol. vid Sahlgrenska sjukh. (från 1/12 1947)		Tandpolikliniken vid Järntorget		Tandpolikliniken vid Drottningtorget		Tandpolikliniken vid Jaegerdorffsplatsen	
	Kronor	Pr arbet- stimmer öre	Kronor	Pr arbet- stimmer öre	Kronor	Pr arbet- stimmer öre	Kronor	Pr arbet- stimmer öre
I. Driften:								
Utgifter.								
Avlöningar, arvoden o. d. . .	13.637:56	9.277,0	251.485:05	1.536,0	297.996:60	1.581,0	123.910:05	1.569,0
Pensioner	—	—	4.699:83	28,7	—	—	—	—
Beklädnad	43:46	29,0	295:65	1,8	559:—	3,0	589:40	7,5
Hyror	—	—	9.460:44	57,8	19.600:—	104,0	14.597:37	18,5
Inventariers inköp och un- derhåll	—	—	8.130:51	49,7	10.918:09	57,9	9.232:61	116,9
Belysning, bränsle m. m. . . .	131:12	89,1	3.608:82	22,0	4.511:73	23,9	2.508:52	31,7
Skriv- och tryckningskostna- der m. m.	295:03	200,7	3.277:12	20,0	3.396:46	18,0	2.922:01	37,0
Kostnader för laboratorie- arbeten m. m.	161:74	110,0	26.406:45	161,3	41.203:81	218,6	24.641:85	312,0
Förbrukningsartiklar för tandvården	—	—	13.438:81	82,1	22.432:45	119,0	11.338:35	143,6
Forselkostnader	18:—	12,2	34:82	—	346:02	1,8	190:31	2,4
Kostnader av flera slag	255:—	173,4	1.189:—	7,3	1.405:30	7,5	1.038:90	13,1
Ränta å inventariers bokförda värde	14.541:91	9.892,4	322.026:50	1.966,7	402.369:61	2.134,8	190.969:37	2.418,5
	—	—	715:—	4,4	815,0	4,3	1.456:—	18,4
Summa	14.541:91	9.892,4	322.741:50	1.971,1	403.184:61	2.149,1	192.425:37	2.436,9
Inkomster.								
Patientavgifter	625:—	425,2	240.337:50	1.467,9	263.889:10	1.400,0	118.821:45	1.504,8
Ersättning från sjukhusdirek- tionen för tandvård åt me- dellösa	153:—	104,0	16.909:—	103,2	15.880:—	84,3	5.568:—	70,5
Underskott	13.763:91	9.363,2	65.495:—	400,0	123.415:51	654,8	68.035:92	861,6
Summa	14.541:91	9.892,4	322.741:50	1.971,1	403.184:61	2.139,1	192.425:37	2.436,9
II. Nyanskaffning:								
Komplettering av instrumen- tarium	—	—	1.705:75	—	5.438:96	—	19.143:55	—
Inköp av inventarier m. m. å tandläkarmottagningen vid Repslagaregatan	—	—	—	—	—	—	10.975:45	—
Utrustning	22.934:10	—	—	—	—	—	—	—
Summa	22.934:10	—	1.705,75	—	5.438:96	—	30.119:—	—

Antal patienter och besök.

	Centraltandpol. vid Sahlgrenska sjukh.		Tandpolikliniken vid Järntorget		Tandpolikliniken vid Drottningtorget		Tandpolikliniken vid Jaegerdorffsplatsen	
	Fasta patienter	Tillfälliga patienter						
Antal patienter	8	—	5.305	—	6.163	—	1.913	—
Antal besök	93	—	30.499	—	32.282	—	12.726	—
Fasta patienter.								
Antal patienter	—	c:a	1.800	c:a	2.500	c:a	1.000	—
Antal besök	10	—	2.677	—	2.535	—	1.086	—
Antal upprättade kostnads- förslag	24	—	3.662	—	4.813	—	1.583	—

Hel- och delbetalande ävensom fria patienter.

	Betalande patienter			Patienter med 25% avdrag			Kostnadsfritt fullt behandlede patienter			Kostnadsfritt munhygieniskt behandlade patienter			Summa	
	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Debet	Kredit
<i>Tandpol. vid Järntorget (inkl. behandl. å barnsjukhuset).</i>														
Patienter, som avslutats	3.047	173 667:-	173 450:-	266	9.558:-	9.558:-	260	16.772:-	1.363:-	14	132:-	16:-	200.129:-	184.387:-
Patienter, som avbrutit behandlingen	1.660	39.610:-	39.712:-	12	259:-	252:-	41	1.154:-	141:-	5	18:-	—	41.041:-	40.105:-
	4.707	213.277:-	213.162:-	278	9.817:-	9.810:-	301	17.926:-	1.504:-	19	150:-	16:-	241.170:-	224.492:-
<i>Tandpol. vid Drottningtorget*.</i>														
Patienter, som avslutats	4.259	206 043:-	205 996:-	230	7.019:-	7.019:-	274	14.657:-	813:-	11	198:-	—	227.917:-	213.828:-
Patienter, som avbrutit behandlingen	1.335	47.485:-	47.096:-	1	3:-	3:-	40	1.502:-	23:-	13	208:-	—	49.198:-	47.122:-
	5.594	253.528:-	253.092:-	231	7.022:-	7.022:-	314	16.159:-	836:-	24	406:-	—	277.115:-	260.950:-
<i>Tandpol. vid Jægerdorffsplatsen.</i>														
Patienter, som avslutats	1.404	84.536:-	84.536:-	43	1.576:-	1.576:-	71	4.810:-	324:-	3	53:-	—	90.975:-	86.436:-
Patienter, som avbrutit behandlingen	377	12.442:-	12.438:-	2	64:-	64:-	11	223:-	6:-	2	31:-	—	12.760:-	12.508:-
	1.781	96.978:-	96.974:-	45	1.640:-	1.640:-	82	5.033:-	330:-	5	84:-	—	103.735:-	98.944:-
<i>Centraltandpol. vid Sahlgrenska Sjukhuset (från 1 december 1947).</i>														
Patienter, som avslutats	8	143:-	143:-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143:-	143:-
Patienter, som avbrutit behandlingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	8	143:-	143:-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143:-	143:-

*) Se nästa sida!

*) Å Renströmska och Lillhagens sjukhus utförd tandvård.
(Ej medtaget i vidstående tabell för tandpol. vid Drottningtorget).

	Fullständig vård			Munhygienisk vård		
	Antal	Debet	Kredit bet. av pat.	Antal	Debet	Kredit bet. av pat.
Avslutad behandling	164	7.591	3.320	34	174	—
Avbruten behandling	58	1.084	695	—	—	—
	222	8.675	4.015	34	174	—

Antal patienter, som genomgått munundersökning, utgör 459.

Uppgift om utförda behandlingar.

	Centraltand-polikliniken Sahlgrenska sjukhuset	Tandpolikliniken vid Drottningtorget	Tandpolikliniken vid Järntorget	Tandpolikliniken vid Jægerdorffs- platsen
Extraktion utan injektion	1	374	424	166
" med "	89	6.429	6.553	2.371
Utmejsling	5	13	9	21
Käkplastik	1	7	4	5
Rotspetsresektion och cysta- operation	6	15	7	9
Tandkötsbehandlingar (antal behandl.)	12	324	79	97
Avlägsnande av tandsten	—	1.345	1.256	526
Röntgen (antal expon.)	52	2.036	2.666	1.141
Rotbehandlingar (olika slag) ..	5	1.822	1.528	774
Amalgamfyllningar (olika slag)	49	14.136	13.535	4.927
Amalgamkronor	2	343	349	189
Silikatfyllningar	18	5.761	4.246	2.059
Stifttänder (Daviskronor) ..	2	197	134	105
(Richmondkronor) ..	1	50	23	40
Guldinlägg	1	132	87	99
Guldkronor	—	164	118	87
Porslinsfyllningar	—	26	23	13
Jacketkronor	1	99	52	64
Guldbryggor: antal bryggled ..	22	447	384	267
" bryggor	6	107	93	61
Helprotes	3	191	224	104
Hel överkäksprotes	3	131	160	81
" underkäksprotes	—	40	32	9
Part. överkäksprotes	—	110	132	59
" underkäksprotes	2	72	103	43
Proteslagning	—	279	406	72
Resektionsprotes	2	1	3	—
Aktivator	—	—	2	—
Tandreglering (antal behandl.)	7	55	424	48
Fastsättning av stifttänder och guldinlägg	—	202	263	55
Käkfrakturfall	7	—	—	—

Uppgift å antalet patienter och besök vid de olika poliklinikerna under år 1947.

Poliklinik	1	2	3
	A n t a l	patienter	besök
<i>Polikliniker vid sjukhusen.</i>			
Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:			
Medicinska polikliniken I	8.211	31.682	
Medicinska polikliniken II	4.514	15.685	
Kirurgiska polikliniken (inkl. 7.208 intagningsfall)	23.961	72.250	
Öronpolikliniken	10.914	34.909	
Ögonpolikliniken	7.794	15.132	
Psykiatriska polikliniken	2.215	10.228	
Jubileumsklinikens poliklinik	2.958	15.280	
Polikliniken vid Kvinnokliniken I	5.840	19.681	
II	1.889	5.396	
Mödravårdscentralen vid Kvinnokliniken I	824	2.358	
II	644	1.718	
Röntgendiagnostiska polikliniken I	—	14.977 ¹⁾	
II	—	5.178 ¹⁾	
Massagepolikliniken	1.842	29.137	
Ljusbehandlingspolikliniken	—	27.899	
Holtermanska sjukhusets poliklinik	6.110	28.077	
Barnsjukhusets polikliniker:			
Medicinska polikliniken	6.235	10.323	
Kirurgiska polikliniken	5.124	12.523	
Röntgendiagnostiska polikliniken	—	6.565 ¹⁾	
Rådgivningsbyrån för uppförstringsfrågor	430	3.449	
Ekmanska sjukhusets poliklinik	5.408	14.556	
<i>Fristående polikliniker.</i>			
Poliklinikerna i Sociala huset:			
Gynekologiska polikliniken	615	1.783	
Polikliniken för hud- och könssjukdomar	1.816	11.808	
Nattpolikliniken ²⁾	2.678	2.678	
Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar	1.626	4.953	
ögonsjukdomar	1.910	2.927	
Foniatrika polikliniken	78	2.204	
Kirurgiska polikliniken i Majorna	7.698	33.312	
" i Lundby	3.897	17.141	
" i Redbergslid	5.102	20.546	
Öron-, näs- och halspolikliniken i Majorna	4.710	13.309	
i Redbergslid	4.839	14.093	
Mödravårdscentralen i Lundby	360	1.327	
" i Redbergslid	640	1.877	
" i Majorna	338	917	
Polikliniken för massage och fysikalisk behandling:			
massagebehandlingar	36.582		
kortvågsbehandlingar	18.538		
polikliniska bad	5.021	2.973 ³⁾	60.141
Centraltandpolikliniken, Sahlgrenska sjukhuset ⁴⁾ :			
färdigbehandlade patienter	8	—	
antal besök	—	103	

1) Antal undersökningar.

2) Poliklinik för profylaktisk behandling av patienter, som utsatt sig för venerisk smittorisk.

3) Exklusivt antal patienter, som erhållit polikliniska bad. Någon statistik häröver har ej förts under året.

4) Fr. o. m. 1/12 1947.

1	2	3
Tandpolikliniken, Järntorget: färdigbehandlade patienter	3.587	—
antal besök	—	33.176
Tandpolikliniken, Drottningtorget: färdigbehandlade patienter	4.774	—
antal besök	—	34.817
Tandpolikliniken, Majorna: färdigbehandlade patienter	1.521	13 812
antal besök	—	—
Bårhuset	Antal fall 29	

Uppgift å antalet operativt behandlade sjukdomsfall vid
sjukhusens polikliniker under år 1947.

Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:

kirurgiska polikliniken	3.283
ögonpolikliniken	279
öronpolikliniken	4.758
Barnsjukhusets kirurgiska poliklinik	4.124
Ekmanska sjukhusets poliklinik	1.579

Årsberättelse för år 1947 från mödravårdscentralerna i Lundby, Redbergslid och Majorna samt vid Sahlgrenska sjukhusets kvinnokliniker I och II.

Verksamhetens omfattning under år 1947.

Läkare: vid Kvinnokliniken I [underläkare vid Kvinnokliniken I resp. II, Sahlgrenska sjukhuset.

" Lundby	Dr Jarl Lindahl förutom 1/1—30/4 och 1/8—30/9, då läkare från kvinnoklinikerna tjänstgjort.
i Redbergslid	1/1—14/3 läkare från kvinnoklinikerna, 15/3—14/9 dr Björn Lidman och 15/9—31/12 dr Åke Wadstein.
i Majorna	1/1—31/7 dr Josef Ernerot, 1/8—31/8 dr Bengt Geo, 1/9—30/11 dr Nils Svanberg och 1/12—31/12 dr O. Kjellgren.

Barnmorskor: vid Kvinnokliniken I [Barnmorskor vid Kvinnokliniken I resp. II, Sahlgrenska sjukhuset.

" Lundby	Alice Malmström.
i Redbergslid	Alice Malmström 1/1—31/3, Märta Schröder 1/4—31/12.
i Majorna	Dagmar Janvid 1/1—31/3, Märta Schröder 1/4—31/12.

	Kvinnoklin. I	Kvinnoklin. II	Lundby	Redbergs- lid	Majorna
Antal läkarmottagningar	199	151	98	141	98
Antal besök vid läkarmottag- ningarna	2.359	1.718	1.327	1.877	917
Antal urinprov för mödrar	943	970	1.009	2.075	652
<i>Blivande mödrar:</i>					
överförda från föreg. år	300	184	156	199	47
nyinskrivna	824	644	360	631	338
utskrivna	824	603	380	597	270
överförda till nästa år	300	225	136	233	115

Uppgift angående besöksfrekvensen å poliklinikerna för kostnadsfri behandling av könssjuka.

	Polikliniken vid Holtermanska sjukhuset		Polikliniken i Sociala huset	
	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
Antal under året undersökta eller behandlade patienter:				
a) manliga	1.757	2.725	1.216	377
därav nytillkomna under året	1.451	2.479	1.013	341
b) kvinnliga	568	2.074	428	173
därav nytillkomna under året	391	1.789	303	159
Antal under året vid polikliniken avlagda besök:				
a) av manliga patienter	9.468	7.472	6.597	934
medeltal per mottagning	23	19	22	3
b) av kvinnliga patienter	5.977	5.160	3.866	412
medeltal per mottagning	15	13	13	1

Redogörelse för kuratorsverksamheten vid könspoliklinikerna å Holtermanska sjukhuset och Sociala huset under år 1947.

Antal nytillkomna patienter under år 1947	789
Besök å expeditionen	1.956
Förfrågningar per telefon	3.909
Besök i hemmen	1.008
" å arbetsplatser	100
Avgående brev	193
Uppspårade Lueskällor och kontakter	321
" Gonorrhékällor och kontakter	835
" Lues- och Gonorrhékällor och kontakter	74
" Ulcus mollekällor och kontakter	32
Anmälda smittkällor och kontakter, som befunnits vara friska	124

Distriktsjukvården.

Stadens 12 distriktsköterskor ha utfört sjukvård sålunda:

	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Summa patienter	758	893	1.055	1.208	1.202	1.272
varav betalande	395	468	556	659	653	642
Dag-sjukbesök	24.012	22.248	25.627	26.467	27.629	31.538
Natt-sjukbesök	66	77	71	53	53	79
S. k. förlängda besök	64	22	25	107	101	128

Summariskt utdrag ur journal förd av distriktsbarnmorskorna i Göteborg under år 1947.

Antal distriktsbarnmorskor: 4.

Ögondesinfektion verkställd å 77 nyfödda barn, därav 35 gossar och 42 flickor.

Årsberättelse för år 1947 från sjukhusdirektionens rådgivningsbyrå i abortfrågor.

Verksamheten vid rådgivningsbyrån i abortfrågor, vilken är inrymd i lokaler i gamla barnbördshuset vid Övre Husargatan 36, tog sin början den 17 februari 1947. Vid byrån har under året arbetat en läkare och en kurator, vilka haft sammanlagt 85 mottagningar. Då antalet besök hos läkaren och kuratorn ejräknats, kan någon uppgift härom ej lämnas. Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till nedanstående sammanställning.

Orsak till under året gjorda avskrivningar inom den abortförebyggande verksamheten:

Av under Bc redovisade ha intyg utfärdats av läkare på klinik i 60 fall. Av de till 1948 överförda 94 fallen torde övervägande antalet komma att föda sina barn.

Vetenskapliga arbeten.

Sahlgrenska sjukhuset.

Kirurgiska kliniken I.

- Ljunggren, E.: Aktuella synpunkter på urogenitaltuberkulos. Svenska Läkartidningen 1947: 44: 1448.
En urologisk studieres till Frankrike, Spanien och Portugal. (Tillsammans med Olle Olsson). Svenska Läkartidningen 1947: 44: 333.
Besvär från Uretärstumpen efter nephrectomi. Nordisk Medicin 1947: 36: 2031.
Intryck från en studieres till Frankrike, Spanien och Portugal. (Tillsammans med Olle Olsson). Nordisk Medicin 1947: 34: 1125.
- Moberg, E.: Några kliniska synpunkter på vätskebalanskontroll. Kliniska Laborationsmetoder, Astra, 1947.
Subcutaneous Rupture of the Tendon of the Tibialis Anterior Muscle. Acta Chir. Scand. 1947.
Om principerna för akut handkirurgi. Nordisk Medicin 1947: 33: 528. Svensk kirurgisk förenings förhandlingar.
Tre böcker om handens kirurgi. Svenska Läkartidningen 1947: 44: 693.
Nå de skandinaviska gradualavhandlingarna sin tilltänkta läsekrets? Svenska Läkartidningen 1947: 44: 1377.
Fall av kutan uretärostomi vid blästaberkulos. Nordisk Medicin 1947: 36: 2032.
- Berglin, Th.: Synpunkter på njurbäckentumörernas klinik och terapi. Nordisk Medicin 1947: 36: 2033.
Njurskadan vid sulfaterapi och frågan om sulfakonkrementens röntgentäthet. Nordisk Medicin 1947: 34: 1355.
- Palmlöv, A.: Studier i aortografi vid dos Santos klinik. Svenska Läkartidningen 1947: 44: 1505.
- Holmdahl, S.: Efterundersökning av ett trombosmaterial. Nordisk Medicin 1947: 36: 2030.

Kirurgiska kliniken II.

- Westerborn, A.: Marrow-Nailing of Recent Fractures, Pseudarthrosis and Bone Plastic. Annals of Surgery, Vol. 127.
Citodon som ersättningsmedel vid intravenös narkos. Svenska Läkartidningen 1947.
Några synpunkter på narkosfrågan. Ibidem.
Om rotavskärning i samband med höftledsoperationer. Nord. Med. Bd. 34.
Märgspikning vid frakturer och benplastiker. Föreningen G. C. I:s förhandlingar, Stockholm 1947.
Subcutaneous Retroperitoneal Duodenal Rupture. Acta Chir. Scand. 1947: 96, 97.
Totalexstirpation av patella vid färsk fraktur. Nord. Med. 1947: 36, 2027.
Behandling av calcaneusfrakturer enligt Westhues. Nord. Med. 1947: 36, 2025.

- Norinder, E.: Några fall av kongenital ureterdilatation. Svenska Läkartidningen.
Ramström, S.: Kombinationsbehandling av postoperativ tarmpares. Ibidem.

Psikiatiska kliniken.

- Forssman, Hans: En studentläkares uppgifter. Medicinska Föreningens Tidskrift Nr 7: 1947.
On the question of the frequency of psoriasis among the population at large. Acta Dermato-venereologica (föreligger i korrektur).
Frey, Torsten: Electroencephalographic Observations in 291 Abnormal and 101 Control Cases. Acta Psychiatrica et Neurologica: Suppl. 47, s. 218—223.
Lindberg, Bengt J.: On the question of psychologically conditioned features in the Korsakow syndroma. Acta Psychiatrica et Neurologica: Vol. XXI: 1—3.
Psykobiologiska synpunkter på intelligensprövning. Sv. Lärartidn. Nr 12, 1947.
Rosell, Enar: Indikationer för avbrytande av havandeskap och sterilisering, NM 31: 2020.
(Tills. med B. Beskow): Fall av motilitetspsykos i manisk-depressiv familj, NM 35: 1523.

Ögonkliniken.

- Rosengren, B.: A method of skiascopy with the electric ophtalmoscope.
The value of anti-coagulators in the treatment of retinal thrombosis.
Malmquist, F.: Ulcus rodens corneæ. (One successfully treated case).

Kvinnokliniken I.

- Jerlov, Emil: Några ord om erosion och graviditet. (Göteborgs Läkarsällskaps förhandlingar 5/11 1947).
Fürstenberg, N.: Prognosen för mödrarna i obstetrisk kasuistik under äldre och nyare tid. (Göteborgs Läkarsällskaps förhandlingar 5/11 1947).
Nygren, E.: 1000 fall av elektrokoagulerade erosioner. (Göteborgs Läkarsällskaps förhandlingar 5/11 1947).

Centrallaboratoriet.

- Lehmann, Jörgen: Proteinbestämning i serum resp. plasma och urin. Nord. Med. 1947. Band 33, s. 338.

Barnsjukhuset.

Medicinska kliniken.

- Akerrén, Y.: On the occurrence of palpable spleens in healthy newborn babies and healthy infants. Act. Paed.
A case of bilateral cortical necrosis of the kidneys with noticeable hypochloremia. Act. Med. Scand.
Infant mortality in Sweden and in Gothenburg during recent times. Proceedings of the eighth Northern Pediatric Congress. Act. Paed.
Om asfyxi hos nyfödda. Nord. Med.
Förstamajblomman och antituberkulosarbetet i Sverige. Första majblommans jubileumsskrift.

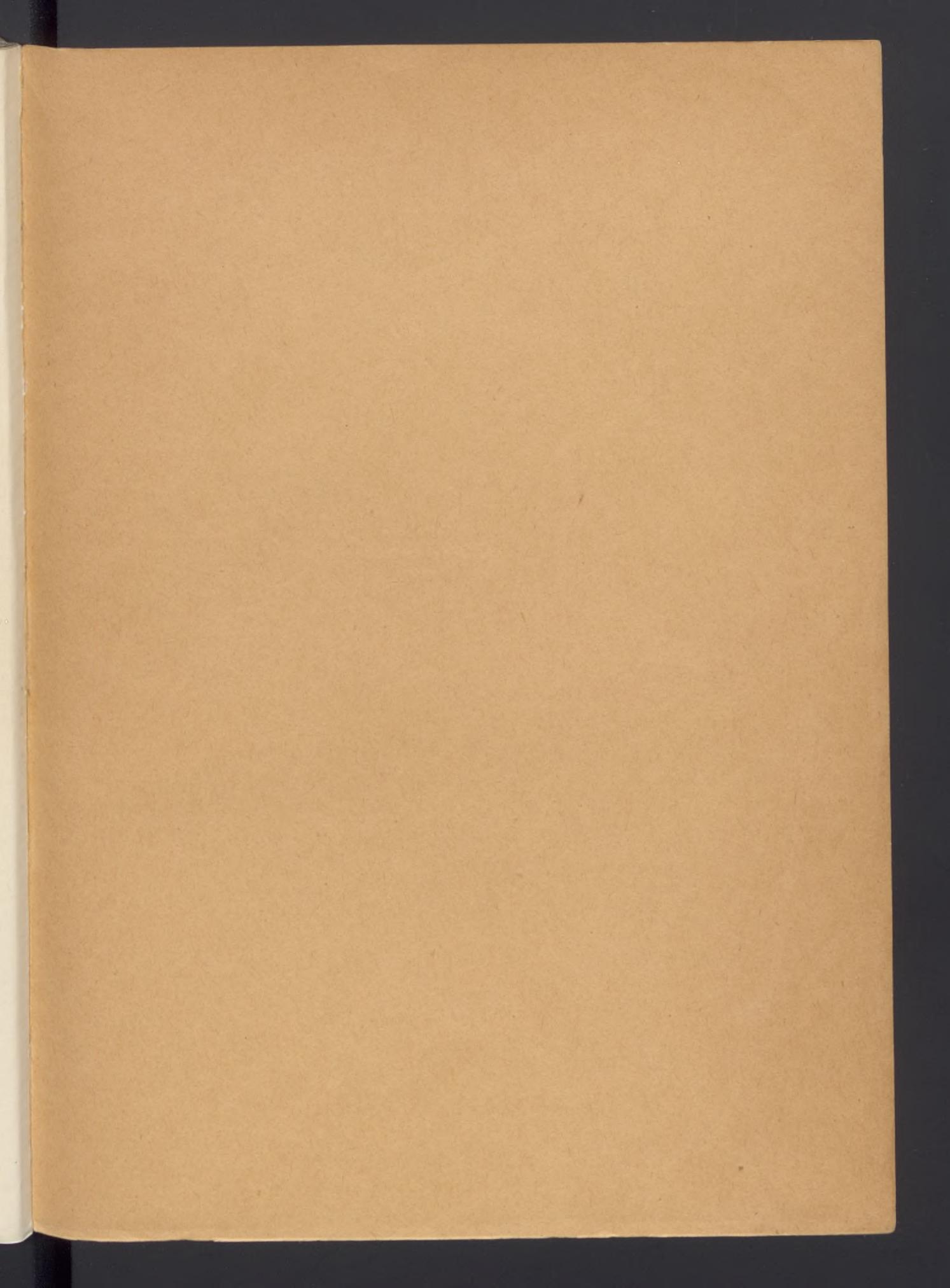
- Holmdahl, K.: Om differentialdiagnosen av ikterus i spädbarnsåldern. Sv. Läk.
Jacobsson, E.: Rheumatic fever with chorea minor. Act. Paed.
Lindgren, M.: Antistreptolysintitern vid akuta nefriter. Sv. Läk.
Nyrin, B.: Fall av tumor cerebri på Göteborgs barnsjukhus 1931—1945. Nord. Med.
von Sydow, G.: The development of rickets in premature infants. Act. Paed.
Hypoprotröminemi och hjärnskada hos barn till dikumarinbehandlad moder. Nord. Med.
Torstensson, T.: Något om begynnelsessymptom vid kronisk polyarthrit hos barn. Sv. Läk.

Kirurgiska kliniken.

Pettersson, Gustaf: Ektopiska ureträrer i barnåldern. Överväksosteomyelit med sekvestrerande tandanlagsinflammation i tidigaste spädbarnsåldern. (Svenska Läkartidningen nr 29, 1947, resp. 37, 1946).

Lillhagens sjukhus.

- Hedenberg, S.: Om den frontala lobotomien. Svenska Läkartidningen nr 33/1947.
Sjögren, H.: Några personliga synpunkter på sysselsättningsterapien. Medlemsblad för Föreningen Arbets- och sysselsättningsterapi. 1947.

Göteborg
A. Lindgren & Söner
1948

